

1. — ΤΟ ΣΠΙΤΙ — LA MAISON

1	
κατοικώ-είται.....	habiter
το διαμέρισμα	l' appartement
ανήκω.....	appartenir
νοικιάζω-εται.....	louer
το νοίκι.....	le loyer
ο ιδιοκτήτης	le propriétaire
κάνω έξωση.....	expulser
ο ενοικιαστής.....	le locataire

2	
μετακομίζω	déménager
η μετακόμιση.....	le déménagement
το επιπλωμένο διαμέρισμα	l' appartement meublé
η γκαρσονιέρα	le studio
το διάρι	le 2 pièces
το τριάρι.....	le 3 pièces
η πολυκατοικία.....	l' immeuble
η μονοκατοικία.....	la maison (pour un ménage)
ο ουρανοξύστης	le gratte-ciel
το αρχοντικό	la maison seigneuriale, le palais

ΤΟ ΧΤΙΣΙΜΟ ΤΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ LA CONSTRUCTION DE LA MAISON

3	
το οικόπεδο	le terrain
ο εργολάβος	l' entrepreneur
ο αρχιτέκτονας.....	l' architecte
σχεδιάζω-εται.....	dessiner, projeter
το σχέδιο.....	le plan, le projet, le dessin
τα θεμέλια	les fondations, fondements
χτίζω-εται	construire
ο χτίστης	le maçon
τα υλικά	les matériaux
η πέτρα, ο λίθος.....	la pierre
το τσιμέντο	le ciment
το μάρμαρο.....	le marbre
το τούβλο.....	la brique
η σκαλωσιά.....	l' échafaudage
ο γερανός	la grue
το μπετόν.....	le béton

— 1. "Προσκυνητής θα πάω κατά το σπίτι σου και θα μου πουν δεν ξέρουνε τι εγίνης..." (Κ.Καρυωτάκης). Κατοικούν στην Αθήνα εδώ και τρία χρόνια για επαγγελματικούς λόγους. Το διαμέρισμα ανήκει στην εταιρεία για την οποία δουλεύουν και γι αυτό δεν πληρώνουν νοίκι. Στην περίπτωση που ο ενοικιαστής δεν πληρώνει το ενοίκιο, ο ιδιοκτήτης μπορεί να του κάνει έξωση.

— 2. Όταν μετακομίσανε, άφησαν όλα τα πράγματά τους στο Παρίσι, γιατί θα έμπαιναν σε επιπλωμένο διαμέρισμα. Στην Ελλάδα μπορεί εύκολα να βρει κανείς να νοικιάσει γκαρσονιέρα, διάρι ή τριάρι για το καλοκαίρι. Λίγο-πολύ οι πολυκατοικίες στην Αθήνα μοιάζουν μεταξύ τους: Όλες είναι χτισμένες με μπετόν. Υπάρχουν πού και πού και μονοκατοικίες στην πρωτεύουσα. Στη Νέα Υόρκη οι πολίτες ζουν και δουλεύουν σε ουρανοξύστες. Στα Ζαγοροχώρια όλα τα σπίτια είναι αρχοντικά, με μεγάλους και άνετους χώρους.

— 3. Το οικόπεδό τους βρίσκεται σε ύψωμα απ' όπου μπορεί κανείς να αγναντεύει την πόλη. Ο εργολάβος αναλαμβάνει το χτίσιμο και ο αρχιτέκτονας σχεδιάζει την οικοδομή. "Τα σχέδια της ζωής σου που βγήκαν όλα πλάνες..." (Κ.Καβάφης). Σε μια οικοδομή πρώτα γίνονται τα θεμέλια. Ο χτίστης χρησιμοποιεί διάφορα υλικά, όπως την πέτρα, το τσιμέντο, το μάρμαρο, τα τούβλα και πολλά άλλα. "Από τέσσερεις πέτρες και λίγο θαλασσινό νερό είχα κάνει ναό που καθόμουν να τον φυλάγω" (Οδ.Ελύτης). Η σκαλωσιά κατασκευάζεται από σανίδες και χρησιμεύει για την κίνηση των εργαζομένων στις οικοδομές. Ο γερανός επιτρέπει την ανύψωση των βαρών.

ανήκω : appartenir άνηκα
κομίζω : transporter κομίσκα
ξύνω : gratter ξύσκα

4

ο ξυλουργός	le charpentier
ο ξύλινος σκελετός,	
η ξυλοδεσιά	la charpente
το ξύλο	le bois
το πριόνι	la scie
η σανίδα	la planche
καρφώνω-εται	clouer, dénoncer,
	moucharder
το καρφί	le clou
το σφυρί	le marteau
το κατσαβίδι	le tournevis
η στέγη	le toit
το κεραμίδι	la tuile
ο σχιστόλιθος	l' ardoise

5

ο υδραυλικός	le plombier
ο σωλήνας	le tuyau
ο κλειδαράς	le serrurier
το κλειδί	la clé
η κλειδαριά	la serrure
βάφω-ομαι	peindre

ο βαφέας,	
ο μπογιατζής	le peintre
το βάψιμο	la peinture
το πινέλο	le pinceau
ο κουβάς	le seau
η σκάλα	l' échelle, l' escalier
ασβεστώνω	blanchir à la chaux
ο ασβέστης	la chaux
το λουλάκι	l' indigo
η ταπετσαρία	la tapisserie

6

ο τζαμάς	le vitrier
το τζάμι	le carreau, la vitre
ο ηλεκτρολόγος	l' électricien
ο ηλεκτρισμός	l' électricité
το καλώδιο	le fil électrique
ο μετρητής	le compteur
η πρίζα	la prise
η λάμπα	l' ampoule, la lampe

ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ
L' EXTERIEUR ET L' INTÉRIEUR

7

η αυλή	la cour
ο κήπος	le jardin
το κάγκελο	la grille
η είσοδος	l' entrée
η καπνοδόχος,	
η καμινάδα	la cheminée (ext.)
η πρόσοψη	la façade
ο τοίχος	le mur
το μπαλκόνι,	
ο εξώστης	le balcon
το αλεξικέραυνο	le paratonnerre
ο φεγγίτης	la lucarne
η υδροροή, το λούκι...	la gouttière
η ταράτσα	la terrasse

8

τα παραθυρόφυλλα,	
τα παντζούρια	les volets
η κεραία	l' antenne

το υπόγειο	le sous-sol
το υπόγειο,	
το κελάρι	la cave
το ισόγειο	le rez-de-chaussée
ο όροφος	l' étage
ο διάδρομος	le couloir
το χώλ	le hall
το δάπεδο	le plancher
το ταβάνι	le plafond
το παράθυρο,	
το παραθύρι	la fenêtre
η πόρτα, η θύρα	la porte
η σκάλα	l' escalier, l' échelle
το κουδούνι	la sonnette, la
	clochette

— 4. Ο ξυλουργός φτιάχνει την ξυλοδεσιά. Για να δουλέψει το ξύλο ο μαραγκός χρησιμοποιεί πριόνι, σανίδες, σφυρί, καρφιά και κατσαβίδια. Καρφώνει (στερεώνει με καρφιά) τις σανίδες. Ο συνέννοχος του ληστή, τον κάρφωσε στην αστυνομία. "Κάθε χρόνο, σαν τέτοια μέρα, βρισκανε κάτω απ' τις λεύκες ένα σπασμένο κεραμίδι, δυο σβησμένα κάρβουνα, λίγο λιβάνι..." (Γ.Ρίτσος).

— 5. Ο υδραυλικός είναι τεχνίτης σε εργασίες σχετικές με τη χρήση του νερού. Ο κλειδαράς κατασκευάζει και επιδιορθώνει κλειδιά και κλειδαριές. Ο μπογιατζής αναλαμβάνει το βάψιμο. Στην Ελλάδα, την περίοδο του Πάσχα, οι άνθρωποι ασβεστώνουν τα σπίτια τους χρησιμοποιώντας λουλάκι μέσα στον ασβέστη.

— 6. "Με το μέτωπο στο τζάμι κοιτάζα μακριά (...) μια ψιχάλα κάτασπρα πουλιά να σπάει στο μόλο και να γίνεται άχνη" (Οδ.Ελύτης). Ο ηλεκτρολόγος ασχολείται με τον ηλεκτρισμό. Οι πρίζες, οι λάμπες και τα καλώδια είναι εξαρτήματα της ηλεκτρικής εγκατάστασης.

— 7. "Άκου τα σήμαντρα των εξοχικών εκκλησιών. Φτάνουν από πολύ μακριά (...) απ' τις άσπρες αυλές της Κυριακής" (Γ.Ρίτσος). Για να μπούμε στον κήπο, πρέπει να σπρώξουμε την καγκελόπορτα. Στην είσοδο του σπιτιού έχουν βάλει διάφορες γλάστρες με λουλούδια. Επάνω στη στέγη βλέπουμε την καμινάδα. Παλιά, στην Αθήνα οι προσόψεις των σπιτιών ήταν νεοκλασσικές και οι τοίχοι και τα μπαλκόνια ήταν ωραία δουλεμένα. "Άκουμπισμένη στον εξώστη -παιδάκι ακόμη- κοιτούσες τη θάλασσα..." (Γ.Ρίτσος). Το αλεξικέραυνο προστατεύει από τους κεραυνούς. Ο φεγγίτης είναι μικρό άνοιγμα είτε σε στέγη είτε σε τοίχο, για να μπαίνει το φως της ημέρας. Το λούκι επιτρέπει την εκροή του νερού της βροχής. Συνήθως, στη Μεσόγειο, κλείνουν τα παντζούρια για να μην μπαίνει μέσα στο σπίτι ο δυνατός ήλιος. Οι κεραίες της τηλεόρασης στις στέγες των σπιτιών ασχημαίνουν τα παραδοσιακά χωριά.

— 8. Αυτό το σπίτι έχει ένα υπόγειο, ένα ισόγειο και δύο ορόφους. Ο διάδρομος επιτρέπει την επικοινωνία χώρων στο ίδιο επίπεδο. "Το χλωμό φέγγος του προσώπου σου σερνόταν στο δάπεδο του σπιτιού μας". "Κι ήταν το παραθύρι μας η θύρα όλου του κόσμου κι έβγαζε στον παράδεισο που τ' άστρα ανθίζαν, φως μου" (Γ.Ρίτσος). Η σκάλα χρησιμοποιείται για την άνοδο και την κάθοδο. Ένα κουδούνι στην εξώπορτα ειδοποιεί τους ενοίκους για την άφιξη των επισκεπτών.

EXPRESSIONS ET PROVERBES

Χτίζω στην άμμο Construire sur le sable

Λυδία λίθος La pierre de touche

Τούβλο! Sol!

Χτυπάω ξύλο toucher du bois

Τρώω ξύλο Recevoir une correction, une fessée

Μέχρι κεραίας Sans rien omettre

Καρφί δεν μου καίγεται Cela m' indiffère

Κάθομαι στα καρφιά Être impatient

Κόβω καρφιά Grelotter

επιτρέπω permettre επέξεργα

2. — Η ΖΩΗ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ LA VIE DOMESTIQUE

ΟΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ LES VISITEURS

1

ισκέπτομαι.....	rendre visite, visiter
κατώφλι.....	le seuil
υπώ -ιέμαι.....	frapper
υπώ το κουδούνι.....	sonner
οίγω-ομαι.....	ouvrir
είνω-ομαι.....	fermer
σύρτης.....	le verrou
κλειδί.....	la clé
ειδώνω-ομαι.....	fermer à clé

2

εμώ-ιέμαι.....	pendre, accrocher
κρεμάστρα.....	le porte-manteau
διάδρομος.....	le couloir
ασανσέρ, ο.....	
ελκυστήρας.....	l' ascenseur
αδέχομαι.....	accueillir, recevoir
ίγγω το χέρι.....	serrer la main
σαλόνι.....	le salon
τολυθρόνα.....	le fauteuil
απαυτικός.....	confortable

ο καναπές.....	le canapé
το μαξιλάρι.....	le coussin, l' oreiller
το χαλί.....	le tapis
η κουρτίνα.....	le rideau
κεντώ-ιέμαι.....	broder, piquer, aiguillonner
κεντημένος.....	brodé
η μοκέτα.....	la moquette
η κασέλα.....	le coffre, le bahut
διακοσμή-εται.....	décorer
ανατολίτικος.....	oriental
το βάζο.....	le vase
η γλάστρα.....	le pot de fleur
πολυτελής.....	luxueux

Η ΤΡΑΠΕΖΑΡΙΑ ΚΑΙ Η ΚΟΥΖΙΝΑ LA SALLE À MANGER ET LA CUISINE

3

το τραπέζι.....	la table
η καρέκλα.....	la chaise
ο μπουφές.....	le buffet
το συρτάρι.....	le tiroir
τα μαχαιροπίρουνα.....	les couverts

— 1. **Επισκέφτηκαν** τους φίλους τους στο εξωτερικό. "Το πόδι ελαφροπάτητο σαν τρυφερούλι ελάφι, πάταγε το **κατώφλι** μας κι έλαμπε σαν χρυσάφι" (Γ.Ρίτσος). Στάθηκε στο **κατώφλι** και **χτύπησε** την πόρτα δυνατά. Τράβηξε το **σύρτη** στην πόρτα του γραφείου του, ώστε να μην τον ενοχλήσει κανένας. **Άνοιξε** ένα παράθυρο για να μπει λίγος αέρας, αλλά **κλείσε** την πόρτα για να μην κάνει ρεύμα. "Φεγγερό κειμήλιο κι άγρυπνο **κλειδί**, να **κλειδώνετε** την πόρτα σας όταν φυσούν τις νύχτες οι άνεμοι" (Γ.Ρίτσος).

— 2. "Δώστε μου σας παρακαλώ το παλιό σας να το βάλω σε μια **κρεμάστρα**". Θα πάρετε το **ασανσέρ** (τον **ανελκυστήρα**) στο βάθος του **διαδρόμου** για να ανεβείτε στο δεύτερο όροφο. Είχε καιρό να δει το φίλο του και τον **υποδέχτηκε** με ενθουσιασμό. **Του έσφιξε το χέρι** και μίληκανε στο **σαλόνι** του είχε μια εξαιρετική επίπλωση. Στη γωνία υπάρχει μια **αναπαυτική πολυθρόνα**. Πάνω στη **μοκέτα** έχουν στρώσει **ανατολίτικα χαλιά**. **Τις κουρτίνες** τις **κέντησε** μόνη της η νοικοκυρά του σπιτιού. Ήυλόγλυπτες, χρωματιστές ή διακοσμημένες με φίλντισι, οι ηπειρώτικες **κασέλες** είναι ξακουστές. Αγάπησα μια κοπέλα πάνω σε μια κορφή, είχε ένα άσπρο σπιτάκι σα ρημοκλήσι...μια **γλάστρα** βασιλικό και **γλάστρα** γαρύφαλα. την έλεγαν νομίζω Βάσω, Φρόσω ή Μπίλιω..."(Γ.Σεφέρης). Η Βενετία διαθέτει **ολυτελή** ξενοδοχεία, όπως το Danielli.

— 3. Στην **τραπεζαρία** υπάρχει ένα ξύλινο **τραπέζι** με έξι **καρέκλες** γύρω του και στη γωνία έχει να παλιό **μπουφέ**. Μέσα σ' εκείνο το **συρτάρι** βάζουμε τα **μαχαιροπίρουνα**.

4

μαγειρεύω.....	faire la cuisine
η κουζίνα.....	la cuisine (pièce), la cuisinière
το σκεύος μαγειρικής.....	l' ustensile de cuisine
η κατσαρόλα.....	la casserole
το τηγάνι.....	la poêle
η σχάρα.....	le gril
το ψυγείο.....	le réfrigérateur
το παγάκι.....	le glaçon
η κατάψυξη, ο καταψύκτης.....	le congélateur
ο φούρνος.....	
μικροκυμάτων.....	le four à micro-ondes

5

ο νεροχύτης.....	l' évier
πλένω-ομαι.....	laver
πλένω τα πιάτα.....	faire la vaisselle
το ανοιχτήρι.....	l' ouvre-boîte
το σουρωτήρι.....	l' écumoire
βρεγμένος.....	mouillé
ο μουςαμάς.....	la toile cirée
η πατσαβούρα.....	le torchon

στεγνώνω-ομαι.....	sécher
σκουπίζω-ομαι.....	essuyer
η καφετιέρα.....	la cafetière
τα σκουπίδια, τα απορρίμματα.....	les ordures
το καπάκι.....	le couvercle

ΤΑ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΑ LES CHAMBRES

6

το υπνοδωμάτιο, η κρεβατοκάμαρα.....	la chambre à coucher
η ντουλάπα.....	l' armoire
το κρεβάτι.....	le lit
το κομό, το κομοδίνο.....	la commode
το στρώμα.....	le matelas, la couche
η κουβέρτα.....	la couverture
το πάπλωμα.....	la couette, l' édredon
το μαξιλάρι.....	l' oreiller, le coussin
η μαξιλαροθήκη.....	la taie d' oreiller
το σεντόνι.....	le drap

— 4 Τα φαγητά **μαγειρεύονται** στην **κουζίνα** όπου υπάρχουν τα απαραίτητα **σκεύη μαγειρικής** όπως οι **κατσαρόλες** και τα **τηγάνια**. Η **σχάρα** είναι επίσης μαγειρικό σκεύος για ψήσιμο. Τα γαλακτερά προϊόντα διατηρούνται στο **ψυγείο**. Το ούζο πίνεται με **παγάκια** ή σκέτο. Η **κατάψυξη** επιτρέπει την διατήρηση τροφών για μεγάλο χρονικό διάστημα. Ο **φούρνος μικροκυμάτων** ζεσταίνει οποιοδήποτε φαγητό σε χρόνο μηδέν.

— 5. Τα πιάτα **πλένονται** στο **νεροχύτη**. Πώς ν' ανοίξω την κονσέρβα χωρίς **ανοιχτήρι**; Το **σουρωτήρι** είναι ένα σκεύος με τρύπες το οποίο χρησιμοποιούμε για το στράγγισμα λαχανικών. Ο **μουςαμάς** είναι **βρεγμένος**, πάρε την **πατσαβούρα** και σκούπισέ τον. Δεν χρησιμοποιώ μπρίκι πια, αγόρασα μια **καφετιέρα** για να πίνω γαλλικό καφέ. Τα φρούτα έχουν σαπίσει με τη ζέστη, πέταξέ τα στα **σκουπίδια**.

— 6. Η **κρεβατοκάμαρα** του ζωγράφου ήταν λιτή, υπήρχε μονάχα ένα **κρεβάτι**, μία **ντουλάπα** και ένα μικρό **κομοδίνο**. "Με **κρεβάτι** μεγάλο και πόρτα μικρή, έχω ρίξει μες στ' άπατα μian ηχώ" (Οδ.Ελύτης). "Απόψε βράδυ Αυγούστου οχτώ, ναυαγισμένο στα ρηχά των άσπρων, το παλιό μου σπίτι με τα σαμιαμίσια, και το χυμένο κερί στο **κομοδίνο** επάνω"(Οδ.Ελύτης). Είναι τόσο κακό το **στρώμα** που πονάει η μέση μου κάθε πρωί. Το χειμώνα σκεπαζόμαστε με **πάπλωμα** ή παραπάνω **κουβέρτες** για να αντιμετωπίσουμε το κρύο. "Τη νύχτα πάνω στην **κουβέρτα** του "Αι-Νικόλα" ονειρεύτηκα μια παμπάλαιη 'ελιά να δακρύζει" (Γ.Σεφέρης). Αγόρασα ταιριαστά **σεντόνια** και **μαξιλαροθήκες**.

7

στρώνω το κρεβάτι.....	faire son lit
πλαγιάζω, πέφτω στο κρεβάτι.....	se coucher
ο ύπνος.....	le sommeil
πάω για ύπνο.....	aller se coucher
Ξυπνάω.....	(se) réveiller
νυστάζω.....	avoir sommeil
χασμουριέμαι.....	bailler
βλέπω όνειρο,	
ονειρεύομαι.....	rêver
ο εφιάλτης.....	le cauchemar
χουζουρεύω.....	faire la grasse matinée
ροχαλίζω.....	ronfler
κοιμάμαι.....	dormir
κοιμίζω.....	endormir
αποκοιμάμαι.....	s' endormir
λαγοκοιμάμαι.....	sommeiller
σηκώνομαι.....	se lever
η κούνια.....	le berceau, la balançoire

ΤΟ ΛΟΥΤΡΟ LA SALLE DE BAINS

8

πλένομαι.....	se laver
κάνω ένα μπάνιο.....	prendre un bain
η μπανιέρα.....	la baignoire
το ντους.....	la douche

— 7. Πήγαινε για ύπνο, έχει πάει δώδεκα η ώρα. Θα δυσκολευτείς να ξυπνήσεις αύριο το πρωί. Έτσι κι αλλιώς φαίνεται πως νυστάζεις, αφού χασμουριέσαι συνεχώς. Αυτές τις μέρες, το παιδί βλέπει εφιάλτες, δηλαδή τρομαχτικά όνειρα και ξυπνάει κλαίγοντας. Κάθε Σαββατοκύριακο μ' αρέσει να χουζουρεύω στο κρεβάτι. Ροχαλίζει τόσο δυνατά που εμποδίζει τη γυναίκα του να κοιμηθεί. "Και το φεγγάρι θα κατεβεί στα πόδια μας λαμπάδα, την ώρα που στερνά θα κοιμηθούμε" (Κ. Καρυωτάκης). Σηκώθηκε να πάρει το μωρό της που κοιμόταν στην κούνια του, γιατί ήταν η ώρα του θηλασμού.

— 8. Κάθε πρωί πλενόμεστε: πηγαίνουμε στο λουτρό και κάνουμε μπάνιο στη μπανιέρα ή κάνουμε ένα ντους. Ξέβγαλε το σαπούνι με άφθονο νερό και σκουπίσου καλά με μία πετσέτα. Το μπουρνούζι είναι βαμβακερό λουτρικό.

— 9. Πάνω από το νιπτήρα υπάρχει ένας καθρέφτης. "Και πάλι αυτός ο αγέρας ακονίζει πάνω στα νεύρα μας ένα ξυράφι" (Γ.Σεφέρης). Κάθε πρωί, ενώ ο άντρας μου ξυρίζεται και χτενίζεται, εγώ βουρτσίζω τα μαλλιά μου.

— 10. Ο οδοντίατρος συνιστά τη χρήση της οδοντόβουρτσας από τεσσάρων χρονών, μαζί με μια καλή οδοντόκρεμα. Το σαμπουάν αυτό είναι απαλό, μπορείτε να λούξετε όσο συχνά θέλετε. Το μακιγιάρισμα είναι τεχνητός εξωραϊσμός του προσώπου με καλλυντικά.

το σαπούνι.....	le savon
σαπουνίζω-ομαι.....	savonner
το σφουγγάρι.....	l' éponge
σκουπίζομαι.....	s' essuyer
η πετσέτα.....	la serviette
το μπουρνούζι.....	le peignoir

9

ο νιπτήρας.....	le lavabo
καθαρός.....	propre, pur
το ξυράφι.....	le rasoir
ξυρίζομαι.....	se raser
η χτένα.....	le peigne
χτενίζομαι.....	se peigner
η βούρτσα.....	la brosse
βουρτσίζω-ομαι.....	(se) brosser

10

η οδοντόβουρτσα.....	la brosse à dents
η οδοντόκρεμα.....	le dentifrice
το σαμπουάν.....	le shampoing
λούζομαι.....	se laver les cheveux
το αποσμητικό.....	le déodorant
η τουαλέτα.....	les w.c.
βάφομαι.....	se maquiller
το μακιγιάρισμα.....	le maquillage
τα καλλυντικά.....	les produits de beauté

Η ΘΕΡΜΑΝΣΗ LE CHAUFFAGE

11

η κεντρική θέρμανση.....	le chauffage central
το καλοριφέρ.....	le radiateur
η σόμπα.....	le poêle
το ξύλο.....	le bois
η φωτιά.....	le feu
η φλόγα.....	la flamme
το τζάκι.....	la cheminée
η θράκα.....	la braise
η στάχτη.....	la cendre
αναζωπυρώνω-ομαι.....	raviver
καθαρίζω την	
καπνοδόχο.....	ramoner
η καπνιά.....	la suie, le noir de fumée
η σπίθα.....	l' étincelle
το σπίρτο.....	l' allumette
ζεστός.....	chaud
κρύος.....	froid
ζεσταίνω-ομαι.....	se réchauffer
ζεσταίνομαι.....	avoir chaud

Ο ΦΩΤΙΣΜΟΣ L' ÉCLAIRAGE

12

το φως.....	la lumière
το κερί.....	la bougie, la cire
το κηροπήγιο.....	le bougeoir, le chandelier
ο πολυέλαιος, το	
πολύφωτο.....	le lustre

— 11. Τα περισσότερα κτίρια στις πόλεις έχουν κεντρική θέρμανση, ενώ στην επαρχία οι άνθρωποι έχουν σόμπες. Το χειμώνα χρησιμοποιούμε το τζάκι κάθε μέρα βάζοντας κάρβουνο και ξύλο. Αναζωπυρώνουμε τη φωτιά για να μη σβήσει. Ο σωρός από τα αναμμένα κάρβουνα λέγεται θράκα. Είναι απαραίτητο πια να καθαρίσουμε την καπνοδόχο από την καπνιά. Μία σπίθα ή ένα αποσίγαρο αρκούν για να προκαλέσουν την πυρκαγιά. Ζεσταίνομαι πάρα πολύ, άνοιξε το παράθυρο.

— 12. "Όποιος ποτέ του δεν αγάπησε, θ' αγαπήσει, στο φως" (Γ.Σεφέρης). Το σκεύος στο οποίο τοποθετούμε τα κεριά λέγεται κηροπήγιο. Το σαλόνι φωτίζεται με ένα μεγάλο κρεμαστό πολυέλαιο. Ανάβουμε και σβήνουμε το φως με ένα διακόπτη. "Μην πας ν' ανάψης μια φωτιά όπου ποτέ δε σβήνει" (από τον Ερωτόκριτο-Β. Κορνάρος). Η ανεμοθύελλα προκάλεσε μια γενική διακοπή ηλεκτρικού ρεύματος σ' όλη την περιοχή. Δεν έχουμε φως γιατί έπεσε η ασφάλεια. Δ.Ε.Η. σημαίνει Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού.

— 13. Μία παραδουλεύτρα έρχεται μέρα παρά μέρα και συγυρίζει το σπίτι. Χρησιμοποιεί την ηλεκτρική σκούπα. Ξεσκονίζει όλα τα έπιπλα με ξεσκονόπανο και σιδερώνει τα ρούχα. Όταν φεύγει, το σπίτι είναι πεντακάθαρο. "Σκόνη στη σκόνη εγέμισεν ο τόπος και γράφω με το δάχτυλο σταυρούς"

το ηλεκτρικό φως.....	la lumière électrique
φωτίζω-ομαι.....	éclairer, illuminer
ανάβω.....	allumer
σβήνω.....	éteindre
ο ηλεκτρισμός.....	l' électricité
ο διακόπτης.....	l' interrupteur
η διακοπή ηλεκτρικού	
ρεύματος.....	la coupure de courant
η ασφάλεια.....	les plombs, l' assurance
καίω τις ασφάλειες.....	faire sauter les plombs
η Δ.Ε.Η.....	l' E.D.F. (Electricité De France)
η λάμπα.....	la lampe, l' ampoule
το αμπαζούρ.....	l' abat-jour

ΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ LE MÉNAGE

13

η νοικοκυρά.....	la ménagère, la maîtresse de maison
η παραδουλεύτρα.....	la femme de ménage
συγυρίζω, τακτοποιώ.....	mettre en ordre
η σκούπα.....	le balai
η ηλεκτρική σκούπα.....	l' aspirateur
σκουπίζω-ομαι.....	balayer, essuyer
ξεσκονίζω-ομαι.....	épousseter
καθαρίζω-ομαι.....	nettoyer
το ξεσκονόπανο.....	le chiffon à poussière
σκονισμένος.....	poussièreux
η σκόνη.....	la poussière
το σίδερο.....	le fer (à repasser)
σιδερώνω.....	repasser
πεντακάθαρος.....	impeccable

EXPRESSIONS ET PROVERBES

Τα εν οίκω μη εν δήμω Il faut laver son linge sale en famille
 Όπως στρώσεις θα κοιμηθείς Comme on fait son lit, on se couche
 Κοιμάμαι τον ύπνο του δικαίου Dormir du sommeil du juste
 Όνειρα γλυκά! Fais de beaux rêves!
 Φτάνει ο κόμπος στο χτένι Dépasser les bornes
 Δεν υπάρχει καπνός χωρίς φωτιά Il n'y a pas de fumée sans feu
 Είμαι φωτιά και λάβρα Etre rempli de colère
 Βάζω το χέρι μου στη φωτιά J' en mets ma main au feu
 Ρίχνω στάχτη στα μάτια Jeter de la poudre aux yeux
 Είναι φως φανάρι C' est clair comme de l' eau de roche
 Στο άψε-σβήσε En un clin d' oeil

3. — Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ — LA FAMILLE

	1
η οικογένεια	la famille
το παιδί	l' enfant
ο πατέρας, ο μπαμπάς	le père, le papa
η μητέρα, η μάνα, η μαμά	la mère, la maman
οι γονείς	les parents
ο παππούς	le grand-père
η γιαγιά	la grand-mère
ο αδελφός	le frère
η αδελφή	la soeur
ο θείος	l' oncle
η θεία	la tante
γεννιέμαι	naître
γεννώ-ιέμαι	mettre au monde, enfanter

	2
ο ανηψιός	le neveu
η ανηψιά	la nièce
ο εξάδελφος	le cousin
η εξάδελφη	la cousine
ο γάμος	le mariage
ο άνδρας, ο σύζυγος ..	le mari

η γυναίκα, η σύζυγος ..	la femme
ο πεθερός	le beau-père
η πεθερά	la belle-mère
τα πεθερικά	les beaux-parents

	3
ο γιός, ο υιός	le fils
η κόρη, η θυγατέρα	la fille
ο πατριός	le beau-père
η μητριά	la belle-mère
ο ορφανός	l' orphelin
υιοθετώ-ούμαι	adopter
ο χήρος	le veuf
η χήρα	la veuve
ανύπαντρος, άγαμος ..	célibataire
το νεογέννητο	le nouveau-né
το βρέφος, το νήπιο ...	le nourrisson
το μωρό	le bébé
ο πιτσιρίκος, το πιτσιρίκι	le gamin
οι δίδυμοι, τα δίδυμα ..	les jumeaux, géméaux
ο έφηβος	l' adolescent, l' éphèbe

— 1. Η οικογένεια αποτελεί ένα κοινωνικό θεσμό που χαρακτηρίζεται από ιστορικά και κοινωνικά στοιχεία. Οι κακές σχέσεις των **γονιών** ευθύνονται συχνά για πολλά από τα προβλήματα των παιδιών. "Γνώρισαν μόνο τις εικόνες του Δωδεκαετούς που 'χε μια **μάνα** τρυφερή που τον περίμενε τα βράδια στο κατώφλι, έναν **πατέρα** ειρηνικό που ευώδιαζε χωράφι" (Γ.Ρίτσος). Πολλές φορές **οι γονείς** είναι πολυάσχολοι και δυστυχώς **τα παιδιά** ανατρέφονται από τον **παππού και τη γιαγιά**. Όταν ένα παιδί δεν έχει **αδελφό ή αδελφή** λέμε ότι είναι μοναχοπαιδί. "**Αδελφή μου**, πώς μ'εγκατέλειψες τα μεσάνυχτα να ψάχνω δίχως λύχνο ν'ανακαλύψω τα ίχνη των απωλεσμένων βημάτων σου;" (Γ.Ρίτσος). Κάθε φορά που **γεννιέται** ένα **πιτσιρίκι** όλο το σόι έχει χαρές και πανηγύρια.

— 2. Τα **πεθερικά** της δεν ενέκριναν το **γάμο** και έτσι δεν παραβρέθηκαν στην τελετή. Έρθε μόνο ένας μακρινός **εξάδελφος** του συζύγου της και ήταν παράνυμφος η **ανηψιά** της.

— 3. Το αρσενικό παιδί της οικογένειας λέγεται **γιός**. "Στου κατωφλιού την πλάκα κι αν το γράψεις, **θυγατέρα**, δε στέκει τ' όνομά σου" (Α.Σικελιανός). Έμεινε πολύ μικρός **ορφανός** από πατέρα. Όταν η **χήρα** μητέρα του ξαναπαντρεύτηκε, **ο πατριός** του του στάθηκε αληθινός φίλος και προστάτης. "Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριώ χρονώ που θα 'θελα να σε **υιοθετήσω**" (Οδ.Ελύτης). Πιστεύει πως ο γάμος σκοτώνει τον έρωτα, γιαυτό έμεινε **ανύπαντρη**. Καταλαβαίνεις αμέσως πως είναι **δίδυμοι**, μοιάζουν σαν δυο σταγόνες νερό. "Παιδί μου είναι δικό μου/ Σιωπή, σιωπή, κουράστηκε, κοιμάται **το μωρό μου**" (Γ.Ρίτσος). "Αποσταμένος **έφηβος**, που νείρεται τη νάρκη και κλέβει από τα σύννεφα τη ρόδινη αναπνοή" (Γ.Σαραντάρης).

Η ΑΝΑΤΡΟΦΗ L' ÉDUCATION

4

φροντίζω.....	veiller sur, prendre soin
φροντίζω κάποιον	veiller sur qq'un
ανατρέφω-ομαι	élever
περιποιούμαι κάποιον	s' occuper de qq'un
τρυφερός.....	tendre
επικής.....	indulgent
παραχαϊδεύω.....	gâter
καλομαθημένος	bien élevé
κακομαθημένος	mal élevé
καλός.....	bon, gentil
γλυκός.....	doux
αυστηρός.....	sévère
μαλώνω.....	gronder
τιμωρώ-ούμαι	punir
σκληρός.....	dur
άκαρδος, άσπλαχνος .	sans coeur, cruel

5

φρόνιμος	sage
ευγενής.....	poli
υπάκουος	obéissant
υπακούω.....	obéir à
κακός.....	méchant, mauvais
ανυπάκουος,	
απειθαρχος	désobéissant

6

αγαπώ-ιέμαι.....	aimer
------------------	-------

— 4. Κάθε μητέρα φροντίζει και περιποιείται τα παιδιά της και προσπαθεί να τα αναθρέψει σωστά. Να είσαι τρυφερός και επικής, αλλά μην τα παραχαϊδεύεις, θα γίνουν κακομαθημένα. "Ήσουν καλός ήσουν γλυκός κι είχες τις χάρες όλες..." (Γ.Ρίτσος). Απαγορεύεται αυστηρά το κάπνισμα μέσα στο σχολείο. Οι γονείς τιμωρούν και μαλώνουν τα παιδιά τους όταν δεν είναι υπάκουα. Παρ' όλο που η απόφασή της ήταν πολύ σκληρή, κανείς δεν είπε πως είναι άκαρδη και άσπλαχνη. Ο σκληρός άνθρωπος έχει καρδιά σαν πέτρα.

— 5. "Καθήστε φρόνιμα" είπε η δασκάλα μπαίνοντας στην τάξη. Ο Νικόλας δεν είναι ευγενής. Δεν είναι κακό παιδί, απλώς δεν υπακούει σε κανέναν, κάνει ότι του καπνίσει.

— 6. "Όχι, δεν σ' το 'πα ακόμα, ζωή μου, πόσο σ' αγαπώ. Αλλά ο Θεός, ο Θεός θα με βοηθήσει να σ' το πω, όπως δεν ειπώθηκε ποτέ στη γή" (Α.Σικελιανός). Τον εκτιμούν και τον σέβονται όλοι γιατί είναι πολύ αξιόλογος άνθρωπος. "Αγαπητέ μου φίλε σου γράφω από την Αμερική όπου μετανάστευσα εδώ και δυο χρόνια". Ο Rimbaud είναι ο αγαπημένος μου ποιητής. Ποτέ δεν τον συγχώρεσε που της είπε ψέμματα. -"Σε γλυκοφιλώ αγαπημένη μου και δώσε πολλά φιλιά στο Σεβαστιανό. Φιληθείτε γλυκά χείλη με χείλη, πέστε Χριστός Ανέστη εχθροί και φίλοι" (Δ.Σολωμός). "Με τα χεράκια σου τα δυό, τα χιλιοχαϊδεμένα, όλη τη γης αγκάλιαζε..." (Γ.Ρίτσος).

— 7. "Όμως εκεί που δυο φίλοι μιλούν ή και σωμαίνουν -προπαντός τότε- τρίτο τίποτα δε χωρεί" (Οδ.Ελύτης). Πολύ συχνά μία οικογένεια έχει πολλές γνωριμίες και φιλίες. Της αρέσει να συναναστρέφεται με ανθρώπους που εμπιστεύεται. Η οικογένειά μας προσκαλεί συχνά φίλους στο σπίτι. "Η οικογένειά της φωτίζει μια υποδέχεται στο ξανθό ακροθαλάσσι" (Γ.Ρίτσος). Η υποδοχή

εκτιμώ-ούμαι.....	estimer
σέβομαι	respecter
αγαπητός,	
αγαπημένος.....	cher, aimé
φιλόστοργος,	
στοργικός.....	affectueux
συγχωρώ-ούμαι	pardonner
φιλώ.....	embrasser
χαϊδεύω-ομαι	caresser, câliner
το φιλί.....	le baiser
χαδιάρης, χαδιάρικος.	câlin

ΟΙ ΦΙΛΟΙ LES AMIS

7

ο φίλος.....	l' ami
η γνωριμία.....	la connaissance
συναναστρέφομαι.....	fréquenter
η φιλία.....	l' amitié
εμπιστεύομαι.....	avoir confiance, faire confiance
προσκαλώ.....	recevoir, convier, inviter
ο ομοτράπεζος.....	le convive
ο προσκεκλημένος.....	l' invité
υποδέχομαι.....	accueillir
η υποδοχή.....	l' accueil
εγκάρδιος.....	cordial
σφίγγω το χέρι.....	serrer la main

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΜΑΖΕΥΕΤΑΙ LA FAMILLE SE RÉUNIT

8

η γέννηση.....	la naissance
η κλινική.....	la clinique
η μαμή, η μαία.....	la sage-femme
τα γενέθλια.....	l' anniversaire
η γεννητικότητα.....	la natalité
έγκυος.....	enceinte

9

το μικρό όνομα.....	le prénom
το επώνυμο.....	le nom de famille
βαπτίζω-ομαι.....	baptiser
τα βαπτίσια.....	le baptême
ο νονός.....	le parrain
η νονά.....	la marraine

ο βαφτιστικός, ο βαφτισμιός, ο αναδεξιμός.....	le filleul
η βαφτιστική, η βαφτισσιά, η αναδεξιμιά.....	la filleule

10

αρραβωνιάζομαι.....	se fiancer
παντρεύομαι.....	se marier, épouser
ο γάμος, η παντρεία...	le mariage (la célébration)
η βέρα.....	l' alliance
ο κουμπάρος.....	le témoin
η κουμπάρα.....	le témoin (fém)
ο μήνας του μέλιτος...	la lune de miel
χωρίζω.....	(se) séparer
το διαζύγιο.....	le divorce
χωριστά, χώρια.....	séparément

— 8. Η γέννηση ενός παιδιού είναι πάντα πηγή χαράς για όλη την οικογένεια. Όταν μία έγκυος γυναίκα είναι έτοιμη να γεννήσει, πηγαίνει σε μία κλινική, εκεί οι μαίες μαζί με τους γιατρούς ξεγεννάνε τις ετοιμόγεννες.

— 9. Κάθε άνθρωπος έχει μικρό όνομα και επώνυμο. Ο νονός ή η νονά δίνουν το όνομα, όταν γίνονται τα βαπτίσια. Ο νονός ή η νονά θεωρούνται "πνευματικός πατέρας" ή "πνευματική μητέρα" για τον βαφτισμό ή την βαφτιστική τους.

— 10. "Ο μεγάλος αδελφός, ο Μανώλης, αρραβωνιάστηκε με την ευχή της γιαγιάς" (Α.Παπαδοπούλου). Αρραβωνιάστηκαν πολύ μικροί, στα είκοσί τους χρόνια, αλλά πέρασαν τρία χρόνια μέχρι να παντρευτούν. Στην τελετή του γάμου προσφέρει ο ένας στον άλλο μία βέρα. Ο κουμπάρος και η κουμπάρα στέκονται δίπλα και αλλάζουν τα στέφανα. Μετά την παντρεία φύγανε για το μήνα του μέλιτος. Θέλει να χωρίσουν και ζητάει διαζύγιο. Η σχέση τους δεν πάει πιά καλά και είναι καλύτερα να ζήσουν χώρια.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Πες μου το φίλο σου να σου πω ποιός είσαι. Dis-moi qui tu hantes, je te dirai qui tu es.

Όποιος αγαπάει παιδεύει. Qui aime bien chatie bien.

Ο φίλος στην ανάγκη φαίνεται. C' est dans l' adversité qu' on reconnaît son ami

Μαλώνουν σαν το σκύλο με τη γάτα Ils s' entendent comme chien et chat

4. — Η ΤΡΟΦΗ — LA NOURRITURE

ΤΑ ΓΕΥΜΑΤΑ LES REPAS

1

η όρεξη	l' appétit
καλή όρεξη	bon appétit
κάθoμαι στο τραπέζι ..	se mettre à table
τρώ(γ)ω-ομαι	manger, se ronger
πεινάω	avoir faim
η πείνα	la faim
διψάω	avoir soif
η δίψα	la soif

2

η τροφή, η διατροφή ..	la nourriture
πολυφαγός	glouton
λαίμαργος	gourmand
η καραμέλα	le bonbon
το παγωτό	la glace
τρέφω-ομαι	nourrir
ταϊζω-ομαι	nourrir, donner à manger
ψήνω	cuire, rôtir, griller
ετοιμάζω-ομαι	préparer
γλείφω-ομαι	sucer, lécher
μασώ-ιέμαι	mâcher
καταπίνω	aval

καταβροχθίζω..... engloutir

3

λιγοςτός	frugal
άφθονος	copieux, abondant
απλός, λιτός	simple
άνοστος, άγευστος	insipide

4

στρώνω το τραπέζι	mettre la table
το τραπεζομάντιλο	la nappe
η πετσέτα	la serviette
τα πιατικά	la vaisselle
η πορσελάνη	la porcelaine
τα ασημικά	l' argenterie

5

η πιατέλα	le plat
το πιάτο	l' assiette
το πιρούνι	la fourchette
το κουτάλι	la grande cuiller
το κουταλάκι	la petite cuiller
το μαχαίρι	le couteau
η κουτάλα	la louche
η σούπα	la soupe
η σουπιέρα	la souprière
η σαλατιέρα	le saladier

6

το ψωμί	le pain
η φέτα	la tranche
η φρατζόλα	la miche
τα παξιμάδια	le pain grillé
το φέσκο ψωμί	le pain frais
το μπαγιάτικο ψωμί	le pain rassis
το ψίχουλο	la miette
η φρυγανιά	la biscotte

ΠΙΝΩ BOIRE

7

το τσάι	le thé
ο καφές	le café
το γάλα	le lait
το μπρίκι	l' aiguière
η τσαγιέρα	la théière
πικρός	amer
μέτριος	moy't sucré
γλυκός	sucré, doux
βαρύς-γλυκός	serré et très sucré
η ζάχαρη	le sucre

8

το ποτό	la boisson
το πιατάκι	la soucoupe
το φλιτζάνι	la tasse

άδειος	vide
γεμάτος	plein
αδειάζω	vider
γεμίζω	remplir
η καράφα, η κανάτα ...	la carafe
το ποτήρι	le verre
το μπουκάλι	la bouteille
ο φελλός, το πώμα	le bouchon de liège
το τερμπουσόν	le tire-bouchon

9

το νερό	l' eau
το κρασί	le vin
η σαμπάνια	le champagne
το ούζο	l' ouzo
το ρακί	l' eau-de-vie
η μύρα	la bière
η ρετσίνα	la vin résiné
το λικέρ	la liqueur
το οινόπνευμα	l' alcool
το οιοπνευματώδες ποτό	le spiritueux

10

το πρωινό	le petit déjeuner
το γιαούρτι	le yaourt
το μέλι	le miel
η μαρμελάδα	la confiture
το βούτυρο	le beurre

— 1. Η θέα του γεμάτου τραπέζιού μου ανοίγει την **όρεξη**. Αυτό το παιδί **πεινάει και διψάει** τόσο πολύ που **καταβροχθίζει** τα πάντα σε χρόνο μηδέν. "Τόσα χρόνια. Όλοι **πεινάνε**, όλοι **διψάνε**, όλοι σκοτώνονται" (Γ.Ρίτσος).

— 2. Ο άνθρωπος χρειάζεται μια σωστή **διατροφή** εάν θέλει να διατηρείται το σώμα του σε καλή φόρμα. Τα πολλά **παγωτά** και οι **καραμέλες** είναι βλαβερά, γιατί περιέχουν πολλή ζάχαρη και χαλάνε τα δόντια. Από την πίκρα που είχε μέσα του από τότε που τον εγκατέλειψε, **έθρεψε** τα χειρότερα συναισθήματα εναντίον της. Όταν λείπω, έρχεται ένας φίλος μου στο σπίτι για να **ταϊζει** τη γάτα μου. Έκανε δύο ώρες να **ετοιμάσει** το φαγητό. "Όλοι διψάνε. Χρόνια τώρα. Όλοι **μασάνε** μια μπουκιά ουρανό πάνω απ' την πίκρα τους" (Γ.Ρίτσος).

— 3. Επειδή πάσχει από υπέρταση δεν πρέπει να τρώει **αλάτι**, με αποτέλεσμα τα φαγητά της να είναι **άγευστα και άνοστα**.

— 4. Σήμερα έχουε επισκέπτες. Έστρωσαν το τραπέζι με κεντητό **τραπεζομάντηλο** και ταιριαστές **πετσέτες**, έβγαλαν τα **πιατικά** από **πορσελάνη** και γυάλισαν όλα τα **ασημικά**.

— 5. Κληρονόμησε ασημένια **μαχαίρια, πιρούνια και κουτάλια** από τη γιαγιά της, παλιά αρχόντισσα της Αθήνας. Αγόρασαν την **πιατέλα, τη σουπιέρα και τη σαλατιέρα** από ένα παλαιοπωλείο στην Πόλη. "Το γήραςμα του σώματος και της μορφής μου είναι πληγή από φριχτό **μαχαίρι**"

— 6. Παλιά, το **ψωμί** αποτελούσε την κυριότερη τροφή των ανθρώπων και το ζύμωναν μόνοι τους. Τα κρητικά **παξιμάδια** είναι ψημισμένα. Δώσε μου **φρέσκο ψωμί**, αυτό είναι **μπαγιάτικο**, προχθεσινό. Ρίχνουμε τα **ψίχουλα** έξω στην αυλή, για τα πουλιά.

— 7. Οι Άγγλοι πίνουν **τσάι** στις πέντε. Στην Ελλάδα φτιάχνουν τον **καφέ** σ' ένα **μπρίκι** και τον πίνουν χωρίς γάλα. Όταν έχει πολύ καφέ και πολλή ζάχαρη, λέγεται **βαρύς-γλυκός**.

— 8. Άργησα λιγάκι γιατί συνάντησα ένα φίλο μου στο δρόμο και με κέρασε ένα **ποτό**. Πάνω στα νεύρα του έσπασε όλα τα πιατικά και τώρα δεν έχουμε ούτε **πιατάκι**, ούτε **φλιτζάνι** για καφέ. Μη μου βάζεις άλλο κρασί, το **ποτήρι** μου είναι ήδη **γεμάτο**. Το **τερμπουσόν** χρησιμοποιείται για το άνοιγμα των σφραγισμένων **μπουκαλιών**.

— 9. "Το μουλάρι και ο βράχος. Λαχανιάζουν. Δεν υπάρχει **νερό**" (Γ.Ρίτσος). Το **ούζο** παρασκευάζεται από την απόσταξη του ταίπουρου. Το **ρακί** είναι ένα είδος δυνατού ούζου, χαρακτηριστικό **οιοπνευματώδες ποτό** της Κρήτης. Στην Ελλάδα, δύο ποτά που συνοδεύουν συνήθως το φαγητό είναι η **ρετσίνα** και η **μύρα**.

— 10. Συχνά στην Ελλάδα σου προσφέρουν **γιαούρτι** με **μέλι** για **πρωινό**. Επίσης, ωραίες σπιτικές και όχι βιομηχανικές **μαρμελάδες**, δοκίμασέ τις.

11

το φαγητό	le mets, le repas
το μεσημεριανό (φαγητό)	le déjeuner
το κρέας	la viande
το βοδινό κρέας	la viande de boeuf
το χοιρινό	la viande de porc
το πρόβειο κρέας	la viande de mouton
το αρνίσιο κρέας	la viande d' agneau
το μοσχαρίσιο κρέας ..	la viande de veau
το κατσικίσιο κρέας ...	la viande de chèvre
η μπριζόλα	le steak, l' entrecôte
η κοτοτολέτα, το παιδάκι	la côtelette
το ζαμπόν	le jambon
τα πουλερικά	la volaille
το κοτόπουλο	le poulet
ο κεφτές	la boulette
βράζω	bouillir
ψήνω-ομαι	rôtir, griller
το ψάρι	le poisson
ο μπακαλιάρος	la morue
το καλαμάρι	le calamar

12

ωμός	cru
τρυφερός	tendre
σκληρός	dur
λιπαρός	gras
άπαχος	maigre
η σάλτσα	la sauce
το αλάτι	le sel
το πιπέρι	le poivre
τα μπαχαρικά	les épices
το καρύκευμα	les épices, l' assaisonnement

— 11. Το γιουβέτσι, ελληνικό παραδοσιακό φαγητό, που ψήνεται στο φούρνο φτιάχνεται με αρνίσιο κρέας και ζυμαρικά. Το μεσημεριανό φαγητό στην Ελλάδα σερβίρεται κατά τις 3.00 μ.μ., ενώ το βραδυνό γύρω στις 10.00 μ.μ. Το καλαμάρι, το χταπόδι και οι κεφτέδες είναι από τους πιο δημοφιλείς μεζέδες για ούζο. Ο τηγανιτός μπακαλιάρος σερβίρεται με σκορδαλιά.

— 12. Σιχαίνομαι το ωμό κρέας όταν είναι λιπαρό, αλλά μου αρέσει κομμένο σε λεπτές, άπαχες και τρυφερές φέτες. Για να νοστιμίσει το φαί βάλε λίγο αλάτι και πιπέρι. Οτιδήποτε προστίθεται στο φαγητό για να το κάνει πιο νόστιμο λέγεται καρύκευμα. Η ρίγανη και το θυμάρι είναι δύο αρωματικά φυτά.

— 13. Το κρέας και το ψάρι σερβίρονται με λαχανικά όπως μαρούλι, ντομάτες, κολοκύθια, καρότα ή με άμυλα, όπως πατάτες και μακαρόνια. Οι ντολμάδες φτιάχνονται με κιμά και ρύζι και τυλίγονται με αμπελόφυλλα. Λέγονται "σουβλάκι" τα μικρά κομμάτια κρέατος που ψήνονται περασμένα σε σουβλά. Ο γύρος λέγεται έτσι, επειδή για να ψηθεί γυρίζει πάνω σε μια σταθερή εστία φωτιάς.

— 14. Τα ορεκτικά στην Ελλάδα είναι νόστιμα. Υπάρχουν π.χ. το σαγανάκι, φτιαγμένο με αυγά ή ψαρόψωμο σε μικρό σαγάνι, η ταραμοσαλάτα με βάση τον ταραμά, το τζατζίκι, φτιαγμένο από

η μουστάρδα	la moutarde
ο βασιλικός	le basilic
η ρίγανη	l' origan
το θυμάρι	le thym
το λαδόξυδο	la vinaigrette

13

τα λαχανικά	les légumes
τα μακαρόνια	les macaroni
η πατάτα	la pomme de terre
το σπανάκι	les épinards
ο μουσακάς	la moussaka
το κρεμμύδι	l' oignon
το σκόρδο	l' ail
το ρεβίθι	le pois-chiche
οι ντολμάδες	les feuilles de vigne farcies
οι τηγανιτές πατάτες ..	les frites
το σουβλάκι	la brochette
ο γύρος	le ghyros

14

το δείπνο	le dîner
τα ορεκτικά, οι μεζέδες	les hors-d' oeuvre
το τυρί	le fromage
η φέτα	la féta
ο ταραμάς	le tarama
το τζατζίκι	le tzatziki
η μελιτζανοσαλάτα	le caviar d' aubergines
η τυρόπιτα	le feuilleté au fromage
η σπανακόπιτα	le feuilleté aux épinard
τα αλλαντικά	la charcuterie
μαζεύω το τραπέζι	débarrasser la table

15

το ρύζι	le riz
τα ζυμαρικά	les pâtes

το επιδόρπιο	le dessert
το φρούτο	le fruit
το γλυκό	le gâteau
η τάρτα	la tarte

— 15. Μετά το κύριο φαγητό προσφέρονται τα επιδόρπια τα οποία μπορεί να είναι φρούτα ή γλυκά όπως ο μπακλαβάς, το γαλακτομπούρεκο ή γλυκά του κουταλιού.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ
EXPRESSIONS ET PROVERBES

Φασούλι το φασούλι γεμίζει το σακούλι Petit à petit, l' oiseau fait son nid

Έφτασε το μαχαίρι στο κόκκαλο La mesure est comble

Όποιος καεί με το χυλό, φουσάει και το γισούρτι Chat échaudé craint l' eau froide

Τρώγοντας έρχεται η όρεξη L' appétit vient en mangeant

Βάζω νερό στο κρασί μου Mettre de l' eau dans son vin

Είμαι γερό πιρούνι Avoir un sacré coup de fourchette

Του ψήνω το ψάρι στα χείλη En faire voir de toutes les couleurs à quelqu' un

Είμαι στα μαχαίρια Etre à couteaux tirés avec quelqu' un

Ξεχείλισε το ποτήρι C' est la goutte qui fait déborder le vase

Πνίγομαι σε μια κουταλιά νερό Se noyer dans un verre d' eau

Πρίχνω λάδι στη φωτιά Jeter de l' huile sur le feu

5. — ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ JEUX ET AMUSEMENTS

ΤΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ LES JOUETS

1

παίζω.....	jouer
η κούκλα.....	la poupée
η μπάλα.....	la balle
το μπαλόνι.....	le ballon
ο χαρταετός.....	le cerf-volant
το κουκλοθέατρο.....	les marionnettes
κορόνα ή γράμματα.....	pile ou face
η κούνια.....	la balançoire, le berceau

2

τα χαρτιά, η τράπουλα.....	les cartes
το χρώμα.....	la couleur
το καρό.....	le carreau
η κούπα.....	le cœur
το μπαστούνι.....	le pique
το σπαθί.....	le trèfle
ο ρήγας.....	le roi
η ντάμα.....	la dame

ο βαλές.....	le valet
ο άσσος.....	l'as
το ατού.....	l'atout
ανακατεύω-ομαι.....	battre, mêler
μοιράζω-ομαι.....	distribuer, partager
ο παίκτης.....	le joueur
νικώ-ιέμαι, κερδίζω-ομαι.....	gagner, vaincre
χάνω-ομαι.....	perdre
η παρτίδα.....	la partie
διασκεδαστικός.....	divertissant

3

τα επιτραπέζια παιχνίδια.....	les jeux de société
η ντάμα.....	le jeu de dame
το σκάκι.....	les échecs
η σκακιέρα.....	l'échiquier
το πιόνι.....	la pièce, le pion
ρουά και ματ.....	échec et mat
το ντόμινο.....	les dominos
το ζάρι.....	le dé
το τάβλι.....	le tricot, le backgammon

4

τα τυχερά παιχνίδια.....	les jeux de hasard
το μπιλιάρδο.....	le billard
επιδέξιος.....	adroit
μαντεύω.....	deviner
το αίνιγμα.....	la devinette
το σταυρόλεξο.....	les mots croisés
το λαχείο.....	le loto
το στοίχημα.....	le pari
στοιχηματίζω.....	parier
βάζω στοίχημα.....	engager un pari

Η ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ LE DIVERTISSEMENT

5

η ψυχαγωγία.....	le délassément
το χόμπυ.....	le passe-temps
το διάβασμα.....	la lecture, l'étude
η εφημερίδα.....	le journal
το περιοδικό.....	le périodique, le magazine
εβδομαδιαίο.....	hebdomadaire
διαβάζω-εται.....	lire, étudier
το βιβλίο.....	le livre
το μυθιστόρημα.....	le roman
η βιβλιοθήκη.....	la bibliothèque
δανείζω-ομαι.....	prêter, emprunter
βαρετός.....	ennuyeux
τρομακτικός.....	angoissant, terrifiant

6

το ραδιόφωνο.....	la radio
η τηλεόραση.....	la télévision
η οθόνη.....	l'écran
τα νέα.....	les nouvelles
οι ειδήσεις.....	les informations
η εκπομπή.....	l'émission
εκπέμπω-εται.....	diffuser, émettre
μεταδίδω-εται.....	transmettre

7

η φωτογραφική μηχανή.....	l'appareil photo
η φωτογραφία.....	la photo
φωτογραφίζω-ομαι.....	photographier
εμφανίζω-ομαι.....	développer
το αρνητικό.....	le négatif
μεγεθύνω-εται.....	agrandir
το σλάιντ.....	la diapositive
η μεγέθυνση.....	l'agrandissement
κορνιζάρω-εται.....	encadrer
η κινηματογραφική μηχανή.....	la caméra
γυρίζω ταινία.....	tourner un film
η βεντέτα, η star.....	la vedette
το σενάριο.....	le scénario
ο ηθοποιός.....	l'acteur
ο παραγωγός.....	le producteur
ο σκηνοθέτης.....	le metteur en scène
η προβολή.....	la projection

— 1. Όλα τα παιδιά θέλουν να **παίζουν**, να διασκεδάζουν με **παιχνίδια**. "Σαν κερένια **κούκλα** ήταν το τσαμένο, σαν κούκλα πούβγαζε και λίγη φωνή άμα την ζουλούσαν" (Π.Χρηστομάνος). Τα αγόρια προτιμάνε τη **μπάλα** από τις κούκλες. Στην παραλία, όταν φυσάει παίζουμε ώρες ολόκληρες με τον **χαρταετό**. Ο γιός μου θέλει να πάει στο πάρκο όπου υπάρχουν **κούνιες**. Όλα τα μικρά της γειτονιάς είναι έξω και παίζουν **κρυφτό**.

— 2. Στην **τράπουλα** υπάρχουν τα κόκκινα σύμβολα, **το καρό** και η **κούπα** και τα μαύρα σύμβολα, **το μπαστούνι** και **το σπαθί**. Από φιγούρες υπάρχουν **ο ρήγας**, η **ντάμα** και **ο βαλές**. Τα **χαρτιά** πρέπει να **ανακατεύονται** καλά πριν **μοιραστούν** στους παίκτες. Έχασε την **παρτίδα** και μαζί όλα του τα λεφτά.

— 3. Έχουμε πολλά **επιτραπέζια παιχνίδια** όπως τη **ντάμα**, **το σκάκι**, **το ντόμινο**. Ο σκακιστικός όρος που δηλώνει την ήττα του αντιπάλου είναι **ρουά και ματ**. Στην Ελλάδα παίζουνε **τάβλι** στα καφενεία και κάνουν πολύ θόρυβο όταν ρίχνουν **τα ζάρια**.

— 4. Δε μου αρέσουν **τα τυχερά παιχνίδια**, προτιμάω **το μπιλιάρδο** γιατί θέλει **επιδεξιότητα**. Όταν ταξιδεύει, σκοτώνει την ώρα του λύνοντας **σταυρόλεξα**. Στην Ελλάδα πουλάνε **λαχεία** στους δρόμους, είναι τυχερό παιχνίδι στο οποίο μερικοί αριθμοί κερδίζουν πολλά χρήματα, μετά από κλήρωση.

— 5. Η **ψυχαγωγία** είναι απαραίτητη για τον άνθρωπο. Οι μεγάλες **εφημερίδες** έχουν ανταποκριτές σε πόλεις του εξωτερικού. Το Time Magazine είναι **εβδομαδιαίο περιοδικό** με μεγάλη κυκλοφορία. Οι δημόσιες **βιβλιοθήκες** διαθέτουν πολλά **βιβλία** για το κοινό. Οι περισσότεροι αναγνώστες **δανείζονται μυθιστορήματα**. Είναι στο δωμάτιό του και **διαβάζει** εντατικά για τις εξετάσεις. Απ' όλα τα μαθήματα, πιο **βαρετό** του φαίνεται το μάθημα της φυσικής.

— 6. Ο πρωθυπουργός απηύθυνε **ραδιοφωνικό μήνυμα** προς τον Ελληνικό λαό. **Το ραδιόφωνο και η τηλεόραση** σκοπό έχουν τη μετάδοση πληροφοριών και **ειδήσεων**. Σπάνια βλέπει πιά κανείς ποιοτικές **εκπομπές**. Δεν υπάρχουν **νέα** για το ναυάγιο, οι τελευταίες πληροφορίες **μεταδόθηκαν** πριν τρεις ώρες.

— 7. Το τελευταίο του χόμπυ είναι η **φωτογραφία** γι' αυτό παράγγειλε μια πολύ ακριβή **φωτογραφική μηχανή** από την Ιαπωνία. **Εμφανίζει** ο ίδιος τις φωτογραφίες και ξέρει να κάνει και **μεγέθυνση**. Ο Μ.Κακογιάννης, γνωστός **σκηνοθέτης**, **γύρισε** πολλές **ταινίες** με εξαιρετικούς **ηθοποιούς**. Η **προβολή** του κινηματογραφικού έργου απαγορεύτηκε για πολιτικούς λόγους.

παίζω μουσική	jouer de la musique
το τραγούδι	la chanson
τραγουδάω	chanter
ο τραγουδιστής	le chanteur
το μικρόφωνο	le micro
το ρεσιτάλ, η συναυλία	le récital

το μουσικό όργανο	l' instrument, orgue, organe
μουσικός	le musicien
ο δίσκος	le disque
η ντισκοτέκ	la discothèque

— 8. Ένας τραγουδιστής πρέπει να καλλιεργεί τη φωνή του. Το ρεσιτάλ που δόθηκε χτες σημείωσε μεγάλη επιτυχία, ήταν ένας θρίαμβος. Ο μουσικός που διευθύνει μια ορχήστρα λέγεται μαέστρος. Ακούω τους μουσικούς να κουρδίζουν τα όργανά τους, αυτό σημαίνει ότι σύντομα θα αρχίσει η συναυλία. Βάλε σε παρακαλώ ένα δίσκο με κλασσική μουσική.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Ποιός παίζει;	A qui de jouer?
Δεν είναι παίξε-γέλασε	C' est très difficile
Το παίζω στα δάχτυλα	Connaître sur le bout des doigts
Βγαίνω λάδι	Tirer son épingle du jeu
Δίνω εξουσιοδότηση εν λευκώ	Donner carte blanche
Παίζω με ανοιχτά χαρτιά	Jouer cartes sur table
Έχω όλα τα ατού	Avoir tous les atouts en main
Ξέρω τα κόλπα	Connaître la musique
Πηγαίνει ρολόι	Etre réglé comme du papier à musique

6. — ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ — L' ÉCOLE

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ L' ÉCOLE ET L' ÉDUCATION

1

μαθαίνω	apprendre
πηγαίνω στο σχολείο	aller à l' école
στοιχειώδης	élémentaire
ο παιδικός σταθμός	la crèche
το νηπιαγωγείο	la maternelle
το δημοτικό	le primaire
το γυμνάσιο	le collège
το λύκειο	le lycée
δημόσιος	public
ιδιωτικός	privé

2

ο μαθητής	l' élève
η μαθήτρια	l' élève (fém)
ο δάσκαλος	le maître, l' instituteur
η δασκάλα	la maîtresse, l' institutrice
ο καθηγητής	le professeur
η καθηγήτρια	le professeur (fém)
εποπτεύω	surveiller, inspecter
ο εποπτής	le surveillant, l' inspecteur
ο διευθυντής	le directeur

ο λυκειάρχης	le proviseur
--------------------	--------------

Η ΤΑΞΗ LA CLASSE

3

η τάξη	la classe, l' ordre
το γραφείο	le bureau
το θρανίο	le banc
ο πίνακας	le tableau
η κιμωλία	la craie
το σφουγγάρι	l' éponge
το πανί	le chiffon

4

η εικόνα	l' image, l' icône
ο χάρτης	la carte, le plan
το σχολικό βιβλίο	le livre scolaire
το τετράδιο	le cahier
το στυλό	le stylo
το μελάνι	l' encre
το στυπόχαρτο	le buvard
η κόλλα	la copie
ο λεκές	la tache
δίνω λευκή κόλλα	remettre une copie blanche
μαζεύω τις κόλλες	ramasser les copies

— 1. "Τα παιδιά πρέπει να μαθαίνουν παίζοντας". Αυτό είναι μία αρχή που κρατά από τα χρόνια του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη. Η στοιχειώδης εκπαίδευση είναι υποχρεωτική. Τα παιδιά πηγαίνουν πρώτα σε παιδικό σταθμό, έπειτα στο νηπιαγωγείο. Στο δημοτικό μαθαίνει κανείς να διαβάζει και να γράφει. Αργότερα οι μαθητές πηγαίνουν στο γυμνάσιο και στο λύκειο. Μερικοί γονείς προτιμούν να στέλνουν τα παιδιά τους σε ιδιωτικά σχολεία παρά σε δημόσια.

— 2. Μαθητές του Σωκράτη ίδρυσαν φιλοσοφικές σχολές όπου ανέπτυξαν τη φιλοσοφία του δασκάλου τους. Ο Πλάτωνας είχε δάσκαλο τον Πρωταγόρα. Ο επιθεωρητής έχει καθήκον να εποπτεύει τα σχολεία της περιφέρειάς του και να ελέγχει τους καθηγητές.

— 3. Στην αίθουσα της 3ης τάξης υπάρχουν 20 θρανία. Ο καθηγητής των μαθηματικών γράφει τον κανόνα στον πίνακα και εξηγεί τη μέθοδο των τριών. "Όσα είδα στα σπλάχνα μου ν' ανάβουν σφουγγάρια, μέδουσες/ με τα πρώτα λόγια των Σειρήνων" (Οδ.Ελύτης).

— 4. Στον τοίχο ο καθηγητής της γεωγραφίας έχει τοποθετήσει τον παγκόσμιο γεωγραφικό χάρτη. Το τραπέζι του μαθητή έχει γεμίσει από σχολικά βιβλία και τετράδια. Παλιά, οι μαθητές έγραφαν με μελάνι. Τώρα πια γράφουν με στυλό. Το στυπόχαρτο χρησιμοποιείται για την απορρόφηση της μελάνης. Την ώρα της εξέτασης με εγκατέλειψε η μνήμη μου ολότελα, με αποτέλεσμα να δώσω λευκή κόλλα.

5

η σελίδα	la page
το φύλλο	la feuille
η κόλλα	la colle
κολλάω-ιέμαι	coller
ο χάρακας	la règle
ο διαβήτη	le compas
το μολύβι	le crayon, le plomb
η γόμα	la gomme
η ξύστρα	le taille-crayon
ξύνω-ομαι	tailler, gratter
σβήνω	effacer, éteindre

6

το μάθημα	le cours, la leçon
το διάλειμμα	la récréation, l' intervalle, l' entr' acte
η αυλή	la cour
το γυμναστήριο	le gymnase
η άσκηση	l' exercice

7

το τμήμα	la division, la section, le poste (police)
το απολυτήριο	le certificat
το τρίμηνο	le trimestre
οι διακοπές	les vacances

8

διαβάζω	lire, étudier
---------------	---------------

γράφω-ομαι	écrire
λογαριάζω-ομαι	compter
υπολογίζω-ομαι	calculer, prendre en considération, estimer
διδάσκω-ομαι	enseigner
η έννοια, η σημασία	le sens, la signification
εξηγώ-ούμαι	expliquer
σημαίνω	signifier
απαντώ	répondre
ρωτώ-ιέμαι	questionner
κάνω ερωτήσεις	poser des questions
μαθαίνω απ' έξω	apprendre par coeur
απαγγέλλω	réciter
αντιγράφω-ομαι	copier
επαναλαμβάνω-ομαι	répéter
η προφορά	la prononciation, l' accent

9

η υπαγόρευση	la dictée
η ορθογραφία	l' orthographe
το λάθος	la faute
η γραμματική	la grammaire
ο κανόνας	la règle
η εξαίρεση	l' exception
αποτελώ εξαίρεση	faire exception
ανεξαιρέτως	sans exception
ο τονισμός	l' accentuation
η λέξη	le mot
σχηματίζω-ομαι	faire, former

10

ο αριθμός	le nombre, le numéro
μετρώ-ιέμαι	compter, mesurer
ζυγός	pair
μονός	impair
η πρόσθεση	l' addition
η αφαίρεση	la soustraction
ο πολλαπλασιασμός	la multiplication
η διαίρεση	la division

11

λύνω-ομαι	résoudre
εύκολος	facile
δύσκολος	difficile
ακριβός	juste
σωστός	exact
προφορικός	oral
γραφτός	écrit
η εξέταση	l' examen
εξετάζω-ομαι	examiner

12

η ιστορία	l' histoire
η γεωγραφία	la géographie
οι φυσικές επιστήμες	les sciences-naturelles
η γλώσσα	la langue
τα Γερμανικά	l' allemand
τα Αγγλικά	l' anglais
τα Γαλλικά	le français
τα Ελληνικά	le grec
τα Λατινικά	le latin

τα Ισπανικά	l' espagnol
τα Ιταλικά	l' italien
το αλφάβητο	l' alphabet
τα μαθηματικά	les mathématiques
η γεωμετρία	la géométrie
η άλγεβρα	l' algèbre
η φυσική	la physique
η χημεία	la chimie
η μουσική	la musique
η γυμναστική	la gymnastique
ακού(γ)ω-ομαι	écouter, entendre
προσέχω	faire attention
μεταφράζω-εται	traduire
περιγράφω-ομαι	décrire

ΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ
LES ÉLÈVES

13

προικισμένος	doué, doté
η μνήμη	la mémoire
θυμάμαι	se rappeler
ξεχνάω-ιέμαι	oublier
έξυπνος	intelligent
η εξυπνάδα, η ευφυΐα	l' intelligence
καταλαβαίνω	comprendre
εργατικός	travailleur
επιμελής	soigneux
η επιμέλεια, η φροντίδα	le soin
προσεκτικός	attentif, prudent
η έγνοια	le soin, le souci

— 5. Έχω να διαβάσω τριάντα **σελίδες** χημεία για την επόμενη Παρασκευή. Ο καθηγητής απαιτεί από τους μαθητές του να κρατάνε πάντοτε μαζί τους για το μάθημα. **ένα χάρακα, ένα διαβήτη, μία γόμα, μία ξύστρα** και ένα σωληνάριο με **κόλλα**.

— 6. Κατά τις δέκα και μισή, αφού έχει τελειώσει το πρώτο **μάθημα**, τα παιδιά έχουν **διάλειμμα** για είκοσι λεπτά και μαζεύονται στην **αυλή**. Ο Σωκράτης σύχναζε στην αγορά της Αθήνας και στα **γυμναστήρια** όπου συνηθίζαν να συγκεντρώνονται οι Αθηναίοι.

— 7. Το πρώτο **τμήμα** μαθαίνει Αγγλικά, ενώ το δεύτερο μαθαίνει Γαλλικά. Το **απολυτήριο** είναι έγγραφο που βεβαιώνει ότι έχει τελειώσει κανείς τις σπουδές του. Όλοι οι μαθητές περιμένουν με λαχτάρα τις **διακοπές**.

— 8. Το να **διαβάζει, να γράφει** και να μετράει είναι το πρώτο πράγμα που μαθαίνει κανείς στο δημοτικό. Αυτός ο άνθρωπος δεν **λογαριάζει** κανέναν. "Ο όρος αυτός είναι ιατρικός και δεν καταλαβαίνω την **έννοιά του**. Μπορείτε σας παρακαλώ να μου **εξηγήσετε τι σημαίνει**;" "Αδυνατώ να σας **απαντήσω** εγώ. Θα πρέπει να **ρωτήσετε** τον καθηγητή". Αυτός ο μαθητής είναι πολύ περιεργός, συνέχεια **κάνει ερωτήσεις**. Οι ηθοποιοί **μαθαίνουν** ολόκληρα θεατρικά έργα **απ' έξω**. Τιμωρήθηκε γιατί **αντέγραψε** από τον συμμαθητή του. Έχει αποδειχθεί ότι η ιστορία **επαναλαμβάνεται**. Ακόμα και οι Έλληνες δύσκολα καταλαβαίνουν την Κυπριακή **προφορά**.

— 9. Στην ηλικία σου αυτά τα **ορθογραφικά λάθη** είναι απαράδεκτα. Η **γραμματική** ασχολείται με το μορφολογικό μέρος της γλώσσας και τον καθορισμό των **κανόνων** της. Λέμε ότι η **εξαίρεση** επιβεβαιώνει τον **κανόνα**. Διαβάζουμε τώρα δυσκολότερα κείμενα με περισσότερες άγνωστες **λέξεις**. Στη γαλλική **γλώσσα** όλες **ανεξαιρέτως** οι **λέξεις τονίζονται** στη λήγουσα. Τα σύννεφα **σχηματίζουν** παράξενες μορφές στον ουρανό.

— 10. Ο **αριθμός** των θυμάτων του ατυχήματος ξεπέρασε τους εκατό. Σήμερα επιτρέπονται μόνο τα αυτοκίνητα με **ζυγό** αριθμό στο κέντρο της Αθήνας, **τα μονά** θα κυκλοφορήσουν αύριο. Η **πρόσθεση, η αφαίρεση, ο πολλαπλασιασμός και η διαίρεση** αποτελούν τις τέσσερις αριθμητικές πράξεις.

— 11. Κατά τη διεθνή διάσκεψη συζήτησαν το πώς θα μπορούσε να **λυθεί** το πρόβλημα της πείνας στον Τρίτο Κόσμο. Εάν μία αντίληψη είναι η επικρατέστερη, δεν σημαίνει πως είναι και η **σωστή**. Την επόμενη εβδομάδα οι φοιτητές δίνουν **γραφτές και προφορικές** εξετάσεις. Πρέπει να σας δει ένας οφθαλμίατρος για να σας **εξετάσει** τα μάτια.

— 12. Η **ιστορία** αναφέρεται στις περιόδους και στα γεγονότα των λαών. Η επιστήμη της **γεωγραφίας** μελετά τη γήινη επιφάνεια και τα σχετικά φαινόμενα. Τα Αρχαία **Ελληνικά και τα Λατινικά** είναι γλώσσες που δεν μιλιούνται πια. "Ξέρω πως είναι τίποτε όλ' αυτά και πως η γλώσσα που μιλώ δεν έχει **αλφάβητο**" (Οδ.Ελύτης). Η **άλγεβρα και η γεωμετρία** είναι δύο κλάδοι των **μαθηματικών**. Η **φυσική και η χημεία** είναι δύο ξεχωριστές επιστήμες: η πρώτη μελετάει τα φαινόμενα της ύλης και την κίνησή της και η δεύτερη μελετάει τη σύσταση και τις ιδιότητες των ουσιών. Το έργο του Μ.Προυστ **μεταφράστηκε** σε πολλές γλώσσες. Το πώς μου φέρθηκε χθες το βράδυ, δεν **περιγράφεται**!

— 13. Από παιδί, ο Μότσαρτ ήταν **προικισμένος** μουσικός. Το περιστατικό ξαναγύρισε στη **μνήμη** μου και μου έφερε δακρυά. Αυτή τη στιγμή δεν μπορώ να **θυμηθώ** το όνομά του, το **έχασα** εντελώς. Αυτό το παιδί είναι **πανέξυπνο, καταλαβαίνει** και μαθαίνει πολύ γρήγορα. Η δουλειά μου απαιτεί πολλή **προσοχή και επιμέλεια**. "Μονάχη **έγνοια** μου η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου" (Οδ.Ελύτης).

14	
ο βλάκας	le sot
ο κουτός	stupide, sot
λέω βλακίες	dire des bêtises
κάνω βλακίες	faire des sottises
τεμπέλης	paresseux
η τεμπελιά	la paresse
η οκνηρία	l' oisiveté, la fainéantise
αφηρημένος	distract, abstrait, étourdi
αμελής	négligent
εξ αμελείας	par négligence

15	
παρών	présent
απών	absent
απουσιάζω	manquer
παίρνω απουσίες	faire l' appel
αργώ, καθυστερώ	être en retard, s' attarder, retarder

το σκάω απ' το	
σχολείο	faire l' école
απειλώ-ούμαι	
buissonnière	
menacer	
τιμωρώ-ούμαι	punir
ανήσυχος	remuant, soucieux,
inquiet	
bavard	
πολυλογάς, φλύαρος..	
κάνω θόρυβο, κάνω	
φασαρία	faire du bruit
σιωπηλός	silencieux
η ησυχία	le calme
ήσυχος, ήρεμος	calme, tranquille

16	
ο βαθμός	la note, le degré

η βαθμολογία	la notation
άριστος	excellent
καλός	bon
μέτριος	passable, moyen
ο έλεγχος	le bulletin, le contrôle
η συμπεριφορά	la conduite,
le comportement	
η πρόοδος	le progrès
προοδεύω	progresser
αυστηρός	sévère
μέμφομαι, επιπλήττω,	
αποδοκιμάζω-ομαι	blâmer
κατακριτέος	blâmable
επαινώ-ούμαι	louer, vanter
ανταμείβω-ομαι	récompenser
η ανταμοιβή	la récompense,
rémunération	

ΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ LES UNIVERSITÉS

17	
ο φοιτητής	l' étudiant
η φοιτήτρια	l' étudiante
ο υποψήφιος	le candidat
η υποτροφία	la bourse
το δίπλωμα	le diplôme
η ανώτατη	
εκπαίδευση	l' enseignement
supérieur	
ο πρύτανης	le recteur
το διδακτορικό	le doctorat
η διατριβή	le thèse
λόγιος	érudit, savant

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Ήσυχος σαν Παναγία Sage comme une image
Γράφω ορνιθοσκαλίσματα, κάνω γράμματα σαν ψείρες Ecrire avec des pattes de mouches
Αργία μήτηρ πάσης κακίας L' oisiveté est la mère de tous les vices

KANONAS REGLE
Κατά γενικό κανόνα En règle générale
Η μέθοδος των τριών La règle de trois
Χρησιμεύω ως υπόδειγμα Servir de règle
Για την τάξη Pour la bonne règle
Όλα είναι εν τάξει Tout est en règle
Βάζω σε τάξη Mettre en règle
Συνηθίζεται να Il est de règle de
Παίρνω σαν υπόδειγμα Prendre pour règle

— 14. Τι κάθεσαι και **τεμπελιάζεις** όλη μέρα όταν υπάρχει τόση δουλειά; **Κάνει** συχνά **βλακείες** είτε από **αφηρημάδα** είτε από **αμέλεια**, το μυαλό του βρίσκεται αλλού. Η **αφηρημένη** τέχνη είναι ένα καλλιτεχνικό ρεύμα με αξιόλογους εκπροσώπους.

— 15. Η δασκάλα παρατήρησε ότι ο μαθητής **απουσίαζε** συχνά. Έμαθε αργότερα ότι **το έσκαγε από το σχολείο** μέρα παρά μέρα. Τον **απειλήσε** πως θα τον **τιμωρήσει** εάν του επαναλάμβανε. Μην **κάνετε φασαρία** γιατί δεν θα μπορέσει κανείς σας να συγκεντρωθεί και να γράψει.

— 16. Πήρε εξαιρετικό **βαθμό** στις εξετάσεις της φιλολογίας, 18 με **άριστα** το 20. Ήταν πίσω στο μάθημα των γαλλικών, αλλά το περασμένο τρίμηνο διάβασε σκληρά και έκανε σημαντική **πρόοδο**. Η **συμπεριφορά** σου είναι **κατακριτέα** από κάθε άποψη. Τον **επαίνεσαν** για το κατόρθωμά του και του απένειμαν μετάλλιο. Απαγορεύεται **αυστηρά** η ρίψη αποριμμάτων στις παραλίες.

— 17. Πολλοί **φοιτητές** κατοικούν μέσα στο **Πανεπιστήμιο**, στη φοιτητική εστία. Προτιμήθηκε από τους υπόλοιπους **υποψήφιους** λόγω των προσόντων του. Πήρε μια **υποτροφία** για να σπουδάσει στο εξωτερικό και μετά απο μερικά χρόνια γύρισε με το **δίπλωμα** του γιατρού. Η **ανώτατη εκπαίδευση** απαιτεί σπουδές τουλάχιστον τεσσάρων ετών στο Πανεπιστήμιο. Ο **πρύτανης** είναι ο προϊστάμενος ενός ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος. Έκανε το **διδακτορικό** του πάνω σ' ένα πρωτότυπο θέμα και μετά την παρουσίαση της **διατριβής** του, πήρε τη θέση του βοηθού στην έδρα της Φιλοσοφικής Σχολής.

7. — ΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ, Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

LES SCIENCES, LA LITTÉRATURE ET LES BEAUX-ARTS

ΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ LES SCIENCES

1

η γραμμή.....	la ligne
η αράδα	la ligne, la file
η επιφάνεια	la surface
η γωνία.....	l' angle, le coin
ευθύγραμμος.....	rectiligne
καμπύλος, κυρτός	courbé
οξύς.....	aigu, pointu, subtil
αμβλύς	obtus
το σχήμα	la figure, la forme
το διάγραμμα.....	le diagramme, le dessin
το τετράγωνο	le carré
το ορθογώνιο	le rectangle
ο ρόμβος	le losange
ο κύβος	le cube
ο κύκλος	le cercle

2

ο επιστήμονας.....	le scientifique
ο φυσικός.....	le physicien
ο χημικός	le chimiste
σπουδάζω, μελετώ.....	étudier
ο νόμος	la loi
ο κανόνας	la règle
η ιδιότητα.....	la propriété
η ύλη	la matière
το εργαστήριο	le laboratoire
το πείραμα	l' expérience
το δοκιμαστήριο.....	l' éprouvette
ο σωλήνας.....	l' éprouvette, le tube,
	le tuyau
αναμιγνύω-ομαι, ανακατεύω-ομαι	mélanger, mêler
η βάση	la base
το οξύ	l' acide
το φαινόμενο	le phénomène

— 1. Οι αυστηρές **γραμμές** των ζωικών νών δεν αρέσουν σε πολλούς. Δεν πρέπει να βλέπει κανείς μονάχα την **επιφάνεια** των πραγμάτων. Ο καθηγητής των μαθηματικών σχεδίασε στον πίνακα μια ορθή, μια οξεία και μια αμβλεία **γωνία**. Έπειτα εξήγησε τα γεωμετρικά σχήματα: στο αριστερό μέρος του πίνακα βρισκόταν ένα **τετράγωνο**, στο δεξιό ένας **ρόμβος** και στη μέση ένας **κύβος**. “Μη μου τους κύκλους τάραττε” (Αρχιμήδης).

— 2. Στο παγκόσμιο συνέδριο ιατρικής, διακεκριμένοι **επιστήμονες** αντιπροσώπευσαν τη χώρα μας. Ο Ισαάκ Νεύτων ήταν ένας φημισμένος **φυσικός**, μαθηματικός και αστρονόμος. Ο Παστέρ, **χημικός** και βιολόγος, έγινε γνωστός από το εμβόλιο εναντίον της λύσσας. Όποιος **μελετάει** διευρύνει τις γνώσεις του. Πολλά βότανα έχουν θεραπευτικές **ιδιότητες** και χρησιμοποιούνται στη φαρμακευτική. Σήμερα έχουμε μάθημα για την οργανική και ανόργανη **ύλη**. Στα περισσότερα **εργαστήρια** κάνουν **πειράματα** με ζώα, πράγμα που βρίσκει αντίθετες τις φιλοζωικές οργανώσεις. Το πρώτο παιδί του **σωλήνα** γεννήθηκε το 1978 στην Αγγλία. Το λάδι και το νερό δεν **αναμιγνύονται**. Από παιδί **ανακατευόταν** με την πολιτική και σήμερα είναι Υπουργός Οικονομικών. Στη χημεία, **βάσεις** λέγονται οι αλκαλικές χημικές ενώσεις.

Η ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ LA LITTÉRATURE

3

ο ποιητής.....	le poète
η ποίηση	la poésie
το ποίημα.....	le poème
ο στίχος	le vers
η ομοιοκαταληξία, η ρίμα	la rime
ο ρυθμός.....	le rythme, le style
το έργο.....	l' oeuvre
η στροφή	la strophe, le tournant
επικός	épique
λυρικός	lyrique
ο ρομαντισμός	le romantisme

4

το θέατρο	le théâtre
η τραγωδία	la tragédie

η κωμωδία.....	la comédie
ο δραματογράφος	le dramaturge
το δράμα	le drame
η πράξη	l' acte, l' action, la pratique
η σκηνή	la scène
ο μονόλογος	le monologue
ο διάλογος	le dialogue
απομνημονεύω	mémoriser
ρητορεύω	déclamer, parler en public
απαγγέλλω στίχους.....	réciter des vers

5

η μυθολογία	la mythologie
ο μύθος	le mythe
η ναϊάδα	la naïade
το παραμύθι.....	le conte de fée
ο Καραγκιόζης	Karagüzeuse
το μυθιστόρημα	le roman
το αστυνομικό μυθιστόρημα.....	le roman policier

— 3. Ο ποιητής Όμηρος έζησε τον 7ο π.Χ. αιώνα και έγραψε τα δυο γνωστά **έπη**, την Ιλιάδα και την Οδύσεια. Οι **στίχοι** του Κωστή Παλαμά στο **ποίημα** “Ύμνος εις την Αθηνά” είναι **ανομοιοκατάληκτοι** και γραμμένοι σε δεκαπεντασύλλαβο. Ο ίδιος έγραψε: “Τα πάντα και τα ανίερα ο **ρυθμός** τ’ αγιάζει”. Το ποιητικό **έργο** του Παλαμά συσχετίζεται με αυτό του Σολωμού. Η **ποίηση** του Κάλβου επηρεάστηκε από τον ρομαντισμό της εποχής του.

— 4. Ο “Άμλετ” είναι μια χιλιοπαιγμένη **τραγωδία**. Στα πλαίσια του φεστιβάλ Επιδαύρου παρουσιάζεται η **κωμωδία** του Αριστοφάνη “Όρνιθες”. Ο Ευριπίδης υπήρξε ο διασημότερος **δραματογράφος** της Αρχαίας Ελλάδας, μαζί με τον Σοφοκλή και τον Αισχύλο. Οι περισσότερες παραστάσεις αρχαίου **δράματος** που ετοιμάζουν οι ελληνικοί θίασοι για τα θερινά φεστιβάλ είναι εντυπωσιακά πρωτοποριακές. Ο Οθέλλος είναι τραγωδία σε πέντε **πράξεις**. Ο **μονόλογος** του Άμλετ είναι ίσως από τα διασημότερα κομμάτια του διεθνούς ρεπερτορίου. Με τις οπισθοδρομικές απόψεις που έχει, είναι αδύνατο να κάνεις **διάλογο** μαζί του. Με την παράδοση της ολυμπιακής φλόγας, η κορυφαία του χορού **απαγγέλλει τους στίχους** του ολυμπιακού ύμνου.

— 5. Στην ελληνική **μυθολογία** υπήρχαν δώδεκα θεοί που κατοικούσαν στον Όλυμπο. Ο Αίσωπος χρησιμοποιεί στους **μύθους** του τα ζώα για να παραδειγματίσει τους ανθρώπους. Οι **Ναϊάδες** ήταν θεότητες των ποταμών και των πηγών. Στα παιδιά αρέσουν τα **παραμύθια** που μιλάνε για μάγισσες και γίγαντες. Ο Νίκος Καζαντζάκης έχει γράψει πολλά **μυθιστορήματα**. Ο **Καραγκιόζης** είναι ο πρωταγωνιστής του θεάτρου σκιών, τύπος παμπόνηρου ανθρώπου, του οποίου το τούρκικο όνομα σημαίνει “μαυρομάτης”.

η νουβέλα la nouvelle

6

ο πεζός λόγος, η
πρόζα la prose
ο συγγραφέας l' écrivain
το ύφος (του λόγου) ... le style
καλύτερεύω,
βελτιώνω-ομαι améliorer
αποφεύγω éviter
επιτηδευμένος maniéré, affecté
η ιδιότητα la particularité
η ευκρίνεια της
γλώσσας la pureté du langage
η σαφήνεια la clareté
η βραχυλογία, η
συντομία la concision
σαφής clair, net, évident

Η ΙΣΤΟΡΙΑ L' HISTOIRE

7

το γεγονός l' événement
το παρελθόν le passé
ο άρχοντας, ο
ηγεμόνας le souverain, le notable
ο αιώνας le siècle
ο αυτοκράτορας l' empereur
ο πρίγκηπας le prince
ο θρόνος le trône

ο βασιλιάς le roi
η βασίλισσα le reine
βασιλεύω régner, se coucher
(soleil)
η μοναρχία la monarchie
η ευγένεια la noblesse, la
politesse, la courtoisie
η αυλή la cour
η δημοκρατία la république, la
démocratie
ο πολιτικός l' homme d' état, l'
homme politique
ο λαός le peuple
η ανταρσία l' émeute, la rébellion
η επανάσταση la révolution
ο πόλεμος la guerre
αιματηρός sanglant
ο εμφύλιος πόλεμος ... la guerre civile

8

η Αρχαιότητα l' Antiquité
ο Μεσαίωνας le Moyen-Age
μεσαιωνικός moyen-âgeux
η Αναγέννηση la Renaissance
η σταυροφορία la croisade
η μονομαχία le duel
ο ιππότης le chevalier
παλεύω lutter
αγωνίζομαι, μάχομαι... se battre
υποτάσσομαι se soumettre
πολιορκώ-ούμαι assiéger
η πολιορκία le siège

9

το φρούριο la forteresse
το κάστρο, ο πύργος.. le château
περικυκλώνω-ομαι entourer
περιτεichίζω-ομαι ceinturer
παραμονεύω,
παραφυλάω guetter
το ξίφος l' épée
η ασπίδα le bouclier

ΟΙ ΚΑΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ LES BEAUX-ARTS

10

η πινακοθήκη la pinacothèque
η ζωγραφική la peinture
ο ζωγράφος le peintre
ο καλλιτέχνης l' artiste
ζωγραφίζω peindre
ο πίνακας le tableau
το αριστούργημα le chef-d' oeuvre
η τοιχογραφία la fresque
η ελαιογραφία la peinture à l' huile
η υδατογραφία l' aquarelle
η εικόνα l' icône, l' image
η νεκρή φύση la nature morte
η θαλασσογραφία la marine

11

ο μουσαμάς la toile
το καβαλέτο le chevalier
ανακατεύω-ομαι mélanger
το πινέλο le pinceau
το χρώμα la couleur
κόκκινος rouge
κίτρινος jaune
μπλε bleu
ροζ rose
καφέ marron
μπλε ανοιχτό, θαλασσί
πορτοκαλί bleu clair
orange
πράσινος vert
μωβ violet
άσπρος, λευκός blanc
μαύρος noir

12

η φωτοσκίαση le clair obscur
η απόχρωση nuance
ζωηρός vif
ζεστός chaud
ανοιχτός clair, ouvert
σκούρος foncé
το πορτρέτο,
η προσωπογραφία le portrait
το μοντέλο le modèle
το τοπίο le paysage

— 6. Ο πεζός λόγος άνθισε στις αρχές του 20ου αιώνα. Ο Τζ.Τζούς θεωρείται ένας από τους μεγαλοφυέστερους **συγγραφείς** της εποχής μας. Στην έκθεσή σας το περιεχόμενο είναι ικανοποιητικό, αλλά **το ύφος** είναι πολύ **επιτηδευμένο**, πρέπει οπωσδήποτε να **βελτιωθεί**. Μου αρέσει **το στυλ** που γράφει, έχει **απλότητα, σαφήνεια και ευκρίνεια στη γλώσσα**, πράγμα που κάνει τα βιβλία του συναρπαστικά.

— 7. Η ιστορία είναι μία σειρά **γεγονότων** που αναφέρονται σε έθνη, πρόσωπα, χώρες και σε ορισμένες περιόδους της ζωής των λαών. Μερικές αναμνήσεις του **παρελθόντος** είναι τρομερά οδυνηρές. Οι φιλόσοφοι του Διαφωτισμού επηρεάστηκαν από τις ιδέες των ξένων **ηγεμόνων**. Ο Ναπολέων στέφθηκε **αυτοκράτορας** στην Παναγία των Παρισίων. Έχεις διαβάσει τον "Μικρό Πρίγκηπα" του Σαιντ Εξυπερύ; Στην Κρήτη, μπορεί κανείς να δει **το θρόνο** του μυθικού βασιλιά Μίνωα, γιού του Δία και της Ευρώπης. Οι **ευγενείς** την εποχή του Λουδοβίκου ΙΔ έπαψαν να είναι φεουδάρχες και έγιναν **αυλικοί**. Μιλώντας για την εποχή του Περικλή, ο Θουκυδίδης λέει: "Μόνο κατά το όνομα ήταν **δημοκρατία**". Η γαλλική **επανάσταση** υπήρξε το μεγαλύτερο κίνημα της Ευρώπης. Οι **ανταρσίες** κατά της εξουσίας και του καθεστώτος είναι συχνά **αιματηρές**. Στη διάρκεια της Κατοχής οι πολιτικές αντιθέσεις κατέληξαν σε **εμφύλιο πόλεμο**.

— 8. Το μαντείο του Απόλλωνα στους Δελφούς είναι ένα από τα πιο φημισμένα της **Αρχαιότητας**. Στο **Μεσαίωνα** κυβερνούσαν οι γαιοκτήμονες φεουδάρχες. Η ζωγραφική της **Αναγέννησης** βασίστηκε στην παλατιοκρατική και βυζαντινή παράδοση. Οι **σταυροφορίες** που έγιναν από τον 11ο έως τον 13ο αιώνα, σκοπό είχαν την απελευθέρωση των Αγίων Τόπων. Τα παραμύθια μιλάνε συχνά για **ιππότες** που μονομαχούν για όμορφες πριγκίπισσες. Οι "Ελεύθεροι **Πολιορκημένοι**" είναι από τα πιο γνωστά ποιήματα του Δ. Σολωμού και αναφέρεται στο Μεσολόγγι.

— 9. "Μια φορά κι έναν καιρό υπήρχε ένας βασιλιάς που ζούσε σ' έναν ψηλό **πύργο**, στο χωριό του Ντομσού". Η παλιά πόλη της Ρόδου είναι **περιτειχισμένη**, έτσι προστατευόταν στην αρχαιότητα από τις θαλάσσιες επιδρομές. Παλιά, οι οπλίτες είχαν επιθετικά όπλα τα **ξίφη** και αμυντικά τις **ασπίδες**.

— 10. Στην **πινακοθήκη** της Αθήνας βλέπει κανείς πολλά από τα έργα του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου. Η **ζωγραφική** του Τζιόττο ήταν πρωτότυπη, ήταν ο πρώτος **ζωγράφος** που εγκατέλειψε την μεσαιωνική παράδοση. Πολλοί **πίνακες** Ιταλών ζωγράφων βρίσκονται στο Λούβρο. Ο Μιχαήλ Άγγελος ήταν μεγάλος **καλλιτέχνης** και δημιούργησε πραγματικά **αριστουργήματα**. Την περίοδο της Αναγέννησης οι καλλιτέχνες **ζωγράφιζαν** φρέσκα σε υγρό τοίχο, νωπογραφίες. Αργότερα διαδόθηκε η **ελαιογραφία**. Οι θησαυροί και οι βυζαντινές **εικόνες** των μοναστηριών στο Άγιο Όρος είναι αμύθητης αξίας.

— 11. Οι ζωγράφοι τοποθετούν τους πίνακες στο **καβαλέτο** για να ζωγραφίσουν. Χαρακτηριστικά του ιμπρεσιονισμού είναι η σύνθεση και η ανάλυση των **χρωμάτων**. Τα **εφτά χρώματα** του ουράνιου τόξου είναι: **μωβ, λουλακί, μπλε, πράσινο, κίτρινο, πορτοκαλί και κόκκινο**.

— 12. Η Τζοκόντα του Λεονάρντο ντα Βίντσι έχει θαυμαστή απλότητα και ελαφριά **φωτοσκίαση**, με λεπτότατες χρωματικές **αποχρώσεις**. Ο Τιτσιάνο χαρακτηρίζεται από την τελειότητα στην απόδοση των **ζωηρών** χρωμάτων. Το **πορτρέτο** του Φραγκίσκου Α ζωγραφισμένο από τον Τιτσιάνο βρίσκεται σήμερα στο Παρίσι. Τα **τοπία** που ζωγράφισε ο Βαν Γκογκ με τις αδρές πινελιές και τα έντονα χρώματα εκφράζουν τον ταραγμένο ψυχισμό του.

13

το φως.....	la lumière
η σκιά.....	l' ombre
η γκραβούρα.....	la gravure
η χαρακτική.....	la gravure (l' art)
το σχέδιο.....	le dessin, le projet
το προσχέδιο.....	l' ébauche
το σκίτσο.....	le croquis
το περίγραμμα.....	le contour

14

η γλυπτική.....	la sculpture
ο γλύπτης.....	le sculpteur
η σμίλη.....	le ciseau
σμιλεύω.....	sculpter
το μάρμαρο.....	le marbre
μαρμαρίνος.....	marmoréen
ο ορείχαλκος.....	le bronze
το άγαλμα.....	la statue
η άργιλος.....	l' argile
προπλάθω.....	modeler

15

η μουσική.....	la musique
η επιδεξιότητα.....	la dextérité
γυμνάζομαι,	
εξασκώμαι.....	s' exercer
η κλίμακα.....	la gamme, l' échelle

το κομμάτι.....	le morceau
ο μουσικός.....	le musicien
ο συνθέτης.....	le compositeur
η ορχήστρα.....	l' orchestre
η συμφωνία.....	la symphonie
ο μαέστρος, ο	
αρχιμουσικός.....	le chef d' orchestre

16

τα έγχορδα όργανα.....	les instruments à cordes
τα πνευστά όργανα.....	les instruments à vent
τα κρουστά όργανα.....	les percussions
το βιολί.....	le violon
το βιολοντσέλο.....	le violoncelle
το πιάνο.....	le piano
το πιάνο με ουρά.....	le piano à queue
το φλάουτο, η	
φλογέρα.....	la flûte
το κλαρίνο.....	la clarinette
το όμποε.....	le hautbois
το κλαβεσέν.....	le clavecin
η σάλπιγγα, η	
τρομπέτα.....	la trompette
το σαξόφωνο.....	le saxophone
η κιθάρα.....	la guitare
το ταμπούρλο.....	le tambour
η άρπα.....	la harpe

17

το τραγούδι, το άσμα.....	le chant
τραγουδάω-ιέται.....	chanter
μελοποιώ-είται.....	mettre en musique
ο τραγουδιστής.....	le chanteur
ο σολίστ.....	le soliste
η χορωδία.....	le chœur, la chorale

18

το σαντούρι.....	le santouri
το μαντολίνο.....	la mandoline
η λύρα.....	la lyre
ο μπουζούκι.....	le bouzouki
ο μπαγλαμάς.....	le baglamas
το λαούτο.....	le luth
το ρεμπέτικο.....	le rebétique

19

η αρχιτεκτονική.....	l' architecture
ο αρχιτέκτονας.....	l' architecte
ο ρυθμός.....	le style, le rythme
η μορφή.....	la forme
ο ναός.....	le temple
το παλάτι.....	le palais

20

η πυραμίδα.....	la pyramide
αιγυπτιακός.....	égyptien
ο τάφος.....	la tombe
το μαντείο.....	l' oracle
η Ακρόπολις.....	l' Acropole
ο Παρθενώνας.....	le Parthénon
οι Καρυάτιδες.....	les Caryatides
ο στύλος, ο κίονας.....	la colonne
το θέατρο.....	le théâtre

— 13. Οι ιμπρεσιονιστές χαρακτηρίζονται από την αγάπη τους για τις διαβαθμίσεις του φωτός. Ο Ντύρερ στράφηκε με ιδιαίτερη επιτυχία στη **χαρακτική**. Τα χαρακτηριστικά του έργα διακρίνονται για τη λεπτότητα του **σχεδίου** τους και τα καθαρά **περιγράμματα**.

— 14. Ο Αύγουστος Ροντέν, ένας από τους μεγαλύτερους **γλύπτες** του 19ου αιώνα, χρησιμοποίησε στα έργα του **το μάρμαρο και τον ορείχαλκο**. Στο μουσείο του στο Παρίσι μπορεί να δει κανείς **αγάλματα σμιλεμένα** με απaráμιλλη τέχνη.

— 15. Τα τελευταία έργα του Μπετόβεν ανήκουν στη ρομαντική σχολή της **μουσικής**. Για να αποκτήσει κανείς **επιδεξιότητα** στο πιάνο πρέπει να **εξασκείται** καθημερινά, ιδιαίτερα στις **κλίμακες**. Το Νυχτερινό Νο 11 του Σοπέν είναι ένα **κομμάτι** που οι περισσότεροι πιανίστες έχουν στο ρεπερτόριό τους. Τα περισσότερα έργα του Δ.Μητρόπουλου, διάσημου έλληνα **συνθέτη**, έγιναν γνωστά μετά τον θάνατό του. Η συμφωνική ορχήστρα του Βερολίνου διευθύνεται από τον **αρχιμουσικό** φον Κάραγιαν.

— 16. Το **βιολί** ανήκει στα **έγχορδα όργανα**, ενώ **το κλαρίνο και το φλάουτο** στα πνευστά. Η αργεντινή Α.Νάτολα Χιναστέρα (**βιολοντσέλο**) και ο Γ.Παπαδόπουλος (**πιάνο**) θα παίξουν σήμερα στο Γαλλικό Ινστιτούτο έργα Μπαχ και Μπράμς. Μη χάσετε τη βραδιά μουσικής μπαρόκ με τον Γ.Παπαγιάννη (**φλάουτο** με ράμφος και μπαρόκ **όμποε**) στην αίθουσα Τέχνης Αθηνών. Ο Μπαχ έχει συνθέσει πολυάριθμα κομμάτια για **κλαβεσέν**. Ο Μ. Davis είναι φημισμένος **σαξοφωνίστας**. Το Ισπανικό κονσέρτο de Aranjuez είναι κοντσέρτο για **κιθάρα** και ορχήστρα.

— 17. Η Jessye Norman έχει ωραία φωνή και **τραγουδάει** μελωδικά. Η Μ.Κριλοβίτσι, **σολίστ** της Λυρικής Σκηνής, θα ερμηνεύσει απόψε άριες από γνωστές όπερες. Μία **χορωδία** αποτελείται από πολλούς τραγουδιστές οι οποίοι εκτελούν μουσικές συνθέσεις.

— 18. Τα πιο γνωστά ελληνικά μουσικά όργανα είναι **το σαντούρι, το μπουζούκι και ο μπαγλαμάς**, είδη ανατολίτικων λαϊκών οργάνων. "Έχ, τι **λαγούτα** και βιολιά και κλέφτικα νταούλια, οι πίπιζες του πλάτανου, του πεύκου τα **σαντούρια**" (Γ.Ρίτσος). Ο Βασίλης Τσιτσάνης έγραφε και τραγουδούσε τα **ρεμπέτικα**.

— 19. Η **αρχιτεκτονική** κατά την Αναγέννηση άρχισε να επηρεάζεται από το ρομανικό και το βυζαντινό **ρυθμό**. Ο Παρθενώνας είναι ναός δωρικού **ρυθμού**. Χαρακτηριστικός αρχαίος ελληνικός **ναός** είναι ο ναός του Απόλλωνα στο Σούνιο.

— 20. Οι **πυραμίδες** των Φαραώ που βρίσκονται στην **Αίγυπτο** χρησίμευαν ως **τάφοι**. Το **μαντείο** του Απόλλωνα βρίσκεται στους Δελφούς και η **Ακρόπολη** στην Αθήνα. Ωραία γλυπτά στολίζουν τον **Παρθενώνα** και το Ερεχθείο. Οι **Καρυάτιδες** είναι τύπος γυναικείου αγάλματος που αντικαθιστά τους **κίονες**. Το καλοκαίρι παρουσιάζονται ελληνικές τραγωδίες και κωμωδίες στο αρχαίο **θέατρο** της Επιδαύρου.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

MAYPOC

Μαύρη μέρα	Un jour néfaste
Μαύρη μοίρα	Un triste sort
Μαύρο δάκρυ	Des larmes amères
Μαύρη ζωή	Une existence malheureuse
Η μαύρη αλήθεια	une triste vérité
Τα βλέπει όλα μαύρα	Il voit tout en noir

ΛΕΥΚΟΣ, ΑΣΠΡΟΣ

Εν λευκώ	En blanc
Άσπρος σαν το χιόνι	Blanc comme neige
Λευκό μητρώο	Casier judiciaire vierge
Λευκή νύχτα	Une nuit blanche

8. — ΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΣΩΜΑ LE CORPS HUMAIN

1	
ψηλός.....	grand
ο γίγαντας.....	le géant
γερός.....	solide
δυνατός.....	fort
ο νάνος.....	le nain
κοντός.....	petit
εύρωστος.....	robuste

2	
ο σκελετός.....	le squelette
το κόκκαλο.....	l' os
η κλείδωση, η άρθρωση.....	l' articulation
ο μυς.....	le muscle
το νεύρο.....	le nerf
η κίνηση.....	le mouvement
η σάρκα.....	la chair
το δέρμα.....	la peau, le cuir
η επιδερμίδα.....	l' épiderme
καλύπτω-ομαι.....	couvrir, recouvrir, dissimuler

προστατεύω-ομαι.....	protéger
το κεφάλι.....	la tête
ο εγκέφαλος.....	le cerveau
το κρανίο.....	le crâne

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ LE VISAGE

3	
η έκφραση.....	l' expression
άσχημος.....	laid
τραβάω-ιέμαι, προσελκύω-ομαι.....	attirer, tirer
ελκυστικός.....	attirant
θηλυκός.....	féminin
η ομορφιά.....	la beauté
ωραίος.....	beau, joli
όμορφος.....	beau
χαριτωμένος.....	charmant
το χρώμα.....	le teint, la couleur
χλωμός.....	pâle

— 1. Οι Γίγαντες, μυθικά παιδιά της γής και του ουρανού, εξοντώθηκαν από τους θεούς του Ολύμπου κατά την γιγαντομαχία. Κατά την ελληνική μυθολογία, ο Ατλας ήταν τόσο **γερός** και **δυνατός** που κρατούσε στους ώμους του τη γή. **Νάνος** είναι ένας άνθρωπος που δεν έχει φυσιολογική ανάπτυξη.

— 2. **Σκελετό** λέμε έναν πολύ αδύνατο άνθρωπο. "Απ' **τα κόκκαλα** βγαλμένη των Ελλήνων τα ιερά" (Δ. Σολωμός). Η πάθηση των **αρθρώσεων** λέγεται αρθρίτιδα και παρατηρείται, κυρίως, στους ηλικιωμένους. **Οι μυς και τα νεύρα** επιτρέπουν στο **ανθρώπινο σώμα** να κινείται. Η διαφορά στο χρώμα του **δέρματος** δημιούργησε τις φυλετικές διακρίσεις. Όταν ο ήλιος καίει πρέπει να προστατεύουμε **το κεφάλι και την επιδερμίδα** μας. Η πυρκαγιά κατέστρεψε τα πάντα. το βουνό φαντάζει σαν **κρανίου** τόπος.

— 3. "Έκφρασις σοβαρή και μεγαλοπρεπής" (Κ. Καβάφης). **Τιάσχημο** που γίνεται **το πρόσωπό** σου όταν κατασουφιάξεις! **Τραβάει** τους άνδρες με την **ομορφιά** και τη **θηλυκότητά** της. Μου φαίνεται λίγο **χλωμός** σήμερα, δεν κοιμήθηκες καλά:

4

τα χαρακτηριστικά.....	les traits
το μέτωπο.....	le front
ο κρόταφος.....	la tempe
οι ρυτίδες.....	les rides
η ηλικία.....	l' âge
η μύτη.....	le nez
το ρουθούνι.....	la narine
το μάτι.....	l' oeil
το δάκρυ.....	la larme
το αυτί.....	l' oreille
το μάγουλο.....	la joue
η βλεφαρίδα.....	le cil
το φρύδι.....	le sourcil
το βλέφαρο.....	la paupière
τα ζυγωματικά, τα μήλα.....	les pommettes

5

το στόμα.....	la bouche
το χείλος.....	la lèvre
το δόντι.....	la dent
η γλώσσα.....	la langue
ο ουρανίσκος.....	le palais
το μουστάκι.....	la moustache
το μούσι, το γένι.....	la barbe
το πηγούνι, το σαγόνι.....	le menton
η μασέλα.....	la machoire
δαγκώνω-ομαι.....	mordre
μασάω-ιέται.....	mâcher
το ούλο.....	la gencive
καταπίνω-εται.....	avalier

— 4. Τα χαρακτηριστικά των ψαράδων είναι σκαμμένα από τη σκληρή ζωή στη θάλασσα. Έσπασαν **το μέτωπο** του εχθρού και έτρεψαν τους στρατιώτες σε άτακτη φυγή. Τα νιάτα είναι η καλύτερη **ηλικία** της ζωής του ανθρώπου. "Λάμπινέχει... χείλος, **μέτωπο, οφθαλμούς**" (Δ. Σολωμός). "Βούλωσα κι **αφτιά** και **μνημονικό**" (Κ. Βάρναλης). Μίλα του πιο δυνατά, είναι περήφανος στ' **αφτιά**. Έχει έντονα **ζυγωματικά** και ωραία, τοξοτά **φρύδια**. "Κυρά, κυρά, θαλασσινή και στεριανή με τα λουλουδιασμένα **μάγουλα**..." (Γ. Ρίτσος). "Δεν έχει διόλου χτες η σκιά των δέντρων, διόλου σιωπή κάτω από **τα βλέφαρα** της άνοιξης" (Γ. Ρίτσος).

— 5. "Ανοίγω το **στόμα** μου κι αναγαλλιάζει το πέλαγο" (Οδ. Ελύτης). "Που ακούμπησα στα χείλη σου σαν μian υδρία τη σκέψη" (Α. Σικελιανός). Ποτέ δεν θα συνεννοηθούμε, μιλάμε διαφορετική **γλώσσα**. **Το μουστάκι και το γένι** δεν πηγαίνουν σε όλους τους άνδρες. Μη **μασάς** τα λόγια σου, θέλω να ξέρω όλη την αλήθεια.

— 6. Πριν είκοσι χρόνια που τον γνώρισα ήταν ένα **σγουρομάλλικο, καστανό** αγόρι και τώρα έχει μείνει σχεδόν **φαλακρός**. Είναι κληρονομικό στην οικογένειά του να τους **πέφτουν τα μαλλιά**. "Κυρά **μελαχρινή** που η αντηλιά σου χρύσωσε τα χέρια σαν της Παναγιάς το κόνισμα" (Γ. Ρίτσος). "Έμελλε η χορδή να σπάση του χειμώνα και μια φωνή **ξανθή** να δραπετεύσει" (Γ. Σαραντάρης).

— 7. "Άσπρος τόσο, μήτε κρίνος ο **λαιμός**" (Μ. Μαλακάσης). Ετρεχε γρήγορα, η **αναπνοή** του έβγαине **λαχανιασμένη** και αισθανόταν κούραση μέχρι το **μεδούλι**. Οι **σπόνδυλοι** της έπαθαν καθίζηση, με αποτέλεσμα η **σπονδυλική στήλη** να μετακινηθεί και να πιέζει τον **θώρακα**. Το **αυχενικό** σύνδρομο δημιουργείται από κάποιο τράνταγμα ή κύτπημα και εμφανίζεται σε ανύποπτο χρόνο. **Πνεύμονες** των μεγάλων πόλεων είναι τα άλση.

η ελιά.....	le grain de beauté, l' olive
-------------	------------------------------

6

η τρίχα.....	le poil
τα μαλλιά.....	les cheveux
πέφτω.....	tomber
καφαλός, φαλακρός.....	chauve
σγουρομάλλης.....	frisé
καστανός.....	châtain
μελαχρινός.....	brun
ξανθός.....	blond

Ο ΚΟΡΜΟΣ LE TRONC

7

ο λαιμός.....	le cou
αναπνέω.....	respirer
η αναπνοή.....	la respiration
λαχανιάζω.....	haleter
ο μυελός, το μεδούλι.....	la moëlle
ο σπόνδυλος.....	la vertèbre
η σπονδυλική στήλη.....	vertébrale
ο θώρακας.....	le thorax
ο σβέρκος, ο αυχέννας.....	la nuque
ενώνω-ομαι.....	unir, relier
το στήθος.....	la poitrine
ο πνεύμονας.....	le poumon
η ράχη, η πλάτη.....	le dos
το πλευρό.....	la côte
πνίγω-ομαι.....	étouffer, noyer

ο σφυγμός.....	le poulx
η καρδιά.....	le coeur
χτυπάω-ιέμαι.....	battre
το αίμα.....	le sang
η φλέβα.....	la veine
το αγγείο.....	le vaisseau
η αορτή.....	l' aorte
η αρτηρία.....	l' artère
το συκώτι.....	le foie
το στομάχι.....	l' estomac
χωνεύω-εται.....	digérer
το έντερο.....	l' intestin
ο ομφαλός.....	le nombril
μυώδης.....	musclé
ο γοφός.....	la hanche
η κοιλιά.....	le ventre
η μέση.....	la taille, le milieu
το νεφρό.....	le rein

ΤΑ ΜΕΛΗ LES MEMBRES

ο βραχίονας, το μπράτσο.....	le bras
η γάμπα.....	la jambe

ο ώμος.....	l' épaule
η μασχάλη.....	l' aisselle
σηκώνω τους ώμους...	hausser les épaules
ο αγκώνας.....	le coude
ο καρπός.....	le poignet
το χέρι.....	la main
δεξιός.....	droit
αριστερός.....	gauche
ο δεξιόχειρας.....	le droitier
ο αριστερόχειρας.....	le gaucher
το δάχτυλο.....	le doigt
ο αντίχειρας.....	le pouce
η γροθιά.....	le poing
ο δείκτης.....	l' index
η παλάμη.....	la paume
το νύχι.....	l' ongle, la griffe
σφίγγω.....	serrer

το πόδι.....	le pied
ο μηρός, το μπούτι.....	la cuisse
το γόνατο.....	le genou
ξυπόλητος.....	pied-nu
το πέλμα, η πατούσα..	la plante du pied
το δάχτυλο.....	l' orteil
η φτέρνα.....	le talon
γυμνός.....	nu
ο αστράγαλος.....	la cheville

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Κόβω το κεφάλι μου J' en mets ma tête à couper
Είναι πετσί και κόκκαλο Il n' a que la peau sur les os
Εχω τα νεύρα μου Etre sur les nerfs
Τρέχουν τα σάλια μου Avoir l' eau à la bouche
Στοιχίζει τα μαλλιά της κεφαλής μου (σου, του) Coûter les yeux de la tête
Είναι του χεριού μου, τον σέρνω απ' τη μύτη Mener qq'un par le bout du nez
Ροδάνι πάει η γλώσσα του C' est un moulin à paroles
Χαμένο κορμί Un vaurien
Στο χέρι μου είναι Cela dépend de moi
Αχιλλείος πτέρνα Le talon d' Achille
Τραβάω τα μαλλιά μου S' arracher les cheveux
Η γλώσσα κόκκαλα δεν έχει και κόκκαλα τσακίζει C' est une mauvaise langue
Παρά τρίχα Il s' en est fallu d' un cheveu
Τα μάτια σου τέσσερα Prends garde
Εφτασε ο κόμπος στο χτένι Dépasse les bornes
Απ' το στόμα σου και στου Θεού τ' αφτί Que ton souhait soit exhaussé
Γλύτωσε από το στόμα του λύκου Il l' a échappé belle
Δεν ιδρώνει το αφτί του Cela lui est indifférent
Του μπήκαν ψύλλοι στ' αφτιά Cela lui a mis la puce à l' oreille
Γελούσαν και τ' αφτιά του Il était très content
Είναι χρεωμένος μέχρι το λαιμό Il est endetté jusqu' au cou
Κάνω τα γλυκά μάτια Faire les yeux doux
Τον έχω στο μάτι Je suis jaloux de lui
Μου άνοιξε τα μάτια Il m' a ouvert les yeux
Τα λέω έξω από τα δόντια Parler sans détour
Είμαι όλος αυτιά Je suis tout ouïe
Μου κάθεσαι στο λαιμό Je l' ai en travers de la gorge

— 8. Η καρδιά της χτυπούσε δυνατά και το αίμα κυλούσε γρήγορα στις φλέβες της μέχρι ν' ακούσει τα αποτελέσματα των εξετάσεων. Ηπие τόσο πολύ κρασί που όλο το βράδυ ξαγρύπνησε βγάζοντας τα συκώτια του. Στην αρχαία Ελλάδα θεωρούσαν το μαντείο των Δελφών τον ομφαλό της γής. Τα ανδρικά αρχαιοελληνικά αγάλματα είχαν ιδανικές αναλογίες: ελαφρώς μυώδες σώμα, επίπεδη κοιλιά, λεπτή μέση και στενούς γοφούς.

— 9. Άνοιξε ξαφνικά τα μπράτσα του και την έσφιξε στην αγκαλιά του. Απλώσε τα πόδια της μπροστά στη φωτιά και έκλεισε τα μάτια. Αφ' ότου έμεινε χήρα, σήκωσε στους ώμους της όλα τα βάρη της οικογένειας. Γλίστρησε, έπεσε κι έπαθε εξάρθρωση στον καρπό του δεξιού του χεριού. Το πλήθος στην πορεία περπατούσε φωνάζοντας, με σηκωμένες γροθιές. "Ζεστάθηκαν μεμιάς τα δάχτυλα των αγαλμάτων και στο νύχι του αντίχειρα πλάτυνε ερωτικά ο τριανταφυλλένιος κύκλος" (Γ.Ρίτσος). Ο δεικτής τιμών τον τελευταίο χρόνο είχε κάθετη άνοδο. Η δολοφονία του Σ.Αλιέντε θεωρήθηκε ξένος δάκτυλος. "Πουλί μου εσύ που μου' φερνες νεράκι στην παλάμη..." (Γ.Ρίτσος).

— 10. "Με τα φαρδιά, λιοκαμένα του πόδια, με τους γλυπτικούς μύωνες στα γυμνά μπράτσα του" (Γ.Ρίτσος). Ένοιωσε τα πόδια του να τρέμουν και τα γόνατά του να λύνονται στη θέα του γκρεμισμένου του σπιτιού. Ετρεχε ξυπόλητος πάνω στην καυτή άμμο και οι πατούσες του καιγόntonσαν. Στις αρχές του αιώνα μας και αργότερα, η θέα του γυμνού αστραγάλου των γυναικών ήταν φοβερή πρόκληση.

9. — Η ΥΓΕΙΑ — LA SANTÉ

1	
η διάγνωση	le diagnostic
η αρρώστια, η ασθένεια	la maladie
άρρωστος, ασθενής ...	malade
το ατύχημα	l' accident
το πρήξιμο	l' enflure
το στραμπούλιγμα	la foulure
το κάταγμα, το σπάσιμο	la fracture
τραυματίζω-ομαι	blessar
το τραύμα, η λαβωματιά	la blessure
η πληγή	la plaie
η ουλή	la cicatrice
αφήνω-ομαι	laisser
πονάω	avoir mal
το ιατρείο	le cabinet (du médecin)

2	
κάνω εμετό	vomir
κρυολογώ	prendre froid
ανατριχιάζω	frissonner
φτερνίζομαι	éternuer
βήχω	tousser

καλώ τον γιατρό	faire venir le médecin
σοβαρός	grave, sérieux
φυσιολογικός	normal

3	
μετρώ, παίρνω το σφυγμό	tâter le pouls
στηθοσκοπώ	ausculter
εξετάζω-ομαι	examiner
η συνταγή	l' ordonnance
γράφω συνταγή	prescrire
ο φαρμακοποιός	le pharmacien
το φαρμακείο	la pharmacie
το φάρμακο	le médicament
το χάπι	le cachet, la pillule
το αντιβιοτικό	l' antibiotique
χειροτερεύω	empirer
η ανάρρωση	la convalescence
η επίσκεψη	la visite
απολυμαίνω-ομαι	désinfecter
εμβολιάζω-ομαι	vacciner
το εμβόλιο	le vaccin
ο εμβολιασμός	la vaccination

4	
ο πόνος	le mal, la souffrance, la douleur
ο πονοκέφαλος	le mal de tête
η ημικρανία	la migraine
η νευραλγία	la névralgie
η ισχιαλγία	la sciatique
η ηλίαση	l' insolation
η ασπιρίνη	l' aspirine
ο πυρετός	la fièvre
βγάζω	arracher
ο οδοντίατρος	le dentiste
σφραγίζω	plomber
λιποθυμώ	s' évanouir
η λιποθυμία	l' évanouissement
η δηλητηρίαση	l' intoxication
το έγκαυμα, το κάψιμο	la brûlure
η φαγούρα	la démangeaison

ΟΙ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ LES MALADIES

5	
η σκωληκοειδίτιδα	l' appendicite
μεταδοτικός	contagieux
η ιλαρά	la rougeole

η παρωτίτιδα, οι μαγουλάδες	les oreillons
η ανεμοβλογιά	la varicelle
ο ίκτερος	la jaunisse
η οστρακιά	la scarlatine
ο κοκύτης	la coqueluche
ο διαβήτης	le diabète
η κίρρωση	la cirrhose
πάσχω από	souffrir de
υποφέρω	souffrir
η αιμοφιλία	l' hémophilie
η λευχαιμία	la leucémie
η μηνιγγίτιδα	la méningite
η φυματίωση	la tuberculose

6	
επικίνδυνος	dangereux
ο ρευματισμός	le rhumatisme
η πανούκλα	la peste
η χολέρα	le choléra
ο καρκίνος	le cancer
ο όγκος	la tumeur
η κατάθλιψη	la dépression
το μικρόβιο	le microbe
ο ιός	le virus
οι αμυγδαλές	les amygdales
η καρδιακή κρίση	la crise cardiaque
η αποπληξία	l' apoplexie
η αρτηριοσκλήρωση ...	l' artériosclérose

— 1. Η μέθοδος της **διάγνωσης** σοβαρών **ασθενειών** έχει βελτιωθεί αισθητά τα τελευταία χρόνια, με τη βοήθεια των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Έπαθε **ατύχημα** με το αυτοκίνητο, αλλά η ακτινογραφία δε δείχνει κανένα **κάταγμα**. Ευτυχώς **τραυματίστηκε** πολύ ελαφρά: μόνο ένα **στραμπούλιγμα** στο πόδι που σε δύο μέρες θα γιατρευτεί εντελώς. Δεν πήγα στο **ιατρείο**, ήρθε ο γιατρός στο σπίτι, γιατί **πονούσα** και το **πρήξιμο** στο πόδι μου δε μου επέτρεπε να περπατήσω. "Κάτι με σπρώχνει επίμονα να γράψω στο χαρτί εκείνο που παντοτινή κρυφή **πληγή** μου εγίνη" (Ν.Καββαδίας).

— 2. Έχει ναυτίες και **κάνει** συνεχώς **εμετό**, μήπως είναι έγκυος; Ο γιατρός συμπέρανε ότι δεν ήταν τίποτα το **σοβαρό**: ο γιός μου είχε απλώς **κρυολογήσει** και γι' αυτό **φτερνιζόταν** και **έβηχε** ασταμάτητα.

— 3. Ο γιατρός **στηθοσκόπησε** τον άρρωστο, τον **εξέτασε** και **πήρε το σφυγμό** του. Έγραψε μια **συνταγή** για δύο ειδών χάπια. Θα πρέπει να πάω στο **φαρμακείο** να αγοράσω τα **φάρμακα**. Ο **φαρμακοποιός** με προειδοποίησε να μην ξεπεράσω τις αναγραφόμενες δοσολογίες. Εάν σταματήσετε τα **αντιβιοτικά** τώρα, θα **χειροτερέψει** η κατάσταση και θα χρειαστεί πολύς χρόνος για ν' **αναρρώσετε**. Πλήρωσε την **επίσκεψη** πολύ ακριβά γιατί ο παθολόγος δεν ήταν συμβεβλημένος με το ασφαλιστικό του ταμείο. Ο χειρουργός εξήγησε στη νοσοκόμα πώς πρέπει να **απολυμαίνονται** τα χειρουργικά εργαλεία. Ο **εμβολιασμός** για πολυομυελίτιδα είναι υποχρεωτικός στα μικρά παιδιά.

— 4. Υποφέρει από φοβερό **πονοκέφαλο** γιατί έπαθε **ηλίαση**. Ο γιατρός του έδωσε ισχυρά παυσίπονα για να περάσει ο **πόνος**. Έδωσε μια **ασπιρινούλα** στο μωρό γιατί του είχε ανέβει ο **πυρετός**. Ο **οδοντίατρος** του **σφράγισε** τέσσερα δόντια αλλά όταν του είπε ότι θα πρέπει να του **βγάλει** άλλα δύο, **λιποθύμησε** από το φόβο του. Έπαθε **δηλητηρίαση** γιατί έφαγε αλλοιωμένο τυρί.

— 5. Μπήκε στο νοσοκομείο για εγχείριση **σκωληκοειδίτιδας**. Το παιδί πρέπει να απομακρυνθεί για λίγο διάστημα, γιατί η ασθένεια είναι **μεταδοτική**. Η **ιλαρά**, η **ανεμοβλογιά** και ο **κοκύτης** είναι οι λεγόμενες "παιδικές αρρώστιες". Πολλά νεογέννητα παρουσιάζουν **ίκτερο**, είναι κάτι φυσιολογικό. Όταν κάποιος πάσχει από **διαβήτη** εμφανίζεται αύξηση σακχάρου στο αίμα του. Η **κίρρωση** είναι μια πάθηση του συκωτιού. Η **λευχαιμία** εκδηλώνεται με αύξηση των λευκών αιμοσφαιρίων του αίματος. Ο Φ.Κάφκα πέθανε το 1924 από **φυματίωση**.

— 6. Η **χολέρα** και η **πανούκλα** είναι δύο θανατηφόρες επιδημικές αρρώστιες. Ο Γ. Παπανικολάου είναι ένας από τους πρωτοπόρους στη διάγνωση του **καρκίνου** της μήτρας, γι' αυτό και το pap-test πήρε το όνομά του. Έχει κακοήγη **όγκο** στο στήθος και ο γιατρός της εξήγησε ότι θα πρέπει να αφαιρεθεί, για να προλάβουν τυχόν μετάσταση. Η **μανιοκατάθλιψη** κατατάσσεται στις ψυχικές ασθένειες. Ο **ιός** του AIDS θεωρείται η μάστιγα του 20ού αιώνα. Η **αποπληξία** είναι εγκεφαλική αιμορραγία και μπορεί να προκαλέσει θάνατο. Η **αρτηριοσκλήρωση** προσβάλλει, κυρίως, τα ηλικιωμένα άτομα.

εραπεύω-ομαι	guérir
ίαση, η γιαιτρείά	la guérison
οσπλεύω-ομαι	soigner, hospitaliser
φροντίδα	le soin
νοσοκόμα	l' infirmière
χειρουργός	le chirurgien
εγχείριση	l' opération
γχειρίζω-ομαι	opérer
γυναικολόγος	le gynécologue
τοκετός, η γέννα	l' accouchement
ο έμβρυο	le foetus
μαμμή, η μαία	la sage-femme
καισαρική	la césarienne
ο νυστέρι	le bistouri
αναισθησία	l' anesthésie
ένεση	l' injection
σύριγγα	la seringue

ο θεραπευτήριο	la maison de santé
ο σανατόριο	le sanatorium
ψυχίατρος	le psychiatre

το φρενοκομείο	l' asile d' aliénés
το ασθενοφόρο	l' ambulance
ο παιδίατρος	le pédiatre
ο καρδιολόγος	le cardiologue
ο ακτινολόγος	le radiologue
το νοσοκομείο	l' hôpital

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ LA MORT

η ζωή	la vie
θνητός	mortel
θανάσιμος	mortel
το πτώμα, η σορός	le cadavre
το φέρετρο	le cercueil
η κηδεία	les obsèques
η νεκροφόρα	le corbillard
ο τάφος	la tombe
θάβω-ομαι	enterrer
το νεκροταφείο, το κοιμητήρι	le cimetière

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Στην υγεία σας! A votre santé

Βρίσκομαι μεταξύ ζωής και θανάτου Etre entre la vie et la mort

Είναι ζήτημα ζωής και θανάτου C' est une question de vie ou de mort

Πνέω τα λoίσθια Etre à l' article de la mort, être sur son lit de mort

Δεν βλέπω την ώρα να... Mourir d' impatience

Περαστικά σας! Meilleure santé

Καλά να πάθει! C' est bien fait pour lui

10. – ΟΙ ΠΕΝΤΕ ΑΙΣΘΗΣΕΙΣ LES CINQ SENS

βλέπω-ομαι	voir
η όραση	la vue
ο πρεσβύτερος	presbyte
ο μύωπας	myope
τα γυαλιά	les lunettes
ο φακός	les lentilles
τα γυαλιά ηλίου	les lunettes de soleil
η όραση, το όραμα	la vision

μονόφθαλμος	borgne
αλλοιθωρίζω	loucher
τυφλός	aveugle
η τύφλωση	la cécité
χάνω την όραση	perdre la vue
ο οφθαλμίατρος	l' oculiste

κοιτάζω	regarder
διακρίνω-ομαι	apercevoir, distinguer
παρατηρώ-είται	remarquer, observer
ψάχνω-ομαι	chercher

ξεχωρίζω, διακρίνω-ομαι	distinguer
κοιτάζω ερευνητικά	scruter
κοιτάζω επίμονα	fixer du regard
το νόημα με το μάτι	le clin d' oeil

ακού(γ)ω-ομαι	entendre, écouter
η ακοή	l' ouïe
βαρύκοος	dur d' oreille
κουφός	sourd
κωφάλαος	sourd-muet
οι ωτοασπίδες	les boules quiès

ακού(γ)ω-ομαι	écouter
ο θόρυβος	le bruit
η σιωπή	le silence
ξεκουφαίνω-ομαι	assourdir
εκκωφαντικός	assourdissant
θορυβώδης	bruyant
αφουγκράζομαι	prêter l' oreille

— 1. Η όραση είναι η αίσθηση που μας επιτρέπει να διακρίνουμε τη μορφή και τα χρώματα των πραγμάτων. Όποιος δε βλέπει καλά κοντά, φοράει πρεσβυωπικά γυαλιά. Αντίθετα, όποιος δε διακρίνει τα μακρινά αντικείμενα πάσχει από μυωπία. Έπαφα να φοράω φακούς επαφής, μου προκάλεσαν ερεθισμό στα μάτια. Το όραμα του πλούτου τον έχει τρελάνει.

— 2. Οι Κύκλωπες, δύσμορφα όντα της ελληνικής μυθολογίας, ήταν μονόφθαλμοι. Τα παιδιά που αλλοιθωρίζουν εγχειρίζονται, στις μέρες μας, με μεγάλη επιτυχία. "Τυφλή φωνή που ψηλαφείς μέσα στη νυχτωμένη μνήμη βήματα και χειρονομίες" (Γ. Σεφέρης). Ο οφθαλμίατρος τον προειδοποίησε ότι αν δεν κάνει σύντομα την εγχείριση για τον καταράκτη, κινδυνεύει να χάσει την όρασή του.

— 3. Μη με κοιτάξεις σα χαζός, απάντησέ μου πού ήσουν χθες το βράδυ. Μέσα στην πηχτή ομίχλη μόλις μετά βίας διακρίνονται μερικά σπίτια. Αντικείμενο ενός εντομολόγου είναι να παρατηρεί τις συνήθειες της ζωής των εντόμων. Κοίταζε ερευνητικά τη θάλασσα, περιμένοντας επιτέλους να φτάσει ένα καράβι. Μου έκλεισε με νόημα το μάτι και συνέχισε να διηγείται τις φανταστικές ιστορίες του.

— 4. "Ακουσα τη φωνή καθώς εκοίταζα στη θάλασσα να ξεχωρίσω ένα καράβι που το βούλιαξαν εδώ και χρόνια" (Γ. Σεφέρης). Έχει αδύνατη ακοή, πρέπει να μιλήσετε πιο δυνατά. Αυτό το δυστυχισμένο παιδί γεννήθηκε κωφάλαο. Με την φασαρία που έχει έξω δε μπορώ να κοιμηθώ, πρέπει να αγοράσω ωτοασπίδες.

— 5. Δεν άκουσα τα νέα σήμερα, έγινε τίποτα σημαντικό; Άκουσα κάποιο θόρυβο στην κουζίνα, η γάτα θα είναι. Η σιωπή μου προς απάντησή σου. Ο εκκωφαντικός θόρυβος που κάνουν τα πυροτεχνήματα με ξεκουφαίνει. Οι φωνές τους ακουγόντουσαν από μακριά, συγκεχυμένες, σταμάτησα και αφουγκράστηκα.

6

η όσφρηση	l' odorat
η οσμή, η μυρωδιά	l' odeur
το άρωμα	le parfum
μυρίζω-ομαι	sentir
μυρίζω ωραία	sentir bon

7

γεύομαι,	
δοκιμάζω-ομαι.....	goûter
η γεύση, το γούστο	le goût
γλυκός.....	sucré
πικρός.....	amer
άνοστος	sans saveur

8

το άγγιγμα	le toucher
αγγίζω-ομαι	toucher
η αφή.....	le toucher
απαλός.....	doux
γραχύς.....	rugueux
λείος.....	lisse, poli
σαλακός.....	mou

9

μιλάω-ιέμαι	parler
η μιλιά, η ομιλία, ο λόγος.....	la parole

προφέρω-εται.....	prononcer
τονίζω-εται.....	accentuer
βουβός	muet
φωνάζω	crier, appeler
ουρλιάζω	hurler
η φωνή	la voix
ψιθυρίζω-εται	murmurer
μουρμουρίζω	chuchoter
ο ψίθυρος, το ψιθύρισμα, το θρόισμα.....	le murmure, le chuchotement
τσεβδίζω, ψευδίζω	avoir un cheveu sur la langue
τραυλίζω.....	bredouiller, bafouiller, bégayer
ψελλίζω,	parler entre ses dents
κεκεδίζω.....	bégayer

10

λέγω-εται.....	dire
διηγούμαι	raconter
κουβεντιάζω	bavarder
συζητώ-ιέμαι.....	discuter
κουτσομπολεύω	papoter, cancaner
σωπαίνω.....	se taire
ο λόγος, η ομιλία.....	le discours
βγάζω λόγο.....	faire un discours
η κουβέντα.....	la discussion

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ
EXPRESSIONS ET PROVERBES

Μάτια που δε βλέπονται γρήγορα λησμονιούνται Loin des yeux, loin du coeur

Μεταξύ των τυφλών βασιλεύει ο μονόφθαλμος Au royaume des aveugles, les borgnes sont rois

Έχω τυφλή εμπιστοσύνη Avoir une confiance aveugle

Δεν βλέπω την ώρα Je meurs d' impatience

Τυφλοί όμμασι Les yeux fermés

Στα τυφλά A l' aveuglette, au hasard

Είναι θέμα γούστου C' est une question de goût

— 6. Διάλεξε αυτό το κυνηγόσκυλο για την οξεία του **όσφρηση**. Μπορεί να **μυρίζεται** τα θηράματα από εντυπωσιακή απόσταση. Το **άρωμα** αυτό δεν **μυρίζει ωραία**, είναι βαρύ και μου προκαλεί πονοκέφαλο.

— 7. Μου αρέσουν οι **γλυκιές γεύσεις**, κυρίως η σοκολάτα. Μετά τον πόλεμο, **γεύτηκαν** επιτέλους τις χαρές της ελευθερίας. **Δοκίμασα** τη μπύρα, αλλά μου φάνηκε πολύ **πικρή**. Είναι, βέβαια, **θέμα γούστου**, αλλά βρίσκω τα αστεία του πολύ **άνοστα**.

— 8. "Ο δωρικός χιτώνας που **αγγίξανε** τα δάχτυλά σου και λύγισε σαν τα βουνά, είναι ένα μάρμαρο στο φως" (Γ.Σεφέρης). Η **αφή** είναι η απτική αίσθηση. Το ύφασμα αυτό είναι **τραχύ** στην αφή. Το ελαφρύ **άγγιγμα** των κλαδιών σχεδίαζε κύκλους στην επιφάνεια του νερού. Τι **απαλό και λείο** που είναι το μετάξι!

— 9. Μονάχα ο άνθρωπος έχει την ικανότητα του **λόγου**. Δεν χρειάζεται να **μιλάς** τόσο δυνατά, σ' ακούω. Πετάχτηκε απ' το κρεβάτι **ουρλιάζοντας**, ευτυχώς ήταν μόνο ένας εφιάλτης. "**Οι φωνές** κάτω απ' την καστανιά γίναν χαλίκια. Και τα πετάνε τα παιδιά" (Γ.Σεφέρης). Κάτι **μουρμούριζε** μέσα απ' τα δόντια της, δεν επέμεινα γιατί φαινόταν πολύ συγχισμένη. "Θαύμαζα και **ψιθύρισα**: Μ' αρέσουν τ' αμφιθέατρα" (Γ.Σεφέρης).Από το φόβο του **ψελλίζει και τραυλίζει** ταυτόχρονα, με αποτέλεσμα ο αστυνομικός να μην καταλαβαίνει τί του λέει. Υπάρχουν μερικοί άνθρωποι που **ψευδίζουν**, δεν είναι ελάττωμα.

— 10. Δεν μπορείς να **λες** και να **ξελές**, πάρε επιτέλους μια απόφαση. Ο Παπαδιαμάντης **διηγείται** ιστορίες από την Σκιάθο. Ένα πράγμα που δεν αντέχω στους επαρχιώτες είναι το ασταμάτητο **κουτσομπολιό** τους. "Εδώ **σωπαίνουν** τα πουλιά, **σωπαίνουν** οι καμπάνες, **σωπαίνει** κι ο μικρός Ρωμιός μαζί με τους νεκρούς του" (Γ.Ρίτσος). Χτες ο πρωθυπουργός **έβγαλε λόγο** στη Βουλή. Κατάλαβα ότι ήταν σε δύσκολη θέση και άλλαξα την **κουβέντα** ρωτώντας τον για το ταξίδι του στην Αμερική.

11. – ΟΙ ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ L' ACTIVITE CORPORELLE

ΟΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ LES MOUVEMENTS

1

κινώ-ούμαι	(se) bouger
μετακινώ-ούμαι	déplacer
η κίνηση	le mouvement
ακίνητος	immobile
σαλεύω,	
αναδεύω-ομαι	remuer
η χειρονομία	le geste
δίνω το χέρι	donner la main
ταλαντεύω-ομαι	osciller, balancer
ανακινώ-ούμαι	remuer, agiter
το νεύμα	le signe

2

η δύναμη	la force
αδύναμος	faible
δυνατός, εύρωστος	fort
γερός	vigoureux

ρωμαλέος	robuste
ισχυρός	fort, puissant
ευκίνητος	agile
η ευκίνησία	l' agilité
ανάπηρος	invalide
κουτσαίνω	boîter
η αδυναμία	la faiblesse
επιδέξιος	adroit
αδέξιος	gauche

3

ξαπλώνω, πλαγιάζω	se coucher
είμαι ξαπλωμένος	être couché
είμαι όρθιος, στέκομαι	être debout
είμαι γονατισμένος	être agenouillé
κάθομαι	s' assoir
είμαι καθισμένος	être assis
σηκώνω-ομαι	(se) lever
στηρίζω-ομαι	(s') appuyer
γαντζώνω-ομαι	accrocher
κρεμώ-κρέμομαι	pendre, suspendre

4

περπατώ, βαδίζω	marcher
τρέχω	courir
γρήγορος	rapide
το βήμα	le pas
το βάδισμα	l' allure, la démarche
βιάζομαι	se hâter

περιδιαβάζω,	
σουλατσάρω	flâner
αργά	lentement

βραδύς,	
βραδυκίνητος,	
αργοκίνητος	lent
ακολουθώ-ούμαι	suivre
το περπάτημα	la marche
πηγαίνω, πάω	aller

αλητεύω,	
περιπλανιέμαι	vagabonder
πηγαίνω περίπατο	aller se promener
ο περίπατος	la promenade
μπαίνω	entrer
βγαίνω	sortir

5

πηδάω	sauter
το πήδημα, το άλμα	le saut
έρπω	ramper

γλιστρώ	glisser
σκαρφαλώνω	grimper
πέφτω	tomber
δραπετεύω	s' enfuir, s' échapper
φεύγω	s' en aller
σκοντάφτω	buter, trébucher
τρικλίζω	tituber, chanceler
στρέφω-ομαι	tourner

6

ανεβαίνω	monter
κατεβαίνω	descendre
υποκλίνομαι	s' incliner
η υπόκλιση	la révérence
μαζεύω - ομαι	ramasser
σκύβω	se baisser, se pencher
κλίνω, γέρνω	incliner

7

πιάνω-ομαι	attraper
αρπάζω-ομαι	saisir
κρατάω-ιέμαι	tenir
βαστώ-ιέμαι	maintenir
βαστώ, βαστάζω	supporter
χτυπάω-ιέμαι	frapper, battre
σκίζω-ομαι	déchirer
φτάνω	arriver, atteindre, suffire

— 1. Ο άνθρωπος **μετακινείται** περπατώντας, τρέχοντας, πηδώντας και κάνοντας διάφορες κινήσεις με το σώμα του. Όλα φαινόταν σαν **ακίνητα**, ούτε τα φύλλα δεν **σάλευαν**. Νόμιζα πως είχε ξυπνήσει, αλλά **αναδευόταν** μόνο στον ύπνο του. Δεν μπορεί να μιλάει χωρίς να συνοδεύει τα λόγια του με **χειρονομίες**. "**Δώσε μου το χέρι σου** να περάσουμε απέναντι", είπε στο παιδάκι της. Διστάζει ακόμα να πάρει μία οριστική απόφαση, **ταλαντεύεται**. **Ανακίνησε** το θέμα ζητώντας να επανεξεταστεί η αίτησή του.

— 2. Δεν του είχαν μείνει **δυνάμεις** όταν βγήκε από το νοσοκομείο. Ενώ κάποτε ήταν **εύρωστος**, είχε γίνει πολύ **αδύναμος**. Ο Ηρακλής είναι ο πιο **ρωμαλέος** ήρωας της ελληνικής μυθολογίας, η προσωποποίηση της **δύναμης**. Αυτός ο άνθρωπος έχει μία πολύ **ισχυρή** προσωπικότητα. Τα αιλουροειδή είναι πολύ **ευκίνητα** ζώα. Η ορειβάσια απαιτεί **επιδεξιότητα** και **ευκίνησία**. Θεμελίωσαν ένα ίδρυμα για τους **ανάπηρους** πολέμου. Το κατάγμά του δεν γιαιτρεύτηκε ποτέ και από τότε **κουτσαίνει**. Ποιός δεν έχει τις **μικροδυναμίες** του;

— 3. Πήγε να ξαπλώσει στο δωμάτιό του, αισθανόταν **κατακουρασμένος**. "Εφηβε **γονατιστέ** στο διάφανο βυθό, που όσο κοιμάμαι και ονειρεύομαι, τόσο εσύ ανεβαίνεις" (Οδ.Ελύτης). Τον έχουν εγκαταλείψει οι δυνάμεις του, δεν μπορεί να **σταθεί όρθιος**. "Κάθομαι και ρεμβάζω, επιθυμίες κ' αισθήσεις εκόμισα εις την Τέχνη" (Κ. Καβάφης). Ήταν πολύ θυμωμένος, **σηκώθηκε** και έφυγε χωρίς να μας πει ούτε καληνύχτα. Οι απόψεις του βουλευτή δεν **στηρίζονταν** σε ισχυρά επιχειρήματα και φυσικά η αντιπολίτευση τον καταψήφισε. Είναι απελπισμένος, **κρέμεται** από την γυναίκα του για παρηγοριά.

— 4. Για να γυμνάζομαι **περπατώ** με **γρήγορο βήμα** και **τρέχω** κάθε πρωί δύο χιλιόμετρα. Ποτέ δεν κάνω εγώ το πρώτο **βήμα** για να πλησιάσω κάποιον. Η κοπέλα αυτή είναι χορεύτρια, φαίνεται από το **βάδισμά** της. **Βιάσου** λιγάκι, θα χάσουμε το τρένο. Μου αρέσει να **περιδιαβάζω** στους δρόμους το βραδάκι. να τριγυρίζω άσκοπα, μου δίνει μια αίσθηση ηρεμίας. **Περπατάει** τόσο αργά, είναι τόσο **βραδυκίνητος** που θέλει μία, τουλάχιστον, ώρα να πάει στην Τράπεζα. "Μήτε ο θάνατος με δέχεται, μήτε η ζωή. Πού θα **πάω**;" (Γ. Ρίτσος). Ξαναγύρισε σπίτι μετά από πολλά χρόνια **περιπλάνησης**. Η Δευτερα **ακολουθεί** την Κυριακή. **Ακολούθησε** τις συμβουλές του πατέρα του και δε ζημιώθηκε. "Αρχόντισσα Ροδίτισσα, πώς **μπήκες**;" (Λ.Μαβίλης). Το καινούργιο βιβλίο του αγαπημένου μου συγγραφέα **βγαίνει** τον επρόκειμο μήνα.

— 5. Πώς να συζητήσεις μαζί του, συνέχεια **πηδάει** από το ένα θέμα στο άλλο. Ο φράχτης ήταν πολύ ψηλός και έπεσε με το τελευταίο **πήδημα** του αλόγου. Οι στρατιώτες **έρπουν** στο έδαφος για να μην τους παίρνει είδηση ο εχθρός. **Σκαρφαλώνοντας** στον τοίχο, έχασε ξαφνικά την ισορροπία του, **έπεσε** και χτύπησε άσχημα στο κεφάλι. Οι κρατούμενοι κατόρθωσαν να **δραπετεύσουν** κατά τη διάρκεια της νύχτας. Όλα ήταν έτοιμα για το ταξίδι μας στην Αμερική και τελικά **σκοντάψαμε** στη βίζα. Έφτασε **τρικλίζοντας** στο σπίτι, είχε μεθύσει για τα καλά. Η γη **στρέφεται** γύρω από τον άξονά της.

— 6. Κουράστηκα με το συνεχές **ανεβοκατέβασμα** της μετακόμισης. "**Κατέβαιναν** οι άλλοι όταν **ανεβαίνα** - κι άκουσα στ' άδεια δωμάτια το τακούνι μου". (Οδ.Ελύτης). Οι χορευτές **υποκλίνθηκαν** μπροστά σ' ένα ενθουσιασμένο ακροατήριο. Αναγνωρίζω ότι έχεις δίκιο, **υποκλίνομαι** στην αξία σου. **Μάζευε** τα σκορπισμένα φύλλα που είχε φέρι ο άνεμος. "Σαν από πυργοδόμα, δέσποινα η Σελήνη, στα ολόστρωτα νερά την όψη της θα **σκύψει**" (Κ. Παλαμάς). "Ταπεινότητα σου **γέρνει** η τρισάθλια κεφαλή, σαν πτωχού που θυροδέρνει και είναι βάρος του η ζωή" (Δ.Σολωμός).

— 7. Το δελφίνο **άρπαζε** με επιδεξιότητα τα ψάρια που του έριχνε ο φύλακας. Δεν **κρατώ** λεφτά μαζί μου, άφησα το πορτοφόλι μου στο αυτοκίνητο. Ο άσχημος καιρός δεν **κρατάει** για πολύ εδώ πέρα. **Βάσταξε** πολλά στη ζωή του, πώς μπορεί κανείς να υπομένει τόσες δυσκολίες; "Κι ακαρτέρει κι ακαρτέρει φιλελεύθερη λαλιά, ένα **εκτύπασε** τ' άλλο χέρι από την απελπισιά" (Δ.Σολωμός). **Έσκισε** το γράμμα του κλαίγοντας. Το μονοπάτι **φτάνει** ως την παραλία, αποκλείεται να χαθείτε.

πετάω-ιέμαι	jeter, lancer, voler
ρίχνω-ομαι	jeter
τινάζω-ομαι, σείω-ομαι	secouer
αγωνίζομαι.....	lutter
τραβάω-ιέμαι.....	tirer, supporter
ανατρέπω-ομαι,	
αναποδογυρίζω-ομαι..	renverser

εξαντλημένος,	
κατακουρασμένος.....	épuisé
η προσπάθεια.....	l'effort
κουράζω.....	fatiguer
κουράζομαι.....	être fatigué, se fatiguer
σταματάω, παύω	arrêter
ξεκουράζομαι	se reposer
η κόπωση	la fatigue
η ξεκούραση.....	le repos
υπερνικώ-ιέμαι	surmonter
ξεπερνώ-ιέμαι.....	surmonter, dépasser

— 8. Την έβλεπα κάθε πρωί να **τινάζει** τα χαλιά από το παράθυρο. Κατά τη διάρκεια της νυχτας **σειστίκε** η γή από έναν τρομερό σεισμό. Ήξεραν οι αντάρτες πως τους περίμενε η ήττα, αλλά **αγωνίστηκαν** παλικάρισια. **Τράβηξε** λίγο τις κουρτίνες, δεν αντέχω τόσον ήλιο. Είχε αποφασίσει να φύγει στο εξωτερικό, αλλά **ανατράπηκαν** τα σχέδιά του από την ξαφνική απεργία των αεροπλάνων. Το καίκι **αναποδογύρισε** από την τρικυμία.

— 9. **Εξαντλήθηκα** μ' αυτή την υπόθεση αλλά παρ' όλες τις **προσπάθειες** δε νομίζω να κερδίσουμε τη δίκη. **Κουραζόταν** υπερβολικά στη δουλειά του και έπαθε υπερκόπωση. Ο γιατρός τον συμβούλεψε να **σταματήσει** και να πάει διακοπές να **ξεκουραστεί**. Ένα πράγμα δεν κατάφερε ποτέ να **υπερνικήσει**: το φόβο της για το σκοτάδι. Όταν πέθανε ο άντρας της όλοι νόμιζαν ότι δεν θα το **ξεπεράσει** ποτέ.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Γρήγορος σαν αστραπή Rapide comme l'éclair

Η αέναη κίνηση Le mouvement perpétuel

Τρέχα γύρευε Va-t-en savoir

Τι τρέχει; Que se passe-t-il?

Δεν τρέχει τίποτα Ce n'est pas grave

PAS

Παραπατώ Faire un faux pas

Η αρχή είναι το ήμισυ του παντός Ce n'est que le premier pas qui compte

Βήμα προς βήμα Pas à pas

Βαδίζω στα ίχνη του... Marcher sur les pas de...

Κάνω αποφασιστικό βήμα Franchir, sauter le pas

Βήμα εφόδου Le pas de charge

Δυο βήματα από 'δω A deux pas d'ici

Γλυτώνω από μία δυσχέρεια Se tirer d'un mauvais pas

Αυτοστιγμεί, αμέσως De ce pas

COUP

Με βεβαιότητα A coup sûr

Πάραυτα, αμέσως Sur le coup

Αδιαλείπτως, συνέχεια, αδιάκοπα Coup sur coup

Αιφνιδίως, ξαφνικά Tout à coup

Υπό την επίδραση του φόβου Sous le coup de la peur

Πλήγμα της μοίρας Un coup du sort

Με την πρώτη Du premier coup

Μονομιάς D'un seul coup

Πίνω ένα ποτηράκι Boire un coup

Σκληρό πλήγμα Un coup dur

Μια τρύπα στο νερό Un coup d'épée dans l'eau

Μια ξυλιά Un coup de bâton

Λαμπρόν επίτευγμα Un coup d'éclat

Το πραξικόπημα Un coup d'Etat

Ο κεραυνοβόλος έρωτας Un coup de foudre

Μια ματιά Un coup d'oeil

Μια γροθιά Un coup de poing

Ένα τηλεφώνημα Un coup de téléphone

Δίνω ένα χέρι σε κάποιον Donner un coup de main à quelqu'un

Μια κλωτσιά Un coup de pied

Αντιστέκομαι Tenir le coup

Η χαριστική βολή Le coup de grâce

Ένα ράμφισμα Un coup de bec

Έρχομαι στα χέρια En venir aux coups

Μ' ένα σμπάρο δυο τρυγόνια Faire d'une pierre deux coups

Αξίζει τον κόπο cela vaut le coup

12. Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ - ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ LES SPORTS - LA CHASSE

1

ο αθλητισμός.....	l' athlétisme
το άθλημα.....	le sport
κάνω άθλημα.....	faire du sport
το αγώνισμα.....	l' épreuve
ο συναγωνισμός.....	la compétition
οι Ολυμπιακοί Αγώνες.....	les Jeux Olympiques
το πένταθλο.....	le pentathlon
το άλμα σε ύψος.....	le saut en hauteur
το άλμα σε μήκος.....	le saut en longueur
το ακόντιο.....	le javelot
η δισκοβολία.....	le lancement du disque

2

το ποδόσφαιρο.....	le football
ο παίκτης.....	le joueur
το γήπεδο.....	le terrain
ο διαιτητής.....	l' arbitre
το μάτς.....	le match
η ομάδα.....	l' équipe
το γκολ.....	le goal
το τέρμα.....	le but, le terminus
βάζω γκολ.....	marquer un but
ο τερματοφύλακας.....	le gardien de but
η μπάλα.....	le ballon
νικώ-ίεμαι.....	gagner
χάνω-ομαι.....	perdre

το αποτέλεσμα.....	le score, le résultat
το σκορ.....	le score, le résultat
το ημίχρονο.....	la mi-temps
το στάδιο.....	le stade

3

ο αθλητής.....	l' athlète
προπονώ-ούμαι.....	(s') entraîner
η προπόνηση.....	l' entraînement
ο προπονητής.....	l' entraîneur
ισοφαρίζω.....	égaliser
το ράγκμπυ.....	le rugby
βίαιος.....	brutal
το βόλλεϋ.....	le volley
το μπάσκετ.....	le basket
το γκολφ.....	le golf
χορεύω.....	danser
ο χορός.....	la danse

4

το τένις.....	le tennis
η ρακέτα.....	la raquette
η μπάλα.....	la balle
το γήπεδο τένις.....	le court de tennis
το διπλό.....	le double
ο συμπαίκτης.....	le partenaire
το δίχτυ.....	le filet
το ρεβέρ.....	le revers

5

ο μαραθώνιος.....	le marathon
ο αθλητισμός.....	l' athlétisme
τρέχω.....	courir
το τρέξιμο.....	la course
η πίστα.....	la piste
λαχανιασμένος.....	hors d' haleine
ο δρόμος μετ'.....	
εμποδίων.....	la course de haies
ιδρωμένος.....	en nage
ο δρομέας.....	le coureur
το ρεκόρ.....	le record
κατέχω-ομαι.....	détenir, posséder
το άλμα επί κοντώ.....	le saut à la perche

6

η πάλη.....	la lutte
ο πυγμάχος.....	le boxeur
η πυγμαχία.....	la boxe
το τζούντο.....	le judo
η ξιφασκία.....	l' escrime
το ξίφος.....	le fleuret, l' épée
η τοξοβολία.....	le tir à l' arc
το βέλος.....	la flèche
τείνω.....	tendre
το σημάδι.....	la cible, la marque
ο στόχος.....	la cible, le but

7

το σκι.....	le ski
το πατινάζ.....	le patinage
το τελεφερίκ.....	le téléphérique
κάνω σκι.....	faire du ski

8

κολυμπώ.....	nager
η κολύμβηση, το.....	
κολύμπι.....	la natation
το κολυμβητήριο.....	la piscine
βουτώ.....	plonger
η βουτιά.....	le plongeon
ο κολυμβητής.....	le nageur
η ελεύθερη.....	
κολύμβηση.....	la nage libre
το κρόουλ.....	le crawl
η πεταλούδα.....	le papillon
η κατάδυση.....	la plongée
κωπηλατώ.....	ramer
η κωπηλασία.....	l' aviron (sport)
η ιστιοπλοία.....	la voile (sport)

9

η ιππασία.....	l' équitation
ο ιππόδρομος.....	l' hippodrome
η ιπποδρομία.....	la course de chevaux

— 1. Οι αρχαίοι Έλληνες καλλιεργούσαν τον **αθλητισμό**. Γυμναζόντουσαν από την εφηβεία τους και έπαιρναν μέρος σε διάφορα **αγωνίσματα**. Οι **Ολυμπιακοί Αγώνες** γινόντουσαν κάθε τέσσερα χρόνια στην Ολυμπία, προς τιμήν του Δία. Από την εποχή του Πεισίστρατου, τον 6ο π.Χ. αιώνα, υπήρχε το **πένταθλο** που περιελάμβανε την πάλη, το δρόμο ταχύτητας, το **άλμα**, τη **δισκοβολία** και τον **ακοντισμό**.

— 2. Ο Παναθηναϊκός είναι μια ομάδα που κυριαρχεί, σήμερα, στο ελληνικό **ποδόσφαιρο**, μάρτυρας οι αριθμοί: ρεκόρ **τερμάτων** που σημειώνει και άριστη άμυνα. Είπαν ότι **έχασαν το μάτς** εξ αιτίας του **διαιτητή** που ήταν άδικος και μεροληπτικός. Η **ομάδα** του Π.Α.Ο. διαθέτει έναν από τους καλύτερους **τερματοφύλακες** της Ελλάδας. Το **στάδιο** Ειρήνης και Φιλίας βρίσκεται στην Αθήνα.

— 3. Ο **προπονητής** ασχολείται με την προγύμναση των **αθλητών**. Το **ράγκμπυ** είναι ένα αμερικάνικο άθλημα και θεωρείται μάλλον **βίαιο**. Η ελληνική ομάδα του **μπάσκετ** ήταν η μεγάλη έκπληξη των περσινών ευρωπαϊκών αγώνων. Το **γκόλφ** είναι ένα σπορ που συνηθίζεται πολύ στη Σκωτία. Τα μπαλέτα του 20ου αιώνα **χορεύουν** αύριο στο Ηρώδειο την "ιεροτελεστία της άνοιξης" σε **χορογραφία** του Μωρίς Μπεζάρ. Παραδοσιακός ελληνικός **χορός** είναι το καλαματιανό.

— 4. Ο Μπιόν Μπόργκ έπαιζε **τέννις** με μια **ρακέτα** DONNAY. Στο **διπλό**, ο **συμπαίκτης** του έκανε λάθη και έστειλε το **ρεβέρ** του πάνω στο **δίχτυ**.

— 5. Στο **μαραθώνιο**, αγώνισμα δρόμου αντοχής, οι αθλητές πρέπει να **τρέξουν** περίπου 42 χλμ. δηλαδή όση η απόσταση από την Αθήνα στο Μαραθώνα. Ο αμερικανός **δρομέας** έφτασε **ιδρωμένος και λαχανιασμένος** στο τέρμα, καταρρίπτοντας το παγκόσμιο **ρεκόρ** του **δρόμου μετ' εμποδίων**, που μέχρι σήμερα **κατείχε** ένας γερμανός αθλητής. Η Ελλάδα πήρε μια φορά ολυμπιακό μετάλλιο στο **άλμα επί κοντώ** με τον Χρ. Παπανικολάου.

— 6. Ο Κάσιους Κλέι είναι ο διασημότερος **πυγμάχος** της εποχής μας. Το **τζούντο** είναι είδος ιαπωνικής **πάλης**. Οι ερυθρόδερμοι της Αμερικής μοναδικό τους όπλο είχαν τα δηλητηριώδη **βέλη**. Εξ αιτίας της προκλητικής συμπεριφοράς του έγινε **στόχος** αδυσώπητης κριτικής.

— 7. Στους Γάλλους αρέσει το **σκι**. Αγόρασα παγοπέδιλα για να μάθω **πατινάζ**. Στη Σαντορίνη υπάρχει **τελεφερίκ** που μας κατεβάζει στο παλιό λιμάνι.

— 8. Η **κολύμβηση** είναι το πληρέστερο άθλημα, με την έννοια ότι εξασκούνται όλοι οι μύες του σώματος. Οι **κολυμβητικοί** αγώνες θα γίνουν στο **κολυμβητήριο** της Γλυφάδας. Κατέρριψε το ρεκόρ των 400 μέτρων **πεταλούδας και κρόουλ**. Η **κατάδυση** είναι ένα σπορ συναρπαστικό: σου επιτρέπει να γνωρίσεις τον κόσμο της θάλασσας. Στα πανεπιστήμια της Αγγλίας έχουν **κωπηλατικούς** ομίλους και κάνουν αγώνες **κωπηλασίας**. Φέτος κάναμε διακοπές στις Κυκλάδες με **ιστιοπλοϊκό** σκάφος.

ο ιππέας.....	le cavalier
το άλογο	le cheval
το σπιρούνι.....	l' éperon

ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ LA CHASSE

10

κυνηγώ-ιέμαι	chasser
ο κυνηγός	le chasseur
το κυνηγόσκυλο	le chien de chasse
η αλεπού.....	le renard
τα ίχνη.....	les traces
το ντουφέκι	le fusil
ο κίνδυνος	le danger
το θήραμα.....	le gibier
σκοτώνω-ομαι	tuer
ο λαγός	le lièvre

το κουνέλι	le lapin
το ζαρκάδι.....	le chevreuil
το αγριογούρουνο, ο αγριόχοιρος.....	le sanglier
η πέρδικα	la perdrix
ο φασιανός	le faisan

11

ο λαθροθήρας	le braconnier
η παγίδα	le piège
στήνω παγίδα	tendre un piège
οπλισμένος	chargé
σημαδεύω-ομαι	viser
σκοπεύω	viser, avoir l' intention de
η σκανδάλη.....	la gachette
πυροβολώ	tirer
αστοχώ	manquer le but

— 9. Παρόλο που κάνει **ιππασία** πολλά χρόνια, δεν μπορεί να τρέξει σε κούρσες στον **ιππόδρομο** γιατί είναι πιο βαρύς απ' ότi επιτρέπεται. **Οι ιππείς** χρησιμοποιούν τα **σπιρούνια** για το κέντρισμα του **αλόγου**. "Και με του περνιστήρος το πρόσταγμα χιλιάδες **άλογα** κινούν" (Κ.Καρυστάκης).

— 10. Το χόμπυ του είναι να **κυνηγάει** άγρια θηρία γιαυτό πηγαίνει συχνά για σαφάρι στην Αφρική. **Ο κυνηγός**, χωρίς να υπολογίσει τον **κίνδυνο**, ακολούθησε τα **ίχνη του αγριόχοιρου**. Ακούστηκε μια **ντουφεκιά** στο δάσος και πέντε λεπτά αργότερα είδαμε το **κυνηγόσκυλο** που έφερνε το **θήραμα**: ήταν ένα **κουνέλι**.

— 11. **Οι λαθροθήρες** στην Τανζανία έχουν σκοτώσει τόσους πολλούς ελέφαντες ώστε να μιλάμε τώρα για είδος που εκλείπει. Ο δασοφύλακας ανακάλυψε πολλές **παγίδες** στο δάσος παρ' όλο που δεν ήταν η εποχή του κυνηγιού. Ο κυνηγός **όπλισε** το ντουφέκι, **σημάδεψε** και πάτησε τη **σκανδάλη**. Ευτυχώς ο λαγός ήταν πιο γρήγορος και έτσι **αστόχησε**.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

ΤΡΕΧΩ COURIR

Το τρέχον έτος L' année en cours

Τι τρέχει; Que se passe-t-il?

Τρέχα γύρευε Cela ne vaut pas la peine que l' on s' y intéresse

Διατρέχω κίνδυνο Courir un danger

Γυρίζω τον κόσμο Courir le monde

Στην εποχή μας Par les temps qui courent

Γίνομαι λαγός Prendre ses jambes à son cou

Λαγοκοιμάμαι Dormir très légèrement

Τάζω λαγούς με πετραχήλια Promettre monts et merveilles

Όποιος κυνηγάει δυο λαγούς δεν πιάνει κανέναν. Qui trop embrasse mal étreint

Χορεύω στο ταψί En faire voir de toutes les couleurs

Κολυμπώ στα πλούτη Nager dans l' opulence

13. Η ΕΝΔΥΣΗ – L' HABILLEMENT

1

ντύνω-ομαι.....	(s') habiller
το ρούχο	l' habit
το ένδυμα	le vêtement
φορώ-ιέται.....	porter
γδύνω-ομαι	déshabiller
αλλάζω ρούχα	changer de vêtement
ζεστά	chaudement

2

η κομψότητα	l' élégance
ντύνομαι με τα καλά μου	se mettre sur son 31
το κοστούμι	le costume
τα έτοιμα ρούχα.....	le prêt-à-porter
τα έτοιμα ενδύματα	la confection
δοκιμάζω-ομαι.....	essayer
το ταγιέρ	le tailleur
μου πηγαίνει.....	cela me va bien

3

το ύφασμα	le tissu
ελαφρύς	léger
βαρύς	lourd
λεπτός.....	fin, délicat
χοντρός.....	gros, grossier
βάφω-ομαι	teindre, peindre

4

το μαλλί	la laine
μάλλινος.....	de laine
το βαμβάκι	le coton
βαμβακερός.....	de coton
το λινό	le lin
το μετάξι	la soie
το νάυλον	le nylon
το βελούδο.....	le velours
το κασμίρι	le cachemire
συνθετικός.....	synthétique

ΤΑ ΑΝΔΡΙΚΑ ΡΟΥΧΑ LES VÊTEMENTS MASCULINS

5

η πιτζάμα	le pyjama
το εσώρουχο	le sous-vêtement
το σώβρακο	le caleçon
το σλιπ.....	le slip
το πουκάμισο	la chemise
ο γιακάς	le col
η γραβάτα	la cravate
το παπιγιόν.....	le noeud papillon
το μανικέτι, η μανσέτα	la manchette
το μανίκι.....	la manche
το παντελόνι	le pantalon
η ζώνη	la ceinture
οι τράντες	les bretelles

— 1. Προσέχει να είναι πάντοτε **ντυμένη** με την τελευταία λέξη της μόδας και συνιθίζει να **φοράει** ρούχα των μεγάλων μόδιστρων. Βράχηκα τόσο πολύ που χρειάστηκε ν' **αλλάξω ρούχα**. Ντύσου **ζεστά** για να μην κρυώσεις.

— 2. Χαρακτηριστική είναι η **κομψότητα** των ιταλικών ενδυμάτων. Το **κοστούμι** αυτό είναι μάλλινο, μόνο το χειμώνα μπορεί να φορεθεί. Το τμήμα **ετοιμών ενδυμάτων** βρίσκεται στο δεύτερο όροφο του καταστήματος. **Δοκίμασε** αυτό το **ταγιέρ**. **Σου πηγαίνει** πολύ καλύτερα από το παντελόνι που θέλεις να πάρεις.

— 3. Χρησιμοποιούμε **λεπτά υφάσματα** για το καλοκαίρι και **χοντρά** για το χειμώνα. Αγόρασα ένα άσπρο παλτό αλλά δεν μου αρέσει πια και θα το **βάψω** μαύρο. Γιατί **βάφεσαι** τόσο έντονα; Είσαι τόσο νέα, δε σου χρειάζεται.

— 4. Δεν αντέχω τα **μάλλινα** ρούχα, μου ερεθίζουν το δέρμα. Αγόρασα δύο **βαμβακερά** μπλουζάκια σε τιμή ευκαιρίας. Μου αρέσει το ακατέργαστο **μετάξι**, δε συγκρίνεται με κανένα **συνθετικό** ύφασμα όσο καλό και να είναι. Το τρίχωμα της γάτας ήταν απαλό σαν **βελούδο**.

— 5. Το κοντομάνικο **πουκάμισο** δεν φοριέται με **γραβάτα ή παπιγιόν**. "Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριών χρονών με τον άσπρο **γιακά** και την κορδέλα" (Οδ.Ελύτης). Βάλε μια **ζώνη ή τράντες** στο παντελόνι σου γιατί έχεις αδυνατίσει και σου πέφτει. Η δασική **ζώνη** καλύπτει μία σημαντική έκταση και αποτελεί πηγή παραγωγής οξυγονωμένου αέρα.

6	
το μπουφάν	le blouson
το φερμουάρ	la fermeture éclair
το πουλόβερ	le pull over
το γιλέκο	le gilet
το σακάκι	la veste
η ζακέτα	le veston
η κρεμάστρα	le cintre, le porte-manteau
7	
η τσέπη	la poche
το μαντήλι	le mouchoir
το πορτοφόλι	le porte-feuille
το κουμπί	le bouton
το πανωφόρι	le pardessus
το αδιάβροχο	l' imperméable
το σμόκιν	le smoking
το παλτό	le manteau
8	
το καπέλο	le chapeau
το κασκέτο	la casquette
η ομπρέλα	le parapluie, le parasol
οι παντόφλες	les pantoufles
οι κάλτσες	les chaussettes
τα παπούτσια	les chaussures
το δέρμα	le cuir, la peau
γυαλίζω-εται, λουστράρω-εται	cirer

το τακούνι	le talon
η σόλα	la semelle
φθείρω-ομαι	user, ruiner

ΤΑ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΡΟΥΧΑ LES VÊTEMENTS FÉMININS

9	
τα εσώρουχα	la lingerie
η κυλόττα	la culotte
το σουτιέν	le soutien gorge
το πουκάμισο	le chemisier
το νυχτικό	la chemise de nuit
το καλσόν	le collant
το μπουρνούζι	le peignoir
το κομπιναιζόν	la combinaison
η φούστα	la jupe
το φόρεμα	la robe
το βραδυνό φόρεμα	la robe de soirée
το ντεκολτέ	le décolleté

10	
το κασκόλ	l' écharpe
το φουλάρι	le foulard
το σάλι	le châle
η γούνα	la fourrure
η τσάντα (του χεριού)	le sac (à main)
τα γάντια	les gants
το κραγιόν	le rouge à lèvres

11	
οι νεωτερισμοί	la nouveauté
οι εκπτώσεις	les soldes
η μόδα	la mode
της μόδας	à la mode
ντεμοντέ	démodé
επιμελημένος	soigné
ατημέλητος	négligé
σκισμένος	déchiré
ολοκαίνουργιος	tout neuf
ακριβός	cher
φθηνός, φτηνός	bon marché
φαρδύς	large
στενός	serré, étroit
σιδερωμένος	repasé
τσαλακωμένος	froissé

12	
τα κοσμήματα	les bijoux
η αλυσίδα	la chaîne
το κολιέ	le collier
τα σκουλαρίκια	les boucles d' oreilles
ο χρυσός	l' or
το βραχιόλι	le bracelet
το διαμάντι	le diamant
το ρολόι	la montre
το δαχτυλίδι	la bague

13	
οι μπότες	les bottes
το κόκαλο	le chausse-pied, l' os
το κορδόνι	le lacet, le cordon
το σκαρπίνι, η γόβα	l' escarpin
το νούμερο	la pointure
το μέγεθος	la pointure, la dimension
το πέδιλο, το σανδάλι	la sandale

ΤΟ ΡΑΨΙΜΟ LA COUTURE

14	
ράβω	coudre
το ψαλίδι	les ciseaux
η ραπτομηχανή	la machine à coudre
το βελόνι, η βελόνα	l' aiguille
η κλωστή	le fil
η δακτυλήθρα	le dé à coudre
μαντάρω	raccommoder
επιδιορθώνω-εται	repriser, réparer
βρώμικος	sale
η τρύπα	le trou
η φόδρα	la doublure
το στρίφωμα	l' ourlet
τα κουρέλια	les haillons

— 6. Το φερμουάρ του μπουφάν μου χάλασε και θα κρυνώνω, παρόλο που φοράω πουλόβερ. Φοράει σακάκι και γιλέκο κάτω απ' το παλτό του. Έβαλα τη ζακέτα σου σε μία κρεμάστρα για να μην τσαλακωθεί.

— 7. Έχασα όλα μου τα λεφτά γιατί η τσέπη μου ήταν τρύπια. "Όταν κοιμούνται, δώδεκα άστρα πέφτουν απ' τις άδειες τσέπες τους" (Γ.Ρίτσος). Πήγα στο περίπτερο και αγόρασα ένα πακέτο χαρτομάντηλα. Πρέπει να στερεώσω όλα τα κουμπιά στο καινούργιο μου αδιάβροχο. Στην Όπερα που πήγαμε χθες το βράδυ, όλοι φορούσαν σμόκιν.

— 8. Στη θάλασσα το καλοκαίρι, ο παππούς φοράει πάντα το ψάθινο καπέλο του. Πάρε μια ομπρέλα, άκουσα στα νέα ότι θα βρέξει. Μέσα στο σπίτι φοράμε παντόφλες. Τα δερμάτινα παπούτσια πρέπει να τα γυαλίζεις συχνά αν θέλεις να τα κρατήσεις πολύ καιρό. Ο τσαγκάρης στερέωσε τα τακούνια και μου έβαλε καινούργιες σόλες. Αυτές οι μπότες φθάρηκαν σε χρόνο μηδέν, δεν είναι ούτε δυο μήνες που τις αγόρασα.

— 9. Τα εσώρουχα, όπως και όλα τα γυναικεία ρούχα, βρίσκονται στον πρώτο όροφο. Ζήτησε από την πωλήτρια να της φέρει ένα δαντελένιο νυχτικό και ένα μπουρνούζι. Έπειτα, δοκίμασε ένα ωραίο βραδυνό φόρεμα με αποκαλυπτικό ντεκολτέ. Πάνου στη φούστα σου ο αυγερινός διάνευε τους πλατιούς ισκίους των κληματόφυλλων" (Γ.Ρίτσος).

— 10. Το σάλι αυτό είναι χειροποίητο, το αγόρασα στην Κωνσταντινούπολη. Βάλε ένα κασκόλ γύρω στο λαιμό σου και πάρε και γάντια, γιατί κάνει κρύο έξω. Η γούνα θεωρείται το πιο ωραίο ρούχο για μια γυναίκα, αλλά..... οι οικολόγοι διαφωνούν.

— 11. Τα μεγάλα καταστήματα νεωτερισμών κάνουν εκπτώσεις δύο φορές το χρόνο. Είναι μια ευκαιρία ν' αγοράσει κανείς φτηνά ρούχα που είναι ακόμα της μόδας. Αγόρασε μια πανάκριβη μπλούζα και όταν τη φόρεσε στο σπίτι, ανακάλυψε ότι το ένα μανίκι ήταν σκισμένο. Τσαλακώθηκε πολύ η φούστα μου, θέλει σιδέρωμα.

— 12. Είναι κομφοντυμένη και πάντα φοράει διάφορα ωραία κοσμήματα, όπως αυτή τη χρυσή αλυσίδα στο λαιμό, βραχιόλι με διαμάντια και πολλά δαχτυλίδια. "Δυο αγουροξυπηνημένες μέλισσες κρεμόντανε στ' αυτία σου σκουλαρίκια" (Γ.Ρίτσος).

— 13. "Τι νούμερο φοράτε;" ρώτησε η πωλήτρια. Της έφερε ένα ζευγάρι παπούτσια, αλλά δεν της άρεσαν γιατί είχαν κορδόνια. Ήθελε ένα ζευγάρι γόβες, αλλά τελικά προτίμησε ν' αγοράσει πέδιλα γιατί ερχόταν καλοκαίρι.

— 14. Ο ράφτης παίρνει τα μέτρα του manekén. Κόβει το ύφασμα με το ψαλίδι και το ράβει στη ραπτομηχανή. "Καθώς ο γήλιος ράβει με βελονιές μαλαματένιες πανιά και ξύλα υγρά και χρώματα πελαγίσια" (Γ.Σεφέρης). Η φούστα σου είναι κακοραμένη: η φόδρα κρέμεται και το στρίφωμα είναι στραβό, δός τη μου να στη διορθώσω. Τι μανία που έχουν τα νέα παιδιά να φοράνε κουρέλια.

14. – Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΚΑΙ Η ΓΗ LE CIEL ET LA TERRE

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ LE CIEL

1

το σύμπαν	l' univers
η αστρονομία	l' astronomie
ο ορίζοντας	l' horizon
το διάστημα	l' espace

2

ο πλανήτης	la planète
ο ήλιος	le soleil
το ηλιακό σύστημα	le système solaire
η γή	la terre
περιστρέφομαι	tourner, pivoter
η σελήνη, το φεγγάρι	la lune
η ακτίνα	le rayon
ακτινοβολώ	rayonner
το σεληνόφως	le clair de lune
η έκλειψη	l' éclipse
λαμπυρίζω	miroiter
λάμπω	briller

αστράφτω	faire des éclairs
----------------	-------------------

3

ο μετεωρίτης	le météore
το αστέρι, το άστρο	l' étoile
τρεμολάμπω	scintiller
ο γαλαξίας	la voie lactée
ο διάπλων αστέρας	l' étoile filante
ο κομήτης	la comète
ο πολικός αστέρας	l' étoile polaire
τα σημεία του	
ορίζοντα	les points cardinaux
ο βοράς, ο βοριάς	le nord
ο νοτιάς, ο νότος	le sud
η ανατολή	l' est, l' orient
η δύση	l' ouest
βόρειος	septentrional
νότιος	méridional
ανατολικός	oriental
δυτικός	occidental
η πυξίδα	la boussole
το τηλεσκόπιο	le télescope

ΟΙ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟΙ LES CONSTELLATIONS

4

η Μεγάλη Άρκτος	la Grande Ourse
η Μικρή Άρκτος	la Petite Ourse
η Κασσιόπη	Cassiopeée
ο Ορίων	Orion
η Ανδρομέδα	Andromède
οι Πλειάδες	les Pleiades

ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΟΥ ΖΩΔΙΑΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ LES SIGNES DU ZODIAC

5

ο Κριός	le Bélier
ο Ταύρος	le Taureau
οι Δίδυμοι	les Gémeaux
ο Καρκίνος	le Cancer
ο Λέων	le Lion
η Παρθένος	la Vierge
ο Ζυγός	la Balance
ο Σκορπιός	le Scorpion
ο Τοξότης	le Sagittaire
ο Αιγόκερως	le Capricorne
ο Υδροχόος	le Verseau
οι Ιχθείς	le Poisson

ΟΙ ΠΛΑΝΗΤΕΣ LES PLANÈTES

6

ο Ερμής	Mercure
---------------	---------

η Αφροδίτη	Vénus
η Γη	la terre
ο Άρης	Mars
ο Ζεύς, ο Δίας	Jupiter
ο Κρόνος	Saturne
ο Ουρανός	Uranus
ο Ποσειδών	Neptune
ο Πλούτων	Pluton

Η ΓΗ – LA TERRE

7

η γη	la terre
ο αέρας	l' air
η φωτιά	le feu
το νερό	l' eau
η ήπειρος	le continent
το τοπίο	le paysage

Η ΘΑΛΑΣΣΑ – LA MER

8

η ακτή	la côte, le rivage
το ακρωτήριο	le cap, la langue de terre
ο όρμος	la baie
ο κολπίσκος, ο	
ορμίσκος	la crique, l' anse
η χερσόνησος	la péninsule
ο ισθμός	l' isthme
ο κόλπος	le golfe
το νησί	l' île
το αρχιπέλαγος	l' archipel

— 1. Η μελέτη των ουράνιων σωμάτων και του **σύμπαντος** αποτελεί αντικείμενο της **αστρονομίας**. Ο πρώτος άνθρωπος που ταξίδεψε στο **διάστημα** ήταν ο σοβιετικός αστροναύτης Γιούρι Γκαγκάριν.

— 2. Το μέγεθος των 9 **πλανητών** του **ηλιακού** μας **συστήματος** ποικίλλει από το μισό της διαμέτρου της Γης ως το ένα της δέκατο. Η μέση απόσταση της **σελήνης** από τη **γη** είναι 384.000 χιλιόμετρα. Οι **ακτίνες** Χ είναι **ακτινοβολίες** που χρησιμοποιούνται για διαγνωστικούς σκοπούς. Ξαφνικά έγινε σα νύχτα, εξ αιτίας της **έκλειψης** του ήλιου. Ψηλά στον **ουρανό** βλέπαμε τ' αστέρια να **λαμπυρίζουν**.

— 3. Ο **μετεωρίτης** είναι θραύσμα στερεού υλικού αστρικής προέλευσης που πέφτει από το διάστημα στη Γή. Ο **γαλαξίας** είναι μια άσπρη και φωτεινή ζώνη στον ουρανό που αποτελείται από εκατομμύρια **άστρα**. Λένε ότι άμα δεις ένα **αστέρι** να πέφτει πρέπει να κάνεις μια ευχή. Τον Ιανουάριο του 1986 φαινόταν καθαρά ο **κομήτης** του Χάλεϋ. Όποιος βλέπει τον **πολικό αστέρα** στον ουρανό, ξέρει αμέσως πού βρίσκεται ο **βοράς**. Τα **σημεία του ορίζοντα** είναι τέσσερα: η **Ανατολή**, η **Δύση**, ο **Βοράς** και ο **Νότος**. Η **πυξίδα** μας επιτρέπει να προσανατολιζόμαστε χάρη στη μαγνητική βελόνα που έλκεται πάντοτε προς το βορά. Στο αστεροσκοπείο χρησιμοποιούν **τηλεσκόπια** για να παρατηρούν τα ουράνια σώματα.

— 4. Δώδεκα είναι οι πιο σημαντικοί **αστερισμοί**, ανάμεσα στους οποίους η **Μεγάλη** και η **Μικρή Άρκτος**, η **Κασσιόπη**, ο **Ορίων** και οι **Πλειάδες**.

— 5. Τα ζώδια της φωτιάς είναι ο **Τοξότης**, ο **Κριός** και ο **Λέων**. Τα ζώδια της γης είναι ο **Ταύρος**, ο **Αιγόκερως** και η **Παρθένος**. Τα ζώδια του νερού είναι οι **Ιχθείς**, ο **Καρκίνος** και ο **Σκορπιός**. Τέλος, τα ζώδια του αέρα είναι οι **Δίδυμοι**, ο **Ζυγός** και ο **Υδροχόος**.

— 6. Κατά σειρά απόστασης από τον ήλιο, οι **πλανήτες** είναι: ο **Ερμής**, η **Αφροδίτη**, η **Γή**, ο **Άρης**, ο **Ζεύς**, ο **Κρόνος**, ο **Ουρανός**, ο **Ποσειδών** και ο **Πλούτων**. Ο πιο μικρός πλανήτης, ο **Ερμής**, είναι, σε όγκο, μιάμιση φορά μεγαλύτερος από τη σελήνη.

— 7. Τα τέσσερα στοιχεία της φύσης είναι η **γή**, ο **αέρας**, η **φωτιά** και το **νερό**. Οι πέντε ήπειροι είναι η Αμερική, η Αυστραλία, η Ευρώπη, η Αφρική και η Ωκεανία.

— 8. Οι δυτικές **ακτές** των Ιόνιων νησιών, κομμένες από τους μεγάλους σεισμούς, βυθίζονται κατακόρυφα μέσα στη **θάλασσα**. Το **ακρωτήριο** είναι η άκρη της ξηράς που εισχωρεί στη θάλασσα. Όταν πηγαινει κανείς με αυτοκίνητο από την Πάτρα στην Αθήνα, περνάει από τον **ισθμό** της Κορίνθου, ο οποίος χωρίζει το Ιόνιο από το Αιγαίο πέλαγος. Οι οροσειρές της ηπειρωτικής Ελλάδας διακόπτονται από τον Κορινθιακό **κόλπο**. "Στη Σαντορίνη αγγίζοντας **νησιά** που βουλιάζαν, ακούγοντας να παίζει ένα σουραύλι κάπου στις αλαφρόπετρες." (Γ.Σεφέρης)

9

η πλαζ, η παραλία.....	la plage
η αμμουδιά.....	la plage de sable
η άμμος.....	le sable
το βότσαλο.....	le galet
ο βράχος.....	le rocher
βραχώδης.....	rocheux
ο ύφαλος.....	le récif
ο σκόπελος.....	l'écueil

ΤΑ ΒΟΥΝΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΔΙΑΔΕΣ LES MONTAGNES ET LES PLAINES

10

ορεινός.....	montagneux
η πεδιάδα.....	la plaine
πεδινός.....	plat, de plaine
επίπεδος.....	plat
εκτείνομαι.....	s' étendre, s' allonger
η οροσειρά.....	la chaîne de montagnes
απλώνομαι.....	s' allonger
η έκταση.....	l' étendue

11

το ύψος, το ύψωμα.....	la hauteur
------------------------	------------

η κορυφή.....	le pic, le sommet, la cime
ψηλός, υψηλός.....	élevé
χιονισμένος.....	enneigé
υψώνω-ομαι.....	se dresser, (s') élever
περικυκλώνω-ομαι.....	entourer
ο παγετώνας.....	le glacier
το παγόβουνο.....	l' iceberg

12

η κορυφογραμμή.....	la crête
η κοιλάδα.....	la vallée
η κλίση.....	la pente, l' inclinaison, inclination
απότομος.....	escarpé
το φαράγγι.....	la gorge
απόκρημνος, κατακόρυφος.....	à pic
προεξέχω.....	surplomber
ο κατακόρυφος γκρεμός.....	un à-pic, un précipice

13

ο λόφος.....	la colline
επίπεδος.....	plat, plan
κυματιστός.....	ondulé
η σπηλιά, το σπήλαιο.....	la grotte

— 9. Στην Κεφαλλονιά βρίσκουμε **αμμουδιές** και **παραλίες** με **βότσαλα** και **βράχους**. Ο **ύφαλος** που βρισκόταν κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας προκάλεσε το ναυάγιο και το πλοίο βυθίστηκε αυτόνδρο. Ο **σκόπελος**, αντίθετα με τον ύφαλο, εξέχει από την επιφάνεια της θάλασσας.

— 10. Τα 4/5 του εδάφους της Ελλάδας είναι **ορεινά**, ενώ οι **πεδινές** εκτάσεις καλύπτουν μόλις το 1/5 της συνολικής επιφάνειας. Το **ορεινό** συγκρότημα της Πίνδου αποτελεί τη ραχοκοκκαλιά του ηπειρωτικού κορμού. Μερικές από τις ηπειρωτικές **πεδιάδες** έχουν προέλθει από την αποξήρανση λιμνών, μετά από μεγάλα αποστραγγιστικά έργα. Η **έκταση** της Ελλάδας είναι, περίπου, 132.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

— 11. Η Πίνδος έχει πάνω από 200 **κορυφές**. Τα πιο **ψηλά** ελληνικά **βουνά** είναι ο Όλυμπος, που υψώνεται σε 2.917 μέτρα και ο Σμόλικας με 2.637 μέτρα. Ανέβηκαν σε μεγάλο **ύψος** για να θαυμάσουν το χιονισμένο τοπίο και ξαφνικά βρέθηκαν **περικυκλωμένοι** από αετούς που έψαχναν για τροφή.

— 12. Οι **κορυφογραμμές** του Ταυγέτου είναι χιονισμένες όλο το χειμώνα. Η **κοιλάδα** του Στρυμώνα βρίσκεται στο νομό Σερρών. Το **φαράγγι** της Σαμαριάς στην Κρήτη είναι **απόκρημνο**, γεμάτο **κατακόρυφους γκρεμούς**. Έχει **απότομη κλίση** και για να το διασχίσεις χρειάζονται περίπου επτά ώρες.

— 13. Στο πιο ψηλό σημείο του **λόφου** του Λυκαβηττού είναι χτισμένη μια μικρή εκκλησία. "Κι ο φλόκος της ελπίδας του στον πιο ελαφρό **κυματισμό** του ένα νησί λικνίζει τον ερχομό" (Οδ.Ελύτης). "Βαθιά στις **θαλασσοσπηλιές** μες τα ευρύχωρα όνειρα όπου άφριζε τα αισθήματά του ο άνεμος" (Οδ.Ελύτης).

ΤΑ ΟΡΥΚΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΑΛΛΑ LES MINÉRAUX ET LES MÉTAUX

14

εξορύσσω - εται.....	extraire
το λατομείο.....	la carrière
η πέτρα.....	la pierre
η τσακμακόπετρα.....	le silex
σκληρός.....	dur
εύθραυστος.....	fragile

15

μαλακός.....	mou
η πηλός, η άργιλος.....	l' argile
ο ασβέστης.....	la chaux
η κιμωλία.....	la craie

ο ασβεστόλιθος.....	le calcaire
ο ψαμμίτης.....	le grès
ο γρανίτης.....	le granit
το μάρμαρο.....	le marbre

16

το κοίτασμα.....	le gisement
το μέταλλευμα.....	le minerais
το σίδηρο, ο σίδηρος.....	le fer
ο χαλκός.....	le cuivre
ελαφρύς.....	léger
ο μόλυβδος, το μολύβι.....	le plomb
βαρύς.....	lourd, pesant, grave
ο υδράργυρος.....	le mercure
ο χρυσός.....	l' or
ο άργυρος.....	l' argent
ατόφιος.....	massif, pur, véritable

— 14. Ο **ορυκτός** πλούτος μπορεί να διακριθεί στα μεταλλεύματα, στα ορυκτά καύσιμα και στα **λατομικά** προϊόντα. Η **εξόρυξη** του **μετάλλου** γίνεται αλλού με υπόγειες στοές και αλλού επιφανειακά, με μηχανήματα εκσκαφής. **Στα λατομεία εξορύσσονται** χρήσιμα πετρώματα.

— 15. Ο **πηλός**, αργιλώδης γή, χρησιμοποιείται στην αγγειοπλαστική. Οι νησιώτες ασπρίζουν τα σπίτια τους με **ασβέστη**. Ο **ασβεστόλιθος** είναι πέτρωμα με κύριο συστατικό τον ορυκτό ασβεστίτη. Ο **γρανίτης** είναι από τα σκληρότερα πετρώματα. Φημισμένο είναι το Παριανό **μάρμαρο** που χρησιμοποιούσαν οι γλύπτες της αρχαιότητας στα έργα τους.

— 16. Υπάρχουν πολλοί παράγοντες που καθορίζουν πότε συμφέρει η εκμετάλλευση ενός **κοιτάσματος** πετρελαίου. Οι βασικές μεταλλουργικές βιομηχανίες είναι συγκεντρωμένες εκεί όπου υπάρχουν **μεταλλεύματα**, όπως η βιομηχανία **αργύρου-μολύβδου** στο Λαύριο. Αυτός ο άνθρωπος είναι θεότρελλος και επικίνδυνος, πραγματικά για τα **σίδερα**. Ξέρουμε πως η μέση περιεκτικότητα του στερεού φλοιού σε **μόλυβδο** είναι 0,0016%. Ο **χρυσός** είναι πολύτιμο μέταλλο και η καθαρότητά του μετρείται σε καράτια.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Ουδέν καινόν υπό τον ήλιο Il n' y a rien de nouveau sous le soleil

Έχει τα φεγγάρια του Il est lunatique

Κινώ γή και ουρανό Remuer ciel et terre

Βρίσκομαι στον έβδομο ουρανό Etre au septième ciel

Ο κόσμος να χαλάσει... Quoi qu' il advienne...

Στην άκρη του κόσμου Au bout du monde

Όλος ο κόσμος Tout le monde

Ο,τι γυαλίζει δεν είναι χρυσός Tout ce qui brille n' est pas or

Η σιωπή είναι χρυσός Le silence est d' or

μπρος γκρεμός και πίσω ρέμα entre l' enclume et le marteau

15. — ΟΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΟΤΑΜΙΑ LES MERS ET LES RIVIÈRES

ΩΚΕΑΝΟΙ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΕΣ LES OCÉANS ET LES MERS

1

η θάλασσα	la mer
ο ωκεανός	l' océan
το ρεύμα	le courant
η παλίρροια	la marée
το πέλαγος	la haute mer, le large
το παλιρροιακό κύμα..	le raz-de-marée

2

η τρικυμία	la houle, la grosse mer
η ξέρα	le haut-fond
το κύμα	la vague
ο βυθός	le fond (de la mer)
η μόλυνση	la pollution
η πετρελαιοκηλίδα	la nappe de mazout

ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΛΙΑ — AU BORD DE LA MER

3

η πλαζ, η παραλία, η αμμουδιά	la plage
--	----------

η ακροθαλασσιά, το ακρογιάλι, το περιγιάλι	le bord de la mer
το παραθαλάσσιο θέρετρο	la station balnéaire
κάνω μπάνιο	se baigner
το μπάνιο	le bain
κυματώδης	agité
γαλήνιος	calme, serein
δεν πατώνω	perdre pied
πνίγομαι	se noyer

4

η ιστιοπλοΐα	la voile
το θαλάσσιο σκι	le ski nautique
η κατάδυση	la plongée
τα βατραχοπέδιλα	les palmes
κάνω ηλιοθεραπεία	prendre un bain de soleil
μαυρίζω	bronzer
πλατσουρίζω	barboter

5

το φύκι	l' algue
η γαρίδα	la crevette
ο κάβουρας	le crabe
η δαγκάνα	la pince
τα οστρακοειδή	les crustacés
τα κοχύλια	les coquillages
ο αστακός	le homard
το στρείδι	l' huître
το μύδι	la moule
ο γλάρος	la mouette

Η ΑΛΙΕΙΑ — LA PÊCHE

6

ψαρεύω	pêcher
η αλιεία, το ψάρεμα	la pêche
η ψαρόβαρκα	le bateau de pêche
το κοπάδι ψαριών	le banc de poissons
το καΐκι	le caïque
το δίχτυ	le filet
η συρτή	le chalut
το καλάμι	la canne à pêche, le roseau
η πετονιά	la ligne

το αγκίστρι	l' hameçon
το δόλωμα	l' appât

7

ο ψαράς	le pêcheur
το γριγκρί	le grigri
η γλώσσα	la sole
ο τόνος	le thon
ο μπακαλιάρος	la morue
ο κολιός	le maquereau
το μπαρμπούνι	le rouget
ο ξιφίας	l' espadon
η σαρδέλα	la sardine
το σφουγγάρι	l' éponge
ο καρχαρίας	le requin
ο σολομός	le saumon
ο αχινός	l' oursin
το χταπόδι	le poulpe

8

η πέστροφα	la truite
ο κυπρίνος	la carpe
το χέλι	l' anguille

— 1. Η Μεσόγειος είναι η **θάλασσα** που επικοινωνεί με τον Ατλαντικό **Ωκεανό** μέσα από τα στενά του Γιβραλτάρ. Είναι δύσκολο για τα καράβια να πλησιάσουν μερικά νησιά εξαιτίας των δυνατών **ρευμάτων**, όπως π.χ. συμβαίνει στο Καρπάθιο **πέλαγος**. Σε σχέση με τον Ατλαντικό ή τη Μάγχη, η Μεσόγειος έχει μικρή **παλίρροια**. "Ανοίγω το στόμα μου κι αναγαλλιάζει το **πέλαγος** και παίρνει τα λόγια μου στις σκοτεινές του σπηλιές" (Οδ.Ελύτης).

— 2. "Έχεις μια γεύση **τρικυμίας** στα χείλη" (Οδ.Ελύτης). "Κι έπειτα στις **ξέρες** του Ακορά, τσούρμο τ' άγριο **κύμα** να μας βγάλει" (Ν.Καββαδίας). Το λιμεναρχείο απαγόρευσε σήμερα τον απόπλου γιατί έχει πολύ **κύμα**. Οι **πετρελαιοκηλίδες** είναι πραγματική καταστροφή για το θαλάσσιο περιβάλλον.

— 3. Οι **αμμουδιές** είναι ιδανικό μέρος για οικογένειες με μικρά παιδιά. "Τα μυστικά της θάλασσας ξεχνιούνται στ' **ακρογιάλια**" (Γ.Σεφέρης). Η προτίμηση των τουριστών στρέφεται, κυρίως, στα **παραθαλάσσια θέρετρα** της Ελλάδας. "Θάλασσα ταραγμένη και **κυματώδης**" σημαίνει, στη μετεωρολογία, επτά με οκτώ μποφόρ. "Η θάλασσα που μας πίκρανε είναι βαθιά κι ανεξερεύνητη και ξεδιπλώνει μian απέραντη **γαλήνη**" (Γ.Σεφέρης). "Κι ακόμα μήτε να **πνιγώ**, μήτε ν' ανέβω πάνω. Κάνω από κάπου να πιαστώ και φύκι μόνο πιάνω" (Γ.Ρίτσος).

— 4. Οι ευρωπαϊκές ομάδες **ιστιοπλοΐας**, **θαλάσσιου σκι** και **κατάδυσης** θα διεκδικήσουν φέτος το κύπελλο Ευρώπης στα ελληνικά νερά. Η **ηλιοθεραπεία** μπορεί να προκαλέσει σοβαρά εγκαύματα, εάν μείνει κανείς πολλή ώρα στον ήλιο. Μπορεί να **μαυρίσει** το ίδιο καλά κάτω από την ομπρέλα.

— 5. Είδαμε την τράτα που γύριζε πίσω φέρνοντας διάφορα **οστρακοειδή**, **κοχύλια** και **αστακούς**. "**Στρείδι** ωκεάνειο αρραβωνιάζεται το φως" (Ν.Καββαδίας) "Τέρατα βαμμένα πορφυρά με φτερούγες **γλάρων** στο κεφάλι" (Ν.Καββαδίας).

— 6. Οι θάλασσες που είναι πλούσιες σε ψάρια λέγονται πεδία **αλιείας** ή ψαρότοποι. Είναι, γενικά, οι περιοχές όπου χύνονται μεγάλοι ποταμοί και οι περιοχές όπου περνούν τα **κοπάδια** των μεταναστευτικών ψαριών. Κοντά στις ακτές γίνεται η μικρή ή παραθαλάσσια αλιεία και χρησιμοποιούνται μικρά σκάφη και **καΐκια**. Το ψάρεμα γίνεται με **δίχτυα**, **συρτές**, καθetés κ.λ.π. Το **καλάμι**, η **πετονιά**, το **αγκίστρι**, είναι ο εξοπλισμός του ψαρά.

— 7. Μια παραδοσιακή μορφή ψαρέματος στην Ελλάδα είναι η μέση αλιεία που γίνεται με μηχανότρατες και **γριγκρί**. Οι **ψαρόδες** σέρνουν τα δίχτυα και μαζεύουν τα ψάρια που ζουν και κινούνται κοντά στην επιφάνεια: **σαρδέλες**, γάβρους, **κολιούς**, σαφρίδια... Στην Κάλυμνο μαθαίνουν να βουτάνε για **σφουγγάρια** από μικρά παιδιά. Ο **καρχαρίας** είναι ένα ψάρι επικίνδυνο για τον άνθρωπο. Το **χταπόδι** λέγεται έτσι γιατί έχει οκτώ πλοκάμια.

— 8. Στους ιχθυογεννητικούς σταθμούς παράγονται εκλεκτές ποικιλίες ψαριών του γλυκού νερού, κυρίως **πέστροφες** και **κυπρίνοι**.

το χέλι l' anguille

Η ΝΑΥΣΙΠΛΟΙΑ LA NAVIGATION

9

η εμπορική ναυτιλία ... la marine marchande
ο στόλος la flotte
το υπερωκέανειο le paquebot
πλέω parcourir les mers,
voguer
το λιμάνι le port
το φορτηγό πλοίο le cargo
η μηχανή le moteur
το σκάφος la coque
η καρίνα la quille
η πρύμνη la poupe
η πλώρη la proue

10

το αμπάρι la cale, la grange
το φορτίο la cargaison
φορτώνω-ομαι charger
ξεφορτώνω-ομαι décharger, alléger

11

κυβερνώ-ιέμαι gouverner

το τιμόνι, το πηδάλιο .. le gouvernail
ο ναύτης, ο ναυτικός .. le marin
ο καπετάνιος, ο πλοίαρχος le capitaine
ο δεύτερος le second
το ημερολόγιο του πλοίου le carnet de bord
η βάρδια le quart

12

ο εφοπλιστής l' armateur
η σημαία le drapeau, le pavillon
η σημαία ευκαιρίας le pavillon de complaisance
το πλήρωμα l' équipage
η πυξίδα, ο μπουσсуλας la boussole
ο κόμπος le noeud
το ναυτικό μίλι le mile marin

13

το κρουαζιερόπλοιο ... le bateau de croisière
το ιστιοφόρο le voilier
το κατάρτι le mât
τα πανιά les voiles
τα ξάρτια le gréement
το τρικάταρτο le trois-mâts
παρασύρομαι dériver, se laisser

14

το ναυπηγείο le chantier naval
εξοπλίζω-ομαι, εφοδιάζω-ομαι armer
επανδρώνω-εται armer d' hommes
η άγκυρα l' ancre
ρυμουλκώ-είται remorquer
αραγμένος amaré, mouillé
η αποβάθρα, η προκυμαία le quai
ο μώλος la jetée, le môle
ο φάρος le phare
ο πορθμός le chenal
η σημαδόυρα la bouée, la balise

15

πλέω naviguer
το σωσίβιο le gilet de sauvetage
το ναυαγσωστικό le canot de sauvetage
η σχεδία le radeau
το ναυάγιο le naufrage
ναυαγώ faire naufrage
βουλιάζω couler
βυθίζομαι sombrer
εξοκέλλω s' échouer

TA PEYMATA LES COURS D' EAU

16

η πηγή la source
αναβλύζω jaillir
σταλάζω couler goutte à goutte
ο χείμαρρος le torrent
ο καταρράκτης la cascade
ο στρόβιλος le tourbillon

17

ρέω couler
ο ποταμός, το ποτάμι le fleuve
φαρδύς large
στενός étroit
ελικοειδής sinueux
βαθύς profond
ρηχός peu profond
το ρυάκι le ruisseau

18

η όχθη la rive
η ακτή le bord
διάφανος, διαφανής ... limpide, transparent
θολός trouble
λασπώδης boueux
η λάσπη la boue
η ιλύς la vase
η κοίτη le lit (du fleuve)
ο πάτος le fond

— 9. Χώρες με μεγάλη παράδοση στην **εμπορική ναυτιλία**, όπως η Ιαπωνία, παρουσιάζουν μείωση της δύναμης των εμπορικών τους **στόλων**. Τα **υπερωκέανεια** διασχίζουν τις θάλασσες κάνοντας, συνήθως, υπερπόντια ταξίδια. Ο Πειραιάς είναι το μεγαλύτερο **λιμάνι** της Ελλάδας. "Ήτανε κείνη τη νυχτιά που φύσαγε ο Βορδάρης, το κύμα η **πλώρη** εκέρδιζεν οργιά με την οργιά" (Ν.Καββαδίας).

— 10. Το 1980 στα φορτηγά πλοία γενικού **φορτίου** η ελληνική σημαία κατείχε την πρώτη θέση στον παγκόσμιο χώρο. Τα δεξαμενόπλοια **φορτώνουν και ξεφορτώνουν** στα μεγάλα λιμάνια του κόσμου.

— 11. "Κι εσύ κοιτάς ακόμη πάνω απ' το **τιμόνι** πώς παίζει ο μπουσсуλας καρτίνι με καρτίνι" (Ν.Καββαδίας). "Ο **καπετάνιος** μας κοιτάζει το φεγγάρι που 'ναι θολό και κατακόκκινο σαν αίμα" (Ν.Καββαδίας). "Πρώτο ταξίδι έτυχε ναύλος για το Νότο, δύσκολες **βάρδιες**, κακός ύπνος και μαλάρια" (Ν.Καββαδίας).

— 12. Η επίζηλη θέση που κατέχει σήμερα στον παγκόσμιο χώρο η ελληνική εμπορική ναυτιλία κατακτήθηκε χάρη στην τόλμη των ελλήνων **εφοπλιστών**. Η ελληνική **σημαία** πρωταγωνιστεί σ' όλες τις επιμέρους κατηγορίες πλοίων. Το τέλος του 1977 βρίσκει 1.000 ελληνόκτητα πλοία με **σημαίες ευκαιρίας**. Η ναυτολόγηση των ξένων έχει επιτραπεί εδώ και μερικά χρόνια σε ποσοστό 25% στη σύνθεση του **πληρώματος**. "Ο **μπουσсуλας** είναι που στρέφει ή το καράβι;...έχω απ' τα μεσάνυχτα πνιγεί χίλια **μίλια** πέρ' απ' τις Εβρίδες" (Ν.Καββαδίας).

— 13. Στα **κρουαζιερόπλοια** η ελληνική σημαία κατέχει, με κριτήριο τη χωρητικότητα, την πέμπτη θέση. Παλιά, υπήρχαν **ιστιοφόρα τρικάταρτα**, σήμερα όλα τα καράβια είναι μηχανοκίνητα. Το **κατάρτι** είναι κάθετο στον άξονα του πλοίου και από κει κρέμονται οι κεραίες που στηρίζουν τα **πανιά**. "Και τη νύχτα βιγλίζοντας το μανιασμένο πέλαγο όπου βούλιαξε το σπασμένο **κατάρτι**..." (Γ.Ρίτσος).

— 14. Δεκάδες παροπλισμένα καράβια είναι αραγμένα έξω από τα **ναυπηγεία** του Σκαρμαγκά. "Ξεχασμένο τ' άστρο του βορά, οι **άγκυρες** στο πέλαγο χαμένες" (Ν.Καββαδίας). Τα μεγάλα πλοία **ρυμουλκούνται** μέχρι το λιμάνι. Οι ταξιδιώτες περιμένουν στην **αποβάθρα**. Ο **μώλος** χρησιμεύει για να προστατεύει την είσοδο του λιμανιού. "Κι ο **φάρος** τον ελίκνιζε με τρεις αναλαμπές" (Ν.Καββαδίας). Οι **σημαδόυρες** είναι αγκυροβολημένα σήματα που επιπλέουν στη θάλασσα για να επισημαίνουν ρηχά ή επικίνδυνα νερά.

— 15. Τα **σωσίβια** χρησιμεύουν για τη διάσωση ναυαγών και υπάρχουν πάντοτε στα **ναυαγσωστικά**. "Τώρα σε τούτο τ' ακρογιάλι περιμένω ν' αράξη ένας άνθρωπος, ένα υπόλειμμα, μια **σχεδία**" (Γ.Σεφέρης). Στο θαλάσσιο χώρο της Βρετάνης πολλά σκάφη **ναυάγησαν και βούλιαξαν** αὐτανδρα.

— 16. Οι Ναϊάδες ήταν νύμφες των ποταμών και των **πηγών**. Το καλοκαίρι, όταν έχει αναβροχιά, το νερό μόλις που **σταλάζει** από τη βρύση. Η δυτική και η νότια Πελοπόννησος έχει μερικά σημαντικά **ποτάμια**, όπως τον Αλφειό και τον Πηνειό, ενώ η ανατολική μόνο **χειμάρρους**, χωρίς ιδιαίτερη σημασία. Η Έδεσσα είναι γνωστή για τους περίφημους **καταρράχτες** της.

— 17. Τα πιο μεγάλα και **φαρδιά ποτάμια** της Ελλάδας είναι ο Αλιάκμονας, με μήκος 293 χλμ, ο Αχελώας και ο Πηνειός. Μέσα στον κάμπο προχωράει το **ελικοειδές** ποτάμι σαν φίδι. "Στο **ρυάκι** που λιάζεται σαν ημερήσιο επίθετο μιλεί ο κορυδαλλός" (Οδ.Ελύτης).

— 18. Το Παρίσι είναι χτισμένο στις δύο **όχθες** του Σηκουάνα. Είναι απολαυστικό να κολυμπάς σε **διάφανα** νερά. Ο ποταμός είναι τόσο **λασπώδης και θολός** που είναι αδύνατο να δεις τον **πάτο**.

η λίμνη	le lac
η λιμνούλα	la mare
η εκβολή	l' embouchure
το στόμιο (του ποταμού)	l' estuaire
το δέλτα	le delta
ο βάλτος	le marais
το τέλμα	le marécage

οι υδάτινες οδοί	les voies d' eau
το κανάλι	le canal
το ποταμόπλοιο, η μαούνα	la péniche
ο υδατοφράκτης	l' écluse
το φερυμπώτ	le bac

ΟΙ ΟΧΘΕΣ ΤΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ LES BORDS DE LA RIVIÈRE

το ψάρι	le poisson
το λέπι	l' écaille
το κόκκαλο	l' arête, l' os
το πτερύγιο	la nageoire
η караβίδα	l' écrevisse
η ενυδρίς	la loutre
ο κάστορας	le castor
ο φρύνος	le crapaud
ο βάτραχος	la grenouille
ο κύκνος	le cygne
ο ερωδιός	le héron
το καλάμι	le roseau, la canne
το βούρλο	le jonc
η ιτιά	le saule

— 19. Οι κυριότερες λίμνες της Ελλάδας με ψάρια είναι η Βόλβη, οι λίμνες της Καστοριάς, των Ιωαννίνων και οι Πρέσπες. Το τμήμα ξηράς στις εκβολές των ποταμών λέγεται δέλτα. Οι βάλτοι και τα τέλματα είναι γεμάτα κουνούπια.

— 20. Στις υδάτινες οδούς τα ποταμόπλοια μεταφέρουν διάφορα φορτία. Ο υδατοφράκτης επιτρέπει τη συγκέντρωση ή τη συγκράτηση νερού. Η σύνδεση Ρίου-Αντίρριου γίνεται με φέρυ-μπωτ.

— 21. Στο Αιγαίο, τα νερά των ποταμών κατεβάζουν μεγάλες ποσότητες από φυτικά, κυρίως, υλικά που είναι τροφή για τα ψάρια. Τα ψάρια και τα ερπετά έχουν λέπια στο σώμα τους. Το νηκτικό όργανο των υδρόβιων λέγεται πτερύγιο. Ο βάτραχος είναι υδρόφιλο ζώο, όπως και ο κάστορας. "Ξένοι βυθισμένοι μέσα σε καταχνιές από τ' άσπιλα φτερά των κύκνων που μας πληγώναν" (Γ. Σεφέρης). "Πουλί μου εσύ που μου 'φερνες νεράκι στην παλάμη, πώς δε θωρείς που δέρνουμε και τρέμω σαν καλάμι;" (Γ. Ρίτσος). "Ενώ το ρέμα κίτρινο κατεβάζει αργά βούρλα ξεριζωμένα μέσ' το βούρκο..." (Γ. Σεφέρης). "Σαν τα κλωνάρια της φριχτής ιτιάς σωριασμένα μέσα στην διάρκεια της απελπισίας" (Γ. Σεφέρης).

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Μια τρύπα στο νερό	Un coup d' épée dans l' eau
Κομίζω γλαύκα εις Αθήνας	Porter de l' eau à la rivière
Πνίγομαι σε μια κουταλιά νερό	Se noyer dans un verre d' eau
Το σιγανό ποτάμι να φοβάσαι	Il n' est pire eau que l' eau qui dort
Τα έκανε θάλασσα	Il a tout gâché
Χάνω το μπούσουλα	Perdre la boussole
Εμού θανόντος, γαία πυρί μιχθήτω	Après moi le déluge
Ανοιγω πανιά	Mettre les voiles
Μου ψήνει το ψάρι στα χείλη	Il m' en fait voir de toutes les couleurs

16. — Η ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΟΧΕΣ LA TEMPÉRATURE ET LES SAISONS

ο καιρός	le temps
το κλίμα	le climat
ήπιος, εύκρατος	tempéré
η βροχή	la pluie
βροχερός	pluvieux
ευμετάβλητος	variable, changeant
το διάλειμμα λιακάδας οι μετεωρολογικές προβλέψεις	l' éclaircie les prévisions météo
το θερμόμετρο	le thermomètre
το βαρόμετρο	le baromètre
ο ανεμοδείκτης, η ανεμοδούρα	la girouette
καλός, αίθριος	beau, clair
ο καιρός πάει για βροχή	le temps est à la pluie

Η ΑΝΟΙΞΗ — LE PRINTEMPS

το σύννεφο	le nuage
συννεφιασμένος	nuageux
η μπόρα	l' averse
βρέχει ραγδαία	il pleut à verse
η ραγδαία βροχή	la pluie battante
η νεροποντή	la pluie torrentielle
είμαι μούσκεμα	être trempé

το χαλάζι	la grêle
η σταγόνα, η στάλα	la goutte
ψιλοβρέχει	bruiner
το ουράνιο τόξο	l' arc-en-ciel

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ — L' ÉTÉ

ο ήλιος	le soleil
θερμός	chaud
στεγνός, ξηρός	sec
λάμπω	briller
το φως	la lumière
φωτεινός	lumineux
αίθριος, καθαρός	clair, pur
κάνει ζέστη	il fait chaud
καυτός, ζεματιστός	torride
ο καύσωνας	la canicule
το κύμα καύσωνα	la vague de chaleur
αποπνικτικός	accablant
πνιγηρός	étouffant
η καταιγίδα	l' orage
η βροντή	le tonnerre
ο κεραυνός	la foudre
η αστραπή	l' éclair
η αναβροχιά, η ξηρασία	la sécheresse

— 1. Στις νησιωτικές περιοχές της Ελλάδας το κλίμα είναι εύκρατο. Το Μάρτη, ο καιρός είναι συχνά ευμετάβλητος, με βροχές και διαλείμματα λιακάδας. Οι μετεωρολογικές προβλέψεις είναι αναγκαίες για τους ψαράδες. Όταν το βαρόμετρο δείχνει ότι ο καιρός πάει για βροχή και έχει ισχυρούς ανέμους, οι ψαράδες δεν βγαίνουν στ' ανοιχτά.

— 2. Η αρχή της άνοιξης χαρακτηρίζεται από συννεφιασμένο ουρανό και συχνές μπόρες. "Συννεφιασμένη Κυριακή, μοιάζει με την καρδιά μου, που έχει πάντα συννεφιά, Χριστέ και Παναγιά μου" (λαϊκό τραγούδι). Καμιά φορά βρέχει ραγδαία και πέφτει χαλάζι, με αποτέλεσμα να καταστρέφονται οι καλλιέργειες. Όταν μετά από μια νεροποντή βγαίνει ο ήλιος, μπορεί να απολαύσει κανείς το ουράνιο τόξο.

— 3. Η μεγάλη ηλιοφάνεια είναι χαρακτηριστικό του κλίματος της Ελλάδας. Ο λίβας είναι θερμός, ξηρός άνεμος και πολύ βλαβερός για τη γεωργία. Το καλοκαίρι έχει πάντοτε λιακάδα και ο ήλιος λάμπει σε καθαρό και ανέφελο ουρανό. "Ετούτο το τοπίο είναι σκληρό σαν τη σιωπή. Δεν υπάρχει νερό. Μονάχα φως" (Γ. Ρίτσος). Ο καύσωνας του 1988 ήταν τόσο πνιγηρός που, μαζί με την έλλειψη νερού, προκάλεσε θύματα, ιδιαίτερα ανάμεσα στους ηλικιωμένους και στα βρέφη. Πριν την καταιγίδα ακούγεται η βροντή και βλέπουμε αστραπές. "Στην αναβροχιά καλό είναι και το χαλάζι" (λαϊκή παροιμία).

ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ — L' AUTOMNE

4

η δροσιά	la rosée, la fraîcheur
δροσερός.....	frais
πράος.....	doux, calme
υγρός	humide
μουντός.....	gris, sombre, obscur
φυσάω.....	souffler
στροβιλίζομαι	tourbillonner
η ομίχλη	le brouillard
καθαρίζει ο καιρός	le temps s' éclaircit

Ο ΧΕΙΜΩΝΑΣ — L' HIVER

5

κάνει κρύο	il fait froid
δριμύς	rigoureux
παγωμένος, παγερός	glacé
άσχημος.....	mauvais, laid
ανατριχιάζω.....	frissonner
η χιονοθύελλα	la tempête de neige
η χιονοστιβάδα	l' avalanche
είμαι αποκλεισμένος	
από τα χιόνια.....	être bloqué par la neige
το χιόνι.....	la neige
το αγιάζι.....	le vent froid, le frimas
παγώνω.....	geler
τσουχτερός.....	mordant

— 4. “Όπως το ροδοπέταλο που το εβάρυνε και η δρόσος της αυγής” (Κ.Καρυωτάκης). Το ορεινό συγκρότημα της Πίνδου αποτελεί φυσικό φράγμα που εξαναγκάζει σε ανοδική κίνηση τους υγρούς ΝΔ ανέμους. Οι ισχυροί άνεμοι που **φυσάνε το φθινόπωρο**, συνοδεύονται συχνά από καταιγίδες. Εξαιτίας της πηχτής **ομίχλης** δεν διακρίνεται το τοπίο.

— 5. Το αλπικό κλίμα εμφανίζεται στις περιοχές μεγάλου υψομέτρου με **δριμείς χειμώνες**, συνοδευόμενους από συχνές **χιονοθύελλες**, **τσουχτερό κρύο** και **παγωνιά**. “Φιλώ το **παγωμένο** σου χειλάκι που σωπαίνει κι είναι σα να μου θύμωσε και σφαλιγμένο μένει” (Γ.Ρίτσος). Τον περασμένο χειμώνα, ορισμένα χωριά στην Ήπειρο μείνανε σχεδόν μία εβδομάδα **αποκλεισμένα από τα χιόνια**. Ο βαρδάρης είναι **παγερός** και χιονοβόλος άνεμος που πλήττει το χειμώνα την κεντρική Μακεδονία. **Νιφάδες** χιονιού έχουν πέσει πάνω στα τζάμια σχηματίζοντας σχέδια ασημένια.

— 6. Οι καταιγίδες **προκαλούν** συχνά τρομερές **ζημιές** στις καλλιέργειες. **Τα μελτέμια** αποτελούν σημαντικό καιρικό φαινόμενο της καλοκαιρινής περιόδου στο Αιγαίο. Το ίδιο φαινόμενο, αλλά πιο **εξασθενημένο**, παρατηρείται στο Ιόνιο. Ο σίφουνας είναι **ανεμοστρόβιλος** και **ο τυφώνας** καταστροφικός κυκλώνας των τροπικών χωρών. Όταν **φουσκώνουν** τα μεγάλα ποτάμια και **ξεχειλίζουν**, προκαλούν **πλημμύρες**.

η παγωνιά	le gel, le froid glacial
ο πάγος	la glace
η νιφάδα	le flocon
χιονίζει	neiger
το χιονόνερο.....	le grésil
το ξεπάγωμα	le dégel
λιώνω	fondre

Η ΕΧΘΡΙΚΗ ΦΥΣΗ LA NATURE HOSTILE

6

ο αέρας, ο άνεμος	le vent
προκαλώ ζημιές	causer des dégâts
αναποδογυρίζομαι	
από τον άνεμο	être renversé par le vent
το μπουρίνι	le coup de vent
το μελτέμι.....	le meltem
κοπάζω.....	diminuer
πέφτω	tomber
εξασθενίζω	se calmer
ο ανεμοστρόβιλος.....	l' ouragan
ο τυφώνας.....	le typhon
φουσκώνω	enfler, gonfler
ξεχειλίζω	déborder
η πλημμύρα.....	l' inondation

7

η έκρηξη	l' éruption
η λάβα	la lave
αναβλύζω.....	jaillir
το ηφαίστειο.....	le volcan
ο σεισμός.....	le séisme

η καθίζηση.....	le glissement de terrain
ο κρατήρας	le cratère
η στάχτη, η τέφρα	la cendre
τρέμω	trembler
ραγίζω	se fendre, se lézarder

— 7. Όταν το μάγμα δε συναντήσει ένα βαθύ ρήγμα του φλοιού, είναι πιθανό να ξεχυθεί στην επιφάνεια της γης με τη μορφή **λάβας**, σχηματίζοντας **ηφαιστεια**. Στην Καλαμάτα, **ο σεισμός** προκάλεσε **καθίζηση**, δηλαδή ολίσθηση του εδάφους. Στον **κρατήρα** του, σβησμένου πια, ηφαιστείου της Σαντορίνης υπάρχει ακόμα **τέφρα** από τη μεγάλη **έκρηξη** και σ' όλο το νησί μπορεί κανείς να δει **ηφαιστειακά** πετρώματα.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Τον κακό σου τον καιρό! Que le diable t' emporte

Με όλους τους καιρούς Par tous les temps

Ένας καταιγισμός χειροκροτημάτων Un tonnerre d' applaudissements

Πετάω στα σύννεφα Etre dans les nuages

Πέφτω από τα σύννεφα Tomber du ciel

Βρέχει καρεκλοπόδαρα Il pleut des haliebardes

Γρήγορος σαν αστραπή Rapide comme l' éclair

Κεραυνοβόλος έρωτας Un coup de foudre

Από Μάρτη καλοκαίρι κι από Αύγουστο χειμώνα Dès mars l' été, et dès août l' hiver

Πεθαίνω απ' το κρύο Je meurs de froid

Έπεσε παγωνιά Cela a jeté un froid

Μαθημένα τα βουνά απ' τα χιόνια Les difficultés n' effraient pas l' expérimenté

Τα φουσκώνω πολύ Exagérer, en rajouter

Ο σπείρων ανέμους θερίζει θύελλας Qui sème le vent récolte la tempête

17. — Ο ΧΡΟΝΟΣ - ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ LE TEMPS - LE CALENDRIER

Ο ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΡΚΕΙΑ LE TEMPS ET LA DURÉE

1	
γίνεται	arriver
συμβαίνει	avoir lieu
το παρελθόν	le passé
περασμένος	passé
το παρόν	le présent
η επικαιρότητα	l' actualité
παρών, τωρινός	présent
αυτή τη στιγμή	en ce moment
το μέλλον	l' avenir
μελλοντικός	futur
2	
περνά	s' écouler, passer
γρήγορα	rapidement
φεύγω, περνώ	
γρήγορα	s' enfuir
αργά	lentement
σέρνω-ομαι	(se) traîner

σκοτώνω την ώρα	tuer le temps
εφήμερος, φευγαλέος	fugitif, éphémère
διαρκής, μόνιμος	durable, stable, permanent
αιώνιος	éternel, perpétuel

3	
πλησιάζω-ομαι	approcher
είναι καιρός	il est temps
αρχίζω	commencer
η αρχή	le début, le principe
πόση ώρα θέλει;	combien de temps faut-il?
είμαι στην ώρα μου	être à l' heure
αργώ	être en retard, être lent à
βιάζομαι	se hâter
η καθυστέρηση	le retard
αναπληρώνω το χαμένο χρόνο	rattraper le temps perdu
αναβάλλω	remettre à plus tard
πρώτος	premier

4	
κερδίζω χρόνο	gagner du temps
χάνω χρόνο, σπαταλώ χρόνο	perdre du temps
δεν παύω να	ne cesser de
περιμένω	attendre
σταματώ, σχολάζω	arrêter
τελειώνω	finir
το τέλος	la fin
τελευταίος	dernier

Η ΝΥΧΤΑ ΚΑΙ Η ΜΕΡΑ LA NUIT ET LE JOUR

5	
το πρωί	le matin
πρωινός	matinal
προγενέστερος, προηγούμενος	antérieur
η αυγή, η χαραυγή, το ξημέρωμα	l' aube, l' aurore
το χάραμα, τα χαράματα	le point du jour
η ανατολή του ηλίου... ..	le lever du soleil
μέρα μεσημέρι, καταμεσήμερο	en plein jour
το μεσημέρι	le midi

6	
το απόγευμα	l' après-midi
το βράδυ	le soir
η βραδιά	la soirée
η δύση του ηλίου, το ηλιοβασίλεμα	le coucher du soleil
είναι σκοτεινά	il fait sombre
το σούρουπο	le crépuscule
το σκοτάδι	l' obscurité
το λυκόφως	entre chien et loup
τα μεσάνυχτα	minuit
είναι θεοσκοτεινά, είναι ολοσκοτεινά, είναι κατασκοτεινά	il fait nuit noire

Η ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ LA MESURE DU TEMPS

7	
το ρολόι	l' horloge
το ρολόι του χεριού	la montre
ο δείκτης	l' aiguille, l' index
δεξιόστροφος	dans le sens des aiguilles d' une montre
αριστερόστροφος	en sens inverse

— 1. "Ό,τι έγινε έγινε. Ας μη μιλήσουμε για τα περασμένα". Αν συμβεί κάτι, πάρε με ένα τηλέφωνο να με ειδοποιήσεις. Ο καθηγητής της ιστορίας διηγόταν το ένδοξο παρελθόν του Μακρυγιάννη. Τα κράτη-μέλη συζητήσαν καυτά προβλήματα επικαιρότητας που αφορούν τους λαούς των 12 χωρών. Προς το παρόν, οι ελπίδες για την οριστική τους επίλυση είναι ελάχιστες· το μέλλον θα αποδειχτεί καλύτερο:

— 2. Τι γρήγορα που περνάνε τα χρόνια, συλλογίστηκε το γεροντάκι. Τα νιάτα έφυγαν και γω σέρνομαι και σκοτώνω την ώρα μου πηγαίνοντας στο καφενείο. Όλα είναι φευγαλέα, τίποτα δεν κρατάει αιώνια.

— 3. Πλησιάζουν οι διακοπές και οι μαθητές δεν έχουν μυαλό για διάβασμα. "Στην αρχή το φως και η ώρα, η πρώτη που τα χεϊλι ακόμη στον πηλό δοκιμάζουν τα πράγματα του κόσμου" (Οδ.Ελύτης). Επειδή θέλει αρκετή ώρα για να πάει κανείς στο αεροδρόμιο, το πρακτορείο ειδοποίησε τους ταξιδιώτες να φύγουν στην ώρα τους, ώστε να μη βιάζονται την τελευταία στιγμή. Το πρακτορείο καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να ανταποκριθεί στις προσδοκίες των πελατών, αλλά δεν θεωρείται υπεύθυνο για ανωμαλίες που δεν είναι σε θέση να προβλέψει, όπως τις αλλαγές, τις καθυστερήσεις και τις ακυρώσεις προγραμματισμένωνδρομολογίων. Έκλαιγε για το χαμένο χρόνο και μετάνιωνε που πάντα ανέβαλε τα καθήκοντά του.

— 4. Στην εποχή μας, ο καθένας προσπαθεί να μη σπαταλάει χρόνο αλλά αντίθετα να κερδίζει χρόνο. Είναι η πρώτη και η τελευταία φορά που αναλαμβάνω μία τόσο κουραστική δουλειά. Περιμένω πώς και πώς να τελειώσει ο χειμώνας, δεν αντέχω το κρύο. "Προσπάθησε να τα φυλάξεις, ποιητή, όσο κι αν είναι λίγα αυτά που σταματιούνται του ερωτισμού σου τα οράματα" (Κ.Καβάφης).

— 5. Στο βόρειο ημισφαίριο η μέρα και η νύχτα είναι ίσες κάθε 21 Μαρτίου και 23 Σεπτεμβρίου, είναι η λεγόμενη ισημερία. Κάθε πρωί ξύπναγε τα χαράματα και περπατούσε στην εξοχή περιμένοντας την ανατολή του ήλιου. Του άρεσαν τα χρώματα που έπαιρνε το δάσος με τη χαραυγή. "Μοιάζουν οι στίχοι μου με τη χρυσή επαφή του ήλιου πάνω στο χιόνι... μοιάζουν με το βάρος της αυγής πάνω στις μαργαριτέες" (Ν.Βρεττάκος). "Τι γύρευα όταν έφτασες βαμμένη απ' την ανατολή του ήλιου με την ηλικία της θάλασσας μέσα στα μάτια: Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριώ χρονώ στο πυργάκι του φάρου το καταμεσήμερο" (Οδ.Ελύτης).

— 6. Ξανά το απόγευμα ή πιο αργά το βράδυ, πήγαινε να θαυμάσει τις αποχρώσεις της φύσης που ήταν τόσο απαλές την ώρα του λυκόφωτος και έφευγε όταν είχε πέσει πια το σκοτάδι. "Πόσο ποιητικά εκφράζει ο λαός μας τη μεγαλοπρέπεια που έχει εκείνη τη ιερή ώρα, λέγοντας πως ο ήλιος "βασιλεύει"" (Φ.Κόντογλου). "Τα μεσάνυχτα που σμίγουν οι ώρες, νταν-νταν-νταν σημαίνει το τέλος της αγάπης..." (Ιάκ.Καμπανέλλης).

— 7. Ζήτησε από τον ωρολογοποιό να επισκευάσει το ρολόι του που είχε σταματήσει. "Έπαιξε τους δείκτες του ρολογιού που κατεβαίνουν απ' τα μεσάνυχτα" (Ν.Βρεττάκος).

- ένδοξος - η - ο illustre, glorieux (-ieuse)
- διηγούμαι; διηγώμαι {διηγ-ήθηκα; ήθηκα, -ημένος} conter, raconter, narer
- ειδοποιώ/ειδο-ποιήσα -ποιούμαι, -ποιήθηκα, -ποίημένος} avertir, avertir, prévenir

8

λέω την ώρα	dire l' heure
το λεπτό	la minute
το δευτερόλεπτο	la seconde
πηγαίνω μπροστά	avancer
πηγαίνω πίσω	retarder
κουρδίζω-εται	remonter
ακριβής	juste
το τέταρτο	le quart d' heure
η μισή ώρα	la demi-heure
τι ώρα είναι;	quelle heure est-il?
κάθε μισή ώρα	toutes les demi-heures

9

πριν το μεσημέρι	avant midi
το ωράριο	l' horaire
από, εδώ και	depuis
για	pendant

10

η μέρα	le jour
η εβδομάδα	la semaine
ο μήνας	le mois
το τρίμηνο	le trimestre
το έτος, ο χρόνος, η χρονιά	l' année
δίσεκτος	bissextile

ο αιώνας, η εκατονταετία	le siècle
καθημερινός	quotidien
εβδομαδιαίος	hebdomadaire
μηνιαίος	mensuel
ετήσιος	annuel
μία φορά	une fois
διαρκώ	durer

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ LE CALENDRIER

11

ο Ιανουάριος	janvier
ο Φεβρουάριος	février
ο Μάρτιος	mars
ο Απρίλιος	avril
ο Μάιος	mai
ο Ιούνιος	juin
ο Ιούλιος	juillet
ο Αύγουστος	août
ο Σεπτέμβριος	septembre
ο Οκτώβριος	octobre
ο Νοέμβριος	novembre
ο Δεκέμβριος	décembre

— 8. Πέστε μου, σας παρακαλώ, την ακριβή ώρα, το ρολόι μου πάει μια πίσω μια μπροστά με αποτέλεσμα να μην ξέρω ποτέ τι ώρα είναι. Τα λεωφορεία ξεκινούν από τη Βουλιαγμένη για την Αθήνα, κάθε μισή ώρα.

— 9. Τα ωράρια των μεγάλων καταστημάτων έχουν αλλάξει εδώ και δύο χρόνια, ακολουθούν το συνεχές ωράριο και δεν κλείνουν πια το μεσημέρι. Προσπαθώ να του τηλεφωνήσω εδώ και μια ώρα, αλλά η γραμμή είναι κατειλημμένη.

— 10. "Τι μέρα έχουμε σήμερα; Έχουμε Δευτέρα 10 του μηνός". Η χρονιά που έχει 366 μέρες λέγεται δίσεκτο έτος. "Κι αν έρθουν χρόνια δίσεκτα και μήνες οργισμένοι..." (Δημοτικό τραγούδι). "Και για πρώτη φορά νιώσαμε πως υπάρχουν στον κόσμο αυτόν ώρες που είν' έξω από το χρόνο. Που δεν ξέρεις πόσο διαρκούν. Μήνες; χρόνια; αιώνες;" (Ν.Βρεττάκος). Η θέση της γυναίκας στην κοινωνία του 20ού αιώνα έχει βελτιωθεί πολύ. Μια φορά κι έναν καιρό, ήταν ένας βασιλιάς και μια βασίλισσα που ζούσαν σ' ένα ψηλό κάστρο...

— 11. Ο Ιανουάριος πήρε το όνομά του από τον Ιανό, το διπρόσωπο θεό των Ρωμαίων. Στις 24 Ιουνίου, παραμονή του Αι-Γιάννη, ανάβουν φωτιές σ' όλη, σχεδόν, την Ελλάδα. Οι αρχαίοι είχαν τον Ιούλιο πρώτο μήνα του χρόνου και τον έλεγαν "εκατομβαιώνα", ενώ εμείς κρατήσαμε τη ρωμαϊκή προσωνυμία του από τον Ιούλιο Καίσαρα. "Σαν του Μαΐου τις ευδιές γιόμιζαν τον αέρα γλυκύτατοι ήχοι" (Διον.Σολωμός).

12

η ημερομηνία	la date
προ Χριστού (π.Χ.)	avant J.C.
μετά Χριστόν (μ.Χ.)	après J.C.
το άλλο, το επόμενο Σάββατο	samedi prochain
την άλλη μέρα, την επόμενη μέρα	le jour suivant, le lendemain

13

η Δευτέρα	lundi
η Τρίτη	mardi
η Τετάρτη	mercredi
η Πέμπτη	jeudi
η Παρασκευή	vendredi
το Σάββατο	samedi
η Κυριακή	dimanche
η γιορτή	la fête
Μεγάλη Παρασκευή	Vendredi Saint
η Πεντηκοστή	la Pentecôte
τα Χριστούγεννα	Noël
η Πρωτοχρονιά	le Nouvel An
το Πάσχα, η Λαμπρή	Pâques
η αργία	le jour férié

Η ΗΛΙΚΙΑ L' ÂGE

14

η νηπιακή ηλικία	la petite enfance
το βρέφος, το νήπιο	le nourrisson
το παιδί	un enfant
η παιδική ηλικία	l' enfance
μεγαλώνω	grandir

— 12. Ο άνθρωπος του Νεότερνταλ εμφανίστηκε γύρω στο 100.000 π.Χ., όπως διαπιστώνεται από ανθρωπολογικά ευρήματα. Ο Πausanias που περιηγήθηκε πολλά ελληνικά μέρη το 2ο αιώνα μ.Χ. αναφέρει στο έργο του "Ελλάδος Περιήγησις" εγκαταλελειμμένες πόλεις και λησμονημένα ιερά. Μελετώντας την ιστορία των αρχαίων χρόνων παρατηρεί κανείς ότι μερικά γεγονότα χρονολογούνται δύσκολα και ορισμένες ημερομηνίες τοποθετούνται κατά προσέγγιση.

— 13. Το Πάσχα ή Λαμπρή είναι η Κυριακή μετά την εβδομάδα των Παθών (Μεγάλη Εβδομάδα) και είναι η μεγαλύτερη γιορτή της Χριστιανοσύνης. Την παραμονή των Χριστουγέννων τα παιδιά γυρίζουν από σπίτι σε σπίτι και λένε τα κάλαντα. Η Πρωτοχρονιά, η 25η Μαρτίου, η Πρωτομαγιά και η 28η Οκτωβρίου είναι μέρες αργίας στην Ελλάδα.

— 14. Πολλοί ψυχολόγοι πιστεύουν ότι η διαμόρφωση της προσωπικότητας αρχίζει από τη νηπιακή ηλικία. Από μωρό παιδί ο Νίκος πήγαινε σε βρεφονηπιακό σταθμό, ενώ τον αδελφό του τον μεγάλωσε η γιαγιά τους. Η εφηβεία είναι μια δύσκολη περίοδος. Οι έφηβοι νιώθουν ότι δεν υπάρχει κατανόηση από τους ενηλικίους. Η γερωντική ηλικία απαιτεί μεγάλη επιείκεια από τους νεότερους, γιατί οι μεγάλοι άνθρωποι είναι κουρασμένοι και έχουν ευαισθητα νεύρα.

πόσων χρόνων είσαι;..	quel âge as-tu?
πότε γεννήθηκες;.....	quand es-tu né?
η νιότη, τα νιάτα, η νεότητα, η νεαρή ηλικία	la jeunesse
η εφηβεία	l' adolescence
ο έφηβος	l' adolescent
ο ενήλικος, ο μεγάλος	l' adulte
μεσήλικας	d' âge moyen
γερνώ	vieillir
τα γεράματα, τα γηρατειά, η γερωντική ηλικία	la vieillesse
προχωρημένης ηλικίας	d' âge mûr

ΤΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ LES ADVERBES DE TEMPS

15

πότε;	quand?
τώρα	maintenant
σήμερα	aujourd' hui
αύριο	demain
μεθαύριο	après - demain
εχθές, χτες	hier
προχθές, προχτές	avant-hier
πέρσι	l' an dernier
εφέτος, φέτος	cette année
του χρόνου	l' an prochain
ήδη, κιόλας	déjà
ακόμα, πάλι	encore
έπειτα	ensuite
ποτέ	jamais
πάντοτε, πάντα	toujours

ξανά, πάλι, ακόμα μια
 φορά..... à nouveau
 νωρίς..... tôt
 αργά..... tard
 πότε-πότε, καμμιά
 φορά..... parfois
 συχνά..... souvent
 συνήθως..... d'habitude
 άλλοτε, παλιά..... autrefois

πριν..... jadis
 μετά..... après
 πρώτα..... d'abord
 τελικά..... enfin
 αμέσως..... tout de suite
 πρόσφατα..... récemment
 τις προάλλες..... dernièrement
 επιτέλους..... enfin
 τότε..... alors

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Κάλλιο αργά παρά ποτέ Mieux vaut tard que jamais
 Πηγαίνει ρολόι Etre réglé comme du papier à musique
 Χρόνια πολλά! Tous mes vœux!

Ο ΧΡΟΝΟΣ LE TEMPS

Εγκαίρως, έγκαιρα A temps
 Στην εποχή Au temps
 Πάντοτε De tous temps
 Ταυτόχρονα, συγχρόνως En même temps
 Στον κατάλληλο τόπο και χρόνο En temps et lieu
 Που και που, από καιρό σε καιρό De temps en temps
 Με τον καιρό Avec le temps
 Έχω καιρό Avoir le temps
 Στον κατάλληλο χρόνο En temps utile
 Συνεχώς, διαρκώς Tout le temps
 Ο καλός παλιός καιρός Le bon vieux temps
 Καλοπερνά, διασκεδάζω Prendre du bon temps
 Ο χρόνος είναι χρήμα Le temps c'est de l'argent
 Σημείο των καιρών Un signe du temps
 Καιρός είναι (να)... Il est temps (de...)
 Μετά από λίγο Peu de temps après
 Άλλοτε Au temps jadis
 Προπορεύομαι της εποχής μου Etre en avance sur son temps

18. – Η ΕΞΟΧΗ – ΤΟ ΧΩΡΙΟ – Η ΦΑΡΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΑΣΧΟΛΙΕΣ LA CAMPAGNE – LE VILLAGE – LA FERME ET LES TRAVAUX DES CHAMPS

1

αγροτικός..... agraire, rural
 ο αγρότης..... l'agriculteur, le paysan
 το χωριό..... le village
 το χωριουδάκι..... le hameau
 η κωμόπολη, το
 κεφαλοχώρι..... le bourg
 οι χωριάτες, οι
 χωρικοί..... les gens de la
 campagne
 γραφικός..... pittoresque
 εγκαταλελειμμένος..... abandonné

2

η εκμετάλλευση..... l'exploitation
 ο αναδασμός..... le remembrement
 συγκεντρώνω-ομαι..... regrouper
 το κτήμα..... le domaine, la propriété

το κομμάτι γης..... le coin de terre
 ο αγροφύλακας..... le garde-champêtre
 διασκορπισμένος,
 διάσπαρτος..... disséminé, éparpillé

ΔΡΟΜΟΙ ΚΑΙ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ROUTES ET CHEMINS

3

ο φράχτης..... la haie
 το φράγμα..... la barrière
 συντηρώ-ούμαι..... entretenir
 η λάσπη..... la boue
 φαρδαίνω..... élargir
 ομαλός..... régulier, uni
 ανώμαλος..... irrégulier
 το χαντάκι, η τάφρος.. le fossé

— 1. Τα τελευταία χρόνια, ο κόσμος από τις αγροτικές περιοχές κατευθύνεται στα αστικά κέντρα. Τα 44 Ζαγοροχώρια της Ηπείρου έχουν για κεφαλοχώρι το Τσепέλοβο. Όλο και περισσότερο μεταναστεύουν οι αγρότες και οι χωρικοί, με αποτέλεσμα πολλά χωριά, κυρίως στα νησιά, να φαίνονται εγκαταλελειμμένα.

— 2. Η πατροπαράδοτη εκμετάλλευση σε οικογενειακή βάση έχει αντικατασταθεί από το σύστημα της συνεταιριστικής εκμετάλλευσης. Ο αναδασμός είναι η αντικατάσταση της πολυτεμαχισμένης και διάσπαρτης αγροτικής ιδιοκτησίας μ' ένα, κατά το δυνατόν, ενιαίο και συνεχές κομμάτι γης ίσης αξίας. Ο αγροφύλακας φροντίζει για την φύλαξη των κτημάτων και την ασφάλεια των καλλιεργειών.

— 3. Οι αγρότες χωρίζουν τα χωράφια τους με φράχτες. Το φράγμα της γλώσσας είναι σημαντικό εμπόδιο ανάμεσα στους λαούς. Παρόλο που η κοινότητα φρόντισε να συντηρήσει τους δρόμους σε καλή κατάσταση, οι νεροποντές κατέστρεψαν το οδόστρωμα και τα αυτοκίνητα γέμισαν λάσπη. "Κι εγώ προχώρεσα προς τους ανθρώπους που δούλευαν γυναίκες κι άντρες με τ' αξίνια σε χαντάκια" (Γ. Σεφέρης).

ΟΙ ΧΩΡΙΑΤΕΣ — LES VILLAGEOIS

4

ο πεταλωτής.....	le maréchal-ferrant
το πέταλο.....	le fer à cheval, le pétale
η οπλή.....	le sabot
το υποζύγιο.....	la bête de somme, la bête de trait
το αμόνι.....	l' enclume
το σφυρί.....	le marteau
το χάμουρα.....	le harnais
το χαλινάρι.....	la rêne
ο χαλινός.....	la bride
η στομίδα.....	le mors
ο ζυγός.....	le joug, la balance
το κάρρο.....	la charrette, le chariot
η ρόδα.....	la roue
ο γύφτος.....	le bohémien, le gitan
το τροχόσπιτο.....	la roulotte

ΤΟ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ — LA FERME

5

το υποστατικό, η φάρμα, το αγρόκτημα.....	la ferme
ο αγρότης.....	le fermier
η αγροικία.....	la ferme et ses dépendances
η αυλή.....	la cour

το υπόστεγο..... le hangar

ΤΟ ΒΟΟΕΙΔΗ — LE BÉTAIL

6

το λιβάδι.....	la prairie, le pré
η κτηνοτροφία.....	l' élevage du bétail
το κοπάδι.....	le troupeau
βοσκώ.....	paître, faire paître, brouter
ο βοσκότοπος.....	le pâturage
τα κερασφόρα ζώα.....	les bêtes à cornes
η ράτσα.....	la race
τρέφω-ομαι.....	élever, nourrir
τα ζωντανά.....	le cheptel, les bestiaux
ο σανός, το σανό.....	le fourrage

7

τα βοοειδή.....	le bétail
ο ταύρος.....	le taureau
η αγελάδα.....	la vache
το βόδι.....	le boeuf
το μοσχάρι.....	le veau
ο στάβλος.....	l' étable
το άχυρο.....	la paille
η κοπριά.....	le fumier
μουγκανίζω.....	meugler
αρμέγω-εται.....	traire

8

το γάλα.....	le lait
το γαλακτοκομείο.....	la laiterie
ο κουβάς.....	le seau
τα γαλακτερά.....	les produits laitiers
το βούτυρο.....	le beurre
η κρέμα.....	la crème
το τυρί.....	le fromage

ΑΛΛΑ ΖΩΑ — AUTRES ANIMAUX

9

το άλογο.....	le cheval
η φοράδα.....	la jument
το πουλάρι.....	le poulain
η χαίτη.....	la crinière
οδηγώ-ούμαι.....	conduire
το μαστίγιο.....	le fouet
η ποτίστρα.....	l' abreuvoir

10

το πρόβατο.....	le mouton
βελάζω.....	bêler
η προβατίνα.....	la brebis
κουρεύω-ομαι.....	tondre, couper les cheveux
η προβιά, το δέρας.....	la toison
ο βοσκός, ο τσοπάνης.....	le berger
βοσκώ.....	faire paître, brouter

το τσοπανόσκυλο, ο

μαντρόσκυλος.....	le chien de berger
αδέσποτος, σκόρπιος.....	égaré
ήρεμος.....	doux, paisible
το αρνί.....	l' agneau

11

ο γάιδαρος, το

γαϊδούρι.....	l' âne
το μουλάρι.....	la mule
γκαρίζω.....	braire
πεισματάρης.....	têtu
το κασίκι.....	la chèvre
το κατσικάκι.....	le chevreau
ο τράγος.....	le bouc
το γουρούνι.....	le cochon
ο αρουραίος.....	le rat
ο ποντικός.....	la souris
τραγανίζω.....	ronger
η γάτα.....	le chat
νισουρίζω.....	miauler
γουργουρίζω.....	ronronner
ο σκύλος, το σκυλί.....	le chien
γαυγίζω.....	aboyer
η λύσσα.....	la rage
λυσσαλέος, λυσσασμένος.....	enragé

— 4. Στα χωριά ο πεταλωτής βάζει πέταλα στις οπλές των υποζυγίων. Το αμόνι είναι η βάση όπου σφυρηλατούνται τα μέταλλα. Οι χωρικοί χρησιμοποιούν τα χάμουρα για να ιππεύουν ευκολότερα τα ζώα τους. Η στομίδα είναι εξάρτημα του χαλινού για το στόμα του αλόγου. Οι ταιγγάνοι της Ευρώπης ονομάστηκαν Αιγύπτιοι, γύφτοι στην Ελλάδα και gitans στις γαλλόφωνες χώρες. Ζουν και μετακινούνται σε τροχόσπιτα. "Ελεύθερα, αχαλίνωτα μέσα εις τ' αμπέλια τρέχουν τ' άλογα..." (Α.Κάλβος).

— 5. Σε παγκόσμια κλίμακα ο αγρότης παραμένει αδύναμος μπροστά στις απρόβλεπτες μεταβολές του καιρού. Είναι γεγονός ότι η ζωή σε αγρόκτημα είναι πολύ σκληρή. Στην αυλή του σπιτιού υπάρχει ένα υπόστεγο όπου φυλάσσονται τα εργαλεία.

— 6. Η κτηνοτροφία έχασε τον παραδοσιακό νομαδικό χαρακτήρα που ήθελε τον κτηνοτρόφο να μετακινείται συνέχεια με το κοπάδι του, από το βουνό στον κάμπο το χειμώνα και αντίστροφα το καλοκαίρι. Οι κτηνοτρόφοι προτιμούν να εγκαθίστανται μόνιμα στο χωριό και να οδηγούν τα κοπάδια τους σε βοσκότοπους. Το χειμώνα, τα ζωντανά δεν βρίσκουν να βοσκήσουν και τρέφονται με σανό.

— 7. Τα βοοειδή (αγελάδες, βόδια, μοσχάρια) συγκεντρώνονται, κυρίως, στα πεδινά και εύφορα εδάφη όπου υπάρχουν επαρκείς καλλιεργούμενες ζωτροφές. Το έμβλημα του θεού Διόνυσου, από το ζωικό βασίλειο, είναι ο ταύρος που τον χρησιμοποιεί για υποζύγιο. Η κτηνοτροφία αναπτύσσεται σε στάβλους: είναι πιο εξελιγμένα και γίνεται σε οργανωμένες σταβλικές εγκαταστάσεις.

— 8. Εξ αιτίας της χαμηλής παραγωγικότητας σε κτηνοτροφικά προϊόντα το κράτος αναγκάζεται να εισάγει κρέας, γάλα, βούτυρο και τυρί από τις χώρες της Κοινότητας.

— 9. Ο Βουκεφάλας ήταν το άλογο που δάμασε ο Μέγας Αλέξανδρος. Η άτυχη Δήμητρα για να γλυτώσει, μεταμορφώθηκε σε φοράδα και έτρεξε να κρυφτεί στα κοπάδια των αλόγων του Ογκίου. "Και με τη χαίτη του φεγγαριού σ' αγκάλιασα και χορέψαμε μες τους καλοκαιριάτικους κάμπους" (Ν.Γκάτσος). Το μαστίγιο είναι ένα λουρί δεμένο σε ξύλο που χρησιμοποιείται για να χτυπούν τα υποζύγια.

— 10. Μια φορά το χρόνο οι βοσκοί κουρεύουν τα πρόβατα και πουλάνε το μαλλί. "Ο ασκός να ρέει κι ο Απόλλωνας βοσκός να κολυμπάει τα βέλη του με δισκορίνη" (Ν.Καββαδίας). Οι βοσκοί έχουν τσοπανόσκυλα για να μη σκορπίζονται και χάνονται τα πρόβατα. "Δεν θέλει πλιο θυσιές αρνιών και πράματα φθαρμένα, μα μια θυσία πεθυμά μεγάλη από 'σένα, το τέκνο σου το μοναχό, το κανακάρικό σου...(από τη θυσία του Αβραάμ).

— 11. Οι χωρικοί χρησιμοποιούν γαϊδούρια και μουλάρια για τις μετακινήσεις και τις μεταφορές τους. "Πιστός σα σκυλί, πεισματάρης σαν μουλάρι, ήσυχος σαν αρνάκι, σκαρφαλώνει σαν κασίκι, κρυώνει σα γάτα, βρώμικος σα γουρούνι" είναι παραδείγματα ελληνικών παροιμιώσεων. Χάιδεψα τη γάτα μου και εκείνη κουλουριάστηκε στην αγκαλιά μου γουργουρίζοντας. Ο Λ.Παστέρ ανακάλυψε το εμβόλιο κατά της λύσσας.

Η ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ — L' AVICULTURE

12

τα πουλερικά.....	la volaille
το αυγό.....	l' oeuf
η κότα.....	la poule
ο κόκορας.....	le coq
το λειρί.....	la crête
γεννώ.....	pondre
κλωσσω.....	couver
το περιστέρι.....	le pigeon, la colombe
η χήνα.....	l'oie
η πάπια.....	le canard
η γαλοπούλα.....	la dinde
ο γάλος.....	le dindon

ΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ LES TRAVAUX DES CHAMPS

13

η γεωργία.....	l' agriculture
καλλιεργώ-είται.....	cultiver
το έδαφος.....	le sol
η γη.....	la terre
φυτεύω-είται.....	planter
φυτρώνω.....	pousser, germer
παράγω-είται.....	produire
το λίπασμα.....	l' engrais
άγονος, στείρος,	
άκαρπος.....	stérile, infécond

— 12. Η πτηνοτροφία έχει αναπτυχθεί τόσο ραγδαία τα τελευταία χρόνια, που δεν γίνεται πλέον σκέψη για εισαγωγές **πουλερικών και αυγών**. Μέσα σε μεγάλα και οργανωμένα συγκροτήματα εκτρέφονται χιλιάδες **κόττες**. "Στο περιγιάλι το κρυφό κι άσπρο σαν **περιστέρι**, διψάσαμε το μεσημέρι μα το νερό γλυφό" (Γ.Σεφέρης). Η **γαλοπούλα** είναι το παραδοσιακό Χριστουγεννιάτικο φαγητό στην Ελλάδα.

— 13. Οι αρχαίοι πίστευαν πως η βάση του πολιτισμού είναι η **γεωργία**. Η Αθηνά δίδαξε στους θνητούς την **καλλιέργεια της γης**. Αυτή ήταν που **φύτεψε** την πρώτη ελιά στην Ακρόπολη. Η στρεμματική **παραγωγή** γίνεται όλο και μεγαλύτερη χάρη στη χρήση **λιπασμάτων** και στη μηχανική καλλιέργεια. Τα Κουφονήσια και οι Δονούσα βρίσκονται στην **άγωνα** γραμμή. Το έδαφος στις ηφαιστειακές περιοχές δεν είναι **γόνιμο**, αλλά τα προϊόντα που παράγονται είναι πολύ νόστιμα. Ο **χερσότοπος** είναι **στείρα** και ακαλλιεργήτη γη.

— 14. Ο Οκτώβρης στην Ελλάδα είναι ο μήνας του **οργώματος** και της **σποράς**. "Συμβολικά ιερό το **αλέτρι** για τον γονιμοποιό ρόλο του κατά τη **σπορά**, χρησιμοποιήθηκε μαγικά και σε αντίστοιχες ανθρώπινες τελετές" (Τα φθινοπωρινά). "Όταν ο γεωργός **σπείρει** τη σποριά, γυρίζει πάλι από και που ξεκίνησε, ζεύει τα βόδια να κάνει **χωράφι** στο σπαρμένο. Όταν στους **κάμπους** που ξυπνούν τα ολόγυμνα κορίτσια **θερίζουν** με τα ξανθά τους χέρια τα τριφύλλια..." (Οδ.Ελύτης).

— 15. Η σημαντικότερη καλλιέργεια στην Ελλάδα είναι τα **δημητριακά**. Το **σιτάρι** είναι η πιο διαδεδομένη, αλλά καλλιεργούνται επίσης **κριθάρι, βρώμη, σίκαλη** και **καλαμπόκι**. Η **φάβα** είναι το χαρακτηριστικό προϊόν της Σαντορίνης. "Κόβοντας τον καημό στα δυο έτσι που κόβανε στο γόνατο το **κριθαρένιο** τους καρβέλι" (Γ.Ρίτσος). "**Στάχια** ψηλά λυγίζουνε το μελαψό ουρανό..." (Οδ.Ελύτης).

γόνιμος, εύφορος.....	fertile, fécond
ο χερσότοπος, η	
χέρσα γη.....	les terres en friche

14

οργώνω-είται.....	labourer
το άροτρο, το αλέτρι ..	la charrue
σπέρνω-είται.....	semer, ensemercer
ο σπόρος.....	la graine
η σπορά.....	les semailles
το χωράφι.....	le champ
ο κάμπος.....	la plaine
αλωνίζω-είται.....	battre le grain
το αλώνι.....	l' aire
το τρακτέρ.....	le tracteur

ΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ — LES CÉRÉALES

15

το σιτάρι.....	le blé
το κριθάρι.....	l' orge
η βρώμη.....	l' avoine
η σίκαλη.....	le seigle
το καλαμπόκι.....	le maïs
η φάβα.....	la fava (purée de gesse)
ο μίσχος, το κοτσάνι...	la tige
το στάχυ.....	l'épi

16

ο θερισμός.....	la moisson
θερίζω-είται.....	moissonner
η θεριστική μηχανή	la moissonneuse
το δρεπάνι.....	la faux, la faucille
το δεμάτι.....	la gerbe
η συγκομιδή.....	la récolte
η σοδειά.....	la cueillette, la récolte
ώριμος.....	mûr
ωριμάζω, μεστώνω.....	mûrir

17

ο μύλος.....	le moulin
ο μυλωνάς.....	le meunier
το αλεύρι.....	la farine
αλέθω-είται.....	moudre

ΤΑ ΦΥΤΑ — LES PLANTES

18

ο καπνός.....	le tabac, la fumée
το βαμβάκι.....	le coton
το παντζάρι, το	
κοκκινογούλι, το	
ζαχαρότευτλο.....	la betterave
η πατάτα.....	la patate

το γρασίδι.....	l' herbe
ο αχυρώνας.....	la grange

Ο ΤΡΥΓΟΣ — LES VENDANGES

19

η αμπελουργία.....	la viticulture
το κλήμα.....	le cep, le sarment, la vigne
η άμπελος, το αμπέλι ..	la vigne
το σταφύλι.....	le raisin
το τσαμπί.....	la grappe
το κληματόφυλλο, το	
αμπελόφυλλο.....	la feuille de vigne
στίβω-ομαι.....	presser, tordre, essorer
το πιεστήριο.....	le pressoir
το κρασί.....	le vin
η σταφίδα.....	le raisin sec
ο χυμός.....	le jus
το τσίπουρο.....	le marc de raisin
το βαρέλι.....	le tonneau

— 16. Ο **θερισμός** είναι η πιο προσοδοφόρα απασχόληση των γεωργών από τα χρόνια του Ησίοδου. "Σπάνια στη Ρούμελη θα δεις άντρα να **θερίζει**, μόνο γυναίκες σκυφτές με τα **δρεπάνια** στο χέρι, να φτιάχνουν τα **δεμάτια** σε χρυσές, καλοζυγισμένες στίβες". "Πάνω απ' τα ελάτια του βουνού έτρεχε ανάλαφρο μαζί μας το **δρεπάνι** του φεγγαριού" (Ν.Βρεττάκος). Προς τιμήν της Αθηνάς οι αρχαίοι γιόρταζαν τα "Καλλυντήρια", γιορτή με την οποία τιμούσαν τη θεά με την ελπίδα της αφθονίας για τις μελλοντικές **σοδειές**. Τα φρούτα και τα λαχανικά τρώγονται όταν είναι **ώριμα**.

— 17. Υπάρχουν ακόμα στην Ελλάδα πολλοί **μύλοι**, προπαντός ανεμόμυλοι, όπου οι **μυλωνάδες** **άλεθαν** το σιτάρι για να βγάλουν **αλεύρι**.

— 18. Η καλλιέργεια του **καπνού** αξιοποιεί εδάφη χαμηλής γονιμότητας. Το **βαμβάκι** απαιτεί άφθονο νερό για την ανάπτυξη του και μεγάλη ξηρασία για την ωρίμανση. Τα **ζαχαρότευτλα** είναι η πρώτη ύλη για την παραγωγή ζάχαρης.

— 19. Το έμβλημα του θεού Διόνυσου, από το φυτικό βασίλειο, ήταν το **κλήμα**. Η κύρια απασχόληση των γεωργών κατά τη διάρκεια του Σεπτεμβρίου, είναι ο **τρύγος**. "Εσείς στεριές και θάλασσες τ' **αμπέλια** και οι χρυσές ελιές, ακούτε τα χαμπέρια μου μέσα στα μεσημέρια μου. Σ' όλους τους τόπους κι αν γυρνά μόνον ετούτον αγαπώ" (Οδ.Ελύτης). "Έτσι σ' ένα πιθάρι βαθύ το **σταφύλι** ξεραίνεται και στο καμπαναριό μιας συκιάς κιτρινίζει το μήλο" (Ν.Γκάτσος). "Οι τρυγητάδες έφερναν μαζί τους απ' τ' αμπέλια πρασινάδες και κισσό και **τσαμπιά** μεγαλοστάφυλα με τα **κληματόφυλλα** και τα κρεμούσαν στους τοίχους, στις πόρτες και στα παράθυρα...Δεν έπιναν μόνο **κρασί**. Έπιναν και μούστο και **χυμούς** από τα **σταφύλια** και τα **τσίπουρα**" (Τα φθινοπωρινά).

η μαργαρίτα.....	la marguerite,
η παπαρούνα	le coquelicot
ανθίζω	fleurir
το πέταλο.....	le pétale
η τσουκνίδα	l'ortie
το γαϊδουράγκαθο	le chardon
ο σκαντζόχοιρος.....	le hérisson
ο τυφλοπόντικας.....	la taupe

η νυφίτσα, το κουνάβι	la belette
η σαύρα	le lézard
το φίδι, ο όφης	le serpent
έρπω	ramper
το δάγκωμα.....	la morsure
δηλητηριώδης.....	venimeux
ο κόρακας	le corbeau
η κίσσα, η καρακάξα ..	la pie
το τριζόνι	le grillon
η ακρίδα	la sauterelle
το γεράκι	le faucon, l'épervier
ο αετός	l'aigle, le cerf - volant
το σκιάχτρο.....	l'épouvantail

— 20. Η μαργαρίτα και η παπαρούνα φυτρώνουν και ανθίζουν στην εξοχή. Η τσουκνίδα, μόλις την πιάσεις, προκαλεί φαγούρα. Ο ασπάλακας είναι θηλαστικό ζώο, σχεδόν τυφλό και γι' αυτό λέγεται και τυφλοπόντικας. Η νυφίτσα είναι είδος μικρού αρπακτικού ζώου. Η σαύρα, όπως και το φίδι, είναι ψυχρόαιμα ερπετά. Το δάγκωμα της οχιάς είναι δηλητηριώδες. Ο κόρακας έχει κατάμαυρο φτέρωμα. Η καρακάξα είναι είδος πουλιού, μεταφορικά χρησιμοποιείται για μια γυναίκα άσχημη και φλύαρη. Η ακρίδα είναι έντομο καταστρεπτικό για τις καλλιέργειες. "Πήγα με τον αετό και με το περιστέρι, με την πέρδικα και με το χελιδόνι..." (Γ.Σαραντάρης). Τα σκιάχτρα χρησιμοποιούνται από τους αγρότες για να φοβίζουν τα πουλιά και να τα διώχνουν από το χωράφι για να μην τρώνε τους σπόρους.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Αφηνιάζω, παραφέρομαι	Prendre le mors aux dents
Χαλιναγωγώ	Courber qq'un sous le joug
Ανάμεσα σφύρας και άκμονος	Entre l'enclume et le marteau
Το κέρας της Αμάλθειας	La corne d'abondance
Αρπάζω τον ταύρο από τα κέρατα	Prendre le taureau par les cornes
Γίνομαι θηρίο	Monter sur ses grands chevaux
Φάρμακο για ελέφαντες	Un remède de cheval
Ο δούρειος ίππος	Cheval de troie
Το χρυσόμαλλο δέρας	La toison d'or
Καλομελέτα κι έρχεται, κατά φωνή κι ο γαϊδαρος	Quand on parle du loup on en voit la queue
Λέω τα σύκα-σύκα και τη σκάφη-σκάφη	Appeler un chat un chat
Έχει βραχνιάσει η φωνή μου	Avoir un chat dans la gorge
Ας το πάρει το ποτάμι	Donner sa langue au chat
Αγοράζω γουρούνι στο σακί	Acheter chat en poche
Τα πάμε σαν το σκύλο με τη γάτα	S'entendre comme chien et chat
Σκυλί που γαυγίζει δε δαγκώνει	Chien qui aboie ne mord pas
Βάζω την ουρά στα σκέλια	Avoir la queue entre les pattes
Εκοιλοπόνανε το βουνό και γέννησε ποντίκι	C'est la montagne qui accouche d'une souris
Όταν λείπει ο γάτος χορεύουν τα ποντίκια	Quand le chat n'est pas là, les souris dansent

19. — ΤΑ ΔΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΤΑ ΔΑΣΗ - ΟΙ ΚΗΠΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ LES ARBRES ET LES FORÊTS - LES JARDINS ET LES VERGERS

το άλσος	le bois
το δάσος	la forêt
το δασάκι, το δασύλλιο	le bosquet
δασωμένος	boisé
το ξέφωτο	la clairière
η σκιά, ο ίσκιος.....	l'ombre

το δέντρο	l'arbre
ο κορμός	le tronc
το κλαδί	le rameau
ο κλάδος	la branche
το κλαδάκι, το κλωνάρι	la brindille
το φύλλο	la feuille
το φύλλωμα, η φυλλωσιά	le feuillage
θροίζω.....	bruire

η ρίζα.....	la racine
ο χυμός	la sève, le jus
ο φλοιός, η φλούδα	l'écorce, la peau
το ρετσίνι	la résine
λείος	lisse
τραχύς	rugueux

ο ξυλοκόπος, ο υλοτόμος.....	le bûcheron
κόβω-ομαι	couper
το τσεκούρι.....	la hache
το ξύλο	le bois
πριονίζω	scier
σκίζω-ομαι	fendre
το δεμάτι (ξύλα)	le fagot
το πριονιστήριο.....	la scierie
η δάσωση, η αναδάσωση.....	le reboisement
η καλύβα	la cabane
το καλύβι.....	la hutte

— 1. "Φέγγουν σάμπως δύο περιστέρια φως ασάλευτα πάνω απ' το δάσος" (Γ.Ρίτσος). Επιδρομές, πόλεμοι και μεγάλες πυρκαγιές συντέλεσαν ώστε σήμερα η Ελλάδα να είναι μια χώρα με περιορισμένο δασικό πλούτο. "Στο ξέφωτο έξω λάμπει ο ήλιος" (Κ.Παλαμάς). Υπάρχουν μερικά ανθοφόρα φυτά που αναπτύσσονται μόνο στη σκιά. "Κι ο ίσκιος σου σαν αρχάγγελος πλημμύριζε το σπίτι" (Γ.Ρίτσος).

— 2. Πολύπλοκες ζωντανές κοινωνίες είναι τα δάση, που συγκροτούνται από δέντρα, θάμνους, μονοετή και πολυετή φυτά και φυτικούς μικροοργανισμούς. "Εσύ της θάλασσας ρυθμός, ολάνθιστο κλωνάρι πώς σου μαδήσαν τ' άνθια σου διπλοί, τριπλοί βαρβάροι" (Γ.Ρίτσος). Το φθινόπωρο τα δέντρα χάνουν το φύλλωμά τους. Ακούγονται τα δέντρα να θροίζουν με τον ελαφρύ αέρα.

— 3. "Κι εγώ 'μαι το τριαντάφυλλο της άνοιξης στολίδι που το χειμώνα κρύβομαι στις αγκαθιάς τη ρίζα" (δημοτικό τραγούδι). Ο φλοιός είναι το εξωτερικό περίβλημα του κορμού των δέντρων και των καρπών. Ένα δασικό προϊόν είναι το ρετσίνι που παράγεται από τα πεύκα.

— 4. Οι ξυλοκόποι χρησιμοποιούν τσεκούρια για να κόβουν τα ξύλα. Ένας μεγάλος αριθμός ανθρώπων που ασχολείται με την υλοτομία, δουλεύει σε πριονιστήρια. Θεσπίζονται αυστηρές ποινές για τους εμπρηστές των δασών και οι καμένες εκτάσεις κηρύσσονται αναδασωτέες και ξαναφυτεύονται. "Πώς θα γυρίσω μοναχή στο ερμαδιακό καλύβι, έπεσε η νύχτα στην αυγή και το στρατί μου κρύβει" (Γ.Ρίτσος).

η ελιά.....	l' olivier, l' olive
η δρυς, η βελανιδιά....	le chêne
το βελανίδι.....	le gland
η καστανιά.....	le châtaigner
η καρυδιά.....	le noyer
το πεύκο.....	le pin
το κουκουναρί.....	la pomme de pin
η λεύκα.....	le peuplier
ο πλάτανος.....	le platane
ο ευκάλυπτος.....	l' eucalyptus
το έλατο.....	le sapin
η οξιιά.....	le hêtre
η μελιά.....	le frêne
η φτελιά.....	l' orme
το κυπαρίσσι.....	le cyprès
τα αειθαλή δέντρα.....	l' arbre à feuilles persistantes
το βελόνι, η βελόνα....	l' aiguille
χάνω-ομαι, ρίχνω-ομαι	perdre

το δενδρύλλιο, το χαμόδεντρο.....	l' arbuste
τα χαμόκλαδα.....	les broussailles
ο θάμνος.....	le buisson
το γκι.....	le gui
το λιόπρινο.....	le houx
ο, η βάτος.....	la ronce, le buisson

το αγκάθι.....	l' épine
αγκαθωτός.....	piquant
το φουντούκι.....	la noisette
το βατόμouro.....	la mûre

το βρύο, το μούσκλη,	
το μούσκλο.....	la mousse
ο κισσός.....	le lierre
η φτέρη.....	la fougère
το μανιτάρι.....	le champignon
φαγώσιμος.....	comestible
δηλητηριώδης.....	vénéneux, toxique

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ LES FLEURS DES BOIS

ο μενεξές.....	la violette
η καμpanούλα.....	la jacinthe des bois
η αγριοτριανταφυλλιά.....	l' églantier
το ρείκι.....	la bruyère
το σπάρτο.....	le genêt
το κυκλάμινο.....	le cyclamen

— 5. “Στην κουφάλα σου εφώλιασε μελίσι, γέρικη ελιά που γέρνει με τη λίγη πρασινάδα που ακόμα σε τυλίγει” (Λ.Μαβίλης). Σε περιοχές με μέσο υψόμετρο υπάρχουν βελανιδιές και καστανιές, ενώ σε περιοχές χαμηλού υψόμετρου ρητινοφόρα πεύκα, λεύκες, κουμαριές κ.α. Αν πας φθινόπωρο στο Πήλιο, θα δεις παντού καστανιές ανθισμένες. Το πλατάνι έχει χαρακτηριστικά φύλλα σε σχήμα παλάμης και αναπτύσσεται σε περιοχές που υπάρχει πολύ νερό. “Στο δροσερό σπιτάκι του περιβολιού, ανάμεσα στα καβάκια και στους ευκάλυπτους, κοντά στο σκουριασμένο ανεμόμυλο...” (Γ.Σεφέρης). Τα μεγαλύτερα δάση είναι τα δάση μαύρου πεύκου, έλατου, ερυθρέλατου και οξιιάς. “Στο κοιμητήριο είναι στημένα δυο κυπαρίσσια αδελφωμένα” (Δ.Σολωμός). Τα αειθαλή φυτά διατηρούν το φύλλωμά τους όλες τις εποχές.

— 6. Το γκι και το λιόπρινο στολίζουν τα σπίτια τα Χριστούγεννα. Ο βάτος είναι μικρός αγκαθωτός θάμνος. Το φουντούκι, καρπός της φουντουκιάς, είναι κλεισμένο σ’ ένα πράσινο, σκληρό κύπελλο. Βρίσκουμε τα βατόμouρα σε φράχτες ή στις άκρες των δρόμων, σε ηλιόλουστες τοποθεσίες χαμηλού υψόμετρου. Τα αγκάθια είναι οι αιχμηρές αποφύσεις στα στελέχη των λουλουδιών.

— 7. Το βρύο είναι χόρτο που φυτρώνει σε υγρά και σκιερά μέρη των δασών. Ο κισσός είναι είδος αναρριχώμενου φυτού. Χαρακτηριστικό της φτέρης είναι τα διχαλωτά, ταινιόσχημα κλαδιά, με πράσινο ανοιχτό χρώμα. Το μανιτάρι είναι θαλλόφυτο που περιλαμβάνει ορισμένη είδη φαγώσιμα και άλλα δηλητηριώδη.

— 8. Ο μενεξές και η καμpanούλα φυτρώνουν στα δάση. Συνήθως, η “αγριοτριανταφυλλιά” ρίχνει τα φύλλα της το χειμώνα. “Πώς προχωρείς μεσ’ απ’ τα ρείκια και τις αλισφακιές (Οδ.Ελύτης). Το σπάρτο είναι θάμνος σχοινοειδής, με κίτρινα εύοσμα άνθη. Η ανθοφορία του κυκλάμινου μπορεί να διαρκέσει έως και 5 μήνες.

ΤΑ ΖΩΑ – LES ANIMAUX

ο λύκος.....	le loup
ο αγριόχοιρος.....	le sanglier
ο σκίουρος.....	l' écureuil
η κουκουβάγια.....	le hibou
η γλαύκα.....	la chouette
η νυχτερίδα.....	la chauve-souris

ΟΙ ΚΗΠΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΠΕΡΙΒΟΛΙΑ LES JARDINS ET LES VERGERS

ο κήπος, ο μπαξές.....	le jardin
ο κηπουρός.....	le jardinier
το ζιζάνιο.....	les mauvaises herbes,
	la zizanie
ξεχορταριάζω.....	désherber
το ζιζανιοκτόνο.....	l' herbicide

ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ – LES FLEURS

τα φυτά.....	la plante
ο ασφόδελος, το φούλι.....	la jonquille
η τουλίπα.....	la tulipe
ο υάκινθος.....	la jacinthe
ο κρίνος, το κρίνο.....	le lys
το γαρίφαλο.....	l' oeillet
το μιγκέ.....	le muguet
το νούφαρο.....	le nénuphar
το μη με λησμόνει.....	le myosotis
το γιασεμί.....	le jasmin
η πασχαλιά.....	le lilas
η ανεμώνη.....	l' anémone
η κληματίδα.....	la clématite
ο πανσές.....	la pensée
η λεβάντα.....	la lavande
η γλαδιόλα.....	le glaïeul
το γεράνι.....	le géranium
το τριαντάφυλλο, το ρόδο.....	la rose

— 9. Ο λύκος και ο αγριόχοιρος είναι άγρια σαρκοφάγα ζώα που ζουν στα δάση. Ο σκίουρος είναι τρωκτικό ζώο με φουντωτή ουρά και λέγεται και βερβερίτσα. Η κουκουβάγια (ή γλαύκα) είναι νυκτόβιο αρπακτικό πουλί, σύμβολο της Αθηνάς της θεάς της σοφίας. “Γράφω στην κάμαρά μου που τη γέμισα ίσκιους όταν χτυπούσα σα νυχτερίδα μπερδεμένος σ’ επιθυμίες και σχέδια...” (Γ.Σεφέρης).

— 10. Ο κηπουρός καλλιεργεί και περιποιείται τους κήπους. Το ζιζάνιο είναι χόρτο που εμποδίζει την ανάπτυξη των λουλουδιών, δημητριακών κ.λ.π. και η εξόντωσή του γίνεται με ζιζανιοκτόνο.

— 11. Για να μπορούν να αναγνωρίζουν και να κατατάσσουν τα φυτά και τα λουλούδια, οι βοτανολόγοι τους δίνουν σύνθετα, λατινικά ονόματα. Ο ασφόδελος ήταν σύμβολο πένθους στην αρχαιότητα. Απ’ όλα τα ανοιξιτικά, βολβόριζα φυτά η τουλίπα είναι, ίσως, το πιο χαρωπό και πολύχρωμο λουλούδι. “Ο Καισαρίων στέκονταν πιο εμπροστά, ντυμένος με μετάξιο τριανταφυλλί, στο στήθος του ανθοδέσμη από υακίνθους” (Κ.Καβάφης). Το κρίνο είναι μικρό, πάλλευκο λουλούδι και θεωρείται το σύμβολο της αγνότητας. “Σε πλούσια περιβόλια σας βασιλικός και κρίνοι ματαιώς ανθίζουν, έρμη, ούτ’ ένα χέρι ευρίσκεται να τα ποτίζη” (Α.Κάλβος). Το νούφαρο είναι υδρόβιο καλλωπιστικό φυτό και το βρίσκουμε πολύ συχνά σε λίμνες. “Είτε βραδιάζει είτε φέγγει, μένει λευκό το γιασεμί” (Γ.Σεφέρης). Στην Ελλάδα, τα γεράνια καλλιεργούνται, κυρίως, στις βεράντες και στα μπαλκόνια. “Ρόδο της μοίρας γύρευες να σμίξεις με την καρδιά μας και να την πληγώσεις, τριαντάφυλλο σ’ έδερνε ο αγέρας την ώρα που σκύψαμε τα κεφάλια για να περάσουμε κάτω απ’ το θόλο της νύχτας” (Γ.Σεφέρης). Τη Μεγάλη Παρασκευή στολίζουν τον Επιτάφιο με πασχαλιές κι ο αέρας γεμίζει απ’ το γλυκό και λυπητερό άρωμά τους.

ο βλαστός, το	
βλαστάρι	la pousse
το μπουμπούκι	le bouton
κλαδεύω-εται	tailler
εύσμος, μυρωδάτος	odorant
ευωδιάζω	sentir bon
μοσχομυρίζω,	
μοσχοβολώ	embaumer
το μπουκέτο	le bouquet
η γλάστρα	le pot de fleurs
το αγιόκλημα	le chèvrefeuille
τα αναρριχητικά φυτά	les plantes grimpantes
ο παρθενόκισσος	la vigne-vierge
το θερμοκήπιο	la serre
το θυμάρι	le thym
ο δυόσμος	la menthe
ο βασιλικός	le basilic

ΤΑ ΦΡΟΥΤΑ — LES FRUITS

ο οπωρώνας, το	
περιβόλι	le verger
το οπωροφόρο	
δέντρο	l' arbre fruitier
μπολιάζω-εται	greffer
το άνθος	la fleur (arbre)
το κουκούτσι	le noyau, le pépin
η φλούδα, το φλούδι ..	la peau

δρέπω, κόβω-ομαι	cueillir, couper
ώριμος	mûr
γλυκός	sucré
άγουρος	vert
ξυνός	acide
χαλασμένος, σάπιος ..	pourri

το κεράσι	la cerise
το βερύκοκο	l' abricot
το ροδάκινο	la pêche
το δαμάσκηνο	la prune
το μήλο	la pomme
το αχλάδι	la poire
το αμύγδαλο	l' amande
ο ανανάς	l' ananas
η μπανάνα	la banane
το λεμόνι	le citron
το κυδώνι	le coing
το σύκο	la figue
το ρόδι	la grenade
το μανταρίνι	la mandarine
το πεπόνι	le melon
το καρπούζι	la pastèque
το καρύδι	la noix
η φράουλα	la fraise
το πορτοκάλι	l' orange
το γκρέιπ-φρουτ	le pamplemousse

ΤΑ ΛΑΧΑΝΙΚΑ — LES LÉGUMES

ο λαχανόκηπος	le potager
η πατάτα	la pomme de terre
η ντομάτα	la tomate
το λάχανο	le chou
το καρότο	la carotte
το φασόλι	le haricot
ο αρακάς	le pois
πρώιμος	précoce
όψιμος	tardif
η μελιντζάνα	l' aubergine
το κολοκύθι	la courgette
η πιπεριά	le poivron

ENTOMA ΚΑΙ ΠΟΥΛΙΑ INSECTES ET OISEAUX

βομβώ	bourdonner
η μύγα	la mouche
η σκνίπα	le moucheron
το κουνούπι	le moustique
το τσίμπημα	la piqure
η πεταλούδα	le papillon
επιβλαβής	nuisible
η κάμπια	la chenille

ο γυμνοσάλιαγκας	la limace
το σαλιγκάρι	l' escargot
η αράχνη	l' araignée
ο φρύνος	le crapaud
ο βάτραχος	la grenouille
η χελώνα	la tortue

το μυρμήγκι	la fourmi
η σφήκα	la guêpe
η μέλισσα	l' abeille
το σμήνος	l' essaim
η κυψέλη	la ruche
η κερήθρα	le rayon
το κερί	la cire
το μέλι	le miel
ο τζίτζικας	la cigale

το αηδόνι	le rossignol
ο κότσυφας	le merle
η τσίχλα	la grive
ο κοκκινολαίμης	le rouge-gorge
ο σπουργίτης	le moineau
χοροπηδώ	sautiller
κελαηδώ	gazouiller
ο κορυδαλλός	l' alouette

— 12. Το λουλούδι που μόλις ανοίγει λέγεται **μπουμπούκι**. Μερικά φυτά φουντώνουν περισσότερο και ανθίζουν γρηγορότερα όταν **κλαδεύονται** την άνοιξη. "Και πνοές από τη ρεματιά **ευωδιάζοντας** λυγαριά και σχίνο, σπάρτο και πιπερόριζα" (Οδ.Ελύτης). Έβαλα μια **γλάστρα** με γαρδένιες στο μπαλκόνι μου και όταν ανθίσανε **μοσχομύρισε** ο τόπος. "Στο μικρό περιβόλι δέκα δρασκειλές μπορείς να ιδείς το φως του ήλιου να πέφτει σε δυο κόκκινα **γαρούφαλα**, σε μian ελιά και λίγο **αγιόκλημα**". (Γ.Σεφέρης). "Και να τους φέρνω όλα τα λούλουδα από το βουνό, όλα τα βότανα από το λόγγο: **το θυμάρι** και την αφάνα...(Γ.Σεφέρης). "**Ο δυόσμος** και ο **βασιλικός** και τ' άσπρο καρυοφύλλι, αυτά τα τρία μαλώνανε το πιο μυρίζει κάλλιο" (δημοτικό τραγούδι).

— 13. Η Κεντρική Μακεδονία είναι ο βασικότερος ελληνικός **οπωρώνας**. Έχουμε στο χωριό ένα **περιβόλι** με **οπωροφόρα δέντρα** και ποτέ δεν αγοράζουμε φρούτα από το μανάβη. Σχεδόν όλα τα φρούτα έχουν **κουκούτσια**, δηλαδή πυρήνες ή σπόρους. Στην Ελλάδα χρησιμοποιούν **τη φλούδα** των εσπεριδοειδών και φτιάχνουν ωραία γλυκά του κουταλιού.

— 14. Οι περιβολάρηδες **κόβουν** τα φρούτα όταν είναι **ώριμα**. Τα εσπεριδοειδή, όταν είναι άγουρα είναι πολύ **ξυνά**, αντίθετα όταν τρώγονται "στην ώρα τους" είναι **γλυκά**. Αυτός ο άνθρωπος είναι τελειώς **σάπιος**, θα πούλαγε και τη μάνα του προκειμένου να βγάλει λεφτά.

— 15. "Έτσι κοιμάται ολόγυμνη μέσα στις άσπρες **κερασιές** μια τρυφερή μου αγάπη, ένα κορίτσι αμάρντο σα **μυγδαλιάς** κλωνάρι" (Ν.Γκάτσος). Η Ελλάδα παράγει, κυρίως, **μήλα**, **λεμόνια** και **πορτοκάλια**. Στην Κρήτη, που βρίσκεται νότια και έχει ζεστό κλίμα, παράγονται **μπανάνες**. Τα **πεπόνια** και τα **καρπούζια** είναι δροσιστικά φρούτα του καλοκαιριού. Την Πρωτοχρονιά σπάμε ένα **ρόδι** για γούρι. "Της Σπάρτης οι **πορτοκαλιές**, χιόνι, λουλούδια του έρωτα, άσπρισαν τα λόγια σου... γείρανε τα κλαδιά τους" (Ν.Βρεττάκος). "Εκεί **ρόδια**, **κυδώνια**, θεοί μελαχρινοί, θεοί κι εξάδελφοι" (Οδ.Ελύτης).

— 16. Στους **λαχανόκηπους** φυτρώνουν όλα τα είδη των **λαχανικών**, όπως **πατάτες**, **λάχανα**, **καρότα** και **φασόλια**. Η Σαντορίνη βγάζει πολύ νόστιμες **ντομάτες**, γιατί καλλιεργούνται σε άνυδρο, ηφαιστειακό έδαφος. Τα **πρώιμα** λαχανικά είναι άγευστα. Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά φαγητά της Ελλάδας είναι ο μουσακάς που γίνεται με βάση τις **μελιντζάνες**.

— 17. Ορισμένα **πουλιά** και **έντομα** είναι **επιβλαβή** για τις κηπευτικές καλλιέργειες. Τα **κουνούπια** είναι δίπτερα έντομα που τα **τσιμπήματά** τους προκαλούν πόνο. Η **πεταλούδα** είναι κολεόπτερο με τέσσερα πολύχρωμα φτερά που γεννιέται από **κάμπια**.

— 18. Το **σαλιγκάρι** είναι οστρακοδέρμο μαλάκιο και, όπως και ο **γυμνοσάλιαγκας**, βγαίνει όταν βρέχει. Ο ιστός ή το δίχτυ της **αράχνης** είναι παγίδα για τα έντομα που αποτελούν την τροφή της. Ο **βάτραχος** είναι αμφίβιο τετράποδο ζώο. Οι **χελώνες** είναι οστρακοφόρα, βραδυκίνητα ερπετά.

— 19. "Ο Αίσωπος λέει πως σαν "επήγα το χειμώνα να ζητιανέψω από το **μύρμηγκα**, μου 'πε τάχα: "τραγουδούσες ξένοιαστος, χοροπήδα λοιπόν τώρα" (Φ.Κόντογλου). Οι **μέλισσες** μένουν σε **κυψέλες**. Εκεί εναποθέτουν το **μέλι** στην **κερήθρα**, δηλαδή σε μια **κέρινη** πλάκα με πολλά εξαγωνα κελιά. "Τα **τζιτζίκια** ζεσταίνονται στ' αυτιά του, τα **μυρμήγκια** δουλεύουνε στο στήθος του" (Οδ.Ελύτης).

— 20. "Μη μου μιλάς για τ' **αηδόνι** μήτε για τον **κορυδαλλό**, μήτε για τη μικρούλα σουσουράδα...Απ' το ραμφί του **σπουργιτιού** αποσπάσατε το ψιχουλό" (Οδ.Ελύτης). Ο **κότσυφας** και ο **κοκκινολαίμης** είναι ωδικά πουλιά. "Πέστε μου είναι η τρελλή ροδιά... που ξεχειλίζει από **κελαηδισμούς** τα ονόματά τους;" (Οδ.Ελύτης).

το πούπουλο	la plume
το χνούδι.....	le duvet
το φτερό	l' aile
πετά(γ)ω-ομαι	voler, s' envoler, se précipiter
η ουρά.....	la queue
το ράμφος	le bec
η φωλιά	le nid

η τσουγκράνα	le râteau
το καρότσι.....	la brouette
το δικράνι, το δίκρανο	la fourche
σκάβω-εται.....	creuser
το ποτιστήρι.....	l' arrosoir
ο σωλήνας.....	le tuyau
ποτίζω-εται	arroser

— 21. Τα πουλιά πετούν χάρη στα δύο φτερά τους. Η κατοικία τους λέγεται φωλιά και τη χτίζουν μεταφέροντας με το ράμφος τους μικρά ξυλαράκια και χορτάρια. Χαρακτηριστικό των χελιδονιών είναι η ψαλιωτή τους ουρά.

— 22. Η τσουγκράνα και το δικράνι είναι γεωργικά εργαλεία. Ένας μεγάλος σωλήνας φέρνει το νερό στα περιβόλια για να ποτίζονται. Σκάβοντας τη γή για να οργώσει, ανακάλυψε στο περιβόλι του αρχαίους αμφορείς.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Πέτρα που κυλάει μαλλί δεν πιάνει Pierre qui roule n' amasse pas mousse
 Του πουλιού το γάλα Ce qu' il y a de plus rare
 Στην αναβροχιά καλό είναι και το χαλάζι Faute de grives, on mange des merles
 Σκάβω το λάκκο σε κάποιον Travailler à la perte de quelqu' un
 Αγάλι-αγάλι γίνεται η αγουρίδα μέλι Petit à petit, l' oiseau fait son nid
 Το μήλο κάτω απ' τη μηλιά θα πέσει Tel père, tel fils
 Η φλεγόμενη βάτος Le buisson ardent
 Κολοκύθια με τη ρίγανη Des mots sans importance, des affirmations sans fondements.

20. – ΤΑ ΤΑΞΙΔΙΑ - ΟΙ ΕΞΩΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ LES VOYAGES - LES PAYS EXOTIQUES

ταξιδεύω	voyager
φεύγω.....	partir
το πρακτορείο	
ταξιδιών	l' agence de voyage
η ακύρωση	l' annulation
ο τουρισμός.....	le tourisme
ο ξένος.....	l' étranger
ο τουρίστας	le touriste
η εκδρομή.....	l' excursion
ξεκινάω	se mettre en route, commencer
γυρίζω, επιστρέφω.....	revenir
οι αποσκευές	les bagages
ο ταξιδιώτης	le voyageur
η βαλίτσα	la valise
το σακίδιο	le sac à dos
η διαδρομή	l' itinéraire, le trajet
ο ξενώνας	l' auberge
η πεζοπορία	la marche
το ωτοστόπ	l' auto-stop
ο περίπατος	la promenade

ΟΙ ΧΩΡΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ LES PAYS DU MONDE

η Αγγλία	l' Angleterre
η Αμερική.....	l' Amérique
η Γερμανία.....	l' Allemagne
η Γαλλία	la France
η Ιταλία	l' Italie

η Ισπανία.....	l' Espagne
η Ελβετία.....	la Suisse
η Σκανδιναβία.....	la Scandinavie
η Αυστρία	l' Autriche
η Τουρκία	la Turquie
η Ελλάδα	la Grèce
η Αφρική	l' Afrique
η Αίγυπτος	l' Egypte
το Μαρόκο	le Maroc
η Ινδία	l' Inde
η Ιαπωνία	le Japon
η Κίνα	la Chine
η Σοβιετική Ένωση	l' union Soviétique
η Αυστραλία	l' Australie
η Βραζιλία	le Brésil
Οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής (Η.Π.Α.)	les Etats-Unis d'Amérique (U.S.A.)

Η ΠΟΔΗΛΑΣΙΑ – LA BICYCLETTE

το ποδήλατο	la bicyclette
ο σκελετός.....	le cadre, le squelette
το τιμόνι	le guidon
η ρόδα	la roue
οι ακτίνες	les rayons
η σαμπρέλα.....	la chambre à air
το κλατάρισμα	la crevaisson
η τρόμπα	la pompe
το λάστιχο	le pneu

— 1. Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει" (Γ.Σεφέρης). Το ταξιδιωτικό γραφείο θεωρεί άκαιρη οποιαδήποτε ακύρωση που γίνεται μέσα στις 28 τελευταίες ημέρες που προηγούνται της έναρξης του ταξιδιού. Ο Ε.Ο.Τ. (Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού) πήρε μια σειρά μέτρων που αποβλέπουν στην ελάττωση της ροής ξένων τουριστών προς τα ήδη κορεσμένα τουριστικά κέντρα. Ξεκινάνε την εκδρομή τους το πρωί από την Ακρόπολη και αφού κάνουν το γύρο της Αθήνας, θα επιστρέψουν το βράδυ. Εκτός από τις βασικές αποσκευές, οι ταξιδιώτες μπορούν να κρατάνε στις μετακινήσεις τους και μία μικρή χειραποσκευή ή ένα σακίδιο. Ο Όλυμπος προσφέρει ωραίες διαδρομές για πεζοπορία, με ξενώνες όπου μπορεί κανείς να καταλύσει για μερικές μέρες και να απολαύσει τη φύση κάνοντας κοντινούς περιπάτους.

— 3. Η ποδηλασία είναι ο ιδανικός τρόπος για τουρισμό, γιατί προσφέρει πολλές δυνατότητες που δεν τις έχει το αυτοκίνητο. "Εκείνο το απόγευμα είχε κάνει πραγματικότητα το μεγάλο του όνειρο: να πάρει ποδήλατο. Και ξεχώριζε το κορίτσι που είχε βάλει στο τιμόνι το κόκκινο τριαντάφυλλο" (Α.Σαμαράκης). Μέσα σ' ένα μικρό σάκκο βάζουμε όλα τα απαραίτητα εργαλεία και θέλουμε, ακόμα, μία σαμπρέλα για περίπτωση κλαταρίσματος και μία τρόμπα για να φουσκώνουμε τα λάστιχα.

4

το πεντάλ.....	la pédale
η αλυσίδα.....	la chaîne
το φρένο.....	le frein
η σέλα.....	la selle

ΤΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ - L' AUTOMOBILE

5

ο κώδικας οδικής κυκλοφορίας.....	le code de la route
οδηγώ-ούμαι.....	conduire
η άδεια οδήγησης, το δίπλωμα οδήγησης.....	le permis de conduire
το αυτοκίνητο, το αμάξι.....	la voiture
μεταχειρισμένος.....	d' occasion
η κατανάλωση βενζίνης.....	la consommation de carburant
συντηρώ-ούμαι.....	entretenir

6

η βενζίνη.....	l' essence
ο οδηγός.....	le conducteur, le guide
η ζώνη ασφαλείας.....	la ceinture de sécurité
το λάδι.....	l' huile
η πίεση των ελαστικών.....	la pression des pneus

το βενζινάδικο, το πρατήριο βενζίνης.....	la station-service
το ψυγείο.....	le radiateur
ο προβολέας.....	le phare, le projecteur
η μηχανή.....	le moteur

7

το αμάξωμα.....	la carrosserie
τα αμορτισέρ.....	les amortisseurs
το ρεζερβουάρ, το ντεπόζιτο.....	le réservoir
το παρμπρίζ.....	le pare-brise
το καπώ.....	le capot
το πόρτ-μπαγκάζ.....	le coffre
το αμπραγιάζ, ο συμπλέκτης.....	l' embrayage
το γκάζι.....	l' accélérateur
η μίζα.....	le démarreur
ο υαλοκαθαριστήρας.....	l' essuie-glace
ο προφυλακτήρας.....	les pare-chocs
το φτερό.....	l' aile
το χειρόφρενο.....	le frein à main
το τσοκ.....	le starter
οι ταχύτητες.....	les vitesses
η πινακίδα κυκλοφορίας.....	la plaque d' immatriculation
η μπαταρία.....	la batterie
η ρεζέρβα.....	la roue de secours

8

η νταλικά.....	le poids lourd
η βλάβη.....	la panne
ο δρόμος.....	la route
η λουρίδα.....	le couloir
ο αυτοκινητόδρομος.....	l' autoroute
η παρακαμπτήρια οδός.....	la déviation
η ανισόπεδη γέφυρα.....	le tobogan
ο οδική σήμανση.....	la signalisation routière
το σταυροδρόμι.....	le croisement

9

προσεκτικός.....	prudent, attentif
απρόσεκτος.....	imprudent
προσπερνώ-ιέμαι.....	doubler
γλιστερός.....	glissant
ντεραπάρω.....	déraper
ανατρέπω-ομαι.....	(se) renverser
τινάζω-ομαι.....	cahoter, secouer
τραντάζω-ομαι.....	ébranler
κουραστικός.....	fatigant
ξεκούραστος.....	reposant

ΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ LES CHEMINS DE FER

10

το τραίνο, το τρένο.....	le train
η γραμμή.....	la ligne
ο σταθμός.....	la gare
το τούνελ, η σήραγγα.....	le tunnel
το σίδηρο, η ράγα.....	le rail
ο σταθμάρχης.....	le chef de gare
η αναχώρηση.....	le départ
ο ελεγκτής.....	le contrôleur

11

η κλινάμαξα.....	le wagon-lit
το βαγόνι.....	le wagon
η κουκέττα.....	la couchette
το διαμέρισμα.....	le compartiment

12

το κλειδί.....	l' aiguillage, la clé
εκτροχιάζομαι.....	dérailer
το ωράριο.....	l' horaire
η καθυστέρηση.....	le retard
χάνω-ομαι.....	manquer, perdre
η ανταπόκριση.....	la correspondance
ανεβαίνω.....	monter
κατεβαίνω.....	descendre
η θέση.....	la place, la classe

— 4. Ακούμπησε στην **αλυσίδα** του ποδηλάτου και το άσπρο του παντελόνι έγινε μαύρο από τα λάδια. Τη στιγμή που κατηφόριζε έκοψε ταχύτητα και πάτησε **φρένο** γιατί ερχόταν ένα μεγάλο φορτηγό.

— 5. Το **δίπλωμα** είναι απαραίτητο για να μπορεί κανείς να **οδηγήσει** νόμιμα **αυτοκίνητο**. Αποφάσισε ν' αγοράσει ένα μικρό, **μεταχειρισμένο αμάξι** για να έχει λίγα έξοδα **συντήρησης** και μικρότερη **κατανάλωση βενζίνης**.

— 6. Ο **οδηγός** που δε σέβεται τον κώδικα οδικής κυκλοφορίας είναι επικίνδυνος για τους άλλους. Η τιμή της **βενζίνης** εξαρτάται από τις τιμές του πετρελαίου. Κάθε οδηγός είναι υποχρεωμένος να φοράει τη **ζώνη ασφαλείας**. Το **λάδι** και η **πίεση των ελαστικών** ελέγχονται στα **βενζινάδικα**.

— 7. Πολλές λέξεις που αναφέρονται στο αυτοκίνητο είναι δανεισμένες από τα γαλλικά, όπως τα **αμορτισέρ, το ρεζερβουάρ, το αμπραγιάζ, το καπώ** κ.λ.π. Οι **καθαριστήρες** χρησιμεύουν για να καθαρίζουν το **παρμπρίζ** σε περίπτωση βροχής. Οι **προφυλακτήρες** προστατεύουν σε περίπτωση σύγκρουσης. Η **πινακίδα** είναι η πλάκα όπου αναγράφεται ο αριθμός **κυκλοφορίας** του αυτοκινήτου ή άλλου τροχοφόρου. Όταν το αυτοκίνητο μένει πολύ καιρό ακίνητο, η **μπαταρία** πέφτει και πρέπει να ξαναφορτιστεί.

— 8. Η **νταλικά** που έτρεχε με μεγάλη ταχύτητα στην αριστερή **λουρίδα** του **αυτοκινητόδρομου**, έπαθε μια ξαφνική **βλάβη** με αποτέλεσμα να προκαλέσει ατύχημα. Η διαδρομή ήταν πολύ μεγαλύτερη από όσο περιμέναμε, εξ αιτίας της **παρακαμπτήριας οδού**. Το σημείο όπου διασταυρώνονται δύο ή περισσότεροι δρόμοι λέγεται **σταυροδρόμι**.

— 9. Οδηγούσε πολύ **προσεκτικά** γιατί ψιλόβρεχε και ο δρόμος ήταν **γλιστερός**. Ενώ δεν είχε καλή ορατότητα, ο **απρόσεκτος** οδηγός **προσπέρασε** το φορτηγό και το αυτοκίνητό του **ανατράπηκε**. Η διαδρομή ήταν πολύ **κουραστική**, το αυτοκίνητο **τρανταζόταν** συνέχεια από τις λακούβες του δρόμου.

— 10. Το Orient - Express είναι ένα διάσημο **τραίνο** που συνέδεε το Παρίσι με την Κωνσταντινούπολη περνώντας από το **τούνελ** του Σίμπρον. Ο **σταθμάρχης** δίνει το σήμα της **αναχώρησης** και ο **ελεγκτής** κάνει τον έλεγχο των εισητηρίων.

— 11. Η **κλινάμαξα** είναι **βαγόνι** με κρεβάτια, όπου οι επιβάτες μπορούν να κοιμηθούν. Τα τρένα που ταξιδεύουν τη νύχτα έχουν πάντα **κουκέττες**.

— 12. Ένα ελάττωμα στο **κλειδί** προκάλεσε τον **εκτροχιασμό** της αμαξοστοιχίας. Εξαιτίας της **καθυστέρησης** του τραίνου, οι επιβάτες έχασαν την **ανταπόκρισή** τους. **Ανέβηκε** γρήγορα στο τρένο, χωρίς να συνευθετοποιήσει πως βρισκόταν στο διαμέρισμα της πρώτης **θέσης**. Πάνω στη βιασύνη του έχασε τη βαλίτσα του στην **αποβάθρα** και την παρέλαβε με το επόμενο τρένο.

η αποβάθρα..... le quai

13

το εκδοτήριο, η

θυρίδα..... le guichet

βγάζω εισιτήριο..... prendre un billet

το απλό εισιτήριο..... le billet d' aller

το εισιτήριο μετ'

επιστροφής..... l' aller et retour

η έκπτωση..... la réduction

κρατάω θέση..... réserver une place

ο αχθοφόρος..... le porteur

η αίθουσα αποσκευών..... la consigne

ισχύων..... valable

ΘΑΛΑΣΣΙΝΟ ΤΑΞΙΔΙ – VOYAGE EN MER

14

το πλοίο, το καράβι le navire

ο διάπλους..... la traversée

το λιμάνι..... le port

η προκυμαία, η

αποβάθρα..... le quai

ο επιβάτης..... le passager

επιβιβάζω-ομαι..... embarquer

αποβιβάζω-ομαι..... débarquer

η γέφυρα..... le pont, la passerelle

η τρικυμία, η

φουρτούνα..... la tempête, l' orage

15

αρμενίζω..... naviguer, faire voile

ο καπετάνιος..... le commandant

το πλήρωμα..... l' équipage

το κατάστρωμα..... le pont

ταλαντεύω-ομαι..... tanguer, balancer,

osciller, hésiter

κουνώ-ιέμαι..... rouler, remuer

έχω ναυτία..... avoir le mal de mer

ταραγμένος..... agité (mer)

16

το υπερωκεάνειο..... le transatlantique

η κουκέττα..... la couchette

η καμπίνα..... la cabine

το φινιστρίνι..... le hublot

πλευρίζω..... accoster

η κουαζιέρα..... la croisière

το Αιγαίο..... l' Egée

το λιμεναρχείο..... la capitainerie

ο Ατλαντικός..... l' Atlantique

ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟ ΤΑΞΙΔΙ

VOYAGE EN AVION

17

η αεροπορική γραμμή..... la ligne aérienne

η πτήση..... le vol

το αεροσκάφος..... l' appareil

ο αεροπόρος..... l' aviateur

ο πιλότος..... le pilote

η αεροσυνοδός..... l' hôtesse de l' air

18

το διαβατήριο..... le passeport

ισχύω..... être valable

ο έλεγχος..... le contrôle

η ταυτότητα..... la carte d' identité

το ονοματεπώνυμο..... les nom et prénom

το τελωνείο..... la douane

η βίζα, η θεώρηση..... le visa

η άδεια παραμονής..... le permis de séjour

η ανανέωση..... le renouvellement

19

το αεροδρόμιο..... l' aéroport

προσδένω-ομαι..... attacher sa ceinture

απογειώνομαι..... décoller

η απογείωση..... décollage

προσγειώνομαι..... atterrir

η προσγείωση..... atterrissage

ο διάδρομος..... la piste, le couloir

το κενό αέρος..... le trou d' air

το ύψος, το υψόμετρο..... l' altitude

σπάω το φράγμα του

ήχου..... franchir le mur du son

καλό ταξίδι!, να πας

στο καλό!..... bon voyage!

καλώς ήλθατε!..... bienvenue!

ΟΙ ΕΞΩΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ LES PAYS EXOTIQUES

20

ο Εσκιμώος..... l' Esquimau

ο πιγκουίνος..... le pingoin

η φώκια..... le phoque

η φάλαινα..... la baleine

ο καρχαρίας..... le requin

— 13. Βγάζουν εισιτήρια μετ' επιστροφής μόνο στο εκδοτήριο. Αγόρασε ένα απλό εισιτήριο για την Πάτρα με έκπτωση 20% και ζήτησε από τον αχθοφόρο να της φέρει τη βαλίτσα της από την αίθουσα αποσκευών.

— 14. “Για το Μαδράς, τη Σιγκαπούρ, τ' Αλγέρι και το Σφαξ, θ' αναχωρήσουν σαν πάντοτε περήφανα τα πλοία, κι εγώ σκυφτός σ' ένα γραφείο με χάρτες ναυτικούς, θα κάνω αθροίσεις σε χοντρά, λογιστικά βιβλία” (Ν. Καββαδίας). Ο διάπλους του Ατλαντικού διάρκεσε 17 ημέρες. Οι αποθήκες του λιμανιού βρίσκονται κατά μήκος της αποβάθρας. Οι επιβάτες επιβιβάστηκαν και ανέβηκαν στο κατάστρωμα. “Η θάλασσα τη γέφυρα με κύματα γεμίζει κι εγώ λυπάμαι μοναχά που δεν μπορώ να πω σε κάποιον, κάτι που πολύ φρικτά με βασανίζει”. “Στο ημερολόγιο γράψαμε: κυκλών και ταιγίς. Εστείαμε το Σ.Ο.Σ. μακριά σε άλλα καράβια” (Ν. Καββαδίας).

— 15. “Βλέπει καράβια κι έρχονται. βαρκούλες κι αρμενίζουν” (δημοτικό τραγούδι). “Αλήθεια, ο Χάρος ήθελε να ρχότανε σαν ένας καπετάνιος να με πάρει” (Ν. Καββαδίας). Το πλήρωμα είναι το σύνολο των προσώπων που υπηρετούν σε πλοίο ή αεροπλάνο. Ο γιατρός του σύστησε πριν ταξιδέψει να πάρει ένα χάπι για τη ναυτία. Ο κλυδωνισμός του πλοίου στην ταραγμένη θάλασσα προκάλεσε τον πανικό των επιβατών.

— 16. Ξαπλωμένος στην κουκέττα του υπερωκεάνειου, έβλεπε τη θάλασσα από το φινιστρίνι. Κάναμε μια κρουαζιέρα, σταματώντας σε κάθε νησάκι του Αιγαίου. Το λιμεναρχείο είναι σε θέση να σας δώσει τις κατάλληλες πληροφορίες, σχετικά με τις αφίξεις και αναχωρήσεις των πλοίων. “Περήφανα του Ατλαντικού διαβαίνουν τα νερά, των φαναριών ακολουθώντας πάντα τις σειρήνες, χορεύοντας ένα χορό στα κύματ' αλαφρό, που οι ναυτικοί των φορτηγών τα λένε μπαλαρίνες” (Ν. Καββαδίας).

— 17. Η ελληνική αεροπορική εταιρεία ονομάζεται Ολυμπιακή Αεροπορία. Εξασφαλίζει άνετες πτήσεις σ' όλο τον κόσμο και διαθέτει πολλά, καλοδιατηρημένα αεροσκάφη. Οι αεροσυνοδοί εξυπηρετούν τους επιβάτες και είναι υποχρεωμένες να μιλούν ξένες γλώσσες.

— 18. Το ευρωπαϊκό διαβατήριο καθιερώθηκε προοδευτικά στα κράτη - μέλη της Ε.Ο.Κ., αντικαθιστώντας τα εθνικά διαβατήρια, όταν λήγει η ισχύς τους. Διαπιστώνεται ότι πολύ σπάνια γίνεται έλεγχος ταυτότητας σε ταξιδιώτες που φθάνουν στα σύνορα οδικώς και συχνά οι τελωνειακοί απλώς πραγματοποιούν δειγματοληπτικούς ελέγχους. Οι αρμόδιες αρχές εγκρίνουν τη βίζα και την άδεια παραμονής, έγγραφα που πρέπει να ανανεώνονται για να ισχύουν.

— 19. Στην Αθήνα υπάρχουν δύο αεροδρόμια, το Ανατολικό για τις ξένες αεροπορικές εταιρείες και το Δυτικό για τις πτήσεις εσωτερικού. Η αεροσυνοδός καλωσορίζει τους επιβάτες και τους ειδοποιεί να προσδεθούν για την απογείωση και να μην καπνίζουν. Έπειτα, ο πιλότος δίνει πληροφορίες για το ταξίδι και ενημερώνει τους επιβάτες ότι θα υπάρχουν κενά αέρος. Ορισμένα αεροπλάνα αναπτύσσουν μεγάλες ταχύτητες και σπάνε το φράγμα του ήχου. Λέγονται υπερηχητικά.

— 20. Οι Εσκιμώοι είναι πληθυσμός εγκατεστημένος σε διάφορα σημεία της γης, από τη Γροιλανδία ως τη Σιβηρία. Οι πιγκουίνοι είναι στεγανόποδα πτηνά των αρκτικών θαλασσών. Η φώκια είναι αμφίβιο θηλαστικό και η φάλαινα μεγάλο, θαλάσσιο κήτος. Ο καρχαρίας είναι αρπακτικό και αιμοβόρο θαλάσσιο ζώο, επικίνδυνο για τον άνθρωπο.

21

η ζούγκλα	la jungle
η πανίδα	la faune
η οάση	l' oasis
η καμήλα	le chameau
το καραβάνι	la caravane
η έρημος	le désert
το λιοντάρι	le lion
η λέαινα	la lionne
σαρκοβόρος,	
σαρκοφάγος	carnivore
θηριώδης, άγριος	féroce
ο φοίνικας, η	
φοινικιά, το	
φοινικόδενδρο	le palmier
το νησί	l' île

22

η λεοπάρδαλη	le léopard
η τίγρη, ο τίγρης	le tigre
ο πάνθηρας	la panthère
τα νύχια	les griffes
βρυχώμαι	rugir
κρύβω-ομαι	cacher
η λεία	la proie
αναπηδώ	bondir
ορμώ πάνω	s' élancer sur

23

τα θηρία	les fauves
εξημερωμένος	apprivoisé

(κατα)σφάζω-ομαι	massacrer
το είδος	l' espèce
το εκτροφείο	
θηραμάτων	la réserve (d' animaux)
αναπαράγω-ομαι	reproduire

24

ο πίθηκος, η μαϊμού ...	le singe
ο γορίλας	le gorille
πιθηκίζω, μιμούμαι	singer
κάνω γκριμάτσες	faire des grimaces
η ζέβρα	le zèbre
η καμηλοπάρδαλη	la girafe
ο ρινόκερος	le rhinocéros
το καγκουρό	le kangourou

25

ο ελέφαντας	l' éléphant
το φιλντισί, το	
ελεφαντοστούν	l' ivoire
το ελεφαντόδοντο	la défense
η προβοσκίδα	la trompe
ο ιπποπόταμος	l' hippopotame
ο κροκόδειλος	le crocodile

26

το φίδι, ο όφης	le serpent
το δηλητήριο	le venin, le poison
η κόμπρα	le cobra
ο βόας	le boa
ο κροταλίας	le serpent à sonnettes

— 21. Λαμβάνοντας μέρος σ' ένα σαφάρι, θα απολαύσετε τη θέα της **ζούγκλας**, όπου η ποικιλία **πανίδας** και χλωρίδας είναι μοναδική. Η **καμήλα** είναι μηρυκαστικό, μεγαλόσωμο ζώο των θερμών χωρών και χρησιμοποιείται από τους ιθαγενείς για υποζύγιο. Τα **καραβάνια** προχωρούσαν στην **έρημο** σταματώντας σε κάθε οάση που έβρισκαν για να ξεκουραστούν. Το **λιοντάρι** είναι το δυνατότερο **σαρκοφάγο** ζώο και αποκαλείται "ο βασιλιάς της ζούγκλας". Το πιο μεγάλο δάσος **φοινικόδενδρων** βρίσκεται στην παραθαλάσσια τοποθεσία Βάι, στη νότια Κρήτη. "Βρεθήκαμε γυμνοί πάνω στην αλαφρόπετρα κοιτάζοντας τ' αναδυόμενα **νησιά**" (Γ. Σεφέρης).

— 22. Στη ζούγκλα της Αφρικής δεν είναι ασυνήθιστο να δει κανείς μέχρι και 40 λιοντάρια μέσα σε μια μέρα, καθώς και **λεοπαρδάεις**, **τίγρεις** και **πάνθηρες**. Είναι συγκλονιστικό το θέαμα ενός σαρκοφάγου ζώου όταν **πηδάει** και **ορμάει** πάνω στη **λεία** του.

— 23. Έχουν **κατασφαιασθεί** τότα πολλά **είδη** άγριων ζώων που οι ζωολόγοι αποφάσισαν να τα βάλουν σε **εκτροφεία θηραμάτων**, ώστε να μπορούν να **αναπαράγονται**.

— 24. Ο **γορίλας** είναι είδος **πίθηκου**. Τα παιδιά **μιμούνται** τα φερσίματα των μεγάλων. Οι **ζέβρες**, οι **καμηλοπαρδάεις** και οι **ρινόκεροι** ζουν στην Αφρική. "**Καγκουρό**" είναι η φράση που σημαίνει "δεν ελεφαντοστούν. Ο **ιπποπόταμος** είναι θηλαστικό ζώο που ζει κοντά σε ποτάμια και λίμνες.

— 25. Οι **ελέφαντες** έχουν σχεδόν εξολοθρευτεί από τους λαθροθήρες που εμπορεύονται το **ελεφαντοστούν**. Ο **ιπποπόταμος** είναι θηλαστικό ζώο που ζει κοντά σε ποτάμια και λίμνες.

— 26. Η **κόμπρα** και ο **κροταλίας** είναι είδη φαρμακερών **φιδιών**. Ο τελευταίος λέγεται έτσι επειδή κάνει κρότο με την ουρά του, όταν σέρνεται.

27

ο αετός	l' aigle
ο γύπας, ο γυπαετός ..	le vautour
τα αρπακτικά	le rapace
το όρνεο, το όρνιο	l' oiseau de proie
η στρουθοκάμηλος	l' autruche
ο παπαγάλος	le perroquet

28

το μαόνι	l' acajou
το ροδόξυλο	le palissandre
η καρύδα	la noix de coco
το ζαχαροκάλαμο	la canne à sucre

ΟΙ ΙΘΑΓΕΝΕΙΣ – LES INDIGÈNES

29

η φυλή	la tribu
νομαδικός	nomade
βάρβαρος	barbare
ο κανίβαλος	le cannibale
η μαγεία	la magie, la sorcellerie
ο μάγος	le sorcier
η μάγισσα	la sorcière
ματιάζω-ομαι	jeter un mauvais sort (par le regard)
κάνω μάγια	ensorceler
το τόξο	l' arc
το βέλος	la flèche
ανακαλύπτω-ομαι	découvrir
ο εξερευνητής	l' explorateur

— 27. Ο **γυπαετός** και ο **αετός** είναι αρπακτικά πουλιά. Η **στρουθοκάμηλος** είναι μεγάλο πουλί με μακρύ λαιμό και ψηλά πόδια που ζει στην Αραβία και στην Αφρική. "Νωρίς μπατάρισε ο καιρός κι έχει χαλάσει. Σκαντζάριες, μα σε κρατά λύπη μεγάλη. Απόψε ψόφησαν οι δύο μου **παπαγάλοι** κι ο **πίθηκος** που 'χα με κούραση γυμνάσει" (Ν. Καββασίου).

— 28. Το **μαόνι** και το **ροδόξυλο** είναι δένδρα από τη Νότιο Αμερική που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή επίπλων. Το **ζαχαροκάλαμο** είναι φυτό των τροπικών χωρών.

— 29. "Πλην πολυέλεος είσαι, και βοηθόν σε κράζω... βλέπω, βλέπω εις την θάλασσαν πετώμενον τον στόλον αγρίων **βαρβάρων**" (Α. Κάβος). **Κανίβαλος** είναι όνομα των ανθρωποφάγων του Καραϊβικού πελάγους που στην γλώσσα τους σημαίνει γενναίος. Οι **μάγοι** και οι **μάγισσες** χρησιμοποιούν βότανα, φίλτρα και άλλους μυστηριακούς τρόπους για την πρόκληση της υπερφυσικής ενέργειας, της **μαγείας**. Οι ερυθρόδερμοι πολεμούσαν με **τόξα** και φαρμακερά **βέλη**. Το 1520 ο Μαγγελάνος **ανακάλυψε** τις ατκές της Αργεντινής. Ο J. Cook υπήρξε ένας από τους μεγαλύτερους **εξερευνητές**.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ
EXPRESSIONS ET PROVERBES

Μου κάνει τη ζωή ποδήλατο Il me rend la vie infernale

Ρόδα είναι και γυρίζει Après la pluie, le beau temps

Εδώ καράβια χάνονται, βαρκούλες αρμενίζουν C' est l' arbre qui cache la forêt

Με ζώνουν τα φίδια Se faire du souci, s' inquiéter

21. — ΟΙ ΠΟΛΕΙΣ — Η ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ LES VILLES — LA VIE URBAINE

1	
η πρωτεύουσα.....	la capitale
ο πληθυσμός.....	la population
κατοικώ-είται.....	habiter
εγκαθίσταμαι.....	s' installer
η περιοχή, η συνοικία.....	le quartier, la région
καθαρός.....	propre
άθλιος.....	sordide, misérable
ανθυγιεινός.....	insalubre
υγιεινός.....	sain, salubre
βρώμικος.....	sale
κατεδαφίζω-εται.....	démolir
η ανακαίνιση.....	la rénovation

ΤΟ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ LE PROBLÈME DU LOGEMENT

2	
το προάστιο.....	la banlieue
ήρεμος.....	tranquille
ο συνοικισμός.....	le lotissement
το περιβάλλον.....	l' environnement, l' entourage
ηχομονωτικός.....	insonorisé

το διαμέρισμα.....	l' appartement
οι χώροι πράσινου.....	les espaces verts
η πολυκατοικία.....	l' immeuble

3

το πάρκο.....	le parc
η πλατεία.....	la place
η λαϊκή αγορά.....	le marché
η βιβλιοθήκη.....	la bibliothèque
το καφενείο.....	le café
το περίπτερο.....	le kiosque
το κατάστημα.....	le magasin

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ — LES RUES

4

κύριος.....	principal
θορυβώδης.....	bruyant
η πάροδος.....	la rue secondaire
το δρομάκι, το σοκάκι.....	la ruelle
χάνομαι.....	se perdre
ο λαβύρινθος.....	le dédale, labyrinthe
ασφαλτοστρώνω.....	goudronner
τα σκουπίδια, τα απορρίμματα.....	les ordures

— 1. "Είπες: θα πάγω σ' άλλη γη, θα πάγω σ' άλλη θάλασσα, μια πόλις άλλη θα βρεθεί καλλίτερη από αυτή" (Κ.Καβάφης). Το πολεοδομικό συγκρότημα της πρωτεύουσας περιλαμβάνει τους δήμους Αθηνών και Πειραιώς, καθώς και τους περιφερειακούς δήμους και κοινότητες. Πάνω από 3.500.000 άτομα ήταν ο πληθυσμός που κατοικούσε στο χώρο αυτό των 428 τετρ.χλμ. το 1978. Για να φανεί το μέγεθος της εισροής πληθυσμού ανάμεσα στο 1970 και στο 1980, μπορούμε να πούμε πως μία Πάτρα εγκαθίσταται στην Αθήνα, κάθε χρόνο. Τα παραμεθόρια νησιά του Αιγαίου εμφανίζουν πυκνότητα οικισμών, κυρίως, στις περιοχές απέναντι τις μικρασιατικές ακτές. Η δημορχία αποφάσισε να κατεδαφιστούν τα παλαιά και επικίνδυνα οικοδομήματα της συνοικίας μας και να γίνει ανακαίνιση των νεοκλασικών κτιρίων.

— 2. Σήμερα, πολλοί άνθρωποι προτιμούν να ζουν στα προάστια, σε πιο ήρεμους συνοικισμούς, μακριά από τη φασαρία του κέντρου. Μια μορφή ρύπανσης του περιβάλλοντος είναι και η ηχορύπανση. Για αυτό το λόγο θεωρείται πια απαραίτητο τα διαμερίσματα να έχουν ηχομόνωση. Η έλλειψη χώρων πράσινου αντιμετωπίζεται με τη δημιουργία μικρών τεχνητών πάρκων και πεζοδρόμων ανάμεσα σε συγκροτήματα πολυκατοικιών.

— 3. Το πεδίο του Άρεως είναι ένα μεγάλο πάρκο της Αθήνας. Η Βουλή βρίσκεται στην πλατεία Συντάγματος. Η λαϊκή είναι υπαίθρια αγορά προϊόντων, στις συνοικίες των πόλεων. Υπάρχουν εκατοντάδες καφενεία και περίπτερα στους δρόμους της Αθήνας. Τα μεγάλα καταστήματα έχουν υιοθετήσει το συνεχές ωράριο.

— 4. Οι μεγάλες αρτηρίες και οι κύριοι δρόμοι της Αθήνας είναι πάντα θορυβώδεις. Είναι ευχάριστο να χάνεται κανείς στο λαβύρινθο της Πλάκας, με τα χιλιάδες όμορφα, πλακόστρωτα σοκάκια της. Ο καταλληλότερος τρόπος καταστροφής των απορριμμάτων είναι η υγειονομική ταφή.

5

ο πολεοδόμος.....	l' urbaniste
ο πεζόδρομος.....	la voie piétonne
το πεζοδρόμιο.....	le trottoir
ο πεζός.....	le piéton
ο διαβάτης.....	le passant
το μπουτιλιάρισμα, η κυκλοφοριακή συμφόρηση.....	l' embouteillage

6

το φανάρι, ο φωτεινός σηματοδότης.....	le feu de circulation
το σταυροδρόμι.....	le carrefour
η διάβαση πεζών.....	le passage pour piétons
διασχίζω.....	traverser
το όχημα.....	le véhicule
το αυτοκίνητο.....	l' automobile
χτυπώ-ιέμαι.....	renverser, frapper
πατώ-ιέμαι.....	écraser
σταματώ.....	s' arrêter

7

κυκλοφορώ.....	circuler
βιάζομαι.....	se hâter
το πλήθος.....	la foule

συνωστίζομαι.....	grouiller, se bousculer
μαζεύομαι.....	se rassembler
κάνω ουρά.....	faire la queue
ο όχλος.....	la cohue

8

η πρεσβεία.....	l' ambassade
το προξενείο.....	le consulat
το νοσοκομείο.....	l' hôpital
το σχολείο.....	l' école
η εκκλησία.....	l' église
ο πύργος.....	la tour, le château
η τράπεζα.....	la banque
το άγαλμα.....	la statue
το μνημείο.....	le monument
το κοιμητήριο.....	le cimetière

Η ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ — LA POLICE

9

το αστυνομικό τμήμα.....	le poste de police
ο αστυνόμος.....	l' agent
έχω υπηρεσία.....	être de service
οι πληροφορίες.....	les renseignements
η περίπολος.....	la patrouille

— 5. Ο πολεοδόμος πρέπει να επιδιώκει την αρμονική ανάπτυξη των οικισμών. Ο πεζόδρομος προορίζεται μόνο για πεζούς και απαγορεύεται να περνούν τροχοφόρα. Την ώρα της μεγάλης κυκλοφορίας τα μπουτιλιάρια είναι αναπόφευκτα.

— 6. Η οδική σήμανση, τα φανάρια στα σταυροδρόμια, οι διαβάσεις πεζών είναι μέτρα προφύλαξης για τους διαβάτες και τα αυτοκίνητα. Κάθε χρόνο τραυματίζονται και χτυπούν πολλοί άνθρωποι, ειδικά όσοι οδηγούν δίτροχα οχήματα.

— 7. Χαρακτηριστικό της ζωής των μεγάλων πόλεων είναι το κυκλοφοριακό πρόβλημα. Πηγαίνω αργά γιατί βιάζομαι, λέει μια λαϊκή παροιμία. Όταν ο κόσμος σχολάει απ' τη δουλειά του συνωστίζεται στον ηλεκτρικό και σ' όλα τα εκδοτήρια εισιτηρίων σχηματίζονται ουρές.

— 8. Η πρεσβεία και το προξενείο είναι αντιπροσωπεΐες μιας χώρας σε πρωτεύουσα ξένου κράτους, που υποστηρίζουν τα συμφέροντά της. Το Κ.Α.Τ. είναι νοσοκομείο ειδικευμένο σε τροχαία ατυχήματα. Στην Ελλάδα οι μαθητές πηγαίνουν στο σχολείο είτε το πρωί είτε το απόγευμα. "Την εκκλησίαν αγαπώ, τα εξαπτέρυγα της" (Κ.Καβάφης). Ο Λευκός Πύργος βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη. Η κρατική τράπεζα στην Ελλάδα ονομάζεται Τράπεζα της Ελλάδος. Οι Καρυάτιδες είναι τύπος γυναικείου αγάλματος που αντικαθιστά τους κίονες. Αυτά τα μνημεία μαρτυρούν την απaráμιλλη τελειότητα της Αθηναϊκής Ακρόπολης του 5ου π.Χ. αιώνα.

— 9. Η αστυνομία είναι κρατική υπηρεσία επιφορτισμένη με την ασφάλεια και την προστασία των πολιτών. Στεγάζεται στα αστυνομικά τμήματα. Η περίπολος περιφέρεται στους δρόμους και είναι υπεύθυνη για την τήρηση της τάξης.

ΟΙ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΕΣ – LES POMPIERS

10

η πυρκαγιά	l' incendie
η πυροσβεστική	la pompe à incendie
βάζω φωτιά	mettre le feu
παίρνω φωτιά	prendre feu
αναφλέγομαι	brûler
η σκάλα	l' échelle
η αντλία	le tuyau, la pompe
το στόμιο υδροληψίας	la bouche d' incendie
σβήνω-ομαι	éteindre
σώζω-ομαι	sauver
ο πυροσβεστήρας	l' extincteur
η έξοδος κινδύνου.....	la sortie de secours

Η ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ – LA CIRCULATION

11

το ταξί	le taxi
το αυτοκίνητο.....	l' automobile
το λεωφορείο	l' autobus
ο σταθμός.....	la station
το φορτηγό.....	le camion
γεμάτος.....	rempli
άδειος	vide

κατάμεστος, υπερπλήρης..... bondé

12

η φασαρία	le remue ménage, l' animation
η οχλαγωγή	le tumulte
το βουητό.....	le vacarme
το νέφος.....	le nuage de pollution
μονός.....	pair
ζυγός.....	impair
το καυσάεριο	les gaz d' échappement
κορνάρω	klaxonner

ΤΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ – LA POSTE

13

ο ταχυδρόμος.....	le facteur
παραδίνω-ομαι	distribuer, délivrer
τα γράμματα, η αλληλογραφία.....	le courrier
τα ταχυδρομικά τέλη...	les tarifs
κολλάω	coller
το γραμματόσημο	le timbre
η σφραγίδα	le cachet
ο υπάλληλος	l' employé
το γραμματοκιβώτιο ...	la boîte à lettres
στέλνω -ομαι.....	envoyer

14

η καρτ-ποστάλ	la carte postale
συστήνω-ομαι.....	recommander
το γράμμα	la lettre
το δέμα	le paquet
το έντυπο.....	l' imprimé
η επιταγή	le mandat
ο παραλήπτης	le destinataire
ο αποστολέας	l' expéditeur
το τηλεγράφημα	le télégramme

15

το τηλέφωνο	le téléphone
τηλεφωνώ	téléphoner
ο Ο.Τ.Ε.....	les P.T.T.
ο τηλεφωνικός θάλαμος	la cabine téléphonique
παίρνω τηλέφωνο	appeler
καλώ-ούμαι	composer le numéro
ο τηλεφωνικός αριθμός, το νούμερο..	le numéro de téléphone
ο τηλεφωνικός κατάλογος	l' annuaire téléphonique
η γραμμή.....	la ligne

μιλάει la ligne est occupée

ΤΑ ΘΕΑΜΑΤΑ – LES SPECTACLES

16

το μουσείο	le musée
η έκθεση	l' exposition
ανεβάζω ένα έργο.....	monter un spectacle
το θέατρο	le théâtre
παίζω ένα έργο	jouer une pièce
ο θίασος	la troupe
ο ηθοποιός	l' acteur
ο ρόλος	le rôle
η πρόβα.....	la répétition
η αργία	la relâche, le jour férié

17

το κοινό.....	le public
η αίθουσα.....	la salle
το πρόγραμμα	le programme
η διανομή	la distribution
το πρόσωπο, ο ήρωας	le personnage, le héros
χειροκροτώ	applaudir
τα χειροκροτήματα	les applaudissements

— 10. Οι πυρκαγιές των δασών αποτελούν τη φοβερότερη μάστιγα στα χρόνια μας. Κατά το μεγαλύτερο ποσοστό οφείλονται στην εγκληματική απεισκευσία των ανθρώπων και ένα ποσοστό αποδίδεται σε εμπρηστές που **βάζουν φωτιά** για ιδιοτελείς σκοπούς. Οι αρχές της Ελλάδας αγοράζουν νέα **πυροσβεστικά** αεροπλάνα. Οι εκτάσεις που **παίρνουν φωτιά**, συνήθως, ξαναφυτεύονται γρήγορα. Οι **πυροσβέστες** σβήνουν τις **πυρκαγιές** χρησιμοποιώντας τους **πυροσβεστήρες**. Σε κάθε δημόσιο κτίριο υπάρχει μία **έξοδος κινδύνου** για να **σωθούν** οι άνθρωποι σε περίπτωση φωτιάς.

— 11. Το **ταξί**, το **αυτοκίνητο** και το **λεωφορείο** είναι μέσα οδικής μετακίνησης. Τα **φορτηγά** απαγορεύεται να κυκλοφορούν στις εθνικές οδούς τα Σαββατοκύριακα. Την ώρα που σχολάνε οι εργαζόμενοι, όλα τα μέσα μαζικής μεταφοράς είναι **κατάμεστα**.

— 12. Για το **καυσάεριο**, το **νέφος** και τη μόλυνση του περιβάλλοντος αποκλειστικά υπεύθυνοι είναι οι άνθρωποι. Σ' ένα ανεπαρκές οδικό δίκτυο προσπαθούν να κινηθούν μισό εκατομμύριο τροχοφόρα με αποτέλεσμα να γίνεται μεγάλη **φασαρία** από τα συνεχή **κορνάρια** στους μποτλιαρισμένους δρόμους. Έτσι η κυβέρνηση αποφάσισε να κυκλοφορούν στο κέντρο της Αθήνας, που ονομάζεται δακτύλιος, μία μέρα τα αυτοκίνητα με **μόνο** αριθμό κυκλοφορίας και μία μέρα τα **ζυγά**.

— 13. Ο **ταχυδρόμος** παραδίδει την **αλληλογραφία**. Τα **γραμματόσημα** επιβεβαιώνουν την πληρωμή στο **ταχυδρομείο**. Για να **σταλεί** ένα **γράμμα** πρέπει να πληρωθούν τα **ταχυδρομικά τέλη**, να **κολληθεί** το γραμματόσημο και να μπει η **σφραγίδα** από τον **υπάλληλο** του ταχυδρομείου. Τέλος, το ρίχνουμε στο **γραμματοκιβώτιο**.

— 14. Για να σταλούν **συστημένα γράμματα και δέματα**, χρειάζεται να συμπληρωθούν ορισμένα ταχυδρομικά **έντυπα**. Η **επιταγή** είναι μία εντολή για την πληρωμή ενός συγκεκριμένου χρηματικού ποσού. Ο **παραλήπτης** παραλαμβάνει το γράμμα, ενώ ο **αποστολέας** το στέλνει.

— 15. Το **τηλέφωνο** εφευρέθηκε το 1876 από τον Γκράχαμ Μπελ. Δεν μπορώ να **πάρω τηλέφωνο**, η συσκευή είναι χαλασμένη. Δεν ξέρω το **νούμερό** της, πρέπει να κοιτάξω στον **τηλεφωνικό κατάλογο**. Προσπάθησα να την πάρω, αλλά **μιλάει** συνέχεια.

— 16. Στο Παρίσι, τα **μουσεία** είναι κλειστά κάθε Τρίτη. Ρίχνοντας μια ματιά στο "Αθηνόγραμμα" μπορεί να ξέρει κανείς τι **θεάματα** υπάρχουν στην πόλη, δηλαδή ποιές ταινίες και ποιά **θεατρικά έργα** παίζονται, ποιές νέες **εκθέσεις** υπάρχουν κ.λ.π. Η "Τρικυμία" του Σαίξπηρ **ανεβίστηκε** πρόσφατα από το Εθνικό Θέατρο. Ο **θίασος** του θεάτρου Τέχνης παίζει τον "Οιδίποδα Τύραννο" του Σοφοκλή. Η Ειρήνη Παππά είναι διάσημη ελληνίδα **ηθοποιός** που κάνει καριέρα στο εξωτερικό. Η δοκιμαστική εκτέλεση ενός θεατρικού έργου λέγεται **πρόβα**. Η Δευτέρα είναι **αργία** για τα θέατρα στην Ελλάδα.

— 17. Το **κοινό** ενθουσιάστηκε τόσο πολύ με την παράσταση που δεν σταματούσε να **χειροκροτεί**. Είναι αλήθεια ότι η **διανομή** των ρόλων ήταν εξαιρετική και ο κεντρικός **ήρωας** καταπληκτικός στο ρόλο του.

η αποτυχία.....	le four
σφυρίζω.....	siffler
γιουχαίζω.....	huer
κλείνω την αυλαία.....	baisser le rideau
η σκηνή.....	la scène
τα φώτα της ράμπας ..	la rampe
ο προβολέας.....	le projecteur
η σκηνογραφία.....	le décor
ανοίγει η αυλαία.....	le rideau se lève
ο σκηνοθέτης.....	le metteur en scène
ο υποβολέας.....	le souffleur
τα παρασκήνια.....	les coulisses

το βεστιάριο, η ιματιοθήκη.....	le vestiaire
το διάλειμμα.....	l'entr'acte
κλείνω θέση.....	louer une place
η πλατεία.....	le parterre, la place (du village)
το θεωρείο.....	la loge
η ακουστική.....	l'acoustique
ο κινηματογράφος, το σινεμά.....	le cinéma
ο παραγωγός.....	le producteur
η ταινία.....	le film, la bande
η οθόνη.....	l'écran
το ντοκυμαντέρ.....	le documentaire
το κινούμενο σχέδιο...	le dessin animé

το τσίρκο.....	le cirque
ο ακροβάτης.....	l'acrobate
ο ταχυδακτυλουργός..	le prestidigitateur
ο θηριοδασαστής.....	le dompteur
ο κλόουν.....	le clown
το θηριοτροφείο.....	la ménagerie
τα περιστρεφόμενα αλογάκια.....	le manège
διασκεδάζω.....	s'amuser
το πυροτέχνημα.....	le feu d'artifice
ο τσιγγάνος, ο γύφτος	le gitan

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΚΑΙ ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ HÔTELS ET RESTAURANTS

πολυτελής.....	luxueux
η διαμονή.....	le séjour
η πανσιόν.....	la pension
η τιμή.....	le prix
το φιλοδώρημα.....	le pourboire
το εστιατόριο.....	le restaurant
ο σερβιτόρος.....	le garçon
η σερβιτόρα.....	la serveuse
το μενού.....	le menu
ο λογαριασμός.....	l'addition, la note, la facture
το μπαρ.....	le bar

— 18. Δυστυχώς για το **σκηνοθέτη** η παράσταση ήταν σκέτη **αποτυχία** και οι θεατές **σφύριζαν** και **γιουχαίζαν**, με αποτέλεσμα να **κλείσουν την αυλαία** πριν τελειώσει το έργο. "**Τα φώτα της ράμπας**" είναι από τις πιο γνωστές ταινίες του Τσάρλι Τσάπλιν. Όταν **άνοιξε η αυλαία**, οι **προβολείς** έπεσαν σε μια εκπληκτική μικρογραφία της Ακρόπολης και όλοι αναρτηθήκαμε "ποιός έκανε τη **σκηνογραφία**". Ο **υποβολέας** υπαγορεύει χαμηλόφωνα στους ηθοποιούς το ρόλο τους κατά τη διάρκεια της παράστασης, αν τύχει και τον ξεχάσουν. Στα πλάγια της **σκηνής**, εκεί όπου βγαίνουν και μπαίνουν οι ηθοποιοί, βρίσκονται τα **παρασκήνια**.

— 19. Στο **βεστιάριο** αφήνουμε τα παλτά μας την ώρα που μπαίνουμε στο θέατρο. Γίνεται **διάλειμμα** είκοσι λεπτών ανάμεσα στη δεύτερη και στην τρίτη πράξη του έργου. **Κλείσανε θέση** στην **πλατεία** γιατί **η ακουστική** είναι καλύτερη και αξίζει τον κόπο για μια τέτοια συναυλία. Η ύφεση που παρατηρείται στον **κινηματογράφο**, η τραγική πτώση των εισιτηρίων και το κλείσιμο ορισμένων αιθουσών, ανησυχεί τους σκηνοθέτες και τους **παραγωγούς**. Οφείλεται στο γεγονός ότι οι άνθρωποι βλέπουν πολύ τηλεόραση και δεν τους προσελκύουν πια οι **ταινίες** στη μεγάλη **οθόνη**. Το **κινούμενο σχέδιο** είναι βασισμένο στην ανάλυση και στην ανασύνθεση της κίνησης.

— 20. Το **τσίρκο** είναι θέαμα με **ακροβάτες** και γυμνασμένα ζώα, με **ταχυδακτυλουργούς**, **θηριοδασαστές** και βέβαια τους **κλόουν** που **διασκεδάζουν** τα παιδιά. Τα **πυροτεχνήματα** κατασκευάζονται από εύφλεκτη ύλη. Για πολλούς αιώνες η καταγωγή των **τσιγγάνων** ήταν για τους ιστορικούς ένα αίνιγμα, σήμερα αποκαλούνται "Ρομ", όνομα που τους δόθηκε στην Ελλάδα την εποχή του Βυζαντίου.

— 21. Το Χίλτον είναι **πολυτελές ξενοδοχείο** που υπάρχει σ' όλες, σχεδόν, τις μεγάλες πόλεις της Ευρώπης. Το πρακτορείο προσφέρει **διαμονή** σε ξενοδοχεία Α κατηγορίας. Οι **τιμές** δεν περιλαμβάνουν **φιλοδώρηματα** και εισόδους στα μουσεία. Στο **εστιατόριο** του ξενοδοχείου προσφέρεται το πρόγευμα και το γεύμα και στο **μπαρ** μπορεί κανείς να απολαύσει διάφορα ποτά και κοκτέιλ.

22. — ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ PROFESSIONS ET MÉTIERS

ο σκοπός.....	le but, le dessein
διαλέγω-ομαι.....	choisir
το επάγγελμα.....	le métier
το σχέδιο.....	le projet, le dessin
έξυπνος.....	intelligent
προικισμένος.....	doué, doté
ταλαντούχος.....	talentueux
ικανός.....	capable
ανίκανος.....	incapable
επιδέξιος.....	habile
συμβουλευώ-ομαι.....	conseiller
η συμβουλή.....	le conseil
καθοδηγώ-ομαι.....	guider, conduire

ΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ LES PROFESSIONS LIBÉRALES

η σταδιοδρομία.....	la carrière
η γνώση.....	la connaissance
ο συμβολαιογράφος...	le notaire
ο δικηγόρος.....	l'avocat
τα νομικά.....	le droit

ο γιατρός.....	le médecin
ο παθολόγος.....	le généraliste
η ιατρική.....	la médecine
φημισμένος, περίφημος.....	renommé, célèbre
η πελατεία.....	la clientèle
ο οδοντίατρος.....	le dentiste

δουλεύω, εργάζομαι...	travailler
κερδίζω τα προς το ζην.....	gagner sa vie
η δουλειά, η εργασία..	le travail
η διδασκαλία.....	l'enseignement
η πολιτική.....	la politique
οι επιχειρήσεις.....	les affaires
ο οικονομολόγος.....	l'économiste
οι επιστήμες.....	les sciences
ο επιστήμονας.....	le scientifique
επιστημονικός.....	scientifique
ο μηχανικός.....	l'ingénieur
επιτυχάνω.....	réussir
αποτυγχάνω.....	échouer
η απασχόληση.....	l'emploi
η απόλυση.....	le licenciement

— 1. **Διάλεξε** να πάει στο πανεπιστήμιο, με **σκοπό** να σπουδάσει νομικά για να εξασκήσει το **επάγγελμα** του δικηγόρου. Τα παιδιά κάνουν πολλά **σχέδια** για το μέλλον τους ξεχνώντας, καμιά φορά, ότι δεν φτάνει να είναι κανείς **έξυπνος** και **ταλαντούχος**, αλλά χρειάζεται και σκληρή δουλειά. Ο Μότσαρτ ήταν **προικισμένος** μουσικός από την παιδική του ηλικία. Ενεργούσε σύμφωνα με τις **συμβουλές** του πατέρα του, ο οποίος τον **καθοδηγούσε** σε όλη του τη ζωή. Ο νέος υπάλληλος αποδείχθηκε πολύ **ικανός** και **επιδέξιος** στη δουλειά που του ανατέθηκε.

— 2. Ο Κένεντυ είχε μια λαμπρή πολιτική **σταδιοδρομία**, αλλά δυστυχώς άδοξο τέλος. Οι **γνώσεις** οδηγούν στη σύνεση και στη σοφία. Ο **συμβολαιογράφος** και ο **δικηγόρος** ασχολούνται με τα **νομικά** και κάθε είδους δικαστικές υποθέσεις. Ο **παθολόγος** μελετά, γενικά, τα αίτια, τα συμπτώματα και τα μέσα θεραπείας των ασθενειών. Ο καθηγητής Μπάρναρντ είναι **φημισμένος** γιατρός, το μεγαλύτερο μέρος της **πελατείας** του αποτελείται από ανθρώπους που έχουν προβλήματα με την καρδιά τους. Δεν πρέπει να πηγαίνουμε στον **οδοντίατρο** μόνο όταν έχουμε πονόδοντο, επιβάλλεται μία επίσκεψη κάθε έξι μήνες.

— 3. **Δουλεύουμε** για να **κερδίσουμε τα προς το ζην**. **Διδασκαλία** είναι η μετάδοση των γνώσεων στους μαθητές και στους φοιτητές. Η οικονομική δυσπραγία των **επιχειρήσεων** επιδεινώνεται με ταχείς ρυθμούς. Η μαζικότητα των ανέργων και η επανεμφάνιση της φτώχειας συγκεντρώνουν την προσοχή των **οικονομολόγων**. Το κράτος αποφάσισε να χορηγήσει σημαντικά ποσά για την **επιστημονική** έρευνα σε θέματα περιβάλλοντος. Ο πολιτικός **μηχανικός** ασχολείται με τεχνικά έργα. Δεν πέτυχε τίποτα σημαντικό στη ζωή του και ένοιωθε **αποτυχημένος**. Στην εποχή μας, η μερική **απασχόληση** μπορεί να δώσει λύση στο πρόβλημα της ανεργίας. Οι **επιχειρηματίες** υποστηρίζουν ότι θα χρειαστεί να προχωρήσουν σε μαζικές **απολύσεις** των εργαζομένων.

ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ LES COMMERÇANTS

4

εξασκώ ένα	
επάγγελμα	exercer un métier
ο μπακάλης, ο	
παντοπώλης	l' épicier
ο χασάπης	le boucher
ο μανάβης	le marchand de légumes
ο ανθοπώλης	le fleuriste
ο αρτοποιός, ο	
φούρναρης	le boulanger
ο οπωροπώλης	le fruitier
ο ιχθυοπώλης	le poissonnier
ο γαλακτοπώλης	le laitier
ο ζαχαροπλάστης	le pâtissier
ο οينوπώλης	le marchand de vin
ο κοσμηματοπώλης	le bijoutier
ο κομμωτήριο	le coiffeur (femmes)
το κουρείο	le coiffeur (hommes)

5

η μοδίστρα	la couturière
ο υφασματέμπορος	le marchand d' étoffes
ο τσαγκάρης	le cordonnier
ο ψιλικατζής	le mercier

το ψιλικατζίδικο	la mercerie
το καθαριστήριο	la teinturerie

6

ο τύπος	la presse
η εφημερίδα	le journal
ο δημοσιογράφος	le journaliste
η δημοσιογραφία	le journalisme
ο ρεπόρτερ	le reporter
ο αρχισυντάκτης	le rédacteur en chef
το κύριο άρθρο	l' éditorial
το θέμα	le sujet, le thème
ο τίτλος	le titre
το τυπογραφείο	l' imprimerie
το τираζ	le tirage
ο συνδρομητής	l' abonné
ο φωτογράφος	le photographe

7

τυπώνω-εται	imprimer
ο εκδότης	l' éditeur
εκδίδω-εται	éditer
η έκδοση	l' édition
ο βιβλιοπώλης	le libraire
το βιβλιοπωλείο	la librairie
βιβλιοδετώ-είται	relier
ο χαρτοπώλης	le papetier
ο φάκελλος	l' enveloppe, le pli, le dossier

8

ο καπνός	le tabac, la fumée
το τσιγάρο	la cigarette

καπνίζω-εται	fumer
ο αναπτήρας	le briquet
το σπύρτο	l' allumette

— 8. Η ανησυχητική αύξηση του καπνίσματος ανάγκασε το κράτος να πάρει δραστικά μέτρα εναντίον του **καπνού**: Καταργήθηκαν πλέον οι διαφημίσεις για τα **τσιγάρα** και το **κάπνισμα** απαγορεύεται στους δημόσιους χώρους.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Δουλεύω κάποιον	Se moquer de quelqu' un
Κοιτάζω τη δουλειά μου	Se mêler de ses affaires
Δουλειές με φούντες	Du pain sur la planche
Σπύρτο μοναχό	Un homme très intelligent

— 4. Για να **εξασκήσει** κανείς το **επάγγελμα** του ιεραπόστολου το πρώτο πράγμα που χρειάζεται είναι αυταπάρηση και αλτρουισμός. Σε κάθε συνοικία της Αθήνας θα βρει κανείς όλα τα είδη **εμπόρων**, από το **μπακάλη**, το **μανάβη** και το **χασάπη** μέχρι τον **ανθοπώλη**. Πολλές λέξεις που αφορούν τους εμπόρους προέρχονται από την καθαρεύουσα και διατηρούνται, όπως **παντοπώλης**, **αρτοποιός** (=φούρναρης), **οπωροπώλης**, **ιχθυοπώλης** και **οينوπώλης**. "Είδε το πρόσωπό του χλωμό...κι επί πλέον αζύριστο...Χώθηκε στο πρώτο **κουρείο** που βρήκε μπρος του" (Μ.Κουμανταρέας).

— 5. Η **μοδίστρα** ράβει γυναικεία ρούχα. Ο **τσαγκάρης** επισκευάζει τα τακούνια και τις σόλες των παπουτσιών. Το **καθαριστήριο** είναι το κατάστημα όπου γίνεται το καθάρισμα των ρούχων. Σ' ένα **ψιλικατζίδικο** μπορεί κανείς να βρει τα πάντα, από κλωστές και περιοδικά μέχρι σοκολάτες και τσιγάρα.

— 6. Η ελευθερία του **τύπου** είναι αναγκαία για την πολύπλευρη πληροφόρηση των πολιτών και την ελεύθερη διακίνηση των ιδεών. Κάποιες από τις **εφημερίδες** που κυκλοφορούν καθημερινά, βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο του κράτους. Οι **δημοσιογράφοι** μεταδίδουν τις ειδήσεις και αναλύουν τα γεγονότα. Πολλοί **ρεπόρτερ** σκοτώθηκαν στο Βιετνάμ. Ο **αρχισυντάκτης** ελέγχει τα άρθρα όλων των δημοσιογράφων και συντάσσει το **κύριο άρθρο**. Αυτή την εβδομάδα, το **θέμα** του περιοδικού "Διαβάζω" είναι ο Παπαδιαμάντης και τα έργα του. "Η Φόνισσα" και "Η Γυφτοπούλα" είναι **τίτλοι** από τα πιο γνωστά έργα του συγγραφέα. Το **тираζ** των επιστημονικών περιοδικών αυξάνεται χρόνο με το χρόνο γιατί όλο και περισσότεροι γράφονται **συνδρομητές**.

— 7. Τα πρώτα έργα του Κων/νου Καβάφη **τυπώθηκαν** και **εκδόθηκαν** στον εκδοτικό οίκο "Ίκαρος". Στο βιβλιοπωλείο του "Κάουφμαν" μπορεί να βρει κανείς γαλλικές **εκδόσεις**. Η "Εστία" και η "Πρωτοπορία" είναι δύο γνωστά **βιβλιοπωλεία** στην Αθήνα. Έβαλε το χειρόγραφο του μέσα σ' ένα **φάκελο** και το έστειλε στον **εκδότη** του.

23. — Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ — L' INDUSTRIE

1	
το κεφάλαιο.....	le capital, le chapitre
δουλεύω.....	travailler
ο βιομήχανος.....	l' industriel
το βιομηχανικό συγκρότημα.....	le groupe industriel
συνεταιρίζομαι.....	s' associer
η επιχείρηση.....	l' entreprise
διευθύνω-ομαι.....	diriger
η εταιρία.....	la société
η κατασκευή.....	la fabrication
τα βιομηχανικά προϊόντα.....	les produits manufacturés

2	
ο διευθυντής.....	le directeur
ο μηχανικός.....	l' ingénieur, le mécanicien
ο εργάτης.....	l' ouvrier
η ομάδα.....	l' équipe
ειδικευμένος.....	qualifié
ανειδίκευτος.....	non qualifié
το εργοστάσιο.....	l' usine

3	
ο μισθός.....	le salaire
απεργώ.....	faire grève

η απεργία.....	la grève
η διαμάχη.....	le conflit
το συνδικάτο.....	le syndicat
4	
το χειρωνακτικό επάγγελμα.....	le travail manuel
ο τεχνίτης.....	l' artisan
το εργαστήριο.....	l' atelier, le laboratoire
ο αυτοματισμός.....	l' automatisme
ο υπολογιστής.....	l' ordinateur
η πληροφορική.....	l' informatique

ΑΝΘΡΑΚΩΡΥΧΕΙΑ-ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΕΙΑ LES MINES-LA MÉTALLURGIE

5	
οι πρώτες ύλες.....	les matières premières
εκμεταλλεύομαι.....	exploiter
η εκμετάλλευση.....	l' exploitation
η παραγωγή.....	la production
ο ανθρακωρύχος.....	le mineur
ο γαιάνθρακας.....	la houille
ο λιγνίτης.....	le lignite
σκάβω-εται.....	creuser
η φλέβα.....	le filon, la veine

— 1. Έχει ήδη επιτευχθεί, σε σημαντικό βαθμό, απελευθέρωση της κίνησης **κεφαλαίων** στο σύνολο των χωρών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Στις βιομηχανικά αναπτυγμένες χώρες, ομοειδείς επιχειρήσεις συγχωνεύονται διαρκώς σε μεγαλύτερα **βιομηχανικά συγκροτήματα**. Οι **βιομήχανοι συνεταιρίζονται** και δημιουργούν πολυεθνικές **εταιρίες** και τραστ. Τα τελευταία χρόνια πολλές επιχειρήσεις, που **διευθύνονται** από έλληνες, εμφανίζουν εντυπωσιακή αύξηση εξαγωγών των **βιομηχανικών** τους **προϊόντων**.

— 2. Ο **διευθυντής** μιας επιχείρησης, δηλαδή ο επιχειρηματίας, παρέχει εργασία σε ένα σημαντικό αριθμό ατόμων. Σ' ένα **εργοστάσιο** π.χ., **δουλεύουν μηχανικοί**, τεχνικοί, καθώς και **ειδικευμένοι** και **ανειδίκευτοι εργάτες**.

— 3. Οι εργαζόμενοι **απεργούν** εδώ και δύο εβδομάδες. Η **διαμάχη** έγκειται στο αίτημά τους για αυξήσεις των **μισθών**. Τα **συνδικάτα** υπερασπίζονται τους **απεργούς**.

— 4. Σιγά-σιγά εξαφανίζονται τα **χειρωνακτικά επαγγέλματα** γιατί ο **αυτοματισμός**, η μαζική παραγωγή και οι ηλεκτρονικοί **υπολογιστές** έχουν αντικαταστήσει τους **τεχνίτες**.

— 5. Οι βιομηχανίες μετάλλου διακρίνονται σε βασικές **μεταλλουργικές βιομηχανίες** που επεξεργάζονται τις **πρώτες ύλες** και σε μεταποιοτικές μεταλλουργικές βιομηχανίες που επεξεργάζονται σε τελική φάση τα προϊόντα των βασικών. Η Ελλάδα διαθέτει μεγάλες ποσότητες **λιγνίτη**, δηλαδή **γαιάνθρακα** δεύτερης ποιότητας. Εδώ και μερικά χρόνια υπάρχει πραγματική και αποδοτική **εκμετάλλευση** πετρελαιοφόρων **φλεβών** σε συγκεκριμένες περιοχές της Ελλάδας, όπως στη Θάσο.

6

εξορύσσω, εξάγω.....	extraire, ôter
το μετάλλευμα.....	le minerai
το κράμα.....	l' alliage, le mélange
σιδηρούχος.....	ferreux
το ατσάλι.....	l' acier
ο σίδηρος.....	le fer
ο μπρούντζος, ο ορείχαλκος.....	le bronze
αναμειγνύω-ομαι.....	mélanger
ο βωξίτης.....	la bauxite

7

λιώνω-εται.....	fondre
η υψικάμινος.....	le haut-fourneau
το καλούπι.....	le moule
ο χυτοσίδηρος.....	la fonte
το χυτήριο.....	la fonderie
το φύλλο.....	la feuille
η πλάκα.....	la lame, la dalle
το σύρμα.....	le fil de fer
η χαλυβουργία.....	l' acierie
το ανοξείδωτο ατσάλι.....	l' acier inoxydable

Η ΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ — LE TEXTILE

8

υφαντουργικός.....	textile
το μαλλί.....	la laine
το βαμβάκι.....	le coton
το μετάξι.....	la soie
γνέθω-εται.....	filer
το κλωστήριο.....	la filature
υφαίνω-εται.....	tisser
ο αργαλειός.....	le métier à tisser
οι συνθετικές ίνες.....	les fibres synthétiques

ΆΛΛΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ AUTRES INDUSTRIES

9

η βιομηχανία ειδών διατροφής.....	l' industrie alimentaire
η ναυπηγική.....	la construction navale
οι πλαστικές ύλες.....	les matières plastiques
η ηλεκτρονική.....	l' électronique
η χημική βιομηχανία... η διαστημική βιομηχανία.....	l' industrie chimique l' industrie aérospatiale

— 6. Τα τελευταία χρόνια έχει αρχίσει μια συστηματική έρευνα για να εντοπιστούν τα κοιτάσματα **μεταλλευμάτων** και ορυκτών καυσίμων που υπάρχουν στον ελλαδικό χώρο. Το **κράμα** είναι το αποτέλεσμα του μίγματος από τη σύντηξη μετάλλων. Π.χ. το **ατσάλι** (ή χάλυβας) είναι **ανάμειξη** σιδήρου και άνθρακα. Ο **μπρούντζος**, επίσης, είναι κράμα χαλκού και κασσίτερου, ονομάζεται και **ορείχαλκος**. Πλούσια κοιτάσματα **βωξίτη** υπάρχουν στον Παρνασσό και στη Γκιώνα.

— 7. Στις **υψικάμινους** **λιώνονται** διάφορα μέταλλα και η εγκατάσταση όπου αυτά χύνονται σε **καλούπια**. Λέγεται **χυτήριο**. Η έλαση είναι μετατροπή μάζας μετάλλου σε **φύλλα**, **σύρματα** κ.λ.π., με μηχανική κατεργασία. Φτιάχνονται όλο και περισσότερα **ανοξείδωτα** σκεύη που είναι πρακτικά γιατί δεν σκουριάζουν.

— 8. Η **υφαντουργία** είναι από τους σημαντικότερους κλάδους της ελληνικής βιομηχανίας, με σταθερούς εξαγωγικούς προσανατολισμούς και ανοδική πορεία. Τα **υφαντουργικά** προϊόντα κατέχουν την πρώτη θέση στις ελληνικές εξαγωγές. Χρησιμοποιούνται φυσικές υφαντικές ύλες που η προέλευσή τους είναι είτε φυτική, όπως το **βαμβάκι**, είτε ζωική, όπως το **μετάξι** και το **μαλλί**, καθώς επίσης και τεχνητά υποκατάστατά τους, όπως το ραγιόν. Πολλές βιομηχανίες ενδυμάτων χρησιμοποιούν **συνθετικές** υφαντικές **ίνες** και κυρίως το νάυλον.

— 9. Μεγάλη ανάπτυξη παρουσιάζουν οι **βιομηχανίες ειδών διατροφής** οι οποίες χρησιμοποιούν ως πρώτες ύλες γεωργοκτηνοτροφικά προϊόντα. Στις **ναυπηγικές** βιομηχανίες, που είναι από τις μεγαλύτερες της χώρας, δουλεύουν χιλιάδες άτομα. Οι βιομηχανίες που παράγουν λιπάσματα, **πλαστικές ύλες**, φαρμακευτικά προϊόντα, λάστιχα κ.λ.π., καθώς και τα διυλιστήρια πετρελαίου, ανήκουν στις **χημικές βιομηχανίες**.

10

το γυαλί, τα γυαλικά ...	le verre
η υαλουργία.....	la verrerie
ο υαλουργός.....	le verrier
το χαρτί.....	le papier
η ηλιακή ενέργεια.....	l' énergie solaire
ο θερμικός σταθμός...	la station thermique
ο ατομικός σταθμός...	la centrale atomique
ο πυρηνικός σταθμός	la centrale nucléaire
υδροηλεκτρικός.....	hydroélectrique
η Δ.Ε.Η.....	l' E.D.F.

ΟΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ – Ο ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ L' ÉQUIPEMENT – L' OUTILLAGE

11

η μηχανή.....	la machine
το μπουλόνι.....	le boulon
το παξιμάδι.....	l' écrou
το κομμάτι, το εξάρτημα	la pièce
σφίγγω-ομαι	serrer
λασκάρω	desserrer
συγκολλώ-άται	souder

επισκευάζω-εται.....	réparer
λύνω-ομαι.....	démonter, résoudre
συναρμολογώ-είται	monter, assembler

12

το έμβολο.....	le piston
η μηχανή	le moteur
η λουρίδα, η ζώνη.....	la courroie
πολύπλοκος.....	compliqué
το τρυπάνι.....	la foreuse, la vrille, le foret
ο κύλινδρος	le cylindre

Η ΕΡΕΥΝΑ – LA RECHERCHE

13

η τεχνολογία.....	la technologie
η τεχνική	la technique
τεχνολογικός	technologique
η πρόοδος	le progrès
η βελτίωση	l' amélioration
επινοώ-είται.....	inventer, concevoir
κατεργάζομαι.....	traiter, élaborer
ο τεχνικός	le technicien

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Σκάβω το λάκκο κάποιου	Travailler à la perte de quelqu' un
Έχει φλέβα σε...(μουσική)	Il a un don pour...(la musique)
Λυγάει τα σίδερα	Il est fort comme un Turc
Είναι για τα σίδερα	Il est fou à lier
Έφαγα τα σίδερα	Mettre tout en oeuvre pour...
Θα φάει η μύγα σίδερο και το κουνούπι ασάλι	Des moyens invraisemblables seront mis en oeuvre pour...
Σφίγγω το ζωνάρι μου	Se serrer la ceinture
Σφίγγω την καρδιά μου	Reprimer ses sentiments
Σφίγγεται η καρδιά μου	Avoir le cœur serré

— 10. Η βιομηχανία κατασκευής υαλικών ειδών ονομάζεται **υαλουργία** και οι τεχνίτες της **υαλουργοί**. Το **γυαλόχαρτο** χρησιμοποιείται για τη λείανση σκληρών επιφανειών. Ενθαρρύνεται η χρησιμοποίηση της **ηλιακής ενέργειας**, κυρίως για οικιακή και ξενοδοχειακή χρήση. Υπάρχει πρόβλεψη για τη χρησιμοποίηση **πυρηνικής ενέργειας**. Η **ΔΕΗ** επιταχύνει τα έργα για τη δημιουργία νέων **υδροηλεκτρικών** σταθμών στον Αχελώο.

— 11. Οι **μηχανές** είναι κατασκευασμένες από πολλά **κομμάτια**, όπως **μπουλόνια** που συνδέουν τα μέρη του μηχανισμού και **παξιμάδια**. Για την **επισκευή** μιας μηχανής χρειάζεται να **λυθούν**, να **επισκευαστούν** και τέλος να **συναρμολογηθούν** τα διάφορα **εξαρτήματα**.

— 12. Το **έμβολο** είναι στοιχείο **μηχανής** ή αντλίας που κινείται παλινδρομικά μέσα σε **κύλινδρο**. Οι μηχανές των καινούργιων αεροπλάνων είναι εξαιρετικά **πολύπλοκες**.

— 13. Οι τεχνολογικές **πρόοδοι** **βελτιώνουν** κάθε μέρα τη ζωή του ανθρώπου χάρη στις νέες **τεχνικές** που **επινοούν** οι επιστήμονες και υλοποιούν οι **τεχνικοί**.

24. — Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ – ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ L' ÉCONOMIE – LE COMMERCE ET LES AFFAIRES

Η ΤΡΑΠΕΖΑ – LA BANQUE

1	
το νόμισμα.....	la monnaie, la pièce
η νομισματική μονάδα.....	l' unité monétaire
η οικονομία.....	l' économie
το κατάστημα.....	l' agence
το υποκατάστημα.....	la succursale
δανείζω.....	prêter
δανείζομαι.....	emprunter
το δάνειο.....	un prêt, emprunt
η προεξόφληση.....	l' escompte
είμαι ακάλυπτος.....	être à découvert
ο τραπεζίτης.....	le banquier
τα μετρητά.....	le liquide
η επιταγή.....	le chèque, le mandat
η συναλλαγματική.....	la lettre de change
το συνάλλαγμα.....	la devise, le change
χρηματοδοτώ-ούμαι ...	financer
η χρηματοδότηση.....	le financement
ο τρεχούμενος λογαριασμός.....	le compte courant

2	
ασφαλίζω-ομαι.....	assurer
η ασφάλεια.....	l' assurance
το ασφαλιστήριο συμβόλαιο.....	le contrat d' assurance
τα ασφάλιστρα.....	la prime d' assurance
η ασφάλεια ζωής.....	l' assurance-vie
3	
βάζω στην πάντα, βάζω στην άκρη.....	mettre de côté
κάνω οικονομίες.....	faire des économies
η αποταμίευση.....	l' épargne
το Ταμιευτήριο.....	la Caisse d' Epargne
ο τόκος.....	l' intérêt
το επιτόκιο.....	le taux d' intérêt
η κατάθεση.....	le dépôt
επενδύω.....	investir
η επένδυση.....	l' investissement
η θυρίδα.....	le coffre-fort, le guichet
η μετοχή.....	l' action
η ομολογία.....	l' obligation
το Χρηματιστήριο.....	la Bourse
η τιμή.....	la cote (en Bourse)

— 1. Το νόμισμα είναι η κινητήρια δύναμη της οικονομίας. Η νομισματική μονάδα στην Ελλάδα είναι η δραχμή. Στην Ελλάδα υπάρχουν κρατικές και ιδιωτικές τράπεζες, με πολλά υποκαταστήματα. Το εισαγόμενο συνάλλαγμα βοηθάει στην κάλυψη του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου της χώρας. Οι τραπεζίτες δανείζουν χρήματα σε ανθρώπους που τα έχουν ανάγκη. Μπορεί κανείς να ανοίξει τρεχούμενο λογαριασμό σε οποιοδήποτε τραπεζικό κατάστημα και να πάρει καρτέ επιταγών. Η αυτόματη χρέωση διευκολύνει την πληρωμή των επαναληπτικών πράξεων, ενώ μόνο η πληρωμή των μικρών εξόδων γίνεται με μετρητά. Όταν εκδίδει κανείς επιταγές χωρίς να έχει το αντίστοιχο ποσό στο λογαριασμό του, τότε λέμε ότι είναι ακάλυπτος. Οι τράπεζες χρηματοδοτούν εταιρίες και ιδιώτες και προεξοφλούν γραμμάτια.

— 2. Η ασφάλεια είναι μία σύμβαση μεταξύ του ασφαλιστή και του ασφαλιζόμενου με την οποία προβλέπεται αποζημίωση σε περιπτώσεις καταστροφών ή ατυχημάτων. Μία από τις πιο γνωστές είναι η ασφάλεια ζωής, της οποίας τα ασφάλιστρα είναι τα υψηλότερα.

— 3. Μερικές φορές είναι απαραίτητο να κάνει κανείς οικονομίες, δηλαδή να βάζει χρήματα στην πάντα. Ένας σίγουρος τρόπος είναι η κατάθεση χρημάτων στο Ταμιευτήριο, όπου παίρνει κανείς και τόκους. Η θυρίδα χρησιμοποιείται για τη φύλαξη χρημάτων ή πολύτιμων αντικειμένων. Μπορούμε να επενδύουμε σε μετοχές ή ομολογίες οι οποίες είναι χρηματιστηριακοί τίτλοι μιας επιχείρησης και αποφέρουν κέρδος. Το χρηματιστήριο είναι ο τόπος όπου γίνονται οι συναλλαγές τίτλων, μετοχών και ομολογιών. Οι τιμές τους αλλάζουν σύμφωνα με τις διεθνείς τιμές του πετρελαίου και του δολλαρίου.

ασφαλής, σίγουρος.... sûr

ΖΗΜΙΕΣ ΚΑΙ ΚΕΡΔΗ PERTES ET PROFITS

4	
ο ισολογισμός.....	le bilan
το ενεργητικό.....	l' actif
το παθητικό.....	le passif
κερδίζω-ομαι.....	gagner
ξοδεύω-ομαι.....	dépenser
η δαπάνη.....	la dépense
η ανάπτυξη.....	la croissance, le développement
η διαχείριση.....	la gestion
διαχειρίζομαι.....	gérer
χάνω-ομαι.....	perdre
χρεώνω-ομαι.....	s' endetter, devoir
το χρέος.....	la dette, le devoir
χρωστάω.....	devoir (de l' argent)
η χρεωκοπία.....	la banqueroute
εκκαθαρίζω.....	liquider
ο οφειλέτης.....	le débiteur
τα αγαθά.....	les biens
κατέχω.....	posséder

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ LES PROBLÈMES ÉCONOMIQUES

5	
η ευημερία.....	la prospérité

η προσφορά και η ζήτηση.....	l' offre et la demande
η ύφεση.....	la récession économique
αντιμετωπίζω-ομαι.....	faire face, affronter
η κρίση.....	la crise, le jugement
η ανάκαμψη.....	la relance, la reprise
η λιτότητα.....	l' austérité
ο μαρασμός.....	le marasme
το βιοτικό επίπεδο.....	le niveau de vie
ελλειμματικός.....	déficitaire
η αγοραστική δύναμη.....	le pouvoir d' achat
ο πληθωρισμός.....	l' inflation
σταθερός.....	stable
το εμπορικό ισοζύγιο.....	la balance commerciale

6	
η απασχόληση.....	l' emploi
η ανεργία.....	le chômage
άνεργος.....	chômeur
η αποζημίωση.....	l' indemnité
έρχομαι σε βοήθεια.....	venir en aide
ωφελεύμαι από.....	bénéficier de
πλήττω-ομαι.....	frapper, s' ennuyer

7	
η τάση.....	la tendance
η συγχώνευση.....	la fusion
συγχωνεύω-ομαι.....	fusionner
η εξαγορά.....	le rachat

— 4. Στον ισολογισμό μιας εταιρείας υπάρχουν το ενεργητικό και το παθητικό, δηλαδή τι απαιτήσεις έχει και τι χρωστάει η ίδια. Κάθε επιχείρηση κερδίζει και ξοδεύει χρήματα. Εάν τα διαχειρίζεται σωστά, υπάρχει ανάπτυξη, αντίθετα τα πολλά χρέη μπορούν να οδηγήσουν στη χρεωκοπία της. Τότε ο οφειλέτης εκκαθαρίζει τα αγαθά της επιχείρησής του και δεν κατέχει πλέον τίποτα.

— 5. Εδώ και μερικά χρόνια δε μιλάμε για ευημερία, αλλά για οικονομική ύφεση. Σχεδόν όλες οι χώρες της Ευρώπης αντιμετωπίζουν σοβαρή οικονομική κρίση, ενώ και η διεθνής οικονομία έχει ταυτιστεί με λιτότητα και μαρασμό. Αρχίζουμε σιγά-σιγά να μιλάμε για μια οικονομική ανάκαμψη στην, ενωμένη πια, Γερμανία και για άνοδο του βιοτικού επιπέδου. Το εμπορικό ισοζύγιο είναι συχνά ελλειμματικό. Ο πληθωρισμός ξεπερνάει το 10% και η αγοραστική δύναμη έχει μειωθεί.

— 6. Το πρόβλημα της απασχόλησης έχει οξυνθεί, τα τελευταία χρόνια, γιατί η ανεργία πλήττει όλο και μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού. Σε πολλές χώρες το κράτος έρχεται σε βοήθεια των ανέργων δίνοντας αποζημίωση και επίδομα, μέχρι να βρουν καινούργια δουλειά.

— 7. Πρόσφατη, διεθνής οικονομική τάση είναι η συγχώνευση και η εξαγορά εταιριών που βρίσκονται σε δύσκολη οικονομική κατάσταση ή σε αδιέξοδο.

**Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
LA COMMUNAUTÉ ÉCONOMIQUE
EUROPÉENNE**

8

η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (Ε.Ο.Κ.)	la C.E.E.
το Ευρωπαϊκό νομισματικό σύστημα	le système monétaire Européen
κλείνω συμφωνία	conclure un accord
ο συναγωνισμός	la concurrence
η διάσκεψη κορυφής	la conférence au sommet
η συγκυρία	la conjoncture
συγκυριακός	conjoncturel
συγκροτώ-ούμαι	constituer
τα Κράτη-μέλη	les Etats-membres
η Ευρωπαϊκή νομισματική μονάδα ...	l' ECU
οι τελωνειακοί φραγμοί	les barrières douanières
καθιερώνω μια πολιτική	établir une politique
διευκολύνω-ομαι	faciliter
το μέτρο	la mesure, le mètre
το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	le Parlement Européen

η επικύρωση	la ratification
επικυρώνω-εται	ratifier
η συνθήκη	le traité
η συνθήκη της Ρώμης	le Traité de Rome
αποβλέπω σε	viser à
αποσκοπώ σε	siéger
εδρεύω	l' application
η εφαρμογή	

ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – LE COMMERCE

9

τα εμπορεύματα	les marchandises
ο παραγωγός	le producteur
ο καταναλωτής	le consommateur
πουλάω-ιέμαι	vendre
αγοράζω-ομαι	acheter
η πώληση	la vente
η αγορά	l' achat, le marché
ο χονδρέμπορος	le grossiste
ο μεσίτης	l' intermédiaire
ο λιανοπωλητής	le détaillant
παραγγέλνω-εται	commander
αποθηκεύω-εται	entreposer
η αποθήκη	l' entrepôt
το κατάστημα, το μαγαζί	le magasin
η αγορά, η λαϊκή	le marché
ψωνίζω	faire des courses
εμπορεύομαι κάτι	faire le commerce de
το μεγάλο κατάστημα	le grand magasin

10

η τιμή	le prix, l' honneur
πόσο;	combien?
κοστίζω	coûter
παζαρεύω	marchander
ακριβός	cher
φτηνός, φθηνός	bon marché
η ευκαιρία	l' affaire
με πίστωση, επί πιστώσει	à crédit
το υπόλοιπο	le solde

11

η πιστωτική κάρτα	la carte de crédit
πληρώνω τοις μετρητοίς	payer comptant
το ταμείο	la caisse
περιτυλίγω-εται	envelopper
δένω-ομαι	attacher, lier
το σελοτέιπ	le scotch

12

παραδίνω-ομαι	livrer
η παράδοση	la livraison
δωρεάν	gratuit
η απόδειξη	le reçu, la preuve
στέλνω-εται	expédier
η ετικέτα	l' étiquette
οι ζημιές	les dégâts

**υποβάλλω καταγγελία
εναντίον κάποιου**

adresser une
réclamation

13

η υπεραγορά, το σούπερ-μάρκετ	le supermarché
η ποικιλία	la gamme, la variété
τα είδη διατροφής	les produits alimentaires
η κονσέρβα	la conserve
η μάρκα	la marque
το καρότσι	le chariot
ο κατάλογος	le catalogue
το είδος	l' article

14

ο Γενικός Διευθυντής	le Président Directeur Général
το Διοικητικό Συμβούλιο	le Conseil d' Administration
τα κεντρικά γραφεία ...	le siège social
ο μέτοχος	l' actionnaire
το αφεντικό, ο προϊστάμενος	le patron
το προσωπικό	le personnel
το στέλεχος	le cadre
η παραιτήση	la démission
παραιτούμαι	démissionner

— 8. Ο σκοπός της **Ευρωπαϊκής Κοινότητας** είναι η οικονομική ανάπτυξη και η αλληλοβοήθεια των κρατών της Ευρώπης. Στο νομισματικό τομέα η Επιτροπή έχει κάνει προτάσεις που αποβλέπουν στην ενίσχυση του **Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος**. Στον τομέα των τηλεπικοινωνιών η Ευρώπη έχει αποδείξει ότι αντέχει τον **συναγωνισμό** με τα αμερικανικά συστήματα. Στη **διάσκεψη κορυφής** συναντήθηκαν όλοι οι αντιπρόσωποι των κρατών-μελών της Κοινότητας. Παρά τη **συγκυριακή** κρίση, η Ευρώπη έχει τις δυνατότητες και το δυναμικό για να **συγκροτηθεί** και να **καθιερώσει μια** ενιαία οικονομική **πολιτική**. Τα **κράτη-μέλη** έχουν ήδη βάσει σε **εφαρμογή** το σύστημα της κοινής **νομισματικής μονάδας**, **αποβλέποντας** σε πλήρη και ελεύθερη διακίνηση αγαθών και κεφαλαίων. Το 1992 οι **τελωνειακοί φραγμοί** θα καταργηθούν και θα **διευκολύνεται** η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων. Δραστήρια **μέτρα** έχουν παρθεί για τη μείωση των δημόσιων δαπανών. Το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** **εδρεύει** στο Στρασβούργο. Η **συνθήκη της Ρώμης** υπογράφηκε στις 25 Μαρτίου του 1957.

— 9. Με τον ίδιο τρόπο που γίνεται έλεγχος στα σύνορα στους ταξιδιώτες, γίνεται και στα **εμπορεύματα**. Συνήθως οι **χονδρέμποροι** **αγοράζουν** τα προϊόντα από τους **παραγωγούς** και τα μεταφέρουν σε **καταστήματα** και **αποθήκες** στα μεγάλα αστικά κέντρα. Οι **λιανοπωλητές** προμηθεύονται τα προϊόντα τους από αυτούς και τα μεταπωλούν στους **καταναλωτές**. Από παλιά οι Έλληνες **εμπορεύονταν** τα προϊόντα τους χρησιμοποιώντας τη ναυτιλία τους για να τα μεταφέρουν. Τα **μεγάλα καταστήματα** εφαρμόζουν το σύστημα της αυτο-εξυπηρέτησης των πελατών.

— 10. Τα τελευταία χρόνια οι **τιμές** των αγαθών κατανάλωσης αυξάνονται διαρκώς, με αποτέλεσμα να φαίνονται όλα **ακριβά** και να μην υπάρχουν πια **φτηνά** προϊόντα. Οι καταναλωτές πληρώνουν όλο και περισσότερο **με πίστωση**.

— 11. Η πληρωμή των μικρών εξόδων γίνεται **τοις μετρητοίς**, ενώ η **πιστωτική κάρτα** επιτρέπει τις αγορές αγαθών **επί πιστώσει** και μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στο εξωτερικό. Τα **ταμεία** των τραπεζών κλείνουν συνήθως στις δύο το μεσημέρι.

— 12. Στα μεγάλα καταστήματα η **παράδοση** των μεγάλων σε όγκο εμπορευμάτων είναι **δωρεάν**. Κάθε καταναλωτής έχει το δικαίωμα να **υποβάλλει καταγγελία** σε περίπτωση **ζημιάς**, από τη στιγμή που κρατάει την **απόδειξη**.

— 13. Τα μικρά παραδοσιακά μπακάλικα πάνε να αντικατασταθούν από μεγάλα που λέγονται διεθνώς **σούπερ μάρκετ**, δηλαδή **υπεραγορές**. Στα καταστήματα αυτά μπορεί κανείς να βρει τα πάντα, κυρίως στα **είδη διατροφής** όπου υπάρχει μεγάλη **ποικιλία** από προϊόντα και **μάρκες**. Όλα τα εστιατόρια έχουν **καταλόγους** με τα **είδη** και τις τιμές των κρασιών που προσφέρουν.

— 14. Κάθε τόσο, ο **Γενικός Διευθυντής** συγκαλεί το **Διοικητικό Συμβούλιο** για να αποφασίσουν για τα θέματα της εταιρείας. Τα **κεντρικά γραφεία** της ναυτιλιακής εταιρείας βρίσκονται στον Πειραιά. Μετά την τελευταία οικονομική κρίση, όλες οι εταιρίες υποχρεώθηκαν να μειώσουν τον αριθμό του **προσωπικού** και των **στελεχών** τους. Μετά το σκάνδαλο που δημιουργήθηκε, ο υπουργός αναγκάστηκε να **παραιτηθεί**.

15	
το γραφείο.....	le bureau
η στενοδακτυλογράφος	la sténodactylo
δακτυλογραφώ-είται...	taper à la machine
η γραφομηχανή.....	la machine à écrire
το τιμολόγιο.....	la facture
ο λογιστής.....	le comptable
ο ταμίας.....	le caissier

16	
ο πλασιέ.....	le voyageur de commerce
το δείγμα.....	l' échantillon
η παραγγελία.....	la commande

η προμήθεια.....	la commission, la provision, l' approvisionnement
η διαφήμιση.....	la publicité
εισάγω-εται.....	importer
εξάγω-εται.....	exporter
η βιτρίνα.....	la vitrine

17	
ταξινομώ-είται, κατατάσσω-ομαι.....	classer
η πληροφορική.....	l' informatique
το λογιστικό.....	le logiciel
τα δεδομένα.....	les données
ο υπολογιστής.....	l' ordinateur

— 15. Η στενοδακτυλογράφος και ο λογιστής δουλεύουν στο ίδιο γραφείο. Τα τιμολόγια των επιχειρήσεων πρέπει να είναι θεωρημένα από την εφορία, αλλιώς είναι άκυρα.

— 16. Ο πλασιέ ταξιδεύει συχνά και διαθέτει διάφορα είδη εμπορευμάτων στην αγορά. Δίνει δείγματα και παίρνει παραγγελίες. Το μεγαλύτερο μέρος του μισθού του προέρχεται από προμήθειες. Παρά το γεγονός ότι οι εξαγωγές αυξάνουν χρόνο με το χρόνο, η διαφορά του εμπορικού ισοζυγίου μεγαλώνει γιατί ο ρυθμός αύξησης των εισαγωγών είναι μεγαλύτερος.

— 17. Η διαχείριση των επιχειρήσεων γίνεται όλο και περισσότερο με τη βοήθεια της πληροφορικής. Πολλές εταιρίες διαθέτουν σήμερα υπολογιστές, μέσω των οποίων διευκολύνεται η ταξινόμηση των εργασιών.

25. — Η ΕΛΛΑΔΑ — ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ LA GRÈCE - GOUVERNEMENT ET ADMINISTRATION

1	
η Ελλάδα.....	la Grèce
ο Έλληνας.....	le Grec
ελληνικός.....	grec
ο ελληνισμός.....	l' hellénisme
ο λαός.....	le peuple
η γλώσσα.....	la langue
η διάλεκτος.....	le dialecte
η σημαία.....	le drapeau
ο εθνικός ύμνος.....	l' hymne national
το ρητό.....	la devise
το γνωμικό.....	la maxime

2	
ο νομός.....	le nôme
η Αθήνα.....	Athènes
η Θεσσαλονίκη.....	Thessalonique
η Ρόδος.....	Rhodes
η Κρήτη.....	la Crète

οι Κυκλάδες.....	les Cyclades
οι Σποράδες.....	les Sporades
το Αιγαίο.....	l' Egée

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ LE GOUVERNEMENT

3	
ο πρόεδρος.....	le président
η δημοκρατία.....	la démocratie
η πλειοψηφία.....	la majorité
η μειοψηφία.....	la minorité
η Βουλή.....	le Parlement
κοινοβουλευτικός.....	parlementaire
ο βουλευτής.....	le parlementaire
το καθεστώς.....	le régime
το κράτος.....	l' état

— 1. Το τέλος του εμφυλίου πολέμου βρήκε τον ελληνισμό αντιμέτωπο με μια σειρά από προβλήματα ζωτικής σημασίας για την επιβίωσή του. Το κορύφωμα της αντίδρασης του ελληνικού λαού κατά της δικτατορίας υπήρξε η εξέγερση του Πολυτεχνείου. Τα Ελληνικά, όπως τα μιλούν στην Κρήτη, αποτελούν μια χαρακτηριστική μορφή της γλώσσας. Είναι μια διάλεκτος που ακόμα και σήμερα διατηρείται ζωντανή. Ο εθνικός ύμνος είναι τραγούδι επίσημα καθιερωμένο σε κάθε λαό, ως σύμβολο εθνικής ενότητας. "Νους υγιής εν σώματι υγιή" είναι ένα αρχαίο ρητό που δείχνει γιατί οι Ολυμπιακοί Αγώνες γεννήθηκαν στην Ελλάδα.

— 2. Η Ελλάδα έχει νομούς, δηλαδή διοικητικές περιφέρειες. Η Αθήνα, κτισμένη σε μια προνομιούχο θέση, συγκεντρώνει σήμερα το 1/3 του συνολικού πληθυσμού. Το πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης περιλαμβάνει το δήμο Θεσσαλονίκης και τους περιφερειακούς δήμους και κοινότητες. Με κριτήριο τις διανυκτερεύσεις ξένων τουριστών στα ξενοδοχεία το 1977, οι σημαντικότερες τουριστικές περιοχές της χώρας είναι: η Ρόδος, η Κρήτη, η Κέρκυρα, η Θεσσαλονίκη, η Χαλκιδική, η Πελοπόννησος και οι Κυκλάδες.

— 3. Πρόεδρος της Δημοκρατίας μπορεί να εκλεγεί, σύμφωνα με το άρθρο 31 του Συντάγματος, "όποιος είναι Έλληνας πολίτης εδώ και πέντε τουλάχιστον έτη, έχει πατέρα ελληνικής καταγωγής (...) και έχει την νόμιμη ικανότητα να εκλεγεί". Εκλέγεται από τη Βουλή με μυστική ψηφοφορία και η θητεία του διαρκεί πέντε χρόνια. Η χερσόνησος του Άθω είναι αυτοδιοίκητο τμήμα του Ελληνικού κράτους με δικό του καθεστώς. Η απόλυτη πλειοψηφία συγκεντρώνεται όταν συμφωνήσουν όλοι οι βουλευτές, είτε ανήκουν στην κυβερνητική παράταξη είτε στην αντιπολίτευση.

εκλέγω-ομαι.....	élire
οι εκλογές.....	les élections
το σύνταγμα.....	la constitution
συνταγματικός.....	constitutionnel
ψηφίζω-ομαι.....	voter
το δικαίωμα ψήφου....	le droit de vote
η εκλογική περιφέρεια	la circonscription
	électorale
η ψηφοφορία.....	le suffrage, le scrutin
ο εκλογέας.....	l' électeur
η ψήφος, ψηφοφορία	le vote, le scrutin
η σφυγμομέτρηση	
της κοινής γνώμης.....	le sondage d' opinion
η ανασκόπηση.....	l' enquête
ο ρήτορας.....	l' orateur
το βήμα.....	la tribune, le pas
ο νόμος.....	la loi
νομικός.....	légal
το νομοσχέδιο.....	le projet de loi
το δημοψήφισμα.....	le referendum

ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ – LES PARTIS

η έδρα.....	le siège
ο ηγέτης ενός	
κόμματος, ο αρχηγός.	le chef de parti
η αντιπολίτευση.....	l' opposition

ο σοσιαλισμός.....	le socialisme
η αριστερά.....	la gauche
η δεξιά.....	la droite
η δικτατορία.....	la dictature
η εξουσία.....	le pouvoir

ο πρωθυπουργός.....	le 1er ministre
το υπουργείο.....	le ministère
ο υπουργός.....	le ministre
το υπουργείο των	
οικονομικών.....	le Ministère de l' Economie et des Finances
ο προϋπολογισμός.....	le budget
ο φόρος.....	l' impôt
ο φορολογούμενος.....	le contribuable
η φοροδιαφυγή.....	la fraude fiscale
αφορολόγητος.....	exempt d' impôt
το Υπουργείο των	
Εξωτερικών.....	le Ministère des Affaires Etrangères
το Υπουργείο των	
Εσωτερικών.....	le Ministère de l' intérieur
η πολιτική.....	la politique
ο δημόσιος	
υπάλληλος.....	le fonctionnaire

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ – LA SOCIÉTÉ

η αστική τάξη.....	la bourgeoisie
το εισόδημα.....	le revenu
τα πλούτη, ο πλούτος.	la richesse
η φτώχεια.....	la pauvreté
πτωχός.....	pauvre
πλούσιος.....	riche
η ανάγκη.....	le besoin
ο ζητιάνος.....	le mendiant
ζητιανεύω.....	mendier
πάμπτωχος.....	indigent
το πτωχοκομείο.....	l' asile, hospice
η σύνταξη γήρατος.....	la retraite, l' allocation vieillesse

Η ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ LE GOUVERNEMENT LOCAL

ο πολίτης.....	le citoyen
ο πρόεδρος.....	le président
ο δήμαρχος.....	le maire
ο δημοτικός φόρος.....	les taxes locales
το δημαρχείο.....	l' hôtel de ville
η συνεδρίαση.....	la séance
ο δήμος.....	la commune

Ο ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ Η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ LA LOI ET LA JUSTICE

ο εγκληματίας.....	le délinquant, le criminel
η παράβαση.....	l' infraction
το έγκλημα.....	le crime, le délit
η παιδική	
εγκληματικότητα.....	la délinquance juvénile
ο υπότροπος.....	récidiviste
η υποτροπή.....	récidive
το ποινικό μητρώο.....	le casier judiciaire
λευκός.....	vierge
επ' αυτοφώρω.....	en flagrant délit
η δολοφονία.....	le meurtre
ο δολοφόνος, ο	
φονιάς.....	le meurtrier
εκ προμελέτης.....	avec préméditation
η ανθρωποκτονία.....	l' homicide
εξ αμελείας.....	volontaire
η κακοποίηση.....	le mauvais traitement
ο βιασμός.....	le viol
η δωροδοκία.....	la corruption
η δωροληψία.....	la vénalité
ο εκβιασμός.....	le chantage
η απάτη.....	l' escroquerie
ο απατεώνας.....	l' escroc

— 4. Οι εκλογές γίνονται ταυτόχρονα σε όλη την Επικράτεια και είναι υποχρεωμένοι, από το Σύνταγμα, να ψηφίσουν όλοι οι πολίτες άνδρες και γυναίκες που έχουν το δικαίωμα ψήφου. Η Επικράτεια χωρίζεται σε 54 εκλογικές περιφέρειες. Τα μέλη της Βουλής εκλέγονται με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία. Οι νομικοί κανόνες θεσπίζονται για να ρυθμίζουν τη συμπεριφορά των ανθρώπων που ζουν μέσα σε οργανωμένες κοινωνίες.

— 5. Έδρα του Συμβουλίου των Υπουργών είναι οι Βρυξέλλες, ενώ έδρα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου είναι το Λουξεμβούργο. Η μεταδικτατορική πολιτική ηγεσία έθεσε ως πρώτο στόχο της την εδραίωση της δημοκρατίας στην Ελλάδα. Οι κυβερνήσεις του Κ.Καραμανλή, του Γ.Ράλλη και του Α.Παπανδρέου, αρχηγού του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος, εργάστηκαν προς αυτή την κατεύθυνση. Οι λειτουργίες της κρατικής εξουσίας είναι τρεις: η νομοθετική, η εκτελεστική και η δικαστική.

— 6. Ύστερα από την πρόταση του Πρωθυπουργού, ο Πρόεδρος θα διορίσει και τα άλλα μέλη της κυβέρνησης, τους υπουργούς και τους υφυπουργούς. Το 1986 υπουργός των Οικονομικών ήταν ο Δ.Τσοβόλας ο οποίος επέβαλε ειδικούς φόρους για τα ακίνητα και ενίσχυσε τα μέτρα για την πάταξη της φοροδιαφυγής. Η Βουλή ψηφίζει, κατά την τακτική ετήσια σύνοδό της, τον προϋπολογισμό των εσόδων και των εξόδων του κράτους για τον επόμενο χρόνο. Το Υπουργείο των Εξωτερικών βρίσκεται κοντά στην πλατεία Συντάγματος. Το Υπουργείο Εσωτερικών πήρε δραστήρια μέτρα κατά των τρομοκρατών, έχοντας σαν παράδειγμα την πολιτική της Ιταλίας εναντίον των τρομοκρατικών οργανώσεων.

— 7. Η καταπολέμηση της φτώχειας στις χώρες του Τρίτου Κόσμου πρέπει να γίνει ο πρώτος στόχος των αναπτυσσόμενων κρατών. "Εκτήσω τη ταπείνωσή τα υψηλά, τη πτώχεια τα πλούσια". Αυτά τα θαυμάσια λόγια είναι παρμένα από το τροπάρι του Αγίου Νικολάου και λένε πως με τη φτώχεια πλούτισε την ψυχή του με τους ουράνιους θησαυρούς. (Φ.Κόντογλου) Το πτωχοκομείο είναι άσυλο για πάμπτωχους, ηλικιωμένους ανθρώπους οι οποίοι δεν έχουν κανένα εισόδημα.

— 8. Οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης εκλέγονται απευθείας από το λαό. Ο δήμαρχος εκλέγεται από τους πολίτες για μια περίοδο τεσσάρων ετών και έχει το δικαίωμα μετά τη λήξη της θητείας του να ξαναβάλλει υποψηφιότητα. Στο πολιτιστικό κέντρο του δήμου Αθηναίων γίνονται διαλέξεις και εκθέσεις ζωγραφικής.

— 9. Η δικαιοσύνη απονέμεται από δικαστήρια συγκροτούμενα από τακτικούς δικαστές. Τα κακούργηματα και τα πολιτικά εγκλήματα δικάζονται από μικτά, ορκωτά δικαστήρια. Πληρώνει κανείς πρόστιμο για παράβαση του κώδικα οδικής κυκλοφορίας. Η δεκαετία που διανύουμε αποτελεί μελανό σημείο της ιστορίας, όχι τόσο για την ύπαρξη αδικημάτων, όσο για την παρουσία και τη συμμετοχή πολλών νέων: η παιδική εγκληματικότητα δεν σταματά να αυξάνεται. Στην απόφαση του δικαστηρίου μίλησε υπέρ του κατηγορούμενου το γεγονός ότι είχε λευκό ποινικό μητρώο. Τα αρχεία της δολοφονίας του Κέννεντυ ποτέ δεν είδαν το φως της δημοσιότητας αν και ο δολοφόνος του συνελήφθη και καταδικάστηκε. Ο εισαγγελέας ζήτησε την καταδίκη του κατηγορούμενου ως ένοχου ανθρωποκτονίας εξ αμελείας. Τελικά οι ένορκοι αποφάσισαν "έγκλημα εκ προμελέτης" γιατί αποδείχτηκε ότι το θύμα είχε υποστεί κακοποίηση και βιασμό. Ο βουλευτής καταδικάστηκε για δωροληψία και απάτη και ο ίδιος ομολόγησε ότι ήταν θύμα πολιτικού εκβιασμού. Τις σκληρότερες συνθήκες στις φυλακές υφίστανται οι κρατούμενοι στην Κέρκυρα. Το πρόβλημα των ναρκωτικών παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις και διαρκώς αυξάνεται ο αριθμός των τοξικομανών. Δύο άνδρες έκαναν διάρρηξη στο γραφείο ενός πολιτικού κόμματος και έκλεψαν σημαντικά έγγραφα.

θέτω κάποιον υπό κράτηση	mettre quelqu' un en état d' arrestation
η φυλακή.....	la prison
ο τοξικομανής	le drogué
παίρνω ναρκωτικά	se droguer
τα ναρκωτικά.....	la drogue
κλέβω -ομαι	voler
ο κλέφτης	le voleur
η διάρρηξη	la cambriolage
κάνω διάρρηξη.....	cambrioler

10

η ανάκριση	l' interrogatoire
η έρευνα	l' enquête, la recherche
κάνω ανάκριση	enquêter
ο μάρτυρας.....	le témoin
η απόδειξη.....	la preuve
η υπόθεση	l' affaire, l' hypothèse
η δίκη	le procès
δικάζω-ομαι	juger, condamner
το δικαστήριο.....	le tribunal
ο δικαστής.....	le juge
το κακούργοδικείο	la cour d' assises
ο Άρειος Πάγος	la cour de cassation
το πταισματοδικείο.....	le tribunal de police
ο ειρηνοδίκης.....	le juge de paix
ο ανακριτής.....	le juge d' instruction
το δικαστικό μέγαρο ..	le palais de justice

11

παραπέμπω κάποιον σε δίκη.....	faire passer en jugement
ο κατηγορούμενος.....	l' accusé
κατηγορώ-ούμαι.....	accuser
συνηγورώ	plaider, défendre
ένοχος.....	coupable
αθώς.....	innocent
ο δικηγόρος.....	l' avocat
ο εισαγγελέας.....	le procureur
ο αστικός κώδικας	le code civil
ο ποινικός κώδικας.....	le code pénal
η υπεράσπιση.....	la défense
η ομολογία	l' aveu
καλώ-ούμαι	citer (un témoin)
ορκίζομαι	prêter serment, jurer
ο συνένοχος	le complice

12

εμφανίζομαι.....	comparaître
οι ένορκοι	le jury
ο ενάγων	le poursuivant
ζητώ αποζημίωση	demandeur des dommages et intérêts
η αγόρευση.....	la plaidoirie
λύω υπόθεση	faire un arrangement à l' amiable
εξωδίκως.....	faire un arrangement à l' amiable
κεκλεισμένων των θυρών.....	à huis-clos

13

η ετυμγορία.....	le verdict
συσκέπτομαι	délibérer
καταδικάζω-ομαι.....	condamner
η καταδίκη	la condamnation
η ισόβια κάθειρξη.....	la réclusion à perpétuité
το θύμα	la victime
ο φυλακισμένος	le prisonnier
εκτίω ποινή.....	purger une peine
το αναμορφωτήριο	la maison de redressement
αθώνω-ομαι	acquitter, innocenter

14

φυλακίζω-ομαι.....	emprisonner
τα καταναγκαστικά έργα	les travaux forcés
εκτοπίζω-ομαι	déporter, déplacer
η ποινή θανάτου	la peine de mort
κρεμώ-ιέμαι	pendre
αποκεφαλίζω-ομαι	décapiter
τουφεκίζω-ομαι	fusiller
η ηλεκτρική καρέκλα ..	la chaise électrique
η εκτέλεση	l' exécution

— 13. Αφού τελείωσε η σύσκεψη, ο πρόεδρος των ενόρκων απήγγειλε την ετυμγορία: Ο δολοφόνος καταδικάστηκε σε ισόβια κάθειρξη και το δικαστήριο δέχτηκε να εκτίσει την ποινή του σε αγροτικές φυλακές. Το αναμορφωτήριο είναι ίδρυμα για ειδική αγωγή και σωφρονισμό ανηλίκων.

— 14. Η προσωπική ασφάλεια κατοχυρώνεται στο άρθρο 6 του Συντάγματος που απαγορεύει να συλληφθεί ή να φυλακιστεί κάποιος, χωρίς να έχει εκδοθεί δικαστικό ένταλμα. Στην περίοδο της δικτατορίας πολλοί αντιφρονούντες εκτοπίστηκαν σε μακρινά νησιά και άλλοι καταδικάστηκαν, σε δίκες-παρωδίες, σε καταναγκαστικά έργα. Η θανατική ποινή έχει πια καταργηθεί, με εξαίρεση κάποιες χώρες όπου ακόμα γίνονται εκτελέσεις δια τουφεκισμού. Ο βασιλιάς Λουδοβίκος 16ος αποκεφαλίστηκε στις 21 Ιανουαρίου 1793. Ο Σάκο και ο Βανζέτι πέθαναν πάνω στην ηλεκτρική καρέκλα.

— 10. Η αστυνομία ανέλαβε τις έρευνες για την υπόθεση των κλεμμένων όπλων και μετά από ανακρίσεις απέδειξε ότι δεν υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας όπως, λανθασμένα, είχαν γράψει οι εφημερίδες. Ο Άρειος Πάγος είναι το ανώτατο πολιτικό και ποινικό δικαστήριο. Ο ειρηνοδίκης είναι κατώτερος δικαστής που δικάζει τις μικρές διαφορές. Ο ανακριτής είναι επιφορτισμένος με το έργο της διελεύκανσης μιας υπόθεσης και της ανακάλυψης των δραστών.

— 11. Το δικαστήριο είναι αυτό που, εν τέλει, θα κρίνει αν πραγματικά είναι ένοχος ο, σύμφωνα με το ένταλμα, κατηγορούμενος. Αν περάσουν οι προθεσμίες που ορίζονται και ο κατηγορούμενος δεν έχει παραπεμφθεί σε δίκη, ο συνήγορος μπορεί να ζητήσει την αποφυλάκισή του. Αν δικαστεί και αποδειχθεί αθώς, τότε μπορεί να διεκδικήσει αποζημίωση επειδή στερήθηκε άδικα την ελευθερία του. Ο εισαγγελέας εποπτεύει την τήρηση των νόμων και επαγρυπνεί για το δημόσιο συμφέρον. Ο αστικός και ο ποινικός κώδικας της Γαλλίας χρονολογούνται από την εποχή του Ναπολέοντα. Πριν κληθούν να καταθέσουν οι μάρτυρες είναι υποχρεωμένοι να ορκίζονται. Η υπεράσπιση ζήτησε μειωμένη ποινή μετά την ομολογία του κατηγορούμενου που αποδέχτηκε την ενοχή του και αποκάλυψε τους συνενόχους του.

— 12. Το σώμα των ενόρκων στη Γαλλία αποτελείται από 9 μέλη. Ο ενάγων αρνήθηκε να λύσει εξωδίκως τις υποθέσεις του με τον πρώην συνέταιρό του και ζήτησε ηθική και υλική αποζημίωση. Μετά την αγόρευση του δικηγόρου υπεράσπισης, το δικαστήριο αποσύρθηκε για να αποφασίσει και η συνεδρίαση έγινε "κεκλεισμένων των θυρών".

26. — ΟΙ ΕΝΟΠΛΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ LES FORCES ARMÉES

Ο ΣΤΡΑΤΟΣ ΞΗΡΑΣ L' ARMÉE DE TERRE

1

τα τρία όπλα	les trois armes
ο στρατός ξηράς.....	l' armée de terre
το πολεμικό ναυτικό...	la marine
η στρατιωτική αεροπορία.....	l' armée de l' air
το πεζικό.....	l' infanterie
τα τεθωρακισμένα	les blindés
το ιππικό.....	la cavalerie
το πυροβολικό	l' artillerie
το μηχανικό σώμα.....	le génie
η υπηρεσία πληροφοριών	le service des renseignements

2

το σύνταγμα	le régiment
το τάγμα.....	le bataillon
ο λόχος	la compagnie

το τμήμα	la section
η διμοιρία	le groupe de combat
η επιλαρχία	l' escadron

3

ο φαντάρος.....	le fantassin
ο στρατιώτης	le soldat
στέκομαι προσοχή.....	être au garde-à-vous
ο δεκανέας	le caporal
ο λοχίας.....	le sergent
ο υπαξιωματικός	le sous-officier
το στράτευμα	la troupe

4

ο αξιωματικός.....	l' officier
ο υπολοχαγός.....	le lieutenant
ο λοχαγός	le capitaine
ο ταγματάρχης	le commandant
ο συνταγματάρχης.....	le colonel
ο στρατηγός	le général
το αρχηγείο.....	le quartier-général
το επιτελείο	l' état-major

— 1. Τα τρία όπλα είναι ο στρατός ξηράς, το πολεμικό ναυτικό και η πολεμική αεροπορία. Το πεζικό είναι το πιο πολυάριθμο σώμα. Τα τεθωρακισμένα αντικατέστησαν το παλιό ιππικό. Το μηχανικό κατασκευάζει τα τεχνικά έργα που διευκολύνουν την πορεία του στρατού ξηράς. Οι αξιωματικοί του πυροβολικού πρέπει να είναι καλοί στα μαθηματικά. Στον ελληνικό στρατό η υπηρεσία πληροφοριών λέγεται δεύτερο γραφείο.

— 2. Το σύνταγμα αποτελείται από τάγματα, το τάγμα από λόχους, ο λόχος από διμοιρίες. Ο αντίστοιχος όρος του λόχου για τα τεθωρακισμένα είναι ίλη.

— 3. Ο φαντάρος πρέπει να στέκεται προσοχή μπροστά στο λοχία. Ο δεκανέας και ο λοχίας λέγονται υπαξιωματικοί. Σπουδαίος παράγοντας στο στράτευμα είναι το υψηλό ηθικό.

— 4. Η ιεραρχία των αξιωματικών στο στρατό είναι κατά σειρά: στρατηγός, συνταγματάρχης, ταγματάρχης, λοχαγός, υπολοχαγός. Το επιτελείο έχει σχολαστικά προετοιμαστεί για ένα μακροχρόνιο πόλεμο.

5

η πατρίδα.....	la patrie
η στρατολογία, η επίταξη.....	la conscription
ο αντιρρησίας συνείδησης.....	l' objecteur de conscience
ο εθελοντής.....	le volontaire
κατατάσσομαι	s' enrôler, s' engager
ο στρατώνας	la caserne
ο νεοσύλλεκτος.....	la recrue
η αγγαρεία	la corvée

6

τα γυμνάσια	les manoeuvres
η επιθεώρηση	la revue
επιθεωρώ-ούμαι.....	passer en revue
η συγκέντρωση	le rassemblement
είμαι σκοπός	être de garde
ο φρουρός, ο σκοπός	la sentinelle
είμαι με άδεια	aller en permission
λιποτακτώ	désertir
η λιποταξία	le désert

7

η στολή	l' uniforme
η στολή εκστρατείας ..	la tenue de combat
η επίσημη στολή	la grande tenue
το κράνος	le casque

το μετάλλιο	la médaille, la décoration
το γαλόνι	le galon

8

ο εξοπλισμός	l' équipement, l' armement
το πυροβόλο όπλο	l' arme à feu
το πολυβόλο	la mitrailleuse
το τουφέκι.....	le fusil
η τουφεκιά, ο πυροβολισμός	le coup de feu
τα πολεμοφόδια	les munitions
το περιστρεφόμενο	le revolver
η σφαίρα	la balle, la sphère, le globe

9

ο οπλισμός.....	l' armement
το μπαρούτι	la poudre
ο οβίδα, το βλήμα	l' obus
το κανόνι.....	le canon
η ακτίνα δράσης.....	le rayon d' action
εκρήγνυμαι	faire explosion, éclater
σκάω	éclater
βομβαρδίζω-ομαι	bombarder
ο βομβαρδισμός.....	le bombardement
εξουδετερώνω-ομαι....	neutraliser
αφοπλίζω-ομαι	désarmer

— 5. Όταν κάποιος πεθαίνει για την πατρίδα του λέγεται ήρωας. Στην Ελλάδα τα αγόρια περνούν από στρατολογία στα 18. Παλιότερα, οι αντιρρησίες συνείδησης είχαν να αντιμετωπίσουν ποινή φυλάκισης, σήμερα απλώς προσφέρουν κοινωνικό έργο για χρονικό διάστημα διπλάσιο της στρατιωτικής θητείας. Στην Ελλάδα πολύ λίγοι στρατιώτες κατατάσσονται ως εθελοντές. Στο στρατό αγγαρεία σημαίνει να καθαρίζεις πατάτες και να πλένεις πιάτα και καζάνια. Ο στρατώνας πάντα περιβάλλεται από συρματοπλέγμα. Οι νεοσύλλεκτοι συχνά μένουν ξάγρυπνοι το πρώτο βράδυ από το άγχος και το φόβο για την καινούργια τους ζωή.

— 6. Τα γυμνάσια έχουν σκοπό να προετοιμάσουν τους στρατιώτες για τις συνθήκες του πολέμου. Όταν γίνεται επιθεώρηση όλοι οι στρατιώτες στέκονται σε παράταξη. Η νυχτερινή σκοπιά διαρκεί δύο ώρες. Ένας φαντάρος που είναι με άδεια μπορεί να μην φοράει στολή. Η λιποταξία θεωρείται προδοσία της πατρίδας και τιμωρείται με θάνατο.

— 7. Οι φαντάροι παίρνουν στη διάρκεια της θητείας τους 3 στολές εκστρατείας και μία επίσημη. Το κράνος προστατεύει το κεφάλι από τα θραύσματα των οβίδων. Στους ήρωες του πολέμου απονέμονται μετάλλια. Ο λοχίας έχει δύο γαλόνια, ενώ ο δεκανέας ένα.

— 8. Στρατεύματα μεταφέρονται με ελικόπτερα και ακολουθεί, από ξηράς, το πυροβολικό και ο απαιτούμενος εξοπλισμός. Οι υπαξιωματικοί κρατούν πυροβόλα. Οι προδότες τουφεκίζονται. Η έλλειψη πολεμοφοδίων είναι αποφασιστική για την έκβαση της μάχης. Στη ρώσικη ρουλέτα μπαίνει στο μύλο του περιστρόφου μόνο μία σφαίρα. Ο πυροβολισμός ξεσήκωσε όλο το χωριό.

— 9. Όλα τα πυρομαχικά περιέχουν μπαρούτι. Τα αμερικανικά θωρηκτά διαθέτουν κανόνια των 16 ιντσών με ακτίνα δράσης 37 χλμ. Οι οβίδες των κανονιών είναι μεγάλες και βαριές. Υπάρχουν βλήματα που εκρήγνυνται στον αέρα. Ο βομβαρδισμός προκαλεί πανικό στον άμαχο πληθυσμό. Οι ναρκαλιευτές έχουν σαν σκοπό να εξουδετερώνουν τις νάρκες.

το άρμα	le char
το ταγκ	le tank
το τεθωρακισμένο	
όχημα	le blindé
αναλαμβάνω επίθεση	mener une offensive
η νάρκη	la mine, la torpeur
η βόμβα	la bombe
ο πύραυλος	la fusée, le missile

ΤΟ ΠΟΛΕΜΙΚΟ ΝΑΥΤΙΚΟ LA MARINE DE GUERRE

ο ναύσταθμος	l' arsenal
το ναυαρχείο	l' amirauté
ο ναύαρχος	l' amiral
ο ναύτης	le marin
ο στόλος	la flotte
η μοίρα	l' escadre, le destin
η ναυμαχία	le combat naval

το πολεμικό πλοίο	le navire de guerre
το θωρηκτό	le cuisassé
καταδύομαι	(s') immerger,
	submerger
το καταδρομικό	le croiseur
το αντιτορπιλικό	le contre-torpilleur
το υποβρύχιο	le sous-marin
η торπίλη	la torpille
τορπιλίζω-ομαι	torpiller
η торπιλάκατος	le torpilleur
το αεροπλανοφόρο	le porte-avions
η ναρκοθέτις	le mouilleur de mines
η ναρκοσυσλλέκτις	le dragueur de mines
η απόβαση	le débarquement
το πυρηνικό	
υποβρύχιο	le sous-marin nucléaire

Η ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ – L' ARMÉE DE L' AIR

η μοίρα	l' escadrille
το βομβαρδιστικό	le bombardier
ο στόχος	l' objectif, le dessein
η επιδρομή	le raid, l' irruption
ο συναγερμός	l' alerte, l' alarme
το καταφύγιο	l' abri, le refuge
καταρρίπτω-ομαι	abattre, démolir
αντιαεροπορικός	anti-aérien
το αλεξίπτωτο	le parachute
ο αλεξιπτωτιστής	le parachutiste
ο εν πτήσει	
ανεφοδιασμός	le ravitaillement en vol
το οπλιταγωγό,	
το μεταγωγικό	
αεροπλάνο	le transporteur de
	troupes
τα αεραγήματα	les forces aéroportées
υπερηχητικός	supersonique
η ατομική βόμβα	la bombe atomique

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΕΙΡΗΝΗ LA GUERRE ET LA PAIX

ξεσηκώνομαι	se soulever
ο εχθρός	l' ennemi
ο σύμμαχος	l' allié

η συμμαχία	l' alliance
κηρύσσω τον πόλεμο	déclarer la guerre
ξεσπάω	éclater
η απόλυση	la libération

περικυκλώνω-ομαι	encercler
εισβάλλω, κάνω	envahir
εισβολή	envahir
κατακτώ-ιέμαι	conquérir
έχω πόλεμο με	être en guerre
η εκστρατεία	la campagne
συναντιέμαι	se rencontrer
η μάχη εκ	
παρατάξεως	la bataille rangée
πυροβολώ εκ του	
συστάδην	tirer à bout portant
σώμα με σώμα	le corps à corps

η νίκη	la victoire
νικηφόρος	victorieux
η ήττα	la défaite
νικώ	gagner
ηττώμαι, νικιέμαι	être vaincu
χάνω-ομαι	perdre
παραδίδω έδαφος	céder du terrain
αποσύρομαι	se retirer
η κατάπαυση του	
πυρός	le cesser de feu

— 10. Τα σύγχρονα **τανκς** μπορούν να κάνουν νυκτερινή σκόπευση. Ξεκίνησαν ήδη 20 σκάφη που το καθένα μεταφέρει έως 3 ελαφρά **τεθωρακισμένα οχήματα**. Σε μία μάχη αυτός που κάνει πρώτος **επίθεση** έχει το πλεονέκτημα. Ακόμα και σήμερα στην Ελλάδα υπάρχουν **νάρκες** από τον Β' παγκόσμιο πόλεμο. Όρα 2 τα ξημερώματα: οκτώ **πύραυλοι** πλήττουν την πόλη. Ευτυχώς εξερράγησαν σε ακατοίκητη περιοχή.

— 11. Τα στενά της Σαλαμίνας χρησιμοποιούνται ως **ναύσταθμος**. Ο **ναύαρχος** έχει το γενικό πρόσταγμα για όλες τις επιχειρήσεις του **πολεμικού ναυτικού**. Στην Ελλάδα οι **ναύτες** φορούν μπλέ στολή. Τα πλοία του ελληνικού **στόλου** είναι πάντοτε έτοιμα για πόλεμο. Στη **ναυμαχία** πήραν μέρος δύο **μοίρες** του πολεμικού μας στόλου.

— 12. Ο στόλος μας χρειάζεται τρία καινούργια **πολεμικά πλοία**: ένα **αντιτορπιλικό**, ένα **θωρηκτό** και ένα **καταδρομικό**. Το **υποβρύχιο** καταδύθηκε και ξεκίνησε την αποστολή του. Η **τορπίλη** κτύπησε το πλοίο στο κέντρο και το κατέστρεψε εντελώς. Η **τορπιλάκατος** είναι ένα ταχύπλοο σκάφος που μεταφέρει και εκτοξεύει τορπίλες. Το **αεροπλανοφόρο** είναι το μεγαλύτερο, και το ισχυρότερο πολεμικό πλοίο. Το ναυτικό έκανε μυστική αναγνώριση των ακτών για κατάλληλο έδαφος **απόβασης**. Το **πυρηνικό υποβρύχιο** έχει τη δυνατότητα να κινείται στη θάλασσα για χιλιάδες μίλια, χωρίς ανεφοδιασμό.

— 13. Στον πόλεμο του Κόλπου **μοίρες** συμμαχικών **βομβαρδιστικών** σφυροκοπούσαν καθημερινά τη Βαγδάτη. **Στόχος** των αεροπορικών **επιδρομών** είναι, κατά κανόνα, οι πολεμικές εγκαταστάσεις. Όταν κτυπά ο **συναγερμός**, ο πληθυσμός συγκεντρώνεται στα **καταφύγια**. Οι **αλεξιπτωτιστές** είναι εφοδιασμένοι με ένα εφεδρικό **αλεξίπτωτο** σε περίπτωση που το πρώτο πάθει κάποια βλάβη. Ο **ανεφοδιασμός εν πτήσει** επιτρέπει στο αεροπλάνο να μην κάνει περιττές προσγειώσεις. Το **μεταγωγικό αεροπλάνο** έχει τη δυνατότητα να μεταφέρει στρατιώτες με τον οπλισμό τους. Κάθε φορά που χρειάζονται γρήγορες ενισχύσεις στη μάχη, στέλνουν **αεραγήματα**. Τα σύγχρονα **υπερηχητικά αεροπλάνα** ξεπερνούν μέχρι και 10 φορές την ταχύτητα του ήχου.

— 14. Στον β παγκόσμιο **πόλεμο εχθρός** της Ελλάδας ήταν η Ιταλία και η Γερμανία. Οι Έλληνες **ξεσηκώθηκαν** για την απελευθέρωσή τους από τους Τούρκους το 1821. "Αζονας" ονομαζόταν η **συμμαχία** Γερμανίας-Ιταλίας και Ιαπωνίας. Η αιτία για την οποία **κηρύσσεται ένας πόλεμος** λέγεται στο διεθνές δίκαιο casus belli.

— 15. Όταν ο αντίπαλος **περικυκλωθεί**, οι ελπίδες του ελαττώνονται. Η **εισβολή** του Ιράκ στο Κουβέιτ υπήρξε η αιτία του πολέμου στον Περσικό. Παρά τη σύγχρονη τεχνολογία, η **μάχη εκ παρατάξεως** κρίνει τελικά την έκβαση του πολέμου. Οι στρατοί των Ελλήνων και των Περσών **συναντήθηκαν** στο Μαραθώνα. Στη **μάχη εκ του συστάδην** φαίνεται το θάρρος και ο ηρωισμός του στρατιώτη. Στη σημερινή κοινωνία οι μάχες **σώμα με σώμα** γίνονται μεταξύ αστυνομίας και διαδηλωτών.

— 16. Το 1945 η **νίκη** ήταν με το μέρος των συμμάχων. Υποδέχτηκαν το **νικηφόρο** στρατό με θριαμβευτικές ιαχές. Ο Δημοκρατικός Στρατός **νικήθηκε** οριστικά το 1949. Ο όρος για να λήξει ο πόλεμος του Περσικού ήταν να **αποσυρθούν** να Ιρακινά στρατεύματα. Στην ανακοίνωση του Λευκού Οίκου έγινε λόγος για "**κατάπαυση του πυρός**".

17	
αντιστέκομαι	résister
τρέπω κάποιον σε	
φυγή	mettre en fuite
συντρίβω-ομαι	écraser
πανικόβλητος	pris de panique
η ενίσχυση	le renfort
η συμφορά	le désastre
η καταστροφή	la catastrophe

18	
το πραξικόπημα	le coup d' État
πολιορκώ-ούμαι	assiéger
κατάσταση	
πολιορκίας	l' état de siège
η πολιορκία	le siège
το φρούριο	la forteresse, le fort
η επίθεση	l' assaut
διασπώ την αμυντική	
γραμμή	percer les lignes
καταλαμβάνω με	
έφοδο	prendre d' assaut
καταστρέφω-ομαι	détruire
παραδίνονται	se rendre
ερημώνω-εται	dévaster
δραπετεύω	s' enfuir, s' évader

19	
τα χαρακώματα	les tranchées
το συρματοπλέγμα	les barbelés

οι απώλειες	les pertes
σκοτώνω-ομαι	tuer
τραυματισμένος,	
λαβωμένος	blessé
σώος και αβλαβής	sain et sauf
οι ανάπηροι πολέμου ..	les invalides de guerre
ο στρατιωτικός	
γιατρός	le médecin militaire

20	
πιάνομαι αιχμάλωτος..	être prisonnier
ελευθερώνω-ομαι	libérer
ο όμηρος	l' otage
τα λύτρα	la rançon
ο κατάσκοπος	l' espion
ο προδότης	le traître
η προδοσία	la trahison
το εκτελεστικό	
απόσπασμα	le peloton d' exécution
περνά από	
στρατοδικείο	passer en conseil de guerre

21	
η ανακωχή	la trêve
συνάπτω-εται ειρήνη..	conclure la paix
τα Ηνωμένα Έθνη	les Nations Unies
η ισορροπία των	
δυνάμεων	l' équilibre des forces
το NATO	l' OTAN

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Εμπρός! Μάρς! En avant! Marche!

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ LA GUERRE

Εν καιρώ πολέμου En temps de guerre

Ο ψυχρός πόλεμος La guerre froide

Ο ιερός πόλεμος La guerre sainte

Η πολεμική ιαχή Un cri de guerre

Ένας μεγάλος πολεμιστής Un foudre de guerre

Ο πόλεμος των νεύρων La guerre des nerfs

Ο πόλεμος φθοράς La guerre d' usure

Το ψευδώνυμο Le nom de guerre

Είναι δίκαιο C' est bonne guerre

— **17.** Οι Έλληνες στο Μεσολόγγι **αντιστάθηκαν** με ηρωισμό. Μετά τον πυροβολισμό, το πλήθος πανικόβλητο **τράπηκε σε φυγή**. Οι **ενισχύσεις** υπήρξαν αποφασιστικές για τη **συντρίβή** του εχθρού.

— **18.** Εντείνονται οι φήμες για επικείμενο στρατιωτικό **πραξικόπημα** στη χώρα με στόχο την ανατροπή του ηγέτη. **Η πολιορκία** του Μεσολογγίου ενέπνευσε τον λόρδο Μπάϋρον. Στη Ναύπακτο υπάρχει ένα πολύ όμορφο μεσαιωνικό **φρούριο**. Στη σύγχρονη στρατηγική **η διάσπαση της αμυντικής γραμμής** γίνεται με τη βοήθεια της αεροπορίας. Το πεζικό **καταλαμβάνει** ένα ύψωμα **με έφοδο**. Όταν οι αξιωματικοί σκοτώνονται, οι στρατιώτες δεν πρέπει να **παραδίδονται**. Μετά τις επιδρομές του Ιμπραήμ η Πελοπόννησος **ερημώθηκε**. Φρουρούσαν τους αιχμαλώτους για να μην **δραπετεύσουν**.

— **19.** **Τα χαρακώματα** προστατεύουν τους φαντάρους από τις σφαίρες του εχθρού. Οι κομάντος περνούν έρποντας κάτω από **τα συρματοπλέγματα**. Η στρατιωτική ηγεσία της χώρας εμφανίζεται δυσανεκτή με τις ως τώρα τρομακτικές **απώλειες** που έχει υποστεί. **Σκοτώθηκαν** 200 αξιωματικοί και **τραυματίστηκαν** πάνω από 1000 στρατιώτες. Μετά το βομβαρδισμό μόνο ένας αξιωματικός έμεινε **σώος και αβλαβής**. **Οι ανάπηροι πολέμου** παίρνουν τιμητική σύνταξη. Στον πόλεμο, **ο στρατιωτικός γιατρός** αντιμετωπίζει τις περισσότερες αντιξοότητες στη δουλειά του.

— **20.** Δέκα στρατιώτες που χειρίζονταν μία αντιαεροπορική πυροβολαρχία **πιάστηκαν αιχμάλωτοι**. Ο στρατός **ελευθέρωσε** τους **ομήρους** που κρατούσαν οι αεροπειρατές. Πολλές φορές οι εγκληματίες απαγάγουν μικρά παιδιά και ζητούν **λύτρα**. Η διασημότερη γυναίκα **κατάσκοπος** ήταν ήταν η Μάτα Χάρι. **Ο προδότης** της πατρίδας τιμωρείται με θάνατο στο **εκτελεστικό απόσπασμα**. Οι στρατιώτες που δεν πειθαρχούν **περνούν από στρατοδικείο**.

— **21.** Στη διάρκεια της **ανακωχής** οι αντίπαλοι σταματούν το πυρ και διαπραγματεύονται το ενδεχόμενο να **συνάψουν ειρήνη**. **Τα Ηνωμένα Έθνη** έχουν σαν αποστολή να διατηρούν την παγκόσμια **ισορροπία δυνάμεων**. **Το NATO** είναι σήμερα ο μεγαλύτερος αμυντικός συνασπισμός δυτικών χωρών.

27. — Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Η ΘΡΗΣΚΕΙΑ L' ÉGLISE ET LA RELIGION

1	
η μητρόπολη	la cathédrale
το τζαμί	la mosquée
το νεκροταφείο	le cimetière
ο νάρθηκας	la nef
ο θόλος	la voûte
η στήλη, ο στύλος	le pilier, la colonne
ο μιναρές	le minaret
ο βωμός, το ιερό	
βήμα,	l' autel
το ιερό της εκκλησίας	le choeur
ο άμβωνας	la chaire

2	
η καμπάνα	la cloche
το καμπαναριό	le clocher
ο τρούλος	le dôme, la coupole
ο σταυρός	la croix
η εικόνα	l' icône
η εικονογραφία	l' icônographie
το κερί	la cire, la bougie
η λαμπάδα	le cierge
το λιβάνι	l' encens
ρομανικός	roman
γοτθικός	gothique

καί(γ)ω-ομαι	brûler
ο πολυέλαιος	le lustre
το αναλόγιο	le pupitre
η πασχαλινή λαμπάδα	le cierge pascal

3	
ο πάπας	le pape
ο επίσκοπος	l' évêque
ο αρχιεπίσκοπος	l' archevêque
ο πατριάρχης	le patriarche
το πατριαρχείο	le patriarcat
ο κλήρος	le clergé, le sort
ο παππάς	le pope
ο ιερέας, ο κληρικός ..	le prêtre

4	
ο ερημίτης, ο ασκητής	l' ermite
η ασκητεία	l' ascèse
ασκητικός	ascétique
ασκητεύω	mener une vie d' ascèse
ο μοναχός,	
ο καλόγερος	le moine
η μοναχή, η καλόγρια	la religieuse
το μοναστήρι	le monastère
η μονή	le couvent

— 1. Η μητρόπολη της Φλωρεντίας (Duomo) είναι μία μεσαιωνική γοτθική βασιλική. Τα τζαμιά της Κωνσταντινούπολης μιμούνται την αρχιτεκτονική της Αγίας Σοφίας, επαναλαμβάνοντας όμως και στις τέσσερις πλευρές τη διάταξη που έχει η Αγία Σοφία ανατολικά και δυτικά. Ο μεγάλος κεντρικός θόλος στηρίζεται σε τέσσερα ημιθόλια. Οι μιναρέδες που λογχίζουν τον ουρανό είναι το σύμβολο και η έκφραση της τουρκικής αυτοκρατορίας. Ο νάρθηκας τώρα έχει εκλείψει, τον βρίσκουμε όμως στους παλιούς ναούς. Στην εκκλησία, το ιερό βήμα είναι το "μεθόριον" του ουρανού και της γής.

— 2. "Και μια καμπάνα μακρινή βάφει τον ουρανό με λουλάκι" (Ν.Γκάτσος) Κατά τους ορθόδοξους, ο ναός είναι μικρογραφία του ουρανού και της γης: με τον τρούλο φανερώνεται η κάθοδος του Θεού στον κόσμο και με το σταυρό η σωτηρία και η ανύψωση του ανθρώπου στον ουρανό. Οι εικόνες είναι τα σύμβολα των ανθρώπων για την απεικόνιση του ουρανού. Σκοπός της εικονογραφίας δεν είναι να αναπαραστήσει την εξωτερική φυσιογνωμία των μορφών που απεικονίζει, αλλά τον πνευματικό και άφθαρτο χαρακτήρα τους. "Οι περασμένες μέρες πίσω μένουν, μια θλιβερή γραμμή κεριών σβυσμένων" (Κ.Καβάφης). "Καίει ένας πολυέλαιος ωραίος και κορώνει" (Κ.Καβάφης)

— 3. Ως την εποχή της στέψης του Καρλομάγνου (800) οι πάπες υπήρξαν πιστοί υπήκοοι του βυζαντινού αυτοκράτορα. Γύρω από το Πατριαρχείο συγκεντρώθηκαν πολλοί λόγιοι και δημιουργήθηκε μία τάξη Ελλήνων, οι Φαναριώτες. Επί Καρόλου Ε καταργήθηκαν, ο κλήρος, τα μοναχικά τάγματα, τα μοναστήρια και η λατρεία προς τους Αγίους. Την ώρα της θείας κοινωνίας ο ιερέας ετοιμάζεται να κοινωνήσει και τεμαχίζει τον άγιο άρτο στα τέσσερα.

— 4. Στην κοιλιά του χειμάρρου των Κέδρων ήταν η μονή του Αγίου Σάββα όπου μόνασαν ξακουστοί μοναχοί, όπως ο Ιωάννης Δαμασκηνός. Οι Ιησούιτες μορφώνονταν πολύ, η μελέτη ήταν μία από τις μοναχικές υποχρεώσεις τους και τα μοναστήρια τους πραγματικά σπουδαστήρια.

5	
βαπτίζω,	
βαπτίζω-ομαι	baptiser
το βάπτισμα, η	
βάφτιση	le baptême
η θεία κοινωνία	la communion
η Πυθία	la Pythie
το μαντείο	l' oracle
θεοποιώ-ούμαι	déifier
το ράσο	la soutane
η λειτουργία	la messe, le fonctionnement
εξομολογώ-ούμαι	se confesser
η εξομολόγηση	la confession
το αμάρτημα, η	
αμαρτία	le péché
ο ψαλμός	le psaume
ο ψάλτης	le chantre
η ακολουθία	l' office, la messe, la suite, le cortège

6	
το τροπάριο	le motet
η κατάλυξη	le recueillement
ο ύμνος	l' hymne
η προσευχή	la prière
προσεύχομαι	prier
θρησκευτικός	religieux
κηρύσσω-ομαι	prêcher

το κήρυγμα	le sermon
η ομιλία	le sermon, le discours, la parole
ανασταίνω-ομαι	ressusciter
η ανάσταση	la résurrection
σταυρώνω-ομαι	crucifier, croiser
η σταύρωση	la crucifixion
η σωτηρία	le salut

7	
η θεολογία	la théologie
λατρεύω-ομαι	adorer
η λατρεία	le culte, l' adoration
το είδωλο	l' idole
ο ειδωλολάτρης	le païen
ο παγανισμός	le paganisme
ο θεός	le dieu
η θεά	la déesse
ο Μουσουλμάνος	le musulman
ο Ιουδαϊσμός	le judaïsme
ο Εβραίος	le Juif
εβραϊκός	juif
πιστεύω	croire
η πίστη	la foi, la croyance
ο πιστός	le fidèle, le croyant
ο Βουδισμός	le bouddhisme
ο φανατισμός	le fanatisme
η θυσία	le sacrifice

— 5. Η μύηση στο Χριστιανισμό γίνεται με το βάπτισμα, το χρίσμα και τη θεία κοινωνία. Η Πυθία ήταν ιέρεια του μαντείου του Απόλλωνα. Λειτουργία σημαίνει δημόσιο έργο, από το επίθετο λείτος, που προέρχεται από το λέω, λαός. Στην αρχαία Εκκλησία η εξομολόγηση γινόταν δημόσια μπροστά στο εκκλησίασμα. Οι μετανοούντες κατατάσσονταν σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με το αμάρτημά τους. Όλες οι αυτοτελείς λατρευτικές εκδηλώσεις, επειδή ακολουθούν μία ορισμένη τυπική διάταξη, λέγονται ακολουθίες.

— 6. Τα τροπάρια εξυμνούν ένα θρησκευτικό γεγονός. Οι πρώτοι χριστιανοί τελούσαν το μυστήριο της θείας ευχαριστίας και η τελετή συνδυαζόταν με ύμνους, διδαχή και προσευχές. Στις αρχαίες θρησκείες οι μύθοι για το θάνατο και την ανάσταση των θεών ήταν συμβολισμοί του χειμώνα και της άνοιξης. Στην Ιερά Μονή Σταυρονικήτα, στο Άγιον Όρος, υπάρχει το έργο του Θεοφάνη του Κρητικού "η Σταύρωση" που απεικονίζει την προσωπική θυσία του Χριστού στο Σταυρό. Το πρόβλημα που απασχολούσε περισσότερο τον Μαρτίνο Λούθηρο, ήταν η σωτηρία της ψυχής.

— 7. Η θεολογία είναι λόγος, διδασκαλία για το Θεό, για το έργο του και για τις σχέσεις του με τα δημιουργήματά του. Η χριστιανική λατρεία είναι η εκδήλωση της ευσέβειας προς τον Τριαδικό Θεό και έχει βάση της τη θεία Ευχαριστία. Στην αρχαιότητα θυσίαζαν ζώα στα είδωλα. Ένα μέρος από το κρέας τους καταναλώνονταν στα ιερά δείπνα των ειδωλολατρών. Στο τουρκικό κράτος, οι Μουσουλμάνοι ήταν οι κυρίαρχοι. Περιούσιος λαός του Θεού ήταν οι Εβραίοι. Κατά τους χριστιανούς, οι πιστοί γίνονται με τη θεία ευχαριστία "σύσσωμοι" και "σύναιμοι" Χριστού. Ο Βουδισμός είναι θρησκεία της Άπω Ανατολής που συνδέεται με το όνομα του Σιντάρτα Γκοτάμα Βούδα.

8	
ορθόδοξος.....	orthodoxe
η ορθοδοξία	l' orthodoxie
ο προτεστάντης.....	le protestant
καθολικός.....	catholique
ο καθολικισμός.....	le catholicisme
ο πουριτανός.....	le puritain
ο ναός.....	le temple
ο προσκυνητής.....	le pèlerin

9	
ο Χριστιανός.....	le chrétien
η Παναγία	Notre-Dame
ο Παντοκράτορας.....	l' Eternel
ο Χριστός.....	le Christ
ο Χριστιανισμός.....	le christianisme
η Χριστιανοσύνη.....	la chrétienté
ο μάρτυρας.....	le martyr, le témoin
άγιος.....	saint
ιερός.....	sacré
το μυστήριο.....	le sacrement

10	
η Αγία Παρθένα.....	la Sainte-Vierge
ο Ιησούς Χριστός.....	Jésus-Christ
το Άγιο Πνεύμα.....	le Saint-Esprit
η Αγία Τριάδα.....	la Sainte-Trinité

— 8. Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας, πατριάρχες συγκροτούσαν συνόδους για τη διατύπωση της ορθόδοξης διδασκαλίας, σε αντιπαράθεση προς τις δυτικές διδαχές. Οι **Προτεστάντες** αποσχίσθηκαν το 16ο αι. μ.Χ. από τη Ρώμη. "Κάμποι, βουνά και πέλαγα φέγγουν μαζί σου σαν ένας λευκοπόρφυρος μέγας **ναός**, και τρέχει στο ναό εδώ **προσκυνητής** σου, Αρχαίο Πνεύμ' αθάνατο, κάθε λαός" (Κ.Παλαμάς-Ολυμπιακός Ύμνος).

— 9. Η μορφή του **παντοκράτορα** απεικονίζεται πάντοτε στο θόλο των ορθόδοξων χριστιανικών ναών. Από τον 4ο μ.Χ. αιώνα, με το θρίαμβο του **Χριστιανισμού**, δημιουργούνται πολύ ευνοϊκές συνθήκες για τη λατρεία του **Χριστού**. Με την εμφάνιση του πλήθους των **μαρτύρων**, κατά τους διωγμούς, δημιουργούνται οι γιορτές των μαρτύρων. Ο **Άγιος** Νικόλαος είναι ο προστάτης των ναυτικών. Το **Ιερό** Ευαγγέλιο έχει στις δύο όψεις του τη Σταύρωση και την Ανάσταση.

— 10. Μετενσαρκωμένος ο Υιός του **Θεού** έρχεται στη γη ως **Ιησούς** από τη Ναζαρέτ. Η λειτουργία αρχίζει με τη δοξολογία του Τριαδικού Θεού: "Ευλογημένη η βασιλεία του Πατρός και του Υιού και του **Αγίου Πνεύματος**". Οι **απόστολοι** έβαλαν τα θεμέλια της χριστιανικής λατρείας, σύμφωνα με τη διδασκαλία του **Κυρίου**. Στόματα του Θεού ήταν οι **προφήτες**. Στα χρόνια της τουρκοκρατίας, **το Κοράνι** δίδασκε να σέβονται οι μουσουλμάνοι τους λαούς της **Βίβλου**. Η **Παλαιά** και η **Καινή Διαθήκη** αποτελούν μέρος της **Αγίας Γραφής**.

— 11. Κατά τη ρωμαιοκαθολική εκκλησία, **το καθαρτήριο** είναι ο τόπος όπου παραμένουν οι ψυχές των ανθρώπων πριν μπουν στον **παράδεισο**. Ο Θεός εκλέγει τον Αβραάμ και από αυτόν δημιουργεί έναν καινούργιο λαό, το λαό του Ισραήλ της Π. Διαθήκης. Έτσι υπάρχει τώρα ένας λαός-φορέας των θεικών ευλογιών, που απ' αυτόν οι **ευλογίες** θα διοχετευθούν σ' όλα τα έθνη. Δημιουργήματα του Θεού είναι οι άνθρωποι, οι **άγγελοι** και όλο το σύμπαν. Στην Παλ. Διαθήκη η Παλαιστίνη ονομάζεται **Γη της Επαγγελίας**. "Μακάριοι οι πτωχοί τω πνεύματι ότι αυτοί κληρονομήσωσιν την **βασιλείαν των ουρανών**".

ο απόστολος.....	l' apôtre
ο Κύριος.....	le Seigneur
ο προφήτης.....	le prophète
η Αγία Γραφή.....	les Saintes-Ecritures
το Ευαγγέλιο.....	l' Evangile
η Βίβλος.....	la Bible
η Ημέρα της Κρίσεως.....	le jour du Jugement dernier
οι δέκα εντολές.....	les dix Commandements
η Παλαιά Διαθήκη.....	l' Ancien Testament
η Καινή Διαθήκη.....	le Nouveau Testament

11	
το καθαρτήριο.....	le purgatoire
η ψυχή.....	l' âme
ευσεβής, ευλαβής.....	pieux
ευλογώ-ούμαι.....	benir
η ευλογία.....	la bénédiction
ο παράδεισος.....	le paradis
παραδείσιος, παραδεισένιος.....	paradisique
ο άγγελος.....	l' ange
η Γη της Επαγγελίας.....	la terre promise
η Βασιλεία των Ουρανών.....	le royaume des cieux

12	
καταριέμαι.....	maudire
η κόλαση.....	l' enfer
ο διάβολος.....	le diable
διαβολικός.....	diabolique
ο δαίμονας.....	le démon
η πρόληψη, η δεισιδαιμονία.....	la superstition
άθεος.....	athée
ο Σατανάς.....	Satan

13	
το Πάσχα.....	Pâques

η Πεντηκοστή.....	la Pentecôte
τα Επιφάνεια, τα Φώτα.....	l' Epiphanie
η Ανάληψη.....	l' Ascension
τα Χριστούγεννα.....	Noël
η Μεγάλη Εβδομάδα, η Εβδομάδα των Παθών.....	la semaine sainte
τα Θεία Πάθη.....	la Passion
ο Ευαγγελισμός.....	l' Annonciation
η Σαρακοστή.....	le Carême

— 12. Ο **διάβολος** ή **δαίμονας** είναι το πνεύμα του κακού. Κατά τη Χριστιανική διδασκαλία, η **κόλαση** είναι ο τόπος της αιώνιας τιμωρίας των αμαρτωλών ψυχών. Κατά το 2ο και 3ο μ.Χ. αιώνα, στο βάπτισμα γίνονταν εξορκισμοί και απόταξη του **Σατανά**.

— 13. Από τον 3ο μ.Χ. αιώνα εκτός από **το Πάσχα**, προστέθηκε στις εορτές η **Πεντηκοστή** και **τα Επιφάνεια** ή **Θεοφάνεια**. Η **Ανάληψη** είναι η άνοδος του Χριστού στους ουρανούς.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

Μου έβγαλε την Παναγία, μου έβγαλε την πίστη, μου έβγαλε την ψυχή ανάποδα II m'
en a fait voir de toutes les couleurs

Μάρτυς μου ο Θεός Le ciel m' en est témoin

Συν Αθηνά και χείρα κίνει Aide-toi, le ciel t' aidera

Τα ράσα δεν κάνουν τον παππά L' habit ne fait pas le moine

Μας παίζει τον παππά Il nous trompe

Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα La fin justifie les moyens

Ο ΘΕΟΣ DIEU

Για τ' όνομα του Θεού! Pour l' amour de Dieu!

Δόξα τω Θεώ! Dieu merci! Grâce au ciel!

Ένας Θεός ξέρει Dieu seul le sait

Θεός φυλάξοι! Dieu m' en garde!

Μα το Θεό Ma foi!

Μακάρι! Plût à Dieu

Χριστός Ανέστη! Dieu est ressuscité

Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ LE DIABLE

Στο διάβολο! Au diable!

Στου διαόλου τη μάνα Au diable vauvert

Έχω το διάβολο μέσα μου Avoir le diable au corps

Βάζει ο διάβολος την ουρά του Le diable s' en mêle

Να με πάρει ο διάβολος Que le diable m' emporte

Κάνω διαβολεμένο θόρυβο Faire le diable à quatre

Ένας φτωχοδιάβολος Un pauvre diable

Δεν τα βγάζω πέρα Tirer le diable par la queue

28. — ΤΑ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ LES SENTIMENTS

1		3	
νιώθω	sentir, éprouver	ήρεμος	calme
αισθάνομαι	sentir, se sentir	η ηρεμία	le calme
το συναίσθημα	le sentiment	η ησυχία	le calme
προκαλώ	provoquer	οργίζομαι	s' emporter, se mettre en colère
συγκρατώ-ούμαι	réfréner, retenir	ηρεμώ	se calmer, s' apaiser
απωθώ-ούμαι	repousser		
2		4	
ευαίσθητος	sensible	ευερέθιστος	irritable
παίρνω κάτι		ευέξαπτος	irritable
κατάκαρδα	prendre quelque chose, à coeur	εξάπτομαι	s' exciter
καταβάλλομαι	s' effondrer	νευριάζω	s' énerver
συγκινημένος	ému	νευρικός	nerveux
συγκινητικός	émouvant	συναρπαστικός	saisissant
η συγκίνηση	l' émotion	η έξαρση	l' émoi
συγκινούμαι μέχρι		η αναταραχή	l' agitation
δακρύων	être ému aux larmes	άσπλαχνος	impitoyable
		άκαρδος	sans coeur
		σκληρός	dur
		αναίσθητος	insensible

Η ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΤΟ ΜΙΣΟΣ L' AMOUR ET LA HAINE

5	
ερωτεύομαι	tomber amoureux
ο έρωτας	l' amour
αγαπώ-ιέμαι	aimer
μου αρέσει	aimer bien
μου λείπει	manquer à qq' un
έχω αδυναμία για	
κάποιον	avoir un faible
η έλξη	l' attirance
η ελκυστικότητα	l' attirance
ελκυστικός	attirant
λατρεύω-ομαι	adorer
στοργικός	affectueux
6	
σιχαμερός	odieux
αντιπαθώ	ne pas aimer
αντιπαθητικός	antipathique
μισώ	haïr
σιχαίνομαι	détester
απεχθάνομαι	avoir en horreur
δεν αντέχω	ne pas supporter
βαριέμαι	s' ennuyer
μισητός	odieux, haïssable
δεν ανέχομαι	ne pas tolérer

Η ΠΡΟΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ Η ΑΔΙΑΦΟΡΙΑ LA PRÉFÉRENCE ET L' INDIFFÉRENCE

7	
έχω διάθεση	avoir envie
εύχομαι	souhaiter
επιθυμώ	désirer
η ευχή	le souhait
η επιθυμία	le désir
θέλω	vouloir, nécessiter
δε με πειράζει	peu m' importe, cela ne me gêne pas
δε με νοιάζει	cela m' est égal
προτιμώ	préférer
8	
ανιαρός	fastidieux
πληκτικός	fastidieux
βαρετός	ennuyeux
το ενδιαφέρον	l' intérêt
ο ενθουσιασμός	l' enthousiasme
κουράζω-ομαι	fatiguer
βαριέμαι	s' ennuyer
η ανία	l' ennui
η βαρεμάρα	l' ennui

— 1. Όλοι **νοιώθουμε** χαρές, λύπες, ενθουσιασμούς, φόβους, από τα καθημερινά γεγονότα της ζωής. Οι καταστάσεις αυτές λέγονται **συναίσθημα**. "Όταν τα χείλη και το δέρμα ενθουμούνται, **κ' αισθάνονται** τα χέρια σαν ν' αγγίζουν πάλι." (Κ.Καβάφης). Το να ξαναβρεθώ στη Σαντορίνη, μου **προκάλεσε** έντονη ευχαρίστηση. Επιθυμεί σφοδρά να εκφράσει τα συναίσθημά του, αλλά συγχρόνως τα **απωθεί**, γιατί ντρέπεται.

— 2. Είναι τόσο **ευαίσθητος** άνθρωπος που **τα παίρνει όλα κατάκαρδα**. Τα βάσανα της ζωής τον **κατέβαλαν** τόσο, που γρήγορα γέμισε ρυτίδες. Όταν έμαθε την θλιβερή της ιστορία, **συγκινήθηκε μέχρι δακρύων**. "Πλάττοντας με **συγκίνησι** το πρόσωπο κι αφήνοντας απ' των χεριών του το άγγιγμα ένα αίσθημα στο μέτωπο, στα μάτια και στα χείλη." (Κ.Καβάφης).

— 3. "Κι έμειν' η φύση μόνη, ώρα κι ώρα μιαν **ησυχία** βασίλεψε..." (Α.Σικελιανός). Όταν έμαθε ότι ο γιός του είχε κλέψει ένα αυτοκίνητο **οργίστηκε** και παρ' όλες τις προσπάθειες της γυναίκας του δεν μπορούσε να **ηρεμήσει**. "Ήσυχασε τώρα, ό,τι έγινε, έγινε."

— 4. Μερικοί άνθρωποι είναι **ευερέθιστοι**, **εξάπτονται** και **νευριάζουν** με το παραμικρό. Το **νευρικό** σύστημα οργανώνει, τροποποιεί και συντονίζει τις λειτουργίες του ανθρώπου και κατά συνέπεια, επηρεάζει τη συμπεριφορά του. Η ομορφιά της Σαντορίνης είναι **συναρπαστική**. Ορισμένοι άνθρωποι είναι **άσπλαχνοι** και **σκληροί** με τα ζώα. "Σαν πεταλούδα στη φωτιά, που **αναίσθητα** γυρίζει και τα χρυσά της τα φτερά με **άσπλαχνιά** μαυρίζει..." (Σ. Ξανθόπουλος).

— 5. "Ο Λάνης που **αγάπησες** εδώ δεν είναι, Μάρκε, στον τάφο που έρχεσαι και κλεις, και μένεις ώρες και ώρες" (Κ.Καβάφης). Ένα **ερωτευμένο** άτομο συνήθως θέλει να εκφράσει την **αγάπη** του. **Δεν του αρέσει** η μοναξιά και **του λείπει** το αγαπημένο του πρόσωπο, όταν εκείνο φύγει. Ο **έρωτας** τον μεταμόρφωσε ολότελα. **Ερωτεύτηκε** μία πολύ **ελκυστική** γυναίκα. Τη **λατρεύει** κυριολεκτικά. Είναι επίσης ένας **στοργικός** πατέρας.

— 6. Έγινε τόσο **σιχαμερός** που τον **αντιπαθούν** όλοι. **Σιχαίνομαι** το κουτσομπολιό. Σπάνια **αντέχουν** τα παιδιά να βρίσκονται μόνα τους, **βαριούνται**. Έγινε **μισητός** στους φίλους του, **δεν τον ανέχονται** πια, εξαιτίας της κακής του συμπεριφοράς.

— 7. Είμαι πτώμα, **δεν έχω** καμία **διάθεση** για ξενύχτι. Το μόνο που **επιθυμώ** είναι να κοιμηθώ. Όλοι **εύχονται** να σταματήσουν κάποτε ο πόλεμος και η πείνα πάνω στη γή. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα, η **ευχή** τους δεν έχει πραγματοποιηθεί. **Θέλω** να ακολουθήσω την Ιατρική. **Δεν με πειράζει** που οι σπουδές είναι μακροχρόνιες. **Θα προτιμούσα** να ασχοληθώ με την παιδιατρική.

— 8. Η διάλεξη ήταν φοβερά **ανιαρή**. Ο ομιλητής ήταν τόσο **βαρετός** που γρήγορα **το ενδιαφέρον** του ακροατηρίου μειώθηκε. Ο αρχικός **ενθουσιασμός** έσβησε και όλοι εγκατέλειψαν την αίθουσα **κουρασμένοι** και **βαριεστημένοι**. "Τι θλιβερό που είναι οι πτωχές και πώς **βαριούνται** την ζωή την άθλια που τραβούνε" (Κ.Καβάφης).

Η ΛΥΠΗ — LA TRISTESSE

9

η λύπη.....	la tristesse
η θλίψη.....	la tristesse, le chagrin
ο καημός.....	le chagrin
λυπημένος, θλιμμένος	triste
κακόκεφος,	
κατσούφης.....	morose
θλιβερός.....	triste, attristant
το άγχος.....	l'angoisse
βογγάω.....	gémir
ο πόνος.....	la douleur
πονάω.....	avoir mal
δυστυχισμένος.....	malheureux
κλαί(γ)ω-ομαι.....	pleurer
τι κρίμα!.....	quel dommage!
αλίμονο!.....	hélas!

10

αξιολύπητος.....	pitoyable, déplorable
ζοφερός.....	déprimant
η μελαγχολία.....	la mélancolie
μελαγχολικός.....	mélancolique
οδυνηρός.....	douloureux

η κατάθλιψη..... la dépression

Η ΧΑΡΑ — LA JOIE

11

κεφάτος.....	gai
χαρούμενος.....	joyeux
ευχαριστημένος.....	content
ζωηρός.....	vivant
χαίρομαι.....	se réjouir
η ευτυχία.....	le bonheur
η ευφροσύνη.....	la joie, l'allégresse

ΤΟ ΓΕΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΔΑΚΡΥ LE RIRE ET LES LARMES

12

το δάκρυ.....	la larme
το κλάμα.....	la larme, les pleurs
ξεσπάω σε δάκρυα.....	fondre en larmes
ο αναστεναγμός.....	le soupir
αναστενάζω.....	soupirer
κλαίω με λυγμούς.....	sangloter
το μοιρολόι.....	la lamentation (funèbre)

13

γελάω.....	rire
το γέλιο.....	le rire
χαμογελώ.....	sourire
το χαμόγελο.....	le sourire
κοροϊδεύω.....	se moquer
ξεσπάω σε γέλια.....	éclater de rire
σκάω στα γέλια.....	éclater de rire
ξεκαρδίζομαι στα	
γέλια.....	rire aux éclats
πεθαίνω στα γέλια.....	éclater de rire
το ακατάσχετο γέλιο ..	le fou rire

Η ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΙ Η ΔΥΣΤΥΧΙΑ LE BONHEUR ET LE MALHEUR

14

ευτυχισμένος.....	heureux
δυστυχισμένος.....	malheureux
καθησυχάζω-ομαι.....	rassurer
η ανακούφιση.....	le soulagement
ανακουφισμένος.....	soulagé
ικανοποιημένος.....	satisfait
παρηγορώ-ιέμαι.....	réconforter
η παρηγοριά.....	le réconfort
η ευχαρίστηση.....	le plaisir
η τύχη.....	la chance

τυχερός.....	chanceux
άτυχος.....	malchanceux
απαισιόδοξος.....	pessimiste
αισιόδοξος.....	optimiste

15

η πίκρα.....	l'amertume
η δυσαρέσκεια.....	le mécontentement
η απογοήτευση.....	la déception
απογοητευμένος.....	déçu
ενοχλώ-ούμαι.....	agacer
το παράπονο.....	le grief, la peine
εκνευρίζω-ομαι.....	énervé
η δυσφορία.....	l'anxiété, le malaise

16

η ενόχληση.....	la contrariété
έχω σκοτούρες, έχω	
μπελάδες.....	avoir des ennuis
ανησυχώ.....	être inquiet
παραπονιέμαι.....	se plaindre
η ταλαιπωρία, η	
δοκιμασία.....	l'épreuve, la fatigue
ανήσυχος.....	inquiet
η ανησυχία.....	l'inquiétude

— 9. Με λύπη πληροφορήθηκα για την αρρώστια αγαπημένου μου προσώπου. "Ο καημός του θανάτου τόσο με πυρπόλησε, που η λάμψη μου επέστρεψε στον ήλιο" (Ο.Ελύτης). "Αλλά ενώ προσεύχεται και δέεται αυτή, η εικών ακούει, σοβαρή και λυπημένη" (Κ.Καβάφης). "Συχνά στίχους απάγγελλε θλιμμένους γαλλικούς, κι ώρες πολλές προς τη γαλάζια έκταση κοιτούσε" (Ν.Καββαδίας). "Οι περασμένες μέρες πίσω μένουν, μια θλιβερή γραμμή κεριών σβησμένων" (Κ.Καβάφης). Καταστάσεις άγχους μπορεί να επηρεάσουν την ψυχική και σωματική υγεία του ατόμου που τις υφίσταται. "Ένα καράβι μπαίνει στο γιαλό, ένα μαγκανοπήγαδο σκουριασμένο βογγάει" (Ν.Γκάτσος). "Μεγάλος πόνος είχε πέσει στην Ελλάδα, τόσα κορμιά ριγμένα στα σαγόνια της θάλασσας, στα σαγόνια της γής" (Γ.Σεφέρης). "Κλαίει το παλάτι, κλαίει ο βασιλεύς, απαρηγόρητος θρηνεί ο βασιλεύς Ηρώδης..." (Κ.Καβάφης).

— 10. Τριγυρνάει ξυπόλητος και ρακενδύτος, είναι πραγματικά αξιολύπητος. Η νύχτα έπεσε ζοφερή και με γέμιζε μελαγχολία. "Αριστοκρατική, λεπτή και μελαγχολική, κόρη ενός πλούσιου Αιγύπτου όπου 'χε αυτοκτονήσει..." (Ν.Καββαδίας). Κάθε φορά που ακούω δυσάρεστες ειδήσεις, καταθλίβομαι. Ήταν πολύ οδυνηρό να τον βλέπω να υποφέρει, μετά από μία τόσο επώδυνη επέμβαση.

— 11. Η βραδυά κυλούσε χαρούμενα. Όλοι κεφάτοι και ευχαριστημένοι στροβιλιζόμασταν στο ζωηρό ρυθμό της μουσικής. "Και τα χέρια του άπλωσε όπως κάνει νέος δόκιμος Θεός για να πλάση μαζί αληθόνα κι ευφροσύνη" (Ο.Ελύτης).

— 12. Ξέσπασε σε δάκρυα ανακούφισης όταν έμαθε ότι ο γιός της σώθηκε απ' το ναυάγιο. Το μοιρολόι είναι θρηνητικό τραγούδι για νεκρό πρόσωπο. "Ν' ακούσει αντρίκεια κλάμματα, γυναίκα μοιρολόγια" (Γ.Ρίτσος).

— 13. "Σπάνε τα ρόδια στη ροδιά και πέφτουν γέλια στο ποτάμι" (Γ.Ρίτσος). Το χαμόγελο και κυρίως το γέλιο είναι έκφραση ευχαρίστησης. Εάν σε κοροϊδεύει κανείς, τότε είναι έκφραση ειρωνείας ή σαρκασμού. Αφού μας διηγήθηκε το ανέκδοτο, ξεσπάσαμε όλοι σε γέλια. Δεν μπορούσε κανείς μας να σταματήσει. Εξαντληθήκαμε από τα ακατάσχετα γέλια.

— 14. Ήταν πολύ δυστυχισμένος. Πέρασα πολλές ώρες μαζί του προσπαθώντας να τον καθησυχάσω. Τελικά έφυγα ανακουφισμένος και ικανοποιημένος που κατάφερα να τον παρηγορήσω. Τι ευχαρίστηση ν' απολαμβάνεις τα δειλινά της Σαντορίνης. Όταν κάποιος έχει μεγάλη τύχη στα χαρτιά, λέμε ότι έχει ρέντα. Τα ποιήματα του Καρυωτάκη δείχνουν μεγάλη απαισιοδοξία.

— 15. Ένοιωσε μεγάλη πίκρα και απογοήτευση όταν, μετά από 10 χρόνια κοινής ζωής, την εγκατέλειψε ο άντρας της. Ενοχλούμαι αφάνταστα με την αδιακρισία των άλλων. "Γιόκα μου, εσύ που γιάτρευες κάθε παράπονό μου, που μάντευες τι πέρναγε κάτω απ' το τσινορό μου" (Γ.Ρίτσος). Εκνευρίζομαι με το κυκλοφοριακό χάος και με πιάνει δυσφορία στο συνωστισμό των λεωφορείων.

— 16. Τον ενοχλούσε να μένει σε νοικιασμένο διαμέρισμα. Αποφάσισε να χτίσει δικό του σπίτι και από τότε η ζωή του είναι όλο σκοτούρες και μπελάδες. Ανησυχούσε για τα οικονομικά μας και συνεχώς παραπονιόταν ότι δεν έχουμε λεφτά. Πέρασε μεγάλη δοκιμασία όταν αρώστησε η μητέρα της και ταλαιπωρήθηκε αφάνταστα τρέχοντας από γιατρό σε γιατρό.

Η ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ – LE DÉSESPOIR

17

αποθαρρύνω-ομαι	décourager
απελπίζω-ομαι	désespérer
απελπιστικός	désespérant
αποκαρδιωμένος	abattu, découragé
αποθαρρυσμένος	déprimé, découragé
απελπισμένος	désespéré
διαλύω-ομαι	anéantir
τσακίζω-ομαι	briser

Η ΕΛΠΙΔΑ – L' ESPOIR

18

ελπίζω	espérer
η αχτίδα ελπίδας	la lueur d' espoir
παίρνω κουράγιο	repandre courage
ενθαρρύνω-ομαι	encourager
προσμένω με χαρά	attendre avec joie

Η ΕΚΠΛΗΞΗ – LA SURPRISE

19

μου κάνει εντύπωση...	cela m' impressionne
-----------------------	----------------------

κατάπληκτος	interloqué
αναρωτιέμαι	se demander
η έκπληξη	la surprise
απροσδόκητος	inattendu
ξαφνιασμένος	stupéfait
καταπληκτικός	stupéfiant
απίστευτος	incroyable

Ο ΦΟΒΟΣ – LA PEUR

20

ο φόβος	la peur
τρομάζω	faire peur, être effrayé
φοβίζω	faire peur
τρομοκρατικός	épouvantable
τρομοκρατημένος	épouventé
η τρομάρα, το δέος	l' effroi
ο πανικός	la panique
πανικοβάλλω-ομαι	paniquer
πανικόβλητος	paniqué
δειλός	craintif
φοβισιάρης	peureux
τρέμω	trembler
φοβάμαι	avoir peur, redouter
το προαίσθημα	le pressentiment

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ EXPRESSIONS ET PROVERBES

ΓΕΛΩ RIRE

Στ' αστεία Pour rire

Η τύχη του χαμογελάει La fortune lui rit

Αστειεύεσαι! Tu veux rire!

Δεν έχω κέφι για γέλια Ne pas avoir le cœur à rire

Είναι για να γελούν οι κότες C' est à faire rire les pierres

Όποιος γελάει τελευταίος γελάει καλύτερα Rira bien qui rira le dernier

ΚΛΑΙΩ PLEURER

Κλαίω με μαύρο δάκρυ Pleurer à chaudes larmes

Κλαίω τη μοίρα μου Pleurer misère

Κλαίω πάνω στο χυμένο γάλα Pleurer sur le passé

Δε βαριέσαι! Peu importe; ce n' est pas grave

Μάτια που δε βλέπονται γρήγορα λησμονιούνται Loin des yeux loin du cœur

— 17. "Μεσ' σ την ψυχή μου κάθου κρυμμένη, **απελπισιά**, και κοίμου" (Δ.Σολωμός). "Και κάθομαι και **απελπίζομαι** τώρα εδώ. Άλλο δεν σκέπτομαι: τον νου μου τρώγει αυτή η τύχη" (Κ.Καβάφης). Πώς να μην **αποθαρρύνονται** οι νέοι, όταν βλέπουν την **απελπιστική** ανεργία που μαστίζει τη χώρα. **Αποκαρδιωμένοι**, αναγκάζονται να αναζητούν την τύχη του στο εξωτερικό. Άλλοι τα καταφέρνουν κι άλλοι **απελπισμένοι** γυρίζουν πίσω με **τσακισμένα** τα φτερά.

— 18. Επιτέλους φάνηκε μια **αχτίδα ελπίδας** για την παγκόσμια ειρήνη: Οι δύο υπερδυνάμεις συμφώνησαν για τα πυρηνικά. **Παίρνοντας κουράγιο** από την **ενθάρρυνση** των φίλων του, κατάφερε να ξεπεράσει το πρόβλημα της αναπηρίας του.

— 19. Εκείνο που **μου κάνει εντύπωση** είναι η **καταπληκτική** του ικανότητα να πείθει όλο τον κόσμο. **Αναρωτιέμαι** γιατί να υπάρχει τέτοια φοβερή κοινωνική ανισότητα στον κόσμο. Μας προκάλεσε μεγάλη **έκπληξη** η **απροσδόκητη** επιστροφή του στην πολιτική ζωή τής χώρας.

— 20. "Μέσα στον **φόβο** και στες υποψίες, με ταραγμένο νου και **τρομαγμένα** μάτια..." (Κ.Καβάφης). "Ο Αχιλλεύς στην τάφρον εμπροστά μας βγαίνει και με φωνές μεγάλες μας **τρομάζει**" (Κ.Καβάφης). Τα 10 τελευταία χρόνια η ανθρωπότητα ζει συνεχώς κάτω από τον **φόβο** των **τρομοκρατικών** ενεργειών. Αισθάνεται **δέος** όταν περνά το κατώφλι μιας εκκλησίας. Μόλις ξέσπασε η πυρκαγιά, **πανικόβλητο** το πλήθος άρχισε να τρέχει προς τις εξόδους. Ένας **δειλός** **φοβάται** τα πάντα, **τρέμει** ακόμα και τον ίσκιό του. Το 1943 ανησυχούσαν για εμφύλιο πόλεμο και δυστυχώς το **προαίσθημά** τους βγήκε αληθινό.

29. — Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ LE COMPORTEMENT HUMAIN

Η ΠΕΡΗΦΑΝΙΑ — L' ORGUEIL

1

περηφανεύομαι.....	s'enorgueillir
περήφανος.....	fier
η περηφάνεια.....	la fierté
η αλαζονεία.....	la vantardise
αλαζονικός.....	fanfaron, vantard
παινεύω-ομαι.....	vanter
επιδεικνύομαι.....	faire de l'épate
έχω αυτοπεποίθηση...	avoir confiance en soi
καυχιέμαι, κομπάζω...	se vanter
επιδεικνύομαι.....	plastronner, faire montre de
το παίζω.....	prétendre jouer un rôle

Η ΑΠΛΟΤΗΤΑ — LA SIMPLICITÉ

2

η σεμνότητα.....	l'humilité
σεμνός.....	humble
η απλότητα.....	la simplicité
απλός.....	simple
ανασφαλής.....	qui n'a pas confiance en lui
καρτερικός.....	résigné
πράος.....	doux, calme
αφελής.....	ingénu
συγκρατημένος.....	réserve

διακριτικός..... discret

Ο ΕΓΩΙΣΜΟΣ — L' ÉGOÏSME

3

αδιάφορος.....	indifférent
εγωιστής.....	égoïste
τσιγγούνης,	
φιλάργυρος.....	avare
η τσιγγουνιά.....	l'avarice
μίζερος.....	ladre
δίνω με το	
σταγονόμετρο,	
τσιγγουνεύομαι.....	donner au compte-gouttes
οικονόμος, φειδωλός.	économe
μειώνω-ομαι.....	réduire
περιορίζω-ομαι.....	limiter
η απληστία.....	la cupidité

Η ΓΕΝΝΑΙΟΔΩΡΙΑ — LA GÉNÉROSITÉ

4

η θυσία.....	le sacrifice
η ανιδιοτέλεια.....	la dévotion
η αυταπάρνηση.....	l'abnégation
σπάταλος.....	dépensier, gaspiller
σπαταλώ-ιέμαι.....	dilapider, gaspiller

— 1. “Πότε μα το Θεό **περηφανεύομαι**/Βάζω τα κόκκινά μου και πορεύομαι” (Οδ. Ελύτης). “Και αν είσαι στο σκαλί το πρώτο, πρέπει να 'σαι **υπερήφανος** κι ευτυχισμένος” (Κ. Καβάφης). **Αλαζονικός** είναι ο άνθρωπος που **καυχιέται** και **επιδεικνύεται** διαρκώς, ακόμα και για πράγματα που δεν έκανε ποτέ. Αν δεν έχει κάποιος **αυτοπεποίθηση** δεν πρόκειται να πετύχει ποτέ τους στόχους του. “Όταν θα θέλουν οι Έλληνες να **καυχηθούν** “τέτοιους βγάξει το έθνος μας” θα λένε για σας “Ετσι θαυμάσιος θά 'ναι ο έπαινός σας” (Κ. Καβάφης). Απεχθάνεται τους ανθρώπους που “**το παίζουν**” διανοούμενοι, χωρίς να έχουν την κατάλληλη παιδεία.

— 2. Καμιά φορά η **σεμνότητα** και η **απλότητα** παρεξηγούνται κι ερμηνεύονται σαν **ανασφάλεια**. “Κι **ακαρτέρει** κι ακαρτέρει φιλελεύθερη λαλιά ένα εκτύπασε τ' άλλο χέρι από την απελπισιά” (Δ. Σολωμός). Στις αγιογραφίες ο Χριστός απεικονίζεται πάντα **πράος** και γλυκός. Ο **συγκρατημένος** άνθρωπος δεν εκδηλώνεται και κρατάει τα προβλήματά του μέσα του. Είναι ευγενέστατος άνθρωπος. **διακριτικός** στις συναναστροφές του.

— 3. Ο **εγωισμός** του δεν έχει όρια. “Ο **Φιλάργυρος**” είναι μία απ' τις πιο γνωστές κωμωδίες του Μολιέρου. Είναι τόσο **μίζερος** που ακόμα και στα παιδιά του **δίνει αγάπη με το σταγονόμετρο**. “**Περιορίσε την απληστία** σου γιατί κινδυνεύεις να βρεθείς χωρίς φίλους”. Το Υπουργείο Εθν. Αμύνης αποφάσισε να **μειώσει** τον προϋπολογισμό του.

— 4. Οι αρχαίοι Έλληνες προσέφεραν **θυσίες** στους θεούς για να τους εξευμενίσουν. Η **ανιδιοτέλεια** και η **αυταπάρνηση** είναι αυτό που χαρακτηρίζει τις μητέρες. Είναι **σπάταλος** τύπος, ξεοδεύει αλόγιστα. **Σπατάλησε** όλα του τα λεφτά στα καζίνο του Λας Βέγκας.

ΤΟ ΘΑΡΡΟΣ — LE COURAGE

5

ανδρειωμένος.....	brave, vaillant
γενναίος, ανδρείος.....	brave
αντέχω-ομαι.....	supporter
το κουράγιο.....	le courage
τολμάω.....	oser
η τόλμη.....	l'audace
τολμηρός.....	audacieux
το θάρρος.....	le courage
θαραλέος.....	courageux
αντιμετωπίζω-ομαι.....	affronter
προκαλώ-ούμαι.....	défier
η πρόκληση.....	le défi
ατρόμητος.....	hardi
ψυχωμένος.....	qui a du cran
η ψυχραιμία.....	le sang-froid
παράτολμος.....	téméraire

Η ΔΕΙΛΙΑ — LA LÂCHETÉ

δειλός, άνανδρος.....	lâche
ξεφεύγω.....	esquiver
αποφεύγω.....	éviter, se dérober

Η ΤΕΜΠΕΛΙΑ — LA PARESSE

7

τεμπέλης.....	fainéant
η οκνηρία.....	la paresse, l'oisiveté
οκνηρός.....	paresseux, oisif
άνεμος.....	désinvolte
άεργος.....	inactif, oisif, désœuvré
ξεχνάω-ιέμαι.....	oublier
αμελής.....	négligent
η αβλεψία.....	l'inattention, inadvertance
η απροσεξία.....	l'inadvertance

Η ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΤΗΤΑ — L' ÉNERGIE

8

η ζωντάνια.....	l'ardeur, la vivacité
εργατικός.....	travailleur
επιμελής.....	appliqué
ενεργητικός.....	énergique
δραστήριος.....	actif

— 5. “Και σαν πρώτα **ανδρειωμένη**, χαιρέ ω χαιρέ ελευθεριά” (Διον. Σολωμός). Στον κίνδυνο έδειξε μια **γενναία** στάση. Την τελευταία στιγμή δεν **άντεξε** κι ένοιωσε να χάνει το **κουράγιο** του. “Θαρρούμε πως με απόφασι και **τόλμη** θ' αλλάξουμε της τύχης την καταφορά” (Κ. Καβάφης). Παρ' όλο που η μάχη ήταν χαμένη επέμεναν με **τόλμη** και **θάρρος** να **αντιμετωπίζουν** τις **προκλήσεις** του εχθρού. Δεν **τόλμησε** ποτέ να πει την αλήθεια, γιατί ντρεπόταν για τον εαυτό του. Ο κίνδυνος ήταν μεγάλος και έπρεπε να δείξει **ψυχραιμία**. Μια **παράτολμη** απόφαση μπορεί να είναι θετική για το μέλλον, μπορεί όμως και να οδηγήσει στην καταστροφή.

— 6. Είναι **δειλός** με τους ανθρώπους και γι' αυτό αποφεύγει τις κοινωνικές συγκεντρώσεις. Ο ομιλητής δεν μπορούσε να τεκμηριώσει τις απόψεις του, **ξέφευγε** συνέχεια από το θέμα και στο τέλος **απέφυγε** τις ερωτήσεις του κοινού.

— 7. Όπως λέει και ο μύθος, τα τζιτζικία περνούν **άνεμα** και **τεμπέλικα** το καλοκαίρι και το χειμώνα ψάχνουν για τροφή. Αυτός που δεν εργάζεται είτε από **τεμπελιά** (**οκνηρία**), είτε γιατί δεν βρίσκει δουλειά, λέγεται **άεργος**. “Μην το πεις κι ολότελα κι αιώνια μας **ξεχάσεις**” (Κ. Παλαμάς). Ποτέ δεν φροντίζει τις υποθέσεις του, είναι **αμελής**. Πρέπει να δείχνουμε επιείκεια για τα σφάλματα που γίνονται από **απροσεξία**.

— 8. Έχει τέτοια **ζωντάνια** που πάντα καταφέρνει να μου φτιάχνει το κέφι. Έδειξε τέτοια **εργατικότητα** και **επιμέλεια** που πολύ σύντομα ανέβηκε την κλίμακα της ιεραρχίας μέσα στην επιχείρηση. Το νοσοκομείο διαθέτει **ενεργητικούς** και **δραστήριους** γιατρούς που παλεύουν για την υγεία των συνανθρώπων τους.

Η ΦΡΟΝΙΜΑΔΑ - Η ΣΥΝΕΣΗ LA PRUDENCE

9

προνοητικός.....	prudent, prévoyant
η φρονιμάδα.....	la prudence
η σύνεση.....	la sagesse
προειδοποιώ-ούμαι	prévenir
φυλάγομαι από.....	se méfier de
ακλόνητος.....	inébranlable
απότομος (στη δυστυχία, στις αρχές μου).....	inébranlable
προσέχω.....	faire attention
προσεκτικός.....	circonspect
επιφυλακτικός.....	réserve
ευσυνείδητος.....	conscientieux
νηφάλιος, θετικός.....	calme, posé

σταθερός stable

Η ΑΠΕΡΙΣΚΕΨΙΑ - L' IMPRUDENCE

10

κάνω γκάφα.....	faire une gaffe
η αδιακρισία.....	l' indiscretion
απερίσκεπτος.....	imprudent
ασυλλόγιστος.....	inconsidéré
απρόσεκτος.....	inattentif

11

ασταθής, άστατος.....	instable
περιθωριακός.....	marginal
η έκρηξη θυμού, το ξέσπασμα θυμού.....	l'accès de colère
από καπρίτσιο.....	par caprice
ιδιότροπος.....	capricieux, excentrique

— 9. Πρέπει κανείς να είναι **προνοητικός** και να προβλέπει τους πιθανούς κινδύνους. Σε **προειδοποιώ** να οδηγήσει με **σύνεση**, γιατί ο δρόμος γλιστράει. "Θεέ μου **φύλαγέ με** από τους φίλους μου, τους εχθρούς μου τους ξέρω" (ελλην. παροιμία). **Ακλόνητος** στις χριστιανικές του αρχές, κάθε Κυριακή πηγαίνει στην εκκλησία. Από τότε που απογοητεύτηκε από την αγαπημένη του, κρατούσε μια **επιφυλακτική** στάση με τους καινούργιους του δεσμούς. Παρά το Apartheid, ο μαύρος λαός της Ν.Αφρικής **απότομος** απαιτεί την ελευθερία του. - "**Πρόσεξέ με**, έχω κάτι πολύ σοβαρό να σου πω". Αναρωτιέμαι αν καταλαβαίνει τις υποχρεώσεις που ανέλαβε, μερικές φορές δε μου φαίνεται και τόσο **ευσυνείδητος**. Δε μπορείς να παρεξηγηθείς με έναν τόσο **νηφάλιο** άνθρωπο, έχει πολύ ξεκάθαρη σκέψη και είναι πάντοτε **συνετός** και **θετικός**. Ποτέ οι τιμές δεν παραμένουν **σταθερές** όταν η οικονομική κατάσταση είναι κακή.

— 10. Κινδυνεύεις να **κάνεις γκάφα**, ρωτώντας **αδιάκριτα** την ηλικία μιας γυναίκας. Είναι **απερίσκεπτος** να μιλάς πριν σκεφτείς. Είναι **ασυλλόγιστος** άνθρωπος, θαρρείς και δεν σκέφτεται ποτέ πριν δράσει και μιλήσει. Ο **απρόσεκτος** μαθητής έκανε πολλά ορθογραφικά λάθη.

— 11. Η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία προβλέπει για αύριο **άστατο** καιρό σε όλη τη χώρα. Συνεχίζονται οι καταλήψεις κτιρίων από ομάδες **περιθωριακών**. Δεν μπορεί να συγκρατήσει τις βίαιες **εκρήξεις** του θυμού του. Διαμόρφωσε έναν **ιδιότροπο** και **επιφανειακό** χαρακτήρα, επειδή οι γονείς του ικανοποιούσαν όλα του τα **καπρίτσια**. Η συμπεριφορά του Γιώργου ήταν πάντοτε **ιδιόρρυθμη**, ζούσε στον κόσμο του και δε λογάριαζε τη γνώμη κανενός.

30. - ΗΘΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ LES CRITÈRES MORAUX

1

η προσωπικότητα.....	la personnalité
η συμπεριφορά.....	le comportement
ο χαρακτήρας.....	le caractère
το ταμπεραμέντο.....	le tempérament
συμπεριφέρομαι.....	se comporter
φέρομαι καλά σε.....	bien se comporter envers

φέρομαι κακά σε, φέρομαι άσχημα σε.....	mal se comporter envers
η ιδιοσυγκρασία.....	l'idiosyncrasie
η ψυχосύνθεση.....	la mentalité, le tempérament

2

η ηθική.....	la morale
το ηθικό.....	le moral
ηθικός.....	moral
ανήθικος.....	immoral
έκλυτος.....	dissolu, débauché

διεφθαρμένος.....	corrompu
το δίδαγμα.....	la morale (histoire)

ΤΟ ΚΑΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟ LE BIEN ET LE MAL

3

καλός.....	bon
κακός.....	méchant, mal
ιδανικό.....	idéal
κάνω καλό.....	faire le bien
κάνω κακό.....	faire le mal
δίκαιος.....	juste
άδικος.....	injuste
καθώς πρέπει.....	comme il faut
το ελάττωμα.....	le défaut
η αδυναμία.....	la faiblesse
το προτέρημα.....	la qualité
η αρχή.....	le principe
η αρετή.....	la vertu
ενάρετος.....	vertueux

— 1. Η ψυχολογία μελετάει την ανθρώπινη **προσωπικότητα** και **συμπεριφορά**. Στο έργο του "Κρίτων" ο Πλάτωνας παρουσιάζει τον **χαρακτήρα** του Σωκράτη. Οι μεσογειακοί έχουν θερμό **ταμπεραμέντο**. Τα ζώα είναι οι πρωταγωνιστές των αλληγοριών του Αισώπου και **συμπεριφέρονται** όπως οι άνθρωποι. Της **φερόταν πολύ άσχημα** γιατί δεν του άρεσε ο τρόπος που του έκανε κριτική για τη ζωή του. Η **ιδιοσυγκρασία** ενός ατόμου είναι η διάθεσή του απέναντι στις εξωτερικές επιδράσεις, ενώ η **ψυχосύνθεση** είναι ο τρόπος με τον οποίο συναισθάνεται και σκέπτεται.

— 2. Ο μαρκήσιος ντε Σάντ ήταν ένας **έκλυτος** άνθρωπος με μάλλον χαλαρά ήθη. Η **ηθική** είναι το σύνολο των αρχών που ρυθμίζουν τη συμπεριφορά του ανθρώπου προς τον εαυτό του και προς τους άλλους. Κατά τη διάρκεια ενός πολέμου, τον πιο σημαντικό ρόλο παίζει το υψηλό **ηθικό** των στρατιωτών. Κατά τον Σωκράτη, η **ηθική** συνείδηση αποτελεί την κύρια φύση του ανθρώπου. Ο Ζήνων πίστευε πως ό,τι αντιτίθεται στο λόγο, όπως τα πάθη και οι ορμές, είναι **ανήθικο**. Κάθε μύθος του Αισώπου έχει ένα ηθικό **δίδαγμα**.

— 3. "Καλός κ' αγαθός" ήταν στην αρχαιότητα οι επιθυμητές, για έναν άνθρωπο, αρετές. Στην "Πολιτεία", ο Πλάτων αναπτύσσει την θεωρία του για ένα **ιδανικό** κράτος. Καπνίζοντας, ο άνθρωπος, **κάνει κακό** στον εαυτό του. Η απόφαση του δικαστή ήταν **δίκαιη**. Για να μπει κανείς σ' ένα μοναστήρι πρέπει να έχει **καθώς πρέπει** ντύσιμο. Ο εγωισμός, η ματαιότητα, η μισαλλοδοξία, είναι **ελαττώματα**. Η γενναιοδωρία, η αυταπάρνηση, η υπερηφάνεια είναι **προτερήματα**. Είχε μια βασική **αρχή** στη ζωή του: να υποστηρίξει με πάθος τα **ιδανικά** του. Κατά τον Σωκράτη, η γνώση οδηγεί στην **αρετή**. Είναι **αισχρο** να προδίδει κανείς τις αρχές του.

αισχρός.....	odieux
4	
το καθήκον.....	le devoir
το παράδειγμα.....	l' exemple
υπεύθυνος.....	responsable
η υπευθυνότητα.....	la responsabilité
ανεύθυνος.....	irresponsable

5	
ο πειρασμός.....	la tentation
είμαι στενόμυαλος.....	avoir l'esprit étroit
η ντροπή.....	la honte
ντρέπομαι.....	avoir honte
επαισχυντος.....	honteux
η δυσμένεια.....	le déshonneur
επονειδιστος.....	déshonorant
ενοχλημένος, ντροπιασμένος.....	gêné

6	
η τύψη.....	le remords
μετανιώ, μετανιώνω ..	se repentir

προβαίνω σε πλήρη ομολογία.....	avouer (avoir fait)
εξοφλώ-είται.....	racheter, s'acquitter
εκπληρώνω-εται.....	racheter

ΗΘΙΚΕΣ ΚΡΙΣΕΙΣ LE JUGEMENT MORAL

7	
η κρίση.....	le jugement, la crise
κρίνω-ομαι.....	juger
κριτικάρω-ομαι.....	critiquer
η κριτική.....	la critique
κριτικός.....	critique
δυσφημιζω-ομαι.....	déprécier, dire du mal de
αποδοκιμάζω-ομαι.....	désapprouver
περιφρονώ-ούμαι.....	mépriser
κατηγορώ-ούμαι.....	accuser
απαξιώ.....	dédaigner
η περιφρόνηση.....	le mépris
γελοίος.....	ridicule
παράλογος.....	absurde, illogique
σαρκαστικός.....	sarcastique

8	
δικαιούμαι, αξίζω.....	mériter
έχω το δικαίωμα να, δικαιούμαι να.....	avoir le droit de
εγκρίνω-ομαι.....	approuver
η έγκριση.....	l'approbation
επαινώ.....	louer
ο έπαινος.....	l' éloge
αξιέπαινος.....	louable
η εκτίμηση.....	l' estime
εκτιμώ-ούμαι.....	estimer
υποτιμώ-ούμαι.....	sous-estimer
υπερτιμώ-ούμαι.....	surestimer
θαυμάζω-ομαι.....	admirer
σέβομαι.....	respecter
συγχαίρω.....	féliciter
συγχαρητήρια.....	les félicitations

9	
κακολογώ-ούμαι, συκοφαντώ.....	dire du mal de
μαλώνω.....	(se) disputer
κατσαδιάζω.....	gronder, réprimander
το κουτσομπολιό.....	les cancans, les commérages

κουτσομπόλης.....	cancanier
δυσφημώ, κακολογώ ..	dire du mal de quelqu' un
κάνω δασκάλεμα, κάνω κήρυγμα, δασκαλεύω.....	sermonner
το σκάνδαλο.....	le scandale
σκανδαλώδης.....	scandaleux

10	
τιμώ-ούμαι.....	faire honneur
αξιοπρεπής.....	digne
άξιος.....	digne de
μεγαλοπρεπής, επιβλητικός.....	plein de dignité
ανάξιος, ευτελής.....	indigne, de peu de valeur
κακόφημος.....	mal famé

11	
έχω καλή φήμη.....	avoir bonne réputation
το άσπιλο όνομα.....	une réputation sans tache
φημισμένος.....	réputé
περίφημος, διάσημος.....	célèbre

— 4. Στην αρχαιότητα, η τήρηση των άγραφων ηθικών κανόνων ήταν **καθήκον** για τους ενάρετους ανθρώπους. Φτωιενό **παράδειγμα** για την ανθρωπότητα είναι οι αρχαίοι έλληνες φιλόσοφοι. Πολιτικοποιημένος άνθρωπος δεν είναι αυτός που ασχολείται με την πολιτική, αλλά ο συνειδητοποιημένος, **υπεύθυνος** πολίτης.

— 5. Ο Αδάμ μπήκε σε **πειρασμό** όταν η Εύα του έδωσε το μήλο. Δεν γίνεται να συζητήσεις μαζί του. Είναι τόσο **στενόμυαλος** που τελικά σ' εκνευρίζει. "Να πάει πίσω **ντρέπεται**, να πάει ομπρός φοβάται" (Δημοτικό τραγούδι) Παλιά, η ανύπαντρη κοπέλα εθεωρείτο **ντροπή** για την οικογένεια. Όλοι στην παρέα βρήκαν τη συμπεριφορά του **επαισχυνη** και αποφάσισαν να μην του ξαναμιλήσουν ποτέ πια. Όταν ένας στρατιώτης μετατίθεται στα σύνορα, λέμε ότι πήρε "**δυσμενή**" μετάθεση. Είχε χρόνια να επικοινωνήσει με τους δικούς του και αισθάνθηκε **ντροπιασμένος** όταν διάβασε στην εφημερίδα ότι πέθανε η μητέρα του.

— 6. Ένοιωθε φοβερές **τύψεις** που έφυγε και την άφησε μόνη με το παιδί τους. "Ο αρνηθείς δεν **μετανιώνει**. Αν ρωτιούνταν πάλι όχι θα ξαναέλεγε" (Κ.Καβάφης). **Προέβη σε πλήρη ομολογία** της ενοχής του και υποχρεώθηκε να ζητήσει συγγνώμη. Η **εξόφληση** μπορεί να γίνει τοις μετρητοίς ή με δόσεις. Κανένας δε θυμάται έναν ηθοποιό **ξοφλημένο**, όσο μεγάλος κι αν υπήρξε κάποτε. Εργάστηκε σκληρά για δέκα χρόνια για να μπορέσει να Βεκπληρώσει την μεγάλη του επιθυμία: να αγοράσει ένα σπίτι στην εξοχή.

— 7. Η δικαστική απόφαση λέγεται **κρίση**. "Μη **κρίνετε** ίνα μη κριθήτε". Ο Σωκράτης, αναζητώντας την αλήθεια μέσα στον άνθρωπο, έκανε αυστηρή **κριτική** σε πολλούς εξέχοντες άνδρες της εποχής του. Οι φίλοι του τον **δυσφήμισαν** γιατί ζήτησαν την επιτυχία του. Ο λαός βγήκε στους δρόμους, **αποδοκιμάζοντας** τα νέα οικονομικά μέτρα. Ο Λουκιανός σάρκαζε την μανία των ανθρώπων για τα υλικά αγαθά και την **περιφρόνησή** τους προς τα ιδανικά. Μην **κατηγορείς** κάποιον πριν του δώσεις την ευκαιρία να απολογηθεί. Τον **κατηγορούσαν** ότι έκλεψε και αυτός **απαξιούσε** να απαντήσει και τους κοιτούσε με **περιφρόνηση**. -"Δεν θέλω να μου δώσετε ρέστα, το ποσόν είναι **γελοίο**". -"Δεν αξίζει να ασχοληθείς μαζί του, ο άνθρωπος είναι **γελοίος**". Είναι **παράλογο** να θέλεις να αδυνατίσεις, αφού τρως συνέχεια μακολάτες. Τα ποιήματα του Σουρή, πολλές φορές, δεν είναι μόνο σατιρικά, αλλά και **σαρκαστικά**.

— 8. Οι γυναίκες που περιμένουν μωρό **δικαιούνται** άδεια εγκυμοσύνης για 4 μήνες. Ήταν πάντα πιστός στη γυναίκα του, δεν του **άξιζε** να τον εγκαταλείψει φεύγοντας με τον καλύτερό του φίλο. Οι φυλακισμένοι δεν **έχουν το δικαίωμα** να ψηφίζουν. Το νομοσχέδιο **εγκρίθηκε** παμπηφεί από τους βουλευτές. -"Πρέπει να πάρω ειδική **έγκριση** από το συμβούλιο της εταιρείας, για να σου δώσω την αύξηση που ζητάς". Ο φιλόσοφος τιμήθηκε για το έργο του με **έπαινο** από την Ακαδημία Αθηνών. -"Είναι **αξιέπαινη** η προσπάθειά σου". Η **εκτίμηση** της εφορίας για το οικόπεδο που αγόρασα είναι 20 εκατομμύρια δρχ. Το βρίσκω **υπερτιμημένο**, αλλά τελικά θα πληρώσω το φόρο που μου ζητούν. -"Εκτιμώ πολύ την βοήθειά σου, χωρίς αυτήν δε θα κατάφερνα να βρω σπίτι". Δεν πρέπει κανείς να **υποτιμά** τη δύναμη μιας γυναίκας. **Θαυμάζω** το ταλέντο σου στη μαγειρική. Σ' όλη του τη ζωή ο Αριστοτέλης έτρεφε αγάπη και **θαυμασμό** για τον Πλάτωνα. -"**Συγχαρητήρια** για την επιτυχία σου! Τα κατάφερες θαυμάσια".

— 9. Η **συκοφαντία** είναι ψευδής κατηγορία. Αυτοί που **κακολογούν** και **συκοφαντούν** δεν αποκτούν ποτέ φίλους. -"Μη με **μαλώνεις**, δεν το έκανα επίτηδες". Το **κουτσομπολιό** είναι συνηθισμένο πράγμα στην επαρχία. "Και μη τα **δασκαλέματα** ακούς της Αθηνάς" (Βηλαράς). Οι γονείς **δασκαλεύουν** τα παιδιά τους για το πώς πρέπει ή δεν πρέπει να φέρονται. Στο "**σκάνδαλο Watergate**", όπως αποκαλύφθηκε, είχαν αναμειχθεί πολιτικές προσωπικότητες.

— 10. "Συν τη παρούση αλληλογραφία, έχομεν την **τιμήν**" διαβεβαιώνουν. Και μονάχα η **τιμή** τους απομένει, όταν ανηφορίζουν τους δρόμους" (Καρυστάκης). Όταν πέθανε, όλοι αναγνώρισαν ότι στη ζωή του ήταν πάντα ένας **αξιοπρεπής** άνθρωπος. Δεν είναι **άξιος** να χωρίσει "δυο γαιδουριών άχυρα". **Μεγαλοπρεπής και επιβλητικό** το παλιό αρχοντικό στεκόταν στην άκρη του βράχου, έρημο πιά μετά το θάνατο της γιαγιάς. Αφού λιποτάκτησε θεωρήθηκε **ανάξιος** για στρατιώτης και καταδικάστηκε σε θάνατο. Δεν πουλάει τίποτα σπουδαίο, το μαγαζί του είναι γεμάτο με **ευτελή** αντικείμενα. Καλύτερα να αποφεύγει κανείς τους **κακόφημους** δρόμους τη νύχτα, γιατί είναι επικίνδυνοι.

— 11. Πάμε να φάμε στην ταβέρνα "Ακταίων", **έχει καλή φήμη**. Ένας πολιτικός μπορεί να διατηρήσει **άσπιλο το όνομά του**," αναρωτιόταν. Ο Όμηρος έγραψε τα δύο **περίφημα** έπη Ιλιάδα και Οδύσσεια. Η Σαντορίνη είναι **φημισμένη** για το ηφαίστειο και την καλντέρα της. "Δεν ξέρεις τον Μ.Θεοδωράκη; Μα είναι ένας **διάσημος** έλληνας συνθέτης."

31. — ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ LES RELATIONS HUMAINES

1	
διευθύνω-ομαι.....	diriger
κυβερνώ-ιέμαι.....	gouverner
η εξουσία.....	l' autorité, le pouvoir
η φιλοδοξία.....	l' ambition
συναγωνίζομαι.....	rivaliser
επιτακτικός.....	autoritaire
διατάζω κάποιον.....	donner des ordres à
η δύναμη.....	la force
ανώτερος από.....	supérieur à
ο συναγωνισμός.....	la rivalité

2	
η αδυναμία.....	la faiblesse
αδύναμος, αδύνατος..	faible
ενδίδω σε, υποκύπτω	
σε.....	céder à, consentir à
υποχωρώ σε.....	renoncer
υπαναχωρώ.....	se retirer, céder
υπάκουος.....	obéissant
υπακούω σε,	
πειθαρχώ.....	obéir à
συμμορφώνομαι με	se conformer à

εξαρτώμαι από.....	dépendre de
εξαρτημένος από.....	dépendant de
3	
ανυπάκουος.....	désobéissant
δεν υπακούω σε,	
παρακούω κάποιον.....	désobéir à quelqu' un
αρνούμαι.....	refuser, nier
εξεγείρομαι.....	se révolter
ξεσηκώνω-ομαι.....	se soulever
αντιστέκομαι.....	résister

4	
απαγορεύω-εται.....	interdire
διατάζω-ομαι.....	ordonner
υποχρεώνω-ομαι,	
αναγκάζω-ομαι.....	obliger
απαιτώ-είται.....	exiger
απαιτητικός.....	exigeant
η απαίτηση.....	l' exigence
αφήνω-ομαι.....	laisser
επιτρέπω-εται.....	autoriser
υποχρεωτικός.....	obligatoire

— 1. Ο άνθρωπος που **κυβερνά** τη χώρα είναι ο Πρωθυπουργός. Στη δημοκρατία ο λαός είναι η πηγή κάθε **εξουσίας**. Για να γίνεις πολιτικός χρειάζεται πρώτα-πρώτα να έχεις μεγάλη **φιλοδοξία**. Ο **συναγωνισμός** μεταξύ των υποψηφίων βουλευτών είναι πολύ σκληρός. Ο λοχαγός είναι **ανώτερος από** το λοχία. Από τη θέση του, έχει τη **δύναμη** να **διατάζει** το λοχία να εκτελεί ορισμένα καθήκοντα.

— 2. Ένα **αδύναμο** φως αντιφέγγιζε απ' το παραθυράκι της σοφίτας του. Στάθηκε **αδύνατο** να μην **ενδώσει** στις δელεαστικές της προτάσεις. Ο στρατός μας είναι **αδύναμος** αυτή τη στιγμή. Θα αναγκαστούμε να **υποχωρήσουμε** στις απαιτήσεις του εχθρού. **Υπέκυψε** στον πειρασμό και κοίταζε κρυφά το πορτοφόλι του διπλανού του. Αρχικά δέχτηκε να συμβιβαστεί, αργότερα όμως **υπαναχώρησε** στην πρώτη του απαίτηση. Ο **υπάκουος** στρατιώτης **συμμορφώνεται** χωρίς αντίρρηση στις διαταγές των ανωτέρων του. Αυτή η γυναίκα δεν εργάζεται, είναι **εξαρτημένη** οικονομικά **από** το σύζυγό της.

— 3. Το σχολείο έδωσε αυτό το μαθητή γιατί ήταν εντελώς **ανυπάκουος**. Όταν **παρακούς** τη συμβουλή του γιατρού κάνεις κακό στον εαυτό σου. Του πρότειναν χρήματα για να μην εφαρμόσει το νόμο, αλλά αυτός αρνήθηκε. Οι κρατούμενοι στις φυλακές **εξεγέρθηκαν** εξαιτίας των κακών συνθηκών. Υπάρχουν μερικά χωριά που **αντιστέκονται** στη γρήγορη πρόοδο. Οι Έλληνες **ξεσηκώθηκαν**, το 1821 για την ανεξαρτησία τους, εναντίον των Τούρκων.

— 4. “-Σου **απαγορεύω** να προσβάλλεις τη μητέρα μου”. Ο συνταγματάρχης **διέταξε** τους στρατιώτες να σταματήσουν. **Υποχρέωσε** τους αντιπάλους του να παραδεχτούν την ήττα τους. “-Είμαι ο πατέρας σου και **απαιτώ** να με **σέβασαι**”. Του **επέτρεψε** να μείνει στη γιορτή μέχρι τα μεσάνυχτα. Η στρατιωτική θητεία είναι **υποχρεωτική** για όλους τους Έλληνες.

5	
απειλώ-ούμαι.....	menacer
η απειλή.....	la menace
συγκρατώ-ούμαι.....	réprimer
απωθώ-ούμαι.....	repousser
καταπνίγω-ομαι.....	contenir, réprimer
συγκαλύπτω-ομαι.....	étouffer
εξωθώ-ούμαι,	
σπρώχνω-ομαι.....	pousser à
επεμβαίνω.....	intervenir
η επέμβαση.....	l' intervention
παρακινώ-ούμαι.....	inciter, pousser
αποσιωπώ-είται.....	taire

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ LE COMPORTEMENT SOCIAL

6	
κοινωνικός.....	sociable
ο χαρακτήρας.....	le caractère
αβρός.....	courtois
καλός.....	gentil
ευγενικός.....	poli
αγενής.....	impoli
ανατρέφω-ομαι.....	élever
η ανατροφή.....	l' éducation
οι τρόποι.....	les manières
καλοαναθρεμμένος.....	bien élevé
κακοαναθρεμμένος.....	mal élevé
ελκυστικός.....	attirant, attrayant
συμπαθητικός.....	sympathique

συγκρατημένος.....	réservé
ντροπαλός.....	timide
φοβισιάρης.....	craintif
κοκκινίζω.....	rougir

7	
η φιλία.....	l' amitié
ο φίλος.....	l' ami
πιάνω φιλία με.....	se lier d' amitié avec
φιλικός.....	amical
δένω-ομαι.....	unir
ο δεσμός.....	le lien
τα πάω καλά με.....	s' entendre bien avec
η γνωριμία.....	la connaissance

8	
βολικός.....	facile à vivre
η ξενοιασιά.....	l' insouciance
η ανεμελιά.....	la désinvolture
δε μου καίγεται καρφί.....	je m' en moque
ανικανοποίητος.....	insatisfait
ενοχλώ-ούμαι.....	ennuyer, déranger
θορυβώδης.....	bruyant
μπαίνω στον κόπο.....	se donner la peine de

9	
περίεργος.....	curieux, étrange
η περιέργεια.....	la curiosité
αδιάκριτος.....	indiscret
θρασύς.....	culotté
η αναίδεια.....	l' effronterie, l' impertinence

— 5. Η πυρκαγιά **απειλούσε** να κάψει όλο το δάσος και μόνο η έγκαιρη **επέμβαση** του στρατού κατάφερε να τη **συγκρατήσει**. Το πραξικόπημα **καταπνίγηκε** σύντομα με τη βοήθεια της Κυβέρνησης που **συγκάλυψε** το γεγονός και του Τύπου που το **αποσιώπησε**. Η απελπισία του τον **εξώθησε** στο έγκλημα. Η αστυνομία, συνήθως, δεν **επεμβαίνει** στις ειρηνικές διαδηλώσεις.

— 6. Θεωρείται **κοινωνικός χαρακτήρας** αυτός που έχει την τάση να συναναστρέφεται με πολύ κόσμο. Όταν ένας άνθρωπος είναι **αβρός** και **ευγενικός**, λέμε ότι έχει πάρει καλή **ανατροφή**, ότι είναι **καλοαναθρεμμένος**. Παρ' όλο που οι άλλοι τον βρίσκουν πολύ **ελκυστικό**, αυτός είναι **συγκρατημένος** και **ντροπαλός** και **κοκκινίζει** με το παραμικρό.

— 7. “Θε να θυμηθείς μ' ένα μόνο χαμόγελο **τα φίλα** και τα ενάντια” (Κ.Καρυστάκης). Η **φιλία** είναι **δεσμός** που προϋποθέτει αμοιβαιότητα και ειλικρίνεια. Κάποιος που **δεν τα πάει καλά** με τον εαυτό του, δημιουργεί προβλήματα και στο περιβάλλον του. Ο αριθμιστής ψάχνει συνέχεια για χρήσιμες **γνωριμίες**.

— 8. Έτσι όπως είναι πάντα **βολικός**, οι άλλοι δεν **μπαίνουν ποτέ στον κόπο** να ρωτήσουν τη γνώμη του. Πραγματικές διακοπές θα πει **ξενοιασιά** και **ανεμελιά**: να ξαπλώνεις στον ήλιο και να **μη σου καίγεται καρφί** για τα προβλήματα που σε περιμένουν. **Ανικανοποίητος** είναι αυτός που όσα κι αν του δώσεις, πάντα θέλει περισσότερα. Οι οπαδοί της καθαρεύουσας θεωρούσαν τη δημοτική **χυδαία** γλώσσα. Μετά το τέλος του αγώνα, **ορμητικό** το πλήθος ξεχύθηκε προς την έξοδο, με **θορυβώδεις** εκδηλώσεις.

— 9. Τέντωσε τ' αυτιά του γεμάτος **περιέργεια**, κοιτάζοντας **αδιάκριτα** προς το μέρος τους. Θεωρείται **αναίδεια** να μιλάει κανείς στους ηλικιωμένους στον ενικό.

10

λαμβάνω μέρος.....	se joindre à
συμμετέχω σε.....	participer à
έχει πλάκα, είναι	
αστειό	c' est drôle
για πλάκα.....	pour rire
διασκεδάζω, περνώ	
ωραία	s' amuser
κατσουφιάζω.....	bouder

11

ευθύς.....	droit
ακέραιος.....	intègre
τίμιος.....	honnête
η τιμιότητα.....	l' honnêteté
ειλικρινά.....	sincèrement
ύποπτος.....	suspect, louche
διφορούμενος.....	équivoque
αμφίβολος.....	douteux
άτιμος.....	malhonnête
η ατιμία.....	la malhonnêteté
δίκαιος.....	juste

Η ΚΑΛΟΣΥΝΗ ΚΑΙ Η ΚΑΚΙΑ LA BONTÉ ET LA MÉCHANCETÉ

12

καλός.....	bon
------------	-----

κάνω μια καλοσύνη

σε κάποιον.....	rendre service
ανθρώπινος.....	humain
για χάρη + γενική.....	dans l' intérêt de
ενθαρρύνω-ομαι.....	encourager
ευγνώμονας.....	reconnaissant

13

σκληρός.....	dur
αδιάφορος.....	indifférent
αποθαρρύνω-ομαι.....	décourager
ταπεινώνω-ομαι,	
εξευτελίζω-ομαι.....	humilier
έχω κακό σκοπό.....	vouloir du mal
μοχθηρός, κακός.....	haineux, méchant
άσπλαχνος,	
απάνθρωπος.....	cruel, inhumain
αγνώμονας.....	ingrat
σπέρνω ζιζάνια,	
φέρνω διχόνοια.....	semer la discorde

14

βοηθάω-ιέμαι.....	aider
εξυπηρετικός.....	serviable
υποστηρίζω-ομαι.....	appuyer, soutenir
υπερασπίζω-ομαι.....	prendre la défense de
προστατεύω-ομαι.....	protéger

15

άπιστος.....	infidèle, déloyal
δυσάρεστος.....	désagréable
βίαιος.....	violent
δόλιος.....	déloyal, frauduleux
μπαίνω σε μπελάδες ..	s' attirer des ennuis
η κακία, η μοχθηρία ...	la méchanceté
ζηλιάρης.....	jaloux
η ζήλια.....	la jalousie
φθονώ.....	envier
φθονερός.....	envieux

Η ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΚΑΙ Η ΔΥΣΠΙΣΤΙΑ LA CONFIANCE ET LA MÉFIANCE

16

αυθεντικός, γνήσιος...	authentique
αληθινός.....	vrai
σίγουρος, ασφαλής....	sûr
πιστός.....	loyal
ειλικρινής.....	sincère
ντόμπρος.....	franc
η εμπιστοσύνη.....	la confiance
έχω εμπιστοσύνη.....	faire confiance, avoir
	confiance
βασίζομαι σε.....	compter sur
δεσμεύομαι.....	s' engager à
υπόσχομαι.....	promettre

17

ψεύτικος.....	faux
δολερός.....	trompeur, rusé
το ψέμα.....	le mensonge
λέω ψέματα,	
ψεύδομαι.....	mentir
το παρακάνω, τα	
μεγαλοποιώ.....	exagérer
παραφουσκώνω,	
υπερβάλλω.....	grossir, exagérer
δήθεν.....	soi-disant
απατηλός.....	fallacieux, trompeur
η απάτη.....	la fourberie
η εξαπάτηση.....	la tromperie
η δολιότητα.....	la perfidie, la fraude

18

δυσπιστώ.....	se méfier
προδίνω-ομαι.....	trahir
δωροδοκώ-ούμαι.....	corrompre
η δωροδοκία, η	
δωροληψία.....	le pot de vin
εξαπατώ-ούμαι,	
ξεγελώ-ιέμαι.....	duper, tromper
διαστρέφω-εται.....	déformer
διαστρεβλώνω-εται.....	altérer

— 10. Λάβαμε μέρος για πλάκα στο "κυνήγι του θησαυρού". Τελικά και διασκεδάσαμε και κερδίσαμε το πρώτο βραβείο. Κάθε φορά που του κάνουν κριτική, κατσουφιάζει.

— 11. Είναι ευθύς και τίμιος στις συναλλαγές του και ειλικρινά χαίρομαι να συνεργάζομαι μαζί του. Έχω απόλυτη εμπιστοσύνη στην κρίση της γιατί ξέρω πόσο ακέραιος χαρακτήρας είναι και ό,τι μου πει θα το δεχτώ, ειλικρινά, χωρίς αντίρρηση. Του απαγορεύτηκε η έξοδος από τη χώρα γιατί ήταν ύποπτος φυγής. "Είναι πολύ διφορούμενο αυτό που λες, τελικά είσαι με το μέρος μου ή όχι"; "Δίκαιοι και ίσοι σε όλες των τες πράξεις" (Κ.Καβάφης).

— 12. Για χάρη της απαρνήθηκε την παλιά του ζωή και έγινε υποδειγματικός οικογενειάρχης. Τα λάθη είναι ανθρώπινα, κανένας δεν είναι τέλειος. Ο δάσκαλος πρέπει να ενθαρρύνει τα παιδιά στις προσπάθειές τους. Της ήταν ευγνώμων που του συμπαραστάθηκε στην αρρώστια του.

— 13. Ήταν σκληρός πατέρας, χτυπούσε τα παιδιά του. Οι μεγάλοι καλλιτέχνες είναι συνήθως αδιάφοροι για την πολιτική. Ήθελε να ζητήσει αύξηση, αλλά το βλέμμα του διευθυντή τον αποθάρρυνε. Ο χαρακτήρας του άλλαξε από τότε που άρχισε να πίνει, καθημερινά βρίζει τη γυναίκα του και την ταπεινώνει μπροστά σε τρίτους. Ήταν ένας κακός άνθρωπος, γεμάτος μοχθηρία στην ψυχή του. Η άσπλαχνη μητέρα εγκατέλειψε τα παιδιά της και έφυγε. Το μοίρασμα της κληρονομιάς έφερε διχόνοια ανάμεσα στους κληρονόμους.

— 14. Τη βοήθησε να μεταφέρει τις βαλίτσες της, ήταν πολύ εξυπηρετικός. Στις εκλογές θα υποστηρίξω το νεώτερο υποψήφιο, ο τόπος χρειάζεται νέο αίμα. Προσέλαβε ένα δικηγόρο να τον υπερασπιστεί στο δικαστήριο. Ο δάσκαλος μαθαίνει στα παιδιά να προστατεύουν τη φύση.

— 15. Ένας άπιστος σύζυγος παριστάνει πάντα στη γυναίκα του τον πολυάσχολο. Τον εμπιστεύτηκα και τελικά μπήκα σε μπελάδες. Μόλις άνοιξα την πόρτα, μια δυσάρεστη μυρωδιά μούχλας ξεχύθηκε απ' το δωμάτιο. Η πορεία ήταν ειρηνική, αλλά η αστυνομία επενέβη και διέλυσε βίαια τους διαδηλωτές. Παρόλο που είναι επιτυχημένος στη δουλειά του, είναι τόσο μοχθηρός που φθονεί την επιτυχία των άλλων.

— 16. Ένας αυθεντικός πίνακας κοστίζει πολύ ακριβά. Φορούσε ένα περιδέραιο από αληθινά διαμάντια. Έψαχνε να βρει ένα σίγουρο και ασφαλές μέρος για να προστατευθεί από την καταγίδα. Ήταν μια διάσημη συγγραφέας και παρ' όλα αυτά δεν δίστασε να δώσει μία ειλικρινή συνέντευξη για τη ζωή της. Οι σχέσεις των δύο χωρών βασίζονται στον αμοιβαίο σεβασμό και στην αλληλοβοήθεια. Στη συνάντησή τους οι πρωθυπουργοί δεσμεύτηκαν να βοηθήσουν τα θύματα του καταστροφικού σεισμού. Υποσχέθηκε να τον βοηθήσει στις εξετάσεις των μαθηματικών.

— 17. Κάθε μέρα έλεγε ψέματα για τους βαθμούς που πήρε στο σχολείο. Κάθε φορά που έλεγε μια ιστορία παραφουσκωνε τα γεγονότα, στο τέλος δεν τον πίστευε πια κανένας. Έκανε δήθεν τον άρρωστο για να μην πάει στο σχολείο. Οι εφημερίδες αποκάλυψαν μία μεγάλη απάτη σε βάρος του δημοσίου. Διώχτηκε ο αθλητής που πήρε απαγορευμένα φάρμακα και κέρδισε την πρώτη θέση με δολιότητα.

— 18. Άκουγε με δυσπιστία τους προεκλογικούς λόγους. Ο ποδοσφαιριστής κατήγγειλε την προσπάθεια δωροδοκίας του δηλώνοντας ότι ποτέ δε θα πρόδιδε την ομάδα του για να κερδίσει χρήματα. Το δικαστήριο δεν ανέχεται από τους μάρτυρες να διαστρεβλώνουν ή να αποκρύπτουν την αλήθεια.

19

κρύβω-ομαι.....	cacher, dissimuler
παραπλανώ-ιέμαι.....	induire en erreur
παραπλανητικός.....	trompeur
προσποιούμαι.....	simuler
παριστάνω, κάνω πως.....	faire semblant de
αποκρύπτω.....	dissimuler
η αφορμή.....	le prétexte

20

η υποκρισία.....	l' hypocrisie
υποκριτικός.....	hypocrite
ο υποκριτής.....	l' hypocrite
πονηρός.....	rusé
η πονηριά.....	la ruse

Η ΥΠΟΜΟΝΗ LA PATIENCE

21

υπομονετικός.....	patient
ανυπόμονος.....	impatient
υπομένω, αντέχω.....	supporter, endurer
ανέχομαι.....	tolérer

Ο ΘΥΜΟΣ LA COLÈRE

22

ευέξαπτος.....	à l' humeur vive
θυμώνω.....	se mettre en colère
είμαι θυμωμένος.....	être en colère
διατηρώ την ψυχραιμία μου.....	garder son sang froid
είμαι εκτός εαυτού.....	être hors de soi
έξαλλος, έξω φρενών.....	furieux
αγανακτισμένος.....	indigné
εύθικτος.....	susceptible
εκνευρίζω-ομαι.....	énervé
εξοργίζω-ομαι.....	mettre en colère
η οργή.....	le courroux
οργίλος.....	irascible
ερεθίζω-ομαι.....	agacer
ξεσπάω σε κάποιον, ξεθυμαίνω.....	s' en prendre à quelqu' un
εκδικούμαι.....	se venger
πειραγμένος.....	piqué au vif
μνησικάκος.....	rancunier
θίγω-ομαι, προσβάλλω-ομαι.....	offenser
πληγώνω-ομαι.....	blesser
προσβλητικός, υβριστικός.....	insultant

Η ΔΙΕΝΕΞΗ ΚΑΙ Η ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ LA QUERELLE ET LA RÉCONCILIATION

23

φιλονικώ.....	se quereller
φίλερις, καυγατζής.....	querelleur
μαλώνω.....	se disputer
εξομαλύνω-εται.....	(s') arranger, normaliser
ζητώ συγγνώμη.....	demandé pardon, présenter des excuses
παραβλέπω κάτι, κάνω τα στραβά μάτια.....	fermer les yeux sur
βρίζω.....	injurier, insulter
η βρισιά.....	l' injure, l' insulte
ο συμβιβασμός.....	le compromis
συμφιλιώνω-ομαι.....	(se) réconcilier
συγχωρώ-ομαι.....	pardonne, excuser
συμπαύω, συμμερίζομαι.....	compatir
συμπνευτικός.....	compatissant
λυπάμαι.....	regretter
από οίκτο.....	par pitié

Η ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – LA COMMUNICATION

24

λέ(γ)ω-ομαι.....	dire
αναφέρω-ομαι.....	mentionner
(ε)ρωτάω, κάνω μια ερώτηση.....	poser une question

ζητώ-ιέμαι.....	demandé
εννοώ-ούμαι.....	vouloir dire
υπονοώ-είται.....	faire allusion à
διδάσκω-ομαι.....	enseigner
αποκρίνομαι.....	répliquer
απαντώ.....	répondre

25

συμβουλευώ.....	conseiller
η συμβουλή.....	le conseil
συστήνω-ομαι.....	recommander
ενημερώνω-ομαι.....	mettre au courant
κρατώ κάποιον.....	tenir quelqu' un au courant de quelque chose
ενήμερο για κάτι.....	tenir quelqu' un au courant de quelque chose
προτείνω.....	suggérer
η πρόταση.....	la suggestion
η πληροφορία.....	le renseignement

Η ΣΥΖΗΤΗΣΗ – LA DISCUSSION

26

συζητώ-ιέται.....	discuter
μιλάω-ιέται.....	parler
το θέμα.....	le sujet, le thème
το ζήτημα, το πρόβλημα.....	le problème
το υπό συζήτηση θέμα.....	l' objet du débat
συζητήσιμος.....	discutable

— 19. Έκρυβε τους πραγματικούς λόγους του ταξιδιού του, γι αυτό όταν τον ρωτούσαν έδινε **παραπλανητικές** απαντήσεις. **Προσποιόταν** το χαρούμενο γιατί δεν ήθελε να στεναχωρέσει τους γονείς του. Του άρεσε να **παριστάνει** το δίδυμο αδελφό του για να μη πειράξει τους φίλους του. Έψαχνε πάντα **αφορμές** για να τσακώνεται.

— 20. Ένας **υποκριτής** κρύβει τα πραγματικά του αισθήματα. Συχνά ο άνθρωπος χρησιμοποιεί την **πονηριά** του για να παγιδεύσει ένα ζώο.

— 21. **Υπέμεινε** χωρίς παράπονο τα βάσανά του. Πρέπει να είναι κανείς **υπομονετικός** με τα παιδιά, χωρίς όμως να **ανέχεται** τα πάντα.

— 22. Η κακή οικογενειακή του κατάσταση τον είχε κάνει **ευέξαπτο** και **θύμωνε** πολύ εύκολα. Ο διαιτητής του αγώνα κατάφερε να **διατηρήσει την ψυχραιμία του** σ' όλη τη διάρκεια του παιχνιδιού. Έγινε **έξαλλος** με τον εαυτό του γιατί έκαψε με το σίδερο το καινούργιο του παντελόνι. Ήταν **αγανακτισμένος** με τους ενοικιαστές του γιατί του κατέστρεψαν το σπίτι. Η κακή οικονομική του κατάσταση τον είχε κάνει **εύθικτο** και **εκνευριζόταν** με το παραμικρό. Έσπασε όλα τα ποτήρια πάνω στην **οργή** του. Δεν μπορούσε να **ξεθυμάνει** σε κάποιον που του έκλεψαν το αυτοκίνητο, ήθελε όμως να **εκδικηθεί**. Ένοιωθε **πειραγμένος** γιατί οι φίλοι του κοροϊδευαν την ομάδα του. Στο μεσαίωνα η παραμικρή **προσβολή** των ιπποτών οδηγούσε σε μονομαχία.

— 23. Ήταν πολύ **καυγατζής** και κανένας στη γειτονιά δεν τον συμπαθούσε: **φιλονικούσε** διαρκώς με τους γείτονες για τα σκουπίδια και **μάλωνε** με τα παιδιά γιατί έπαιζαν κάτω απ' το παράθυρό του. Τα τελευταία χρόνια **εξομαλύνθηκαν** οι σχέσεις Ελλάδας-Βουλγαρίας. Μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο η Ιαπωνία **ζήτησε** δημόσια **συγγνώμη**. Μην τσακώνεσαι για ασήμαντες αφορμές, καλύτερα **κάνε τα στραβά μάτια**. Όταν ήταν μεθυσμένος έλεγε τρομερές **βρισιές**, μετά ντρεπόταν και προσπαθούσε να **συμφιλιωθεί** με όσους είχε προσβάλλει. Λίγο πριν τη δίκη οι αντίδικοι έκαναν **συμβιβασμό**. **Συμπνοούσε** τους συνανθρώπους του και **λυπόταν** που δεν είχε αρκετά χρήματα για να τους βοηθήσει.

— 24. Τον εμπιστεύομαι γιατί **λέει** πάντα την αλήθεια. Η δουλειά του ήταν να **αναφέρει** ότι ύποπτο παρατηρούσε στη γειτονιά. Χρειάζεται να του **κάνεις** πολλές **ερωτήσεις** για να καταλάβεις τι **εννοεί**. Οι πολιτικοί δεν πρέπει να κάνουν αντιπαράθεση με **υπονοούμενα**. Είναι ευτύχημα όταν οι μεγάλοι ηθοποιοί **διδάσκουν** την τέχνη τους στους νεότερους. Ο δήμαρχος **απάντησε** στις ερωτήσεις των δημοτών. Πέρασα χτες έξω από το σπίτι σου και φώναξα, αλλά κανένας δεν **αποκρίθηκε**.

— 25. Εν όψει της πετρελαϊκής κρίσης η κυβέρνηση **συνέστησε** σύνεση στην κατανάλωση καυσίμων. Το δελτίο ειδήσεων οφείλει να **ενημερώνει** το κοινό αντικειμενικά και αμερόληπτα. Η ανθρωπότητα παρακολουθεί με ενδιαφέρον τις **προτάσεις** για τη μείωση των στρατηγικών όπλων. Κατά τη διάρκεια του πολέμου στον Περσικό οι δημοσιογράφοι **κρατούσαν** διαρκώς **ενήμερο** τον κόσμο. Οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές βοήθησαν ουσιαστικά στην επεξεργασία των **πληροφοριών**.

— 26. Η **συζήτηση** ήταν απαραίτητη για να ξεκαθαριστούν οι διαφορετικές απόψεις. Το **πρόβλημα** μ' αυτή τη γυναίκα είναι ότι πάντα μιλάει μόνο για τον εαυτό της. Ο συντονιστής της συζήτησης χρειάστηκε να επενθυμίσει πολλές φορές στους προσκεκλημένους το **υπό συζήτηση θέμα**.

λογικός.....	logique
η λογική	la logique
είμαι εκτός θέματος ...	être à côté de la question
έρχομαι στο θέμα	en venir au fait
το νόημα	le sens
απομακρύνομαι από...	s' écarter de
αποδεικνύω τον	
ισχυρισμό μου.....	présenter des arguments

διακόπτω-ομαι	interrompre
παίρνω το μέρος	
κάποιου,	
συντάσσομαι με	prendre parti
αλλάζω παράταξη	changer de camp
μεροληπτικός	partial
αμερόληπτος.....	impartial

είμαι βέβαιος	être catégorique
απολύτως	absolument
κατηγορηματικά	catégoriquement

εξηγώ-ούμαι	expliquer
η εξήγηση	l' explication
ο λόγος.....	la raison
δικαιολογώ-ούμαι.....	justifier
ανεξήγητος	inexplicable
τονίζω-εται,	
επισημαίνω-εται	faire remarquer
υπονοώ-είται	sous-entendre
υπαινίσσεται	faire allusion , insinuer
αβάσιμος.....	sans fondement

Η ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΚΑΙ Η ΔΙΑΦΩΝΙΑ L' ACCORD ET LE DÉSACCORD

δέχομαι	accepter
συμφωνώ	être d' accord
παραδέχομαι	admettre
ομολογώ.....	reconnaître, avouer
η επιφύλαξη	la réserve
περιορίζω-ομαι	limiter, réduire
μετρίζω μια δήλωση	apporter des réserves à
διαφωνώ	être en désaccord
συγκρούομαι	être en conflit
διαψεύδω-ομαι.....	démentir
αρνούμαι.....	nier, refuser
αντιτίθεμαι	s' opposer
διαμαρτύρομαι	protester
απαράδεκτος	inacceptable
αντιλέγω.....	contredire
αντιφατικός	contradictoire
καταλήγω σε αδιέξοδο	aboutir à une impasse
έχω δίκιο	avoir raison
έχω άδικο	avoir tort
κάνω λάθος	se tromper

διαμαρτύρομαι	protester
αμφισβητώ-ούμαι	contester, mettre en doute
αμφισβητήσιμος.....	contestable
διατείνομαι ότι.....	soutenir que
δηλώνω-ομαι.....	déclarer
ισχυρίζομαι ότι	affirmer
διεκδικώ-ούμαι	réclamer, revendiquer
αποδεικνύω ότι	prouver
υποτιθέμενος	prétendu
υποτίθεται ότι	on prétend que
σε καμία περίπτωση ...	sous aucun prétexte
εξαιτίας	en raison de

επιβεβαιώνω-ομαι.....	confirmer
καταθέτω.....	témoigner
η μαρτυρία	le témoignage
πείθω-ομαι	persuader, convaincre
πειστικός.....	persuasif
η πεποίθηση	la conviction
αποτρέπω-ομαι,	
πείθω κάποιον να	
μην.....	dissuader, détourner

— 27. Πρέπει να είναι κανείς **λογικός** στις απαιτήσεις του από τους άλλους. Η έκθεσή σου απορρίπτεται γιατί είσαι **εκτός θέματος**. Τι παριστάνει αυτός ο πίνακας; Δεν μπορώ να πιάσω **το νόημά** του. Μην κατηγορείς κάποιον αν δεν μπορείς να **αποδείξεις τους ισχυρισμούς σου**.

— 28. Παρακαλώ να με αφήσετε να μιλήσω χωρίς να με **διακόψετε**. **Πήρε το μέρος** του ζητιάνου γιατί θεωρούσε άδικη τη σύλληψή του. Αρκετές φορές το σύνολο των βουλευτών **συντάσσεται** με τις δηλώσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας. Κάποιος που έχει σταθερά "πιστεύω" δύσκολα **αλλάζει** πολιτική **παράταξη**. Οι δικαστές πρέπει να είναι **αμερόληπτοι**. Δήλωσε **κατηγορηματικά** ότι δεν έχει καμία σχέση με το σκάνδαλο. Είμαι **απολύτως βέβαιη** ότι αυτό είναι το νόμω του τηλεφώνου του.

— 29. Ζήτησε να του **εξηγήσουν** με κάθε λεπτομέρεια τη λειτουργία του μηχανήματος. **Ο λόγος** που χωρίσανε ήταν ασυμφωνία χαρακτήρων. Δεν **δικαιολογούσε** την ανάρμοστη συμπεριφορά του υπαλλήλου. Υπάρχουν ακόμα πολλά **ανεξήγητα** φαινόμενα για την επιστήμη. Θα ήθελα να σου **τονίσω** τα λάθη που έκανες τελευταία. Ο υπουργός **υπαινίχθηκε** ότι κατηγορήθηκε εσκεμμένα από τους πολιτικούς του αντιπάλους. Ο ισχυρισμός του ότι εποφθαλιούν την θέση του αποδείχτηκε εντελώς **αβάσιμος**.

— 30. Η Ελλάδα δε **δέχεται** την ύπαρξη τουρκοκυπριακού κράτους. Τα συνδικάτα **συμφώνησαν** με την κυβέρνηση για το μισθολογικό. Όταν τον σταμάτησε ο τροχονόμος **παραδέχτηκε** ότι παραβίασε το κόκκινο φανάρι. Μέχρι το τέλος της δίκης ο κατηγορούμενος δεν **ομολόγησε** το έγκλημά του. Η ζωή τον έμαθε να **δέχεται** με **επιφύλαξη** τα μεγάλα λόγια. Ο υπουργός οικονομικών παραιτήθηκε γιατί **διαφωνούσε** με την πολιτική της κυβέρνησης. Οι διαδηλωτές **συγκρούστηκαν** με την αστυνομία. **Αρνήθηκε** κατηγορηματικά να πουλήσει το σπίτι των γονιών του, ήταν γι' αυτόν το σύμβολο της νιότης του. Τελικά δεν υπέγραψε το συμβόλαιο γιατί περιείχε έναν όρο, κατά τη γνώμη του, **απαράδεκτο**. Οι **αντιφατικές** ειδήσεις που έφθαναν από το μέτωπο του πολέμου δημιούργησαν σύγχυση στον κόσμο. Μ' αυτά που κάνει, θα **καταλήξει** σίγουρα στη φυλακή. Η ομιλία του ήταν άρτια, **καταλήγοντας** συνόψιζε τα σπουδαιότερα σημεία. Κάνει εξαιρετική δουλειά, **έχει δίκιο** να ζητάει περισσότερα χρήματα.

— 31. Η Ελλάδα **διαμαρτύρεται** για την παραβίαση των χωρικών της υδάτων από τουρκικά πλοία. Στην αγόρευση του **αμφισβήτησε** την αξιοπιστία των μαρτύρων. **Διατεινόταν** ότι είναι ο μοναδικός κληρονόμος. Οι υπεύθυνοι της ομάδας έκαναν **δηλώσεις** για τα επεισόδια στο γήπεδο. **Ισχυρίζεται** ότι είναι απόγονος αριστοκρατικής οικογένειας. Η αρχαιολογική υπηρεσία **διεκδικούσε** το κτήμα όπου βρέθηκαν τα αρχαία. **Αποδείχθηκε** ότι οι τάφοι της Βεργίνας ήταν βασιλικοί. **Υποτίθεται** ότι δεν γνώριζε την απαγόρευση εισόδου στη στρατιωτική περιοχή. **Σε καμία περίπτωση** δεν δικαιολογούνται οι αρχαιοκάπηλοι να ξεπουλάνε την ιστορία της πατρίδας τους. **Εξαιτίας** των βροχοπτώσεων κινδυνεύουν να καταστραφούν οι καλλιέργειες.

— 32. Πίστευε ότι κάτι κακό θα συμβεί και η διαίσθησή του **επιβεβαιώθηκε** το ίδιο βράδυ. Οι **μάρτυρες** ορκίζονται, μπροστά στο Ευαγγέλιο, να **καταθέσουν** την αλήθεια και μόνο την αλήθεια. Ήταν τόσο **πειστικός** στα επιχειρήματά του που τελικά με **έπεισε** να σταματήσω το κάπνισμα.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ
EXPRESSIONS ET PROVERBES

Πες μου τους φίλους σου να σου πω ποιός είσαι Dis-moi qui tu hantes, je te dirai qui tu es
Οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους Les bons comptes font les bons amis
Ο φίλος στην ανάγκη φαίνεται C' est dans le besoin que l' on connaît ses vrais amis
Τα πηγαίνουν σαν το σκύλο με τη γάτα S' entendre comme chien et chat
Είναι άπιστος Θωμάς Il est comme Saint -Thomas

32. — ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ — L' ESPRIT

Η ΕΥΦΥΙΑ
L' INTELLIGENCE

1

η ψυχή.....	l' âme
η μεγαλοφυία, η ιδιοφυία	le génie
η εξυπνάδα, η ευφυία	l' intelligence
το ταλέντο.....	le talent
προικισμένος με	doté de
ταλαντούχος	talentueux
έξυπνος	intelligent
ευφυής	brillant
το πνεύμα	l' esprit
πνευματώδης	spirituel
ο νους	l' esprit
είμαι σβέλτος στο μυαλό	qui saisit vite
το χιούμορ	l' humour
η οξυδέρκεια	la perspicacité
η λογική	la logique
λογικός	logique
η φρόνηση, η σοφία... ..	la sagesse
φρόνιμος, σοφός	sage

η σκέψη..... la pensée
σκέπτομαι λογικά..... raisonner

Η ΤΡΕΛΛΑ
LA FOLIE

2

αργόστροφος	pas très doué
ανόητος.....	stupide
χαζός	bête
ηλίθιος, χαζός	sot
η βλακεία	la bêtise, la sottise
άμυαλος	écervelé
αφηρημένος	distract
τρελαίνω.....	rendre fou
τρελαίνομαι.....	devenir fou
ο παράφρων	l' aliéné
φρενοβλαβής.....	dément
τρελός	fou
παράλογος.....	déraisonnable
η ανοησία, η κουταμάρα	l' absurdité
λέω βλακείες	dire des bêtises

— 1. "Μα τι γυρεύουν οι **ψυχές** μας ταξιδεύοντας πάνω στα σαπισμένα ξύλα από λιμάνι σε λιμάνι;" (Γ. Σεφέρης). Ο Αριστοτέλης δεν υπήρξε μόνο φιλόσοφος, αλλά και **μεγαλοφυής** επιστήμονας. Ο Αρχιμήδης ήταν **ιδιοφυία** στα μαθηματικά. Η **ευφυία** είναι κάτι που διαμορφώνεται μέσα από τη σχέση του ατόμου με το περιβάλλον. Ο Μπαχ και ο Μότσαρτ ήταν **προικισμένοι** συνθέτες και **ταλαντούχοι** μουσικοί. Δεν χρειάζεται να του το εξηγήσεις δεύτερη φορά, ο άνθρωπος δεν είναι απλώς **έξυπνος**, είναι τετραπέρατος. Το **πνεύμα** είναι η ψυχική υπόσταση, σε αντίθεση με την ύλη. Πρόσφατα στην Ελλάδα καταργήθηκαν τα **πνεύματα** και χρησιμοποιείται πια το μονοτονικό σύστημα. Στην αρχαιότητα η Αθήνα ήταν το **πνευματικό** κέντρο της Ελλάδας. Δύο είναι τα πιο σπουδαία στην ανθρώπινη φύση, έλεγε ο Πλούταρχος: ο **νους** και ο λόγος. Οι συνεταίροι του τον θαύμαζαν και πάντα ζητούσαν τη γνώμη του γιατί είχε μεγάλη **οξυδέρκεια** στις επιχειρήσεις. Η ανθρώπινη συμπεριφορά κατευθύνεται, κυρίως, από τη **λογική**. Ο άνθρωπος, ως ον **λογικό**, κάνει τις επιλογές του με βάση τις γνώσεις και την κρίση του. Φιλοσοφία θα πει αγάπη της γνώσης και της **σοφίας**. Ο φρονιμίτης λέγεται έτσι γιατί είναι ένα δόντι που βγαίνει στην ηλικία της **φρόνησης**. Όταν έχει κάποιος ακεφίες, κάνει ένα σωρό μαύρες **σκέψεις**.

— 2. Έχει **τρέλλα** με τα Ελληνικά και σκοτώνεται στη μελέτη. Δεν είναι **ανόητος**, ούτε **χαζός**, απλώς είναι λίγο **αφηρημένος**, με αποτέλεσμα να φαίνεται **αργόστροφος**. Δίνει πάντα τόσο πετυχημένες απαντήσεις που **τρελαίνει** τους δασκάλους του. Η Καμίλ Κλωντέλ τέλειωσε τη ζωή της στο ψυχιατρείο γιατί πίστευαν πως ήταν **παράφρων**. "Πέστε μου, είναι η **τρελή** ροδιά που σκிரτάει στο φως σκορπίζοντας το καρποφόρο γέλιο της;" (Οδ. Ελύτης). Δεν μπορώ να συνεννοηθώ μαζί του, **λέει** όλο **βλακείες** και μ' εκνευρίζει.

ΟΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ LES ACTIVITÉS DE L' ESPRIT

3

συγκεντρώνομαι	se concentrer
τραβάω την προσοχή	attirer l' attention
καταλαβαίνω	comprendre
συλλαμβάνω-ομαι	saisir, concevoir
συμπεραίνω-εταί	conclure
το συμπέρασμα	la conclusion
το νόημα	le sens
αδυνατώ να καταλάβω	ne pas réussir à comprendre
ερμηνεύω-ομαι	interpréter
παρανοώ, παρεξηγώ-ούμαι	mal interpréter
κάνω λάθος	faire erreur
μπερδεύω-ομαι	mélanger, confondre
αντιλαμβάνομαι	se rendre compte
συναισθάνομαι	avoir conscience de

4

λαμβάνω κάτι υπόψη..	tenir compte de
συνειδητοποιώ	prendre conscience
εξαπίνης	au dépourvu

αψηφώ-ούμαι	feindre de ne pas savoir
αγνοώ-ούμαι	ignorer

5

παρατηρώ-είται	remarquer, observer
μελετώ-άται	étudier
διερευνώ-άται	explorer
εξετάζω-ομαι	examiner
τσεκάρω-ομαι	vérifier
εξακριβώνω-εταί	confirmer
επαληθεύω-ομαι	avérer
ανακαλύπτω-ομαι	découvrir
βρίσκω-ομαι	trouver
ψάχνω-ομαι	chercher
στίβω το μυαλό μου, σπάω το κεφάλι μου ...	se creuser la tête
σκέφτομαι	penser (à)
αλλάζω γνώμη	changer d' avis
αφού το	
καλοσκέφτηκα	à la réflexion
η ιδέα	l' idée
η θεωρία	la théorie
η αντίληψη	la conception

Η ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ L' ACQUISITION DES CONNAISSANCES

6

μαθαίνω-εταί	apprendre
ξέρω	savoir
γνωρίζω-ομαι	connaître
επανεξετάζω-ομαι, αναθεωρώ-ούμαι	réviser
λόγιος	savant
εκτεταμένος	étendu
η γνώση	la connaissance
μορφωμένος, πολυδιαβασμένος	cultivé
μελετώ εντατικά, σπάω στο διάβασμα ...	bucher

7

αναρωτιέμαι	se demander
φέρνω σε αμηχανία	rendre perplexe
το αίνιγμα	l' énigme
το θαύμα	le miracle

επιπόλαιος, επιφανειακός	superficiel
θεωρώ-ούμαι	considérer
ο στοχασμός	la pensée, la réflexion

Η ΜΝΗΜΗ LA MÉMOIRE

8

καταγράφω-ομαι	enregistrer
θυμάμαι	se souvenir, se rappeler
η ανάμνηση	le souvenir
αναπολώ	évoquer
ενθύμιο από	en souvenir de
ξεχνάω-ιέμαι	oublier
αξέχαστος, αλησμόνητος	inoubliable
λησμονώ	oublier
λησμονιέμαι, βυθίζομαι στη λήθη	sombrer dans l' oubli

— 3. Η ησυχία είναι απαραίτητη για να μπορεί κανείς να **συγκεντρώνεται** όταν μελετά. Καθώς περπατούσα χαζεύοντας, ένα καταπληκτικό αρχοντικό μου **τράβηξε την προσοχή**. **Καταλαβαίνω** τι μου λες, αλλά δεν το δέχομαι. Το μεγαλύτερο προσόν για ένα διαφημιστή είναι να **συλλαμβάνει** πρωτότυπες ιδέες. Απ' αυτά που μου λες **συμπεραίνω** ότι δεν ενδιαφέρεσαι πια ν' αγοράσεις καινούργιο αυτοκίνητο. Θεωρούσε την αφηρημένη ζωγραφική απλές μπουτzuρες, χωρίς **νόημα**. Ο βασικός σκοπός των ψυχιάτρων είναι να **ερμηνεύσουν** και να κατανοήσουν την ανθρώπινη συμπεριφορά. Εγινε κάποια **παρὰνóσηση** σχετικά με την ώρα της συνάντησης και τελικά δε βρεθηκανε. -"Μη με **παρεξηγείς**, δε ρωτάω από περιέργεια, αλλά από ενδιαφέρον". "**Λάθος κάνετε**", άκουσα τη μητέρα μου να λέει στο τηλέφωνο και αμέσως **συνειδητοποίησα** πως κάποια φίλη μου μπερδεψε τις φωνές μας. Ο άνθρωπος έχει την ικανότητα να **αντιλαμβάνεται**, να σκέφτεται και να αισθάνεται.

— 4. **Λάβε υπόψη σου** ότι, αν δεν τον βοηθήσεις, δε θα **συνειδητοποιήσει** τη δύσκολη κατάσταση που βρίσκεται. Όρμησε στη φωτιά **αψηφώντας** τον κίνδυνο, για να σώσει ένα μικρό παιδί που είχε παγιδευτεί στις φλόγες. Πώς μπορείς να πάρεις άδεια οδήγησης όταν **αγνοείς** τον κώδικα οδικής κυκλοφορίας;

— 5. Ο γιατρός **παρατήρησε** θετική εξέλιξη στην κατάσταση της υγείας του ασθενή μετά τη θεραπεία που του έκανε. Η ψυχολογία **μελετά** τη συμπεριφορά και τον ψυχισμό του ανθρώπου. Μετά από προσεκτική **διερεύνηση** της υπόθεσης, αποφάσισε ν' αναλάβει την υπεράσπισή του. Πριν πάρει τολμηρές αποφάσεις, πρέπει να **εξετάσεις** και τις πιθανότητες αποτυχίας. Στο αεροδρόμιο οι τελωνειακοί **τσεκάρουν** τις αποσκευές των επιβατών. Δεν είχα μαζί μου ταυτότητα και με πήγανε στο τμήμα για **εξακρίβωση** στοιχείων. Η Μετεωρολογική Υπηρεσία είχε αναγγείλει κακοκαιρία για σήμερα και οι προγνώσεις **επαληθεύτηκαν**, βρέχει όλη μέρα. Σκάβοντας στον κήπο του **ανακάλυψε** ένα αρχαίο άγαλμα αμύθητης αξίας. **Βρίσκω** τη συμπεριφορά σου προς τους γονείς σου απαράδεκτη. Ο ερημίτης **ψάχνει** στην απομόνωση τη σοφία και την ταπεινώση. **Έσπαγα το κεφάλι μου** να θυμηθώ πού έχωβάλει το αγαπημένο μου πουλόβερ. Κάθησα και σκέφτηκα, **έστιψα το μυαλό μου** και θυμήθηκα πως το είχα κρύψει στο βάθος της ντουλάπας. **Αφού το καλοσκέφτηκα** αποφάσισα πως **η ιδέα** σου, να κάνουμε ένα ταξίδι στο εξωτερικό, μου αρέσει πολύ.

— 6. Η **μάθηση** είναι η διαδικασία απόκτησης γνώσεων και δεξιοτήτων. "Ξέρω μια όμορφη μικρή, μια θεικιά κοπέλα" (Κ.Καρυστάκης). "Σε **γνωρίζω** από την κόψη του σπαθιού την τρομερή, σε γνωρίζω από την όψη που με βία μετράει τη γή" (Δ. Σολωμός). Ο Λουκιανός, στο έργο του "Δίκη φωνηέντων" ειρωνεύεται τους αττικιστές **λογίους**. Για τον Επίκουρο, η φιλοσοφία πρέπει να έχει μοναδικό σκοπό την ευτυχία και κάθε **γνώση** που δεν την εξυπηρετεί είναι περιττή. Σε όλη της τη ζωή ασχολήθηκε με τα γράμματα, με αποτέλεσμα να γίνει πολύ **μορφωμένη** και να αποκτήσει **εκτεταμένες γνώσεις** σε θέματα γλωσσολογίας.

— 7. **Αναρωτιέμαι** καμιά φορά αν θα ωριμάσεις ποτέ ν' αναλάβεις τις ευθύνες σου. Συχνά τα παιδιά κάνουν τόσο απροσδόκητες ερωτήσεις, που μας **φέρνουν σε αμηχανία**. Η Σφίγγα έτρωγε τους διαβάτες που δεν μπορούσαν να απαντήσουν στο **αίνιγμά** της. "Λάζαρε δούρο έχω", είπε ο Χριστός και έγινε **το θαύμα**: ο Λάζαρος αναστήθηκε. Ένας **επιπόλαιος** και **επιφανειακός** άνθρωπος ποτέ δεν εμβαθύνει στις απόψεις του. Ο Θουκυδίδης **θεωρείται** ο μεγαλύτερος ιστορικός της αρχαιότητας. Ο υψηλού επιπέδου θεολογικός και φιλοσοφικός **στοχασμός** είναι το στοιχείο που διακρίνει το Ευαγγέλιο κατά Ιωάννη.

— 8. "Αγαπημένη αίσθησις επέστρεφε και παίρνε με, όταν ξυπνάει του σώματος **η μνήμη** κ' επιθυμία παλιά ξαναπερνά στο αίμα. Σώμα **θυμήσου**, όχι μόνο το πόσο αγαπήθηκες..." (Κ.Καβάφης). **Αναπολούσε** συχνά τη ζωή της σ' εκείνο το μαγευτικό νησί. Αγόρασα μια μικρή ζωγραφιά της Ακρόπολης, σαν **ενθύμιο από** το πρώτο μου ταξίδι στην Ελλάδα. "**Ξεχάσαμε** τον τρωϊκό μας αντίλογο με τις ευμενίδες, μας πήρε ο ύπνος..." (Γ.Σεφέρης). Η πρώτη αγάπη μένει πάντα **αλησμόνητη**. Ο Βαν Γκόγκ **λησμονήθηκε** απ' όλους και πέθανε φτωχός και μόνος.

Η ΦΑΝΤΑΣΙΑ L' IMAGINATION

9

φαντάζομαι.....	imaginer
ευφάνταστος.....	doué d' imagination
επινοητικός.....	imaginaire, fantastique
δημιουργώ-ούμαι.....	créer
η δημιουργία.....	la création
δημιουργικός.....	créateur, créatif
εφευρετικός.....	inventif
εφευρίσκω, επινοώ	inventer

10

προβλέπω-εται.....	prévoir
απρόβλεπτος.....	imprévu
η πρόβλεψη.....	la prévision
η προνοητικότητα.....	la prévoyance
προλέγω.....	prédire

η προοπτική.....	la perspective
περιμένω.....	attendre

Η ΓΝΩΜΗ L' OPINION

11

εκφράζω-ομαι.....	exprimer
αμφιβάλλω.....	douter
αμφισβητώ.....	mettre en doute
αμφίβολος.....	douteux
υποψιάζομαι, υποπτεύομαι.....	souçonner
αναμφιβόλως, χωρίς αμφιβολία.....	sans doute
πιθανότητα.....	probablement
θεωρώ κάτι δεδομένο.....	considérer quelque chose comme établi
διαβεβαιώνω.....	garantir, assurer

12

υποθέτω.....	supposer
η υπόθεση.....	l' hypothèse
η προϋπόθεση.....	la présupposition
υποτίθεται ότι.....	il paraît que
σε περίπτωση που.....	au cas où
πιστεύω-εται.....	croire
διστάζω.....	hésiter
είμαι δισταχτικός, είμαι δίβουλος, ταλαντεύομαι.....	être indécis
απίστευτος.....	incroyable
εύπιστος.....	crédule
κατά τη γνώμη μου.....	à mon avis
νομίζω.....	penser, croire
όσον αφορά εμένα, από μέρους μου.....	en ce qui me concerne

13

συμπεραίνω, βγάζω συμπέρασμα.....	conclure
--------------------------------------	----------

τελικά.....	en conclusion
η εντύπωση.....	l' impression
η προκατάληψη.....	le préjugé

ΤΟ ΝΟΗΜΑ-Η ΣΗΜΑΣΙΑ LE SENS-LA SIGNIFICATION

14

σημαίνω.....	signifier
σημαντικός.....	significatif
χαρακτηρίζω.....	caractériser
χαρακτηριστικός.....	caractéristique
το χαρακτηριστικό.....	la caractéristique
ξεχωρίζω.....	distinguer
ιδιαίτερος.....	particulier
γενικός.....	général
ειδικός, συγκεκριμένος.....	spécifique

— 9. Ο Τσαρούχης έφτιαχνε θεατρικά κοστούμια και σκηνικά με μοναδική **φαντασία**. "Απόψε σε **φαντάζομαι** λευκότερη απ' τα κρίνα, μεσ' το σκοτάδι το πηχτό" (Κ.Καρυωτάκης). Βλέποντας τα παιδιά να παίζουν καταλαβαίνει κανείς πόσο **ευφάνταστα** και **επινοητικά** μπορούν να είναι. Ο Θεός **δημιούργησε** τον άνθρωπο "κατ' εικόνα και ομοίωσή του". Η **δημιουργία** του κόσμου έγινε σε 7 ημέρες. Έχει μυαλό **δημιουργικό** και **εφευρετικό**, πάντα **επινοεί** νέες μεθόδους.

— 10. Δεν **προβλέπεται** καμία βελτίωση του καιρού για τις επόμενες ημέρες. Οι **απρόβλεπτες** οικονομικές εξελίξεις υποχρέωσαν τον υπουργό να παραιτηθεί. Η έλλειψη **προνοητικότητας** του κατέστρεψε κόπους ετών. Αποφάσισε να σπουδάσει δικηγόρος με **προοπτική** να κρατήσει το γραφείο του πατέρα του, όταν αυτός πάρει σύνταξη. Το να αυτοκτονήσει κάποιος σημαίνει ότι δεν **περιμένει** τίποτα πια απ' τη ζωή του.

— 11. Οι φιλοσοφικές σχολές που προήλθαν από την Σωκρατική διδασκαλία **εκφράζουν** τα ιδεολογικά ρεύματα και τις ανησυχίες της εποχής. **Αμφιβάλλω** αν αυτά που λέει είναι αλήθεια. Δεν **αμφισβητείται** ένα γεωμετρικό θεώρημα. **Υποπτεύονται** ότι ο υπουργός δωροδοκήθηκε για να υπογράψει την αγορά των αεροπλάνων. **Θεωρείται δεδομένο** ότι όσο καιρό δουλεύεις στην ΕΟΚ δεν θα πληρώνεις φόρους στην πατρίδα σου. "-Σε **διαβεβαιώνω** ότι θα φροντίζω τα λουλούδια σου όσο θα λείπεις διακοπές".

— 12. "Ας **υποθέσουμε** πως δεν έχουμε φτάσει στο μαύρο αδιέξοδο, στην άβυσσο του νου"(Κ.Καρυωτάκης). Σου επιτρέπω να βγεις το βράδυ, με την **προϋπόθεση** ότι δεν θα ξεφυγείς. **Υποτίθεται** πως είμαστε φίλοι και έχουμε δυο χρόνια να βρεθούμε. Σε **περίπτωση** που πεθάνει ο πρόεδρος της Δημοκρατίας, τον αντικαθιστά, για ένα διάστημα, ο αντιπρόεδρος. Ο Αριστοτέλης **πίστευε** πως μόνο η αντίληψη του ανθρώπου με τις αισθήσεις του είναι η πηγή για τη γνώση του εξωτερικού κόσμου. Είμαι ακόμα **διστακτική** να πάρω μια τόσο σοβαρή απόφαση. **Ταλαντεύομαι** ανάμεσα στο να ζήσω στην Αθήνα ή να ζητήσω μετάθεση για την επαρχία. Είναι **απίστευτο** πώς ένας άνθρωπος βρίσκει τη δύναμη να επιβιώνει ακόμα και στις πιο δύσκολες συνθήκες. Μη νομίζεις ότι μπορείς να τον κοροϊδέψεις, είναι **εύπιστος**, όχι βλάκας. **Κατά τη γνώμη μου** κάνεις λάθος, αλλά δεν μπορώ να επέμβω στη ζωή σου. **Νομίζω** πως θα πρέπει να κάνεις λίγο υπομονή, ο κόσμος δεν φτιάχτηκε σε μια μέρα!

— 13. Οι γιατροί **έβγαλαν το συμπέρασμα** ότι ο ασθενής δεν επρόκειτο να βγει από το κώμα, ήταν κλινικά νεκρός. Η κατάσταση ήταν, **τελικά**, πολύ σοβαρότερη από όσο αρχικά νόμιζαν. Μου έκανε **εντύπωση** η άσογη στάση του προς την οικογένειά μου, όταν χρειαστήκαμε τη βοήθειά του. Ζούμε στον 20ό αιώνα, μην έχεις τέτοιες **προκαταλήψεις**.

— 14. Δεν θέλω να χάσω τη φιλία σου, **σημαίνει** πολλά για μένα. Το έργο του Ρήγα Φεραίου είχε εξαιρετική **σημασία**, γιατί αφύπνισε την εθνική συνείδηση των Ελλήνων. Ο ψυχίατρος **χαρακτήρισε** το παιδί αυτιστικό και είπε πως ο χαμός του πατέρα του έπαιξε σημαντικό ρόλο. **Χαρακτηριστικό** ενός αυτιστικού παιδιού είναι η άρνησή του να επικοινωνήσει με το περιβάλλον. Αγαπούσε όλα της τα παιδιά, αλλά **ξεχώριζε** λίγο παραπάνω το μικρότερό της, το χαϊδεμένο της οικογένειας. Τα **ιδιαίτερα** μαθήματα πληρώνονται με την ώρα. Ο **γενικός** γραμματέας του κόμματος παραιτήθηκε, προβάλλοντας λόγους υγείας. Η περίπτωσης σας είναι σπάνια, θα πρέπει να σας εξετάσει ένας **ειδικός** καρδιολόγος. Δεν γνωρίζω το **συγκεκριμένο** θέμα, καλύτερα να ρωτήσεις κάποιον από το τμήμα των πωλήσεων.

33. — Η ΔΡΑΣΗ - Η ΘΕΛΗΣΗ L' ACTION - LA VOLONTÉ

Η ΑΝΑΓΚΗ LE BESOIN

1

έχω ανάγκη από..... avoir besoin de
δεν χρειάζεται να..... cela n' est pas la peine de

αναγκαίος..... nécessaire
απαραίτητος..... indispensable
περιττός..... inutile
 απαιτώ-είται..... exiger
 ουσιαστικός,
 ουσιώδης..... essentiel

Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ Η ΑΠΟΦΑΣΗ LE CHOIX ET LA DÉCISION

2

η επιλογή, η εκλογή ... le choix

διαλέγω-ομαι,
 επιλέγω-ομαι..... choisir
 το κίνητρο..... le motif
 σπρώχνω-ομαι..... motiver, pousser
 ο στόχος..... l' objectif
 σκόπιμος..... voulu, délibéré
 αθέλητος, ακούσιος ... involontaire

3

η απόφαση..... la décision
 αποφασίζω-εται..... décider
 αποφασισμένος..... décidé
 σκοπεύω να,
 σχεδιάζω-εται,
 προτίθεμαι να..... avoir l' intention de
 ο σκοπός, η πρόθεση..... l' intention, le but
 επίτηδες..... exprès
 προτείνω να..... se proposer de
 εγκαταλείπω-ομαι..... abandonner

εμμένω (σε μια
 απόφαση) s' en tenir à(une
 décision)

4

ετοιμάζομαι..... se préparer
 έτοιμος..... prêt
 είμαι διατεθειμένος
 να..... être disposé à
 η προετοιμασία..... les préparatifs
 οργανώνω-ομαι..... organiser
 δοκιμάζω..... essayer
 με δοκιμή,
 δοκιμαστικά..... à l' essai
 η εμπειρία..... l' expérience
 πειραματίζομαι..... expérimenter
 τσεκάρω-ομαι..... vérifier
 ελέγχω-ομαι..... contrôler

5

τα μέτρα..... les mesures
 βρίσκω τρόπο να..... trouver moyen de
 είμαι ικανός..... être capable
 είμαι ανίκανος..... être incapable
 μπορώ..... pouvoir
 η ικανότητα..... la capacité
 επιτρέπω-εται..... permettre
 ανήμπορος..... impuissant, incapable

δυνατός..... puissant

6

ειδικευμένος..... qualifié
 αδέξιος..... maladroit
 επιδέξιος..... adroit
 η επιδεξιότητα..... l' adresse
 πρακτικός..... qui a l' esprit pratique

ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ LES VOIES ET LES MOYENS

7

ο τρόπος..... la façon, le moyen
 με κανένα τρόπο..... en aucune façon
 δια μέσου..... au moyen de
 καθόλου..... pas du tout
 εφαρμόζω-εται..... adapter
 η μέθοδος..... la méthode
 μεθοδικός..... méthodique
 εξασκώμαι..... s' exercer
 η εξάσκηση..... l' exercice,
 l' entraînement
 η θέση..... la position
 η κατάσταση..... la situation
 είμαι σε θέση να..... être en mesure de
 είμαι στη διάθεση..... être à la disposition
 διαθέσιμος..... disponible

— 1. Το μικρό παιδί έχει ανάγκη από τους γονείς του. Δε χρειάζεται να μου κάνεις κήρυγμα, ξέρω τι πρέπει να κάνω. Ο ασθενής έχει κακοήγη όγκο και ο γιατρός θεωρεί απαραίτητη την επέμβαση. Δεν μπορεί να κάνει διαφορετικά, είναι αναγκαίο κακό. Τα περιττά έξοδα επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό του σπιτιού. Η ΕΟΚ απαιτεί από τα κράτη-μέλη να συμμορφώνονται στις οδηγίες της. Ουσιαστική προϋπόθεση για τη δημοκρατία είναι οι ελεύθερες εκλογές.

— 2. Στο πανεπιστήμιο υπάρχουν μαθήματα υποχρεωτικά και επιλογής. Οι κοινοβουλευτικές εκλογές στην Ελλάδα γίνονται κάθε 4 χρόνια. Ήθελαν να βγάλουν ένα δίσκο με δημοτικά ελληνικά τραγούδια και επέλεξαν τα κλέφτικα. Οι εργαζόμενοι χρειάζονται κίνητρα για να είναι παραγωγικοί. Ο κατηγορούμενος δικαιολογήθηκε λέγοντας ότι η μεγάλη του φτώχεια τον έσπρωξε να κλέψει. Είναι πολύ πεισματάρης, άμα βάλει ένα στόχο δεν τον σταματάει τίποτα. Μπορούσε να αποκαλύψει την αλήθεια, αλλά δεν το έκρινε σκόπιμο. Όταν ο ποδοσφαιριστής ακουπήσει ακούσια τη μπάλα με το χέρι, δε χρεώνεται με φάουλ.

— 3. Η απόφαση του δικαστηρίου δε βγήκε ακόμα. Ο αθλητής δεν ήταν καλά προετοιμασμένος και αποφάσισε να μη συμμετάσχει στους αγώνες. Το Εθνικό Θέατρο σχεδιάζει ν' ανεβάσει ένα έργο του Σαίξπηρ. Φεύγει μετανάστης στην Αμερική, αλλά προτίθεται να γυρίσει όσο πιο γρήγορα μπορεί με αρκετά χρήματα για την οικογένειά του. Του πρότεινε να συνεργαστούν για να έχουν καλύτερα αποτελέσματα στη δουλειά τους. Τον πείραξε επίτηδες, για να προκαλέσει τον εκνευρισμό του. Παρά τις κοινωνικές αντιδράσεις, η κυβέρνηση εμμένει στην απόφασή της για το πάγωμα των μισθών.

— 4. Ετοιμάστηκε να κάνει έναν περίπατο. Δεν ήταν διατεθειμένος μια τόσο ηλιόλουστη μέρα να μένει στο σπίτι. Μόλις τους είπα για εκδρομή, σε 5 λεπτά τα παιδιά ήταν έτοιμα. Δοκίμασα να κόψω το κάπνισμα, αλλά δεν τα κατάφερα. Οι πιλούσιες εμπειρίες του τον έκαναν σοφότερο. Το νέο μηχάνημα τέθηκε σε λειτουργία δοκιμαστικά. Αφού το τσεκάρουν και είναι σίγουροι, τότε θα το χρησιμοποιήσουν σε όλα τα νοσοκομεία. Οι γιατροί πάντα πειραματίζονται σε νέες, ενδιαφέρουσες μεθόδους. Οι υπάλληλοι του αεροδρομίου έκαναν αυστηρό έλεγχο για να αντιμετωπίσουν πιθανές τρομοκρατικές ενέργειες.

— 5. Η κυβέρνηση πήρε σκληρά μέτρα για την πάταξη της φοροδιαφυγής. Η αλεπού βρήκε τρόπο να ξεφύγει από τις παγίδες των κυνηγών. Είμαι ανίκανος να ασχοληθώ με το εμπόριο. "Ίσως να μην είμαι κανείς, αλλά μπορώ να γίνω αυτό που θέλεις" (Γ. Σεφέρης). Δημαγωγός είναι ένας άνθρωπος που έχει την ικανότητα να πείθει τα πλήθη και να κερδίζει την εμπιστοσύνη τους με απατηλά μέσα. Δεν επιτρέπεται το κάπνισμα σε δημόσιους χώρους. Το πουλί ήταν ανήμπορο να πετάξει, γιατί το ένα του φτερό ήταν σπασμένο.

— 6. Ο ειδικευμένος τεχνίτης πληρώνεται καλύτερα από τον ανειδίκευτο εργάτη. Όσοι ασχολούνται για πρώτη φορά με το τένις, κάνουν αδέξιες κινήσεις. Απέφυγε τη σύγκρουση με έναν πολύ επιδέξιο ελιγμό του τιμονιού. Το πιάνο απαιτεί μεγάλη επιδεξιότητα και σκληρό διάβασμα. Ένας πρακτικός άνθρωπος βρίσκει λύσεις στα καθημερινά προβλήματα.

— 7. Ο τρόπος λειτουργίας του μηχανήματος περιγράφεται στο βιβλίο που το συνοδεύει. Με κανένα τρόπο δεν μπορώ να δικαιολογήσω την ευνοιοκρατία. Ο καθηγητής δήλωσε στο φοιτητή ότι η δουλειά του δεν ήταν καθόλου ικανοποιητική. Η ιατρική σήμερα εφαρμόζει νέες μεθόδους για τη θεραπεία της μυωπίας. Ένας επιστήμονας πρέπει να είναι μεθοδικός. Η εκμάθηση ενός μουσικού οργάνου απαιτεί καθημερινή εξάσκηση. Κάθε μουσικό όργανο έχει συγκεκριμένη θέση σε μια ορχήστρα. Η οικονομική κατάσταση των κρατών του τρίτου κόσμου, έχει ανησυχήσει τα Ηνωμένα Έθνη. Μόνο ένας ψυχίατρος είναι σε θέση να σας μιλήσει για την κατάθλιψη, αλλά είμαι στη διάθεσή σας να σας συστήσω έναν καλό γιατρό. Που και που έβρισκα λίγο διαθέσιμο χρόνο ν' ασχοληθεί με τον κήπο του.

8

η πιθανότητα.....	la possibilité
η τύχη.....	le hasard, la fortune
η σύμπτωση.....	la coincidence

Η ΔΡΑΣΗ L' ACTION

9

δρω, ενεργώ.....	agir
η δράση.....	l' action
αντιδρώ.....	réagir
η πράξη, το έργο.....	l' acte
το κατόρθωμα.....	l' exploit
αναλαμβάνω-εται, καταπιάνομαι με.....	entreprendre

ασπασχολημένος με.....	occupé à
ασχολούμαι με.....	s' occuper de
εργάζομαι, δουλεύω ...	travailler
η εργασία, η δουλειά..	le travail, le labeur
συμμετέχω.....	prendre part

10

χρησιμεύω, ωφελώ.....	servir à
χρήσιμος.....	utile
χρησιμοποιώ-ούμαι.....	utiliser
άχρηστος.....	inutile
εξαντλώ-ούμαι.....	épuiser
εφαρμόζω-εται.....	appliquer
ισχύω.....	s' appliquer à
εκμεταλλεύομαι στο	
έπακρον.....	tirer le meilleur parti

11

τα καταφέρνω.....	se débrouiller
τα βολεύω.....	s' accommoder de
δραστικός,	
αποτελεσματικός.....	efficace
αποδοτικός.....	de bon rendement
μάταιος.....	vain
πλεονεκτικός,	
επωφελής.....	avantageux
το μειονέκτημα.....	le désavantage
εκμεταλλεύομαι.....	profiter, exploiter
το πλεονέκτημα.....	l' avantage
το όφελος.....	le bénéfice
επωφελής.....	profitable
επωφελούμαι από.....	tirer profit de
κερδίζω.....	gagner
το ατού.....	l' atout

12

η προσπάθεια.....	l' effort, la tentative
προσπαθώ,	
δοκιμάζω-ομαι.....	essayer, tenter
η ένταση.....	la tension
καταβάλλω	
προσπάθεια.....	s' efforcer de
το εμπόδιο.....	l' obstacle

13

αντιμετωπίζω-ομαι.....	affronter, se heurter à
η δυσκολία.....	la difficulté
δύσκολος.....	difficile
διορθώνω-ομαι.....	remédier, corriger
κατανικώ, υπερνικώ.....	surmonter
αθεράπευτος.....	sans remède
ο έλεγχος.....	le contrôle

14

εμποδίζω-ομαι.....	empêcher
αποτρέπω-ομαι.....	entraver
ακυρώνω-εται.....	annuler
δυσκολεύομαι.....	avoir du mal
κουραστικός,	
επίπονος.....	fatigant
ο κίνδυνος.....	le danger
επικίνδυνος.....	dangereux
το ρίσκο.....	le risque
ριψοκίνδυνος.....	risqué
ρισκάρω.....	risquer
ριψοκινδυνεύω.....	prendre un risque
επιζήμιος, βλαβερός ..	nuisible
γλυτώνω παρά τρίχα...	échapper de justesse à
περίπλοκος,	
πολύπλοκος.....	compliqué

— 8. Η πιθανότητα να επιζηήσει κανείς σε ένα αεροπορικό δυστύχημα είναι ελάχιστη. Η τύχη το έφερε να συναντήσει την παιδική της φίλη μέσα στο πλήθος της Νέας Υόρκης. "Τι σύμπτωση, να βρεθούμε μετά από τόσα χρόνια".

— 9. Οι ιδιοκτήτες έλειπαν σε διακοπές και οι κλέφτες έδρασαν ανενόχλητοι. Ήταν πολύ τυπικός και πάντοτε ενεργούσε κατόπιν εντολής των ανωτέρων του. Μου αρέσουν τα αστυνομικά φιλμ γιατί έχουν μεγάλη δράση. Βρήκε μεγάλη αντίδραση από τους γονείς της όταν τους είπε ότι θα γίνει ηθοποιός. Άλλο η θεωρία και άλλο η πράξη. Ο Όμηρος στην Οδύσσεια διηγήθηκε τα κατορθώματα του Οδυσσέα. Μετά το διαζύγιο ανέλαβε μόνη της όλα τα έξοδα του παιδιού. Είναι πολύ επιδέξιος, καταπιάνεται μόνος του με όλες τις επισκευές. Η επιτροπή διοργάνωσης των αγώνων ήταν απασχολημένη με την υποδοχή των ξένων επισήμων. "Ασχολήσου πρώτα με τα δικά σου ελαττώματα και μετά κρίνε τους άλλους". Δεν εργάστηκε ποτέ σ' όλη του τη ζωή γιατί η οικογένειά του είχε πολλά χρήματα. Η εργασία μπορεί να είναι χειρωνακτική ή πνευματική. Ζήτησε άδεια από τη δουλειά του για λόγους υγείας. Συμμετέχοντας με τον τρόπο του στον απελευθερωτικό αγώνα ο Σολωμός έγραψε τον "ύμνο εις την ελευθερίαν".

— 10. Η παρουσία της αστυνομίας δε χρησίμευσε σε τίποτα. Ο γιατρός της έδωσε χρήσιμες συμβουλές για να καταπολεμήσει την αϋπνία της και της απαγόρευσε να χρησιμοποιεί υπνωτικά. Με έχει εκνευρίσει με την καταναλωτική της μανία, ό,τι άχρηστο βρει το αγοράζει. Η αλλαγή περιβάλλοντος τον ωφέλησε, γύρισε σπίτι ανανεωμένος. Εξαντλήθηκε η υπομονή της να τον βλέπει να γυρίζει κάθε βράδυ μεθυσμένος. Το ινστιτούτο μας εφαρμόζει μία νέα μέθοδο για την εκμάθηση ξένων γλωσσών. Ο νόμος που επικαλέστηκε δεν ισχύει πιά και έτσι πέρασε κανονικά από δίκη. Ένας έξυπνος επιχειρηματίας ξέρει να εκμεταλλεύεται στο έπακρον τις ευκαιρίες της αγοράς.

— 11. Δεν τα καταφέρνει με το μισθό του, αλλά είναι πολύ αποδοτικός στη δουλειά του και ελπίζει να του κάνουν αύξηση. Η λύση που μου προτείνεις, μου φαίνεται πως έχει τα περισσότερα πλεονεκτήματα. Το μειονέκτημα του μηχανήματος είναι ότι κάνει πολύ θόρυβο. Επωφελήθηκε από την κατακόρυφη άνοδο της τιμής των μετοχών, τις πούλησε αμέσως και κέρδισε πολλά χρήματα. Το μεγάλο του ατού είναι οι ευγενικοί του τρόποι, το ξέρει και το χρησιμοποιεί πάντα επ' ωφελεία του.

— 12. Οι αθλητές του άλματος έχουν δικαίωμα να κάνουν τρεις προσπάθειες. Η ένταση ανάμεσα στους λευκούς και τους μαύρους έχει ανησυχήσει τις αρχές της Ν.Αφρικής. Το κράτος καταβάλλει προσπάθεια για να μειωθεί ο πληθωρισμός. Ο προπονητής του τον έπεισε να δοκιμάσει να τρέξει 400 μέτρα μετ' εμποδίων και δικαιώθηκε: ήρθε πρώτος στους Πανευρωπαϊκούς Αγώνες.

— 13. Στη ναυμαχία της Σαλαμίνας οι Έλληνες αντιμετώπισαν νικηφόρα τους Πέρσες. Οι ορειβάτες κατάφεραν να φθάσουν στην κορυφή με πολλή δυσκολία. "Πρώτο ταξίδι έτυχε ναύλος για το νότο, δύσκολες βάρδιες, κακός ύπνος και μαλάρια" (Ν.Καββαδίας). Ο Τσαρούχης έλεγε: "μη διορθώνετε τα ελαττώματα των ανθρώπων, είναι ιδιοτροπίες της φύσης". Ήταν πολύ δυναμικός άνθρωπος, υπερνίκησε όλα τα εμπόδια και πέτυχε το σκοπό του. Παλιά, η λευκαίμια ήταν ασθένεια αθεράπευτη. Ο προγεννητικός έλεγχος είναι απαραίτητος για τις γυναίκες που αποκτούν παιδί σε μεγάλη ηλικία.

— 14. Η έλλειψη νερού εμποδίζει την ανάπτυξη οπωροφόρων δέντρων. Παρ' όλες τις προσπάθειες των Ηνωμένων Εθνών, ο πόλεμος στον Κόλπο δεν αποτράπηκε. Ακυρώθηκαν όλες οι πτήσεις λόγω κακοκαιρίας. Είχε αλλάξει τόσο πολύ μέσα σε μερικά χρόνια, που δυσκολεύτηκα να τον γνωρίσω. Η δουλειά ενός χειρουργού είναι επίπονη. "Μην παίζεις με τη φωτιά, προκαλείς επικίνδυνα τη μοίρα σου". Διαφωνούσε με τον άντρα της που είχε πάθος με το αλεξίπτωτο, πίστευε ότι ριψοκινδυνεύει τη ζωή του. Να φύγω μόνος μου με ένα ιστιοπλοϊκό: Δεν το ρισκάρω. Οι καλλιέργειες προσβλήθηκαν από ένα πολύ βλαβερό έντομο. Τα σπάνια βιβλία του γλύτωσαν παρά τρίχα από την πυρκαγιά. Η υπόθεσή σου είναι τόσο περίπλοκη που δεν μπορώ να βρω άκρη. Ένα πολύπλοκο μηχανήμα πρέπει να

15

η ευκολία	la facilité
εύκολος.....	facile
διευκολύνω-ομαι.....	faciliter
η άνεση	l'aisance
ακίνδυνος	sans danger
σίγουρος.....	sûr
σώζω-ομαι	sauver

Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΤΥΧΙΑ LA RÉUSSITE ET L'ÉCHEC

16

καταφέρνω	arriver à
πετυχαίνω-εται.....	réussir
η επιτυχία	le succès
η πραγματοποίηση, η εκπλήρωση	la réalisation
ολοκληρώνω-ομαι.....	achever
βελτιώνω-ομαι, καλύτερεύω	améliorer
η βελτίωση, η καλύτερευση	l'amélioration
η πρόοδος	le progrès
προοδεύω	progresser
προχωρώ	avancer

— 15. Η ζωή του ήταν πολύ **εύκολη**, όλο ξάπλα και διασκέδαση, δεν είχε να φροντίσει για τίποτα. Ο σκακιστής νίκησε τον αντίπαλό του με μία εκπληκτική **ευκολία**. Οι τροχονόμοι **διευκολύνουν** την κυκλοφορία των αυτοκινήτων. Η καινούργια μου γραμματέας έχει μεγάλη **άνεση** με το τελεξ. Σε σχέση με τον περασμένο αιώνα, οι άνθρωποι σήμερα διαθέτουν σημαντικές **ανέσεις** και **ευκολίες**. Το διεθνές σήμα SOS σημαίνει στα Αγγλικά: save our souls, δηλαδή "**σώστε** τις ψυχές μας".

— 16. Παρά την ψυχραιμία μου, δεν **κατάφερα** να συγκρατήσω την αγανάκτησή μου. Ονειρευόταν να δουλέψει σε μια Τράπεζα του Λονδίνου, αλλά δεν το **πέτυχε** ποτέ. Ο συγγραφέας σημείωσε μεγάλη **επιτυχία** με το τελευταίο του έργο. **Πραγματοποιήθηκε** η μεγαλύτερη επιθυμία μου: να εργαστώ στο θέατρο. Οι έρευνες για τον καρκίνο έχουν κάνει σημαντική **πρόοδο**. "Κι ως **προχωρούσα** κι εβράδιαζε, ξανάνιωσα από την ίδια πληγή που η μοίρα μ' άνοιξε" (Α.Σικελιανός).

— 17. Μια συναισθηματική ή επαγγελματική **αποτυχία** μπορεί να διαλύσει έναν άνθρωπο. Γενικά πήγε καλά στις εξετάσεις του, **απέτυχε** μόνο στα αρχαία ελληνικά. Πολλές τράπεζες χρεωκόπησαν το 1929, με αποτέλεσμα να **χάσουν** οι άνθρωποι όλα τους τα χρήματα. Μετα από πολλά **ανεπιτυχή** πειράματα βρήκαν το κατάλληλο εμβόλιο. Αυτός που δεν καταφέρνει τίποτα στη ζωή του, είναι φυσικό να νοιώθει **αποτυχημένος**. Από την αρχή το έβλεπε οτι αυτή η υπόθεση **πάει στραβά**. Η κατάσταση της υγείας του **χειροτερεύει** μέρα με την ημέρα. Πόσο ακόμα μπορεί να **επιδεινωθεί**; Δυστυχώς δεν υπάρχουν πολλές ελπίδες. Η καθημερινή λήψη φαρμάκων **κάνει ζημιά** σε όλο και περισσότερα όργανα.

— 18. "**Θέλω** να φύγω πια από δω, **θέλω** να φύγω πέρα, σε κάποιο τόπο αγνώριστο και νέο, **θέλω** να γίνω μια χρυσή σκόνη μέσ' τον αιθέρα, απλό στοιχείο, ελεύθερο, γενναίο" (Κ.Καρυστάκης). Η **θέληση** μπορεί να νικήσει τη συνήθεια. Αυτός που επιμένει στη γνώμη του είναι **ισχυρογνώμων**. Οι Έλληνες **υπέκυψαν** στους Ρωμαίους. -"Εντάξει", του είπε, "δεν **επιμένω** άλλο, υποχωρώ στις αξιώσεις σου". -"Να σε βοηθήσω στη μετάφραση;" -"**Ευχαρίστως**". Ο Θεός **υποσχέθηκε** στον Αβραάμ πως "οι

17

η αποτυχία	l'échec
αποτυγχάνω.....	échouer
χάνω-ομαι	manquer, rater
ανεπιτυχής.....	infructueux
αποτυχημένος	raté
πάω στραβά.....	aller de travers
χειροτερεύω	empirer
χειρότερος	pire
επιδεινώνω-εται	se détériorer, (s') aggraver
ζημιώνω-ομαι, κάνω ζημιά	endommager

Η ΘΕΛΗΣΗ – LA VOLONTÉ

18

θέλω.....	vouloir
πεισματάρης.....	têtu
δεν έχω θέληση.....	manquer de volonté
ισχυρογνώμων.....	entêté, volontaire, opiniâtre
υποκύπτω σε, υποχωρώ σε	céder à
επιμένω σε.....	s'obstiner
ευχαρίστως	volontiers
υπόσχομαι	promettre

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ LA LIBERTÉ

19

ελεύθερος.....	libre
ελευθερώνω-ομαι	libérer
η ελευθεροτυπία.....	la liberté de la presse
σκόπιμα	délibérément
προμελετημένος	délibéré
λαμβάνω το θάρρος να	prendre la liberté de

Η ΣΥΝΗΘΕΙΑ L' HABITUDE

20

έχω τη συνήθεια.....	avoir l'habitude
αποκτώ μία συνήθεια .	prendre une habitude
κόβω-ομαι	se débarrasser (d' une habitude), couper
από συνήθεια	par habitude
συνηθίζω	s'habituer
εξοικειώνομαι	s' accoutumer, se familiariser
ως συνήθως.....	comme d'habitude
κοινότοπος	banal
η κοινοτοπία	la banalité
κοινός.....	commun

— 19. "Απ' τα κόκκαλα βγαλμένη των Ελλήνων τα ιερά, και σαν πρώτα ανδρειωμένη χαίρε, ώ χαίρε **ελευθεριά**" (Δ.Σολωμός). Στο βιβλίο του "Οι δρόμοι της **ελευθερίας**" Ο Ζ.Π.Σάρτρ προτείνει μια ηθική της ελευθερίας ρωτώντας: "τι πάει να πει **ελεύθερος** άνθρωπος;". Οι δημοσιογράφοι που είχαν κρατηθεί σαν όμηροι στο Λίβανο, **ελευθερώθηκαν** σήμερα. **Ελευθεροτυπία** θα έπρεπε να υπάρχει σε όλες τις χώρες του κόσμου. **Σκόπιμα** δεν ήρθε στη συγκέντρωση για "να λάμψει με τη απουσία του".

— 20. Έχει τη **συνήθεια** κάθε πρωί, πριν από οτιδήποτε άλλο, νά κάνει μισή ώρα γυμναστική. Από πολύ μικρός μετανάστευσε στην Αγγλία και **απέκτησε** κι αυτός τη **συνήθεια** να πίνει τσάι κάθε απόγευμα. Η διαφημιστική εκστρατεία για την καταπολέμηση του καπνίσματος ήταν πολύ αποτελεσματική: πολλοί άνθρωποι **έκοψαν** το τσιγάρο. Το χειρότερο πράγμα για δυο ανθρώπους που δεν αγαπιούνται πια, είναι να ζουν μαζί **από συνήθεια**. Μερικοί μετανάστες δεν μπόρεσαν ποτέ να **εξοικειωθούν** στην καινούργια τους πατρίδα και παλινόστησαν. Τίποτα το ενδιαφέρον δεν μας είπε, η ομιλία του ήταν γεμάτη **κοινοτοπίες**. Άραγε, η μοίρα των ανθρώπων είναι **κοινή**;

Ο ΤΡΟΠΟΣ FAÇON

Ούτως ώστε	De telle façon que
Κατ' ουδένα τρόπο	En aucune façon
Τρόπος του λέγειν	Façon de parler
Έτσι κι αλλιώς	De toute façon
Κατά τον τρόπο του	A la façon de
Κατά κάποιο τρόπο	De quelque façon

ΤΟ ΜΕΣΟΝ MOYEN

Μέσω, δια μέσου	Au moyen de
Βάζω τα μεγάλα μέσα	Employer les grands moyens
Με κάθε μέσον	Par tous les moyens
Βρίσκω τρόπο	Trouver moyen
Δεν υπάρχει τρόπος	Il n' y a pas moyen
Δι' ιδίων μέσων	Par ses propres moyens
Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα	La fin justifie les moyens
Έθελές τα κι έπαθές τα	Tu l' as voulu, tu l' as eu
Έξη, δεύτερη φύση	L' habitude est une seconde nature

34. — ΟΙ ΑΦΗΡΗΜΕΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ LES RELATIONS ABSTRAITES

ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΡΑΣΗ LA CAUSE ET L' EFFET

1

η αιτία	la cause
συνεπάγομαι	entraîner
προέρχομαι	provenir
εξαρτώμαι από	dépendre de
οφείλω-εται	devoir
οφειλόμενος	dû à

2

η επιρροή	l' influence
η επίδραση	l' effet
επηρεάζω-ομαι	influencer
επιδρώ, έχω	
επίδραση πάνω	avoir un effet sur
οδηγώ-ούμαι	conduire
συμβάλλω	contribuer à
συντελώ-είται	concourir
το αποτέλεσμα	le résultat
αποδίδω-εται	attribuer

οφείλεται σε	être dû à
προκύπτει	il résulte de
η συνέπεια	la conséquence

3

η τάση, η κλίση, η ροπή	la tendance
πιθανός	probable
η ευκαιρία	l' occasion
συμπίπτω	coïncider
η τύχη	la chance, le sort, le hasard
κατά τύχη	par hasard
τυχαίος	fortuit
στην τύχη, στα κουτούρου	au hasard, "au pif"
η μοίρα, το ριζικό, το πεπρωμένο	le destin

— 1. Η αστυνομία έχει μερικές ενδείξεις, αλλά πρέπει να βρει τις πραγματικές **αιτίες** για τη δολοφονία. Δε **συνεπάγεται** ότι έχασες τον πόλεμο αν χάσεις μια μάχη. Η αδιαφορία της του **προκάλεσε** αγανάκτηση. Πολλές λέξεις της δημοτικής **προέρχονται** από τα αρχαία ελληνικά. Τα παιδιά **εξαρτώνται** οικονομικά από τους γονείς τους. -"Θέλετε να λάβετε μέρος στο παιχνίδι;" -"Εξαρτάται από το τι θα κερδίσω". Η κακή κατάσταση του ασθενή **οφείλεται** στην ελλιπή περίθαλψη των γιατρών.

— 2. Η **επίδραση** του γαλλικού ρομαντισμού φαίνεται, σε πολλές περιπτώσεις, στην ελληνική λογοτεχνία. Ο Παλαμάς **επηρέασε** πολλούς νεώτερους ποιητές. Οι συμβουλές του καλού δασκάλου πάντα **επιδρούν** θετικά στους μαθητές του. Οι κακές πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες **οδηγούν** σε εξέγερση το λαό. Οι καλές σχέσεις Ελλάδας και Γαλλίας **συνέβαλαν** στη δημιουργία προγραμμάτων ανταλλαγής πολιτιστικών εκδηλώσεων. Μετά τις εξετάσεις όλοι οι φοιτητές έχουν αγωνία για τα **αποτελέσματα**. Με την άφιξη του στο αεροδρόμιο, του **αποδόθηκαν** τιμές αρχηγού κράτους. Το λάθος σου **οφείλεται** σε κακή οικονομική διαχείριση. Όλα έμοιαζαν να είναι εις βάρος του και ξαφνικά **προέκυψε** ένα νέο, καθοριστικό στοιχείο και αθώωθηκε. Ο πληθωρισμός έχει άμεσες **συνέπειες** στην υποτίμηση του νομίσματος.

— 3. Η μυθομανία είναι **τάση** προς την ψευδολογία και την επινόηση μύθων. Έχεις μεγάλη **κλίση** στη μουσική, γιατί δεν πας στο ωδείο για σπουδές; Είναι **πιθανό** να χρειαστώ τη βοήθειά σου, όταν αποφασίσω να βάψω το σπίτι μου. Οι περιστάσεις δεν ήταν ευνοϊκές και δε βρήκα την **ευκαιρία** να του μιλήσω για το ζήτημα που με απασχολούσε. Οι διακοπές της **συμπίπτουν** με του παιδιού της, γιατί είναι καθηγήτρια. Δεν είχα την **τύχη** να τον συναντήσω, αλλά ξέρω ότι είναι σπουδαίος επιστήμονας και άνθρωπος. Συναντηθήκαμε **τυχαία** στη Νέα Υόρκη. "Ωσου να γίνεις πάλι μια φωτιά μέσ στη μεγάλη **τύχη** που σε γέννησε, μπορώ να βάλω κοντά σου μια νερατζιά στου φεγγαριού τους χιονισμένους κάμπους" (Ν.Γκάτσος). Έχω μια μεγάλη επιθυμία να φύγω χωρίς πρόγραμμα, χωρίς να ξέρω πού πηγαίνω, έτσι **στα κουτούρου**. Ξενητεύτηκε μικρός κι ήταν η **μοίρα** του να πεθάνει στα ξένα. "**Μοιραίοι**

Η ΕΜΦΑΝΙΣΗ & Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ L'APPARENCE ET LA RÉALITÉ

4

είμαι.....	être
υπάρχω.....	exister
υπαρκτός.....	existant
η ύπαρξη, το γεγονός.....	l' existence
υπαρξιακός.....	existentiel
ανύπαρκτος.....	inexistant
πραγματικός.....	réel
πράγματι.....	vraiment
πραγματικά.....	en réalité, vraiment
η πραγματικότητα.....	la réalité

5

φαίνομαι.....	paraître, sembler
η εμφάνιση.....	l' apparence
καθώς φαίνεται.....	apparemment
εξαφανίζομαι.....	disparaître

6

συμβαίνω.....	se produire
γίνομαι.....	avoir lieu, devenir
αποδεικνύομαι.....	se révéler
το γεγονός.....	l' événement

η περιπέτεια.....	l' aventure
περιπετειώδης.....	mouvementé
ίσως.....	peut-être
η πιθανότητα.....	l' éventualité
κατά πάσα πιθανότητα, πολύ πιθανό.....	selon toute vraisemblance

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ LES ÉLÉMENTS

7

αποτελώ-ούμαι.....	constituer
συγκροτώ-ούμαι.....	former, assembler
συνθέτω, αποτελώ.....	composer
έγκειμαι.....	consister, résider
αναμιγνύω-ομαι, ανακατεύω-ομαι.....	mélanger, mêler
η ισορροπία.....	l' équilibre
αντισταθμίζω-εται.....	contrebalancer
ισοσκελίζω-εται, αναπληρώνω-ομαι.....	compenser
περιέχω-εται.....	contenir
το περιεχόμενο.....	le contenu

ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ LES RELATIONS

8

η σύνδεση, η ένωση, ο δεσμός.....	le lien
συνδέω-ομαι.....	lier
αφορώ.....	concerner
αναφέρομαι σε.....	se rapporter à
η σχέση.....	le rapport, la liaison
συνταιριάζω.....	s' accorder
κατάλληλος.....	adéquat
συγκρίνω-ομαι.....	comparer
σε σύγκριση με.....	par rapport à
μιμούμαι.....	imiter
παρομοιάζω.....	établir une comparaison

9

όμοιος, ίδιος.....	pareil, semblable
ίδιος με, πανομοιότυπος.....	identique
μοιάζω.....	ressembler
η ομοιότητα.....	la ressemblance
ταυτίζω-ομαι.....	identifier
διαφορετικός.....	différent
διαφέρω.....	être différent
ανόμοιος.....	dissemblable
διάφορος, ποικίλος.....	varié
εν αντιθέσει προς.....	par contraste
το αντίθετο.....	le contraire
αντίθετα.....	au contraire
αντίθετος.....	contraire

— 4. Ο Descartes έγραψε: “σκέφτομαι, άρα **υπάρχω**”. Ορισμένοι αστρονόμοι πιστεύουν πως είναι **υπαρκτή** η ζωή σε άλλους πλανήτες. Αυτοί που πιστεύουν στη μετεψύχωση, πιστεύουν και στην **ύπαρξη** της μετά θάνατον ζωής. Όλοι οι σκεπτόμενοι άνθρωποι έχουν **υπαρξιακές** αναζητήσεις. Ο ουτοπιστής κυνηγάει χίμαιρες, δε θέλει να βλέπει την **πραγματικότητα** και όταν τη συνειδητοποιεί, γίνεται **πραγματικά** δυστυχισμένος.

— 5. “Η γυναίκα του Καίσαρα δε φτάνει να είναι, αλλά και να **φαίνεται** τίμια”. Με την **εμφάνιση** του εγκληματία έπεσε σιγή στην αίθουσα του δικαστηρίου. Είναι πιά πολύ αργά να προλάβουμε το λεωφορείο και, **καθώς φαίνεται**, θα επιστρέψουμε με ταξί. Ένα πρωί **εξαφανίστηκε** και από τότε δεν τον ξαναείδε ποτέ κανείς.

— 6. **Συμβαίνουν** παράξενα πράγματα σ' αυτό το παλιό σπίτι, κάθε βράδυ οι γείτονες ακούνε φωνές και βήματα, λες να είναι στοιχειωμένο; Τι **συνέβη** από τότε που έχουμε να ιδωθούμε; **έγινε** τίποτα σημαντικό; Τα πράγματα **αποδείχθηκαν** πολύ χειρότερα από ότι τα περίμενε, λες και όλα τα **γεγονότα** δούλεψαν εναντίον της. “Σαν βγεις στον πηγαϊμό για την Ιθάκη, νάφχεσαι νάναι μακρύς ο δρόμος, γεμάτος **περιπέτειες**, γεμάτος γνώσεις” (Κ.Καβάφης). **Ίσως** καταφέρω αύριο να φύγω νωρίτερα από τη δουλειά και να έρθω το μεσημέρι να φάμε μαζί. Οι **πιθανότητες** να γίνει κανείς πετυχημένος μουσικός, χωρίς σκληρή εξάσκηση, είναι ελάχιστες. **Κατά πάσα πιθανότητα** θα έρθουμε να σας συναντήσουμε στη Σαντορίνη.

— 7. Το σκάκι **αποτελείται** από 32 πιόνια. Το να περάσεις με κόκκινο **αποτελεί** μια σημαντική παράβαση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας. **Συγκροτήθηκε** μία διακομματική επιτροπή για τα θέματα παιδείας. Η δυσκολία για ένα προβληματικό παιδί **έγκειται** στο ότι δε θέλει να επικοινωνήσει με το περιβάλλον του. **Αναμίχθηκε** σε ένα σκάνδαλο και προτίμησε να φύγει στο εξωτερικό, παρά να αντιμετωπίσει τη δημόσια κατακραυγή. Η **ισορροπία** των δυνάμεων στον κόσμο είναι μία σύγχρονη πολιτική ιδέα που, απ' ότι φαίνεται, σύντομα θα γίνει πραγματικότητα. Τα λεφτά δεν **αντισταθμίζουν** την υγεία και την ευτυχία. Στον ισολογισμό μιας εταιρείας το ενεργητικό και το παθητικό πρέπει να είναι **ισοσκελισμένα**. Οι πολυάσχολοι γονείς αγοράζουν παιχνίδια στα παιδιά τους για να **αναπληρώσουν**

— 8. Η τηλεφωνική **σύνδεση** με τα νησιά, ιδιαίτερα το χειμώνα με τις κακοκαιρίες, είναι πολύ δύσκολη. Ο **δεσμός** αίματος, που υπάρχει ανάμεσα στα αδέρφια, είναι η πιο ισχυρή **ένωση**. Ο Rimbaud και ο Verlaine είχαν **συνδεθεί** με στενή φιλία. Το “βυσσινί τετράδιο” του Σεφέρη **αφορά**, κυρίως, θέματα για βότανα και ορθογραφικά ζητήματα. “Η **αναφορά** στον Γκρέκο” του Καζαντζάκη, είναι ένα βιβλίο βιογραφικό. Έχει αποδειχθεί ότι ο καρκίνος των πνευμόνων έχει **σχέση** με το κάπνισμα. Έχει μεγάλη επιδεξιότητα με τα συναρμολογούμενα παιχνίδια, αν δεις πώς **συνταιριάζει** τα κομμάτια θα τον θαυμάσεις. Μήνες έψαχνε ο σκηνοθέτης να βρει το **κατάλληλο** μέρος για να γυρίσει την ταινία του. “Ο **κατάλληλος** άνθρωπος στην κατάλληλη θέση” λέμε για κάποιον που του ταιριάζει απόλυτα αυτό που κάνει. Δεν μπορείς να **συγκρίνεις** ανόμοια μεγέθη. **Σε σύγκριση με** τους Γάλλους, οι Έλληνες είναι πολύ πιο θερμοί και φιλοξενοι. Οι Ρωμαίοι γλύπτες **μιμήθηκαν** την τέχνη των αρχαίων ελληνικών αγαλμάτων. Οι κάτοικοι της Σαντορίνης **παρομοιάζουν** το ηφαίστειο με ένα κοιμισμένο θηρίο που ελπίζουν να μην ξαναξυπνήσει ποτέ.

— 9. “Όμοιος ομοίω αεί πελάζει” έλεγαν οι αρχαίοι Έλληνες και σήμαινε ότι διαλέγουμε να κάνουμε παρέα με ανθρώπους που είναι **ίδιοι** με μας. Δεν είναι πια ο **ίδιος** άνθρωπος που ήξερα πριν από 20 χρόνια. Έσπασα κατά λάθος το αγαπημένο μου φλυτζάνι και ψάχνω τώρα να αγοράσω ένα **πανομοιότυπο**. Λένε ότι τα αγόρια **μοιάζουν** στη μητέρα και τα κορίτσια στον πατέρα τους. Σαν δίδυμοι έχουν καταπληκτική **ομοιότητα**, αλλά ο χαρακτήρας τους είναι τελείως διαφορετικός. Είναι κρίμα που το AIDS έχει **ταυτιστεί** με τη ντροπή, γιατί τώρα πια έχουμε καταλάβει πως είναι ένα πρόβλημα που μας αφορά όλους. Μπορεί **διαφορετικά** άτομα με **διαφορετικούς** τρόπους συμπεριφοράς να επιδιώκουν τον ίδιο στόχο. Από την άλλη μεριά, μπορούμε να παρατηρήσουμε παρόμοια συμπεριφορά σε άτομα που επιδιώκουν **διαφορετικούς** σκοπούς. Για ένα διαζύγιο υπάρχουν **διάφοροι** λόγοι: ασυμφωνία χαρακτήρων, αντίθετες αξίες κ.λ.π. **Αντίθετα** με την αδελφή της, είναι γλυκομίλητη και τρυφερή.

AORISTE DE VERBES USUELS GRECS

La liste ci-dessous, non exhaustive, comprend les verbes d' usage le plus courant.
La première colonne correspond au présent de l' indicatif et la seconde à l' aoriste.

Aoriste de Verbes Usuels Grecs

A

αγαπώ	αγάπησα
αγοράζω	αγόρασα
αγριεύω	αγρίεψα
αγωνίζομαι	αγωνίστηκα
αδειάζω	άδειασα
αδυνατίζω	αδυνάτισα
αηδιάζω	αηδίασα
αισθάνομαι	αισθάνθηκα
αιφνιδιάζω	αιφνιδίασα
ακολουθώ	ακολούθησα
ακουμπώ	ακούμπησα
ακούω	άκουσα
ακριβαίνω	ακρίβυνα
ακυρώνω	ακύρωσα
αλείφω	άλειψα
αλληλογραφώ	αλληλογράφησα
αμφισβητώ	αμφισβήτησα
ανάβω	άναψα
αναγκάζω	ανάγκασα
αναγκάζομαι	αναγκάστηκα
αναγνωρίζω	αναγνώρισα
ανακαλύπτω	ανακάλυψα
ανακατεύω	ανακάτεψα
ανακατώνω	ανακάτωσα
αναπαύομαι	αναπαύτηκα
αναπνέω	ανάπνευσα
αναρωτιέμαι	αναρωτήθηκα
ανεβάζω	ανέβασα
ανεβαίνω	ανέβηκα
ανησυχώ	ανησύχησα
ανθίζω	άνθισα
ανοίγω	άνοιξα
αντέχω	άντεξα

απαιτώ	απαίτησα
απαντώ	απάντησα
απειλώ	απείλησα
απλώνω	άπλωσα
απογειώνομαι	απογειώθηκα
απογοητεύω	απογοήτευσα
αποκρίνομαι	αποκρίθηκα
απολύω	απέλυσα
αποτελώ	αποτελέσα
αργώ	άργησα
αρνούμαι	αρνήθηκα
αρπάζω	άρπαξα
αρρωσταίνω	αρρώστησα
αρχίζω	άρχισα
αυξάνω	αύξησα
αφήνω	άφησα

B

βαδίζω	βάδισα
βάζω	έβαλα
βασίζομαι	βασίστηκα
βαστάω	βάστηξα
βάφω	έβαψα
βγάζω	έβγαλα
βγαίνω	βγήκα
βήχω	έβηξα
βλάπτω	έβλαψα
βλέπω	είδα
βοηθώ	βοήθησα
βουτάω	βούτηξα
βράζω	έβρασα
βρέχω	έβρεξα
βρέχομαι	βράχηκα

γδύνω
γδύνομαι
γελάω
γεμίζω
γεννώ
γεννιέμαι
γέρνω
γερνάω
γίνομαι
γλείφω
γνωρίζω
γράφω

δείχνω
δένω
δέρνω
δέχομαι
δημοσιεύω
διαβάζω
διαιρώ
διαλέγω
διατάζω
διατηρώ
διαφωνώ
διδάσκω
δίνω
διστάζω
διώχνω
δουλεύω
δρώ
δυσκολεύω
δύω

εγκαταλείπω
εγκαθιστώ
εγκρίνω
εγχειρίζομαι
ειδικεύομαι
ειδοποιώ

Γ

έγδυσα
γδύθηκα
έελασα
γέμισα
γέννησα
γεννήθηκα
έγειρα
γέρασα
έγινα
έγλειψα
γνώρισα
έγραψα

Δ

έδειξα
έδεσα
έδειρα
δέχθηκα
δημοσίευσα
διάβασα
διαίρεσα
διάλεξα
διέταξα
διατήρησα
διεφώνησα
δίδαξα
έδωσα
δίστασα
έδιωξα
δούλεψα
έδρασα
δυσκόλεψα
έδυσσα

Ε

εγκατέλειψα
εγκατέστησα
έγκρινα
εγχειρίστηκα
ειδικεύτηκα
ειδοποίησα

εκλέγω
εκμεταλλεύομαι
εκπαιδεύω
εκπατρίζομαι
εκπροσωπώ
εκτελώ
εκτιμώ
εκφράζω
ελαττώνω
ελέγχω
ελπίζω
εμπνέω
εμφανίζω
ενδιαφέρομαι
ενθουσιάζω
ενοχλώ
εντυπωσιάζω
ενώνω
εξάγω
εξετάζω
εξηγώ
επηρεάζω
επιθυμώ
επιμένω
επινοώ
επιστρέφω
επιτρέπω
εργάζομαι
έρχομαι
ετοιμάζω
ευχαριστώ
εύχομαι
έχω

έκλεξα
εκμεταλλεύθηκα
εκπαίδευσα
εκπατρίστηκα
εκπροσώπησα
εκτέλεσα
εκτίμησα
εξέφρασα
ελάττωσα
έλεγξα
έλπισα
έμπνευσα
εμφάνισα
ενδιαφέρθηκα
ενθουσίασα
ενόχλησα
εντυπωσίασα
ένωσα
εξήγαγα
εξέτασα
εξήγησα
επηρέασα
επιθύμησα
επέμεινα
επινόησα
επέστρεψα
επέτρεψα
εργάστηκα
ήρθα
ετοίμασα
ευχαρίστησα
ευχήθηκα
είχα

Z

ζεσταίνω
ζηλεύω
ζητώ
ζυγίζω
ζω

H

ζέστανα
ζήλεψα
ζήτησα
ζύγισα
έζησα

θάβω
θαρρεύω
θέλω
θεραπεύω
θέτω
θεωρώ
θίγω
θρηνώ
θυμάμαι
θυμώνω

Θ

έθαψα
θάρρεψα
θέλησα
θεράπευσα
έθεσα
θεώρησα
έθιξα
θρήνησα
θυμήθηκα
θύμωσα

Ι

ιδρύω
ιδρώνω
ικανοποιώ
ικετεύω
ισιώνω
ισχυρίζομαι

ίδρυσα
ίδρωσα
ικανοποίησα
ικέτεψα
ίσιωσα
ισχυρίστηκα

Κ

καθαρίζω
κάθομαι
καίγομαι
καίω
κάνω
καταλαβαίνω
καταπίνω
καταστρέφω
καταφέρνω
κατεβαίνω
κερδίζω
κερνάω
κηρύσσω
κινδυνεύω
κλαίω
κλέβω
κλειδώνω
κλείνω
κόβω
κοιμάμαι
κοιτάζω

καθάρισα
κάθησα (ή έκατσα)
κάηκα
έκαψα
έκανα
κατάλαβα
κατάπια
κατάστρεψα
κατάφερα
κατέβηκα
κέρδισα
κέρασα
κήρυξα
κινδύνεψα
έκλαψα
έκλεψα
κλείδωσα
έκλεισα
έκοψα
κοιμήθηκα
κοίταξα

κοντεύω
κοροϊδεύω
κουβαλάω
κουνάω
κουράζομαι
κρατάω
κρέμομαι
κρίνω
κρύβω
κρυώνω
κυβερνώ
κυνηγώ

Λ

λαβαίνω
λαβώνω
λαλώ
λάμπω
λατρεύω
λαχαίνω
λέω
λείπω
λειτουργώ
λερώνω
λερώνομαι
λευκαίνω
λησμονώ
ληστεύω
λιάζομαι
λιγοστεύω
λιποθυμώ
λιποταχτώ
λιώνω
λογαριάζω
λούζομαι
λυγίζω
λύνω
λύνομαι
λυπώ
λυπούμαι
λυσώ
λυτρώνω

κόντεψα
κοροΐδεψα
κουβάλησα
κούνησα
κουράστηκα
κράτησα
κρεμάστηκα
έκρινα
έκρυψα
κρύωσα
κυβέρνησα
κυνήγησα

έλαβα
λάβωσα
λάλησα
έλαμψα
λάτρεψα
έλαχα
είπα
έλειψα
λειτουργήσα
λέρωσα
λερώθηκα
λεύκανα
λησμόνησα
λήστεψα
λιάστηκα
λιγόστεψα
λιποθύμησα
λιποτάχτησα
έλιωσα
λογάριασα
λούστηκα
λύγισα
έλυσα
λύθηκα
λύπησα
λυπήθηκα
λύσσαξα
λύτρωσα

μαγειρεύω
μαγεύω
μαζεύω
μαζεύομαι
μαθαίνω
μακραίνω
μαλώνω
μαντεύω
μαραίνω
μαραίνομαι
μαρτυρώ
μαστιγώνω
μασάω
μαυρίζω
μεγαλώνω
μεθάω
μειώνω
μελετώ
μένω
μεταβιβάζω
μεταδίδω
μεταθέτω
μετακινώ
μεταμφιέζομαι
μετανιώνω
μεταχειρίζομαι
μετριάζω
μετρώ
μικραίνω
μιλάω
μισώ
μοιάζω
μοιράζω
μορφώνω
μορφώνομαι
μουδιάζω
μπαίνω
μπερδεύω
μπλέκω
μπορώ

Μ

μαγεΐρεψα
μάγεψα
μάζεψα
μαζεύτηκα
έμαθα
μάκρυνα
μάλωσα
μάντεψα
μάρανα
μαράθηκα
μαρτύρησα
μαστίγωσα
μάσησα
μαύρισα
μεγάλωσα
μέθυσα
μείωσα
μελέτησα
έμεινα
μεταβίβασα
μετέδωσα
μετέθεσα
μετακίνησα
μεταμφιέστηκα
μετάνιωσα
μεταχειρίστηκα
μετρίασα
μέτρησα
μίκρυνα
μίλησα
μίσησα
έμοιασα
μοίρασα
μόρφωσα
μορφώθηκα
μούδιασα
μπήκα
μπέρδεψα
έμπλεξα
μπόρεσα

ναυαγώ
νευριάζω
νικάω
νιώθω
νοικιάζω
νομίζω
νοσηλεύομαι
ντρέπομαι
ντύνω
ντύνομαι
νυστάζω
νυχτώνω

Ν

ναυάγησα
νευρίασα
νίκησα
ένιωσα
νοίκιασα
νόμισα
νοσηλεύθηκα
ντράπηκα
έντυσα
ντύθηκα
νύσταξα
νύχτωσα

Ξ

ξαγρυπνώ
ξανασαίνω
ξαπλώνω
ξαφνιάζομαι
ξεδιψώ
ξεκαρδίζομαι
ξεκινώ
ξεραίνω
ξεραίνομαι
ξερνάω
ξεσπάω
ξεχνάω
ξεχωρίζω
ξεψυχώ
ξηλώνω
ξημερώνω
ξοδεύω
ξύνω
ξύπνάω

ξαγρύπνησα
ξανάσανα
ξάπλωσα
ξαφνιάστηκα
ξεδίψασα
ξεκαρδίστηκα
ξεκίνησα
ξέρανα
ξεράθηκα
ξέρασα
ξέσπασα
ξέχασα
ξεχώρισα
ξεψύχησα
ξηλώσα
ξημέρωσα
ξόδεψα
έξυσα
ξύπνησα

Ο

οδηγώ
ομολογώ
ονειρεύομαι
οργανώνω
ορίζω
ορκίζομαι

οδήγησα
ομολόγησα
ονειρεύτηκα
οργάνωσα
όρισα
ορκίστηκα

Π

παγιδεύω	παγίδεψα
παγώνω	πάγωσα
παθαίνω	έπαθα
παιδεύω	παίδεψα
παίζω	έπαιξα
παίρνω	πήρα
παλεύω	πάλεψα
παντρεύομαι	παντρεύτηκα
παραιτούμαι	παραιτήθηκα
παρακαλώ	παρακάλεσα
παραπονιέμαι	παραπονέθηκα
παρατηρώ	παρατήρησα
παρουσιάζω	παρουσίασα
πατάω	πάτησα
πατώνω	πάτωσα
παύω	έπαψα
παχαίνω	πάχυνα
πάω-πηγαίνω	πήγα
πεθαίνω	πέθανα
πείθω	έπεισα
πεινάω	πείνασα
πειράζω	πείραξα
περιέχω	περιείχα
περιποιούμαι	περιποιήθηκα
περισεύω	περίσεψα
περνώ	πέρασα
περπατώ	περπάτησα
πετυχαίνω	πέτυχα
πετάω	πέταξα
πέφτω	έπεσα
πηδώ	πήδησα
πιάνω	έπιασα
πιέζω	πίεσα
πίνω	ήπια
πιστεύω	πίστεψα
πλαγιάζω	πλάγιασα
πλαισιώνω	πλαισίωσα
πλακώνω	πλάκωσα
πλέκω	έπλεξα
πλένω	έπλυνα
πλευρίζω	πλεύρισα

πληροφορώ	πληροφόρησα
πληρώνω	πλήρωσα
πλησιάζω	πλησίασα
πλήττω	έπληξα
πλουτίζω	πλούτισα
πνίγω	έπνιξα
πολεμώ	πολέμησα
πολιορκώ	πολιορκήσα
πολλαπλασιάζω	πολλαπλασίασα
πολλαπλασιάζομαι	πολλαπλασιάστηκα
πονάω	πόνεσα
πουλάω	πούλησα
πραγματοποιώ	πραγματοποίησα
πράττω	έπραξα
προδίνω	πρόδωσα
προειδοποιώ	προειδοποίησα
προκαλώ	προκάλεσα
προκύπτω	προέκυψα
προλαβαίνω	πρόλαβα
προσγειώνομαι	προσγειώθηκα
προσεύχομαι	προσευχήθηκα
προσέχω	πρόσεξα
προσκυνώ	προσκύνησα
προσπαθώ	προσπάθησα
προσπερνώ	προσπέρασα
προσποιούμαι	προσποιήθηκα
προστατεύω	προστάτεψα
προσφέρω	προσέφερα
προσφεύγω	προσέφυγα
προτείνω	πρότεινα
προχωρώ	προχώρησα
πυροβολώ	πυροβόλησα

Ρ

ράβω	έραψα
ρεύομαι	ρεύτηκα
ριζώνω	ρίζωσα
ρίχνω	έριξα
ρουφάω	ρούφηξα
ρωτάω	ρώτησα

Σ

σαπίζω	σάπισα
σαπίζομαι	έσπιννα

σερβίρω	σέρβιρα
σέρνω	έσυρα
σηκώνω	σήκωσα
σημαίνω	σήμανα
σημειώνω	σημείωσα
σιγουρεύω	σιγούρευσα
σιχαίνομαι	σιχάθηκα
σκάβω	έσκαψα
σκάζω	έσκασα
σκεπάζω	σκέπασα
σκέφτομαι	σκέφτηκα
σκληραίνω	σκλήρυνα
σκοντάφτω	σκόνταψα
σκύβω	έσκυψα
σπέρνω	έσπειρα
σπεύδω	έσπευσα
σπουδάζω	σπούδασα
σπρώχνω	έσπρωξα
σπάω	έσπασα
σταματώ	σταμάτησα
στέκομαι	στάθηκα
στέλνω	έστειλα
στήνω	έστησα
στηρίζω	στήριξα
στρέφω	έστρεψα
στρίβω	έστριψα
στριμώχνω	στρίμωξα
στρώνω	έστρωσα
συγκεντρώνω	συγκέντρωσα
συζητώ	συζήτησα
συμβουλεύω	συμβούλεψα
συμμαχώ	συμμάχησα
συμπεραίνω	συμπέρανα
συμφωνώ	συμφώνησα
συναντώ	συνάντησα
συνδέω	σύνδεσα
συνδυάζω	συνδύασα
συνεχίζω	συνέχισα
συνηθίζω	συνήθισα
συνιστώ	συνέστησα
συντάσσω	συνένταξα
σφάζω	έσφαξα
σπίννω	έσπιννα

σχολιάζω	σχολίασα
σώζω	έσωσα
σωπαίνω	σώπασα
Τ	
τάζω	έταξα
ταίζω	τάισα
ταιριάζω	ταίριαξα
ταξιδεύω	ταξίδεψα
ταράζω	τάραξα
τελειώνω	τελείωσα
τεντώνω	τέντωσα
τηλεφωνώ	τηλεφώνησα
τηρώ	τήρησα
τιμωρώ	τιμώρησα
τολμώ	τόλμησα
τοποθετώ	τοποθέτησα
τραβάω	τράβηξα
τρέπω	έτρεψα
τρέχω	έτρεξα
τρίβω	έτριψα
τρώω	έφαγα
τσιμπάω	τσιμπήσα
τσούζω	έτσουξα
τυλίγω	τύλιξα
Υ	
υιοθετώ	υιοθέτησα
υπάρχω	υπήρξα
υποθέτω	υπέθεσα
υποκύπτω	υπέκυψα
υπόσχομαι	υποσχέθηκα
υποψιάζομαι	υποψιάστηκα

Φ

φαίνομαι	φάνηκα
φαντάζομαι	φαντάστηκα
φέρνω	έφερα
φεύγω	έφυγα
φιλώ	φίλησα
φοβάμαι	φοβήθηκα
φοράω	φόρεσα
φράζω	έφραξα
φταίω	έφταιξα

φτιάχνω
φτύνω
φυλάω
φυσάω
φωνάζω

έφτιαξα
έφτυσα
φύλαξα
φύσηξα
φώναξα

Χ

χαζεύω
χαίρομαι
χαλάω
χάνω
χειρίζομαι
χορεύω
χορταίνω

χάζεψα
χάρηκα
χάλασα
έχασα
χειρίστηκα
χόρεψα
χόρτασα

χρειάζομαι
χρησιμεύω
χτυπώ
χύνω
χωνεύω
χώνω
χωράω

ψάχνω
ψέλνω

ωραιοποιώ

χρειάστηκα
χρησίμευσα
χτύπησα
έχυσα
χώνεψα
έχωσα
χώρεσα

Ψ

έψαξα
έψαλα

Ω

ωραιοποίησα

TABLE DES MATIÈRES

PRÉFACE	III
REMERCIEMENTS	V
1. — LA MAISON. LA CONSTRUCTION DE LA MAISON, L' EXTERIEUR ET L' INTÉRIEUR	1
2. — LA VIE DOMESTIQUE. LES VISITEURS, LA SALLE À MANGER ET LA CUISINE, LES CHAMBRES, LA SALLE DE BAINS, LE CHAUFFAGE, L' ÉCLAIRAGE, LE MÉNAGE,	4
3. — LA FAMILLE. L' ÉDUCATION, LES AMIS, LA FAMILLE SE RÉUNIT	9
4. — LA NOURRITURE. LES REPAS, BOIRE	12
5. — JEUX ET AMUSEMENTS. LES JOUETS, LE DIVERTISSEMENT	16
6. — L' ÉCOLE. L' ECOLE ET L' ÉDUCATION, LA CLASSE, LES ÉLÈVES, LES UNIVERSITÉS	19
7. — LES SCIENCES, LA LITTÉRATURE ET LES BEAUX-ARTS. LES SCIENCES, LA LITTÉRATURE, L' HISTOIRE, LES BEAUX-ARTS	24
8. — LE CORPS HUMAIN. LE VISAGE, LE TRONC, LES MEMBRES	30
9. — LA SANTÉ. LES MALADIES, LA MORT	34
10. — LES CINQ SENS.	37
11. — L' ACTIVITE CORPORELLE. LES MOUVEMENTS	40
12. — LES SPORTS - LA CHASSE. LA CHASSE	44
13. — L' HABILLEMENT. LES VÊTEMENTS MASCULINS, LES VÊTEMENTS FÉMININS, LA COUTURE	47
14. — LE CIEL ET LA TERRE. LE CIEL, LES CONSTELLATIONS, LES SIGNES DU ZODIAC, LES PLANÈTES, LA TERRE, LA MER, LES MONTAGNES ET LES PLAINES, LES MINÉRAUX ET LES MÉTAUX	50
15. — LES MERS ET LES RIVIÈRES. LES OCÉANS ET LES MERS, AU BORD DE LA MER, LA PÊCHE, LA NAVIGATION, LES COURS D' EAU, LES BORDS DE LA RIVIÈRE	54
16. — LA TEMPÉRATURE ET LES SAISONS. LE PRINTEMPS, L' ÉTÉ, L' AUTOMNE, L' HIVER, LA NATURE HOSTILE	59
17. — LE TEMPS - LE CALENDRIER. LE TEMPS ET LA DURÉE, LA NUIT ET LE JOUR, LA MESURE DU TEMPS, LE CALENDRIER, L' ÂGE, LES ADVERBES DE TEMPS	62
18. — LA CAMPAGNE - LE VILLAGE - LA FERME ET LES TRAVAUX DES CHAMPS. ROUTES ET CHEMINS, LES VILLAGEOIS, LA FERME, LE BÉTAIL, AUTRES ANIMAUX, L' AVICULTURE, LES TRAVAUX DES CHAMPS, LES CÉRÉALES, LES PLANTES, LES VENDANGES, FLEURS ET BÊTES	